

შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალი»
შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალში»
ეკოლოგიური მონიტორინგის რეგლამენტი

ООО «Батумский нефтяной терминал»
Регламент экологического мониторинга в ООО
«Батумский нефтяной терминал»

დოკუმენტი №: BOT-IMS2.A01-203 | ძალაშია: 20-01-2009 | რევიზია: 6 | რევიზიის თარიღი: 29.07.2020 (ბრძანება № 66/ა)

დამტკიცებულია

УТВЕРЖДЕН

შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალი»-ს
გენერალური დირექტორის
2020 წლის 29 ივლისის ბრძანებით № 66/ა

приказом Генерального директора
ООО «Батумский нефтяной терминал»
от 29 июля 2020 года № 66/А

მენეჯმენტის ინტეგრირებული
სისტემა

Интегрированная система
менеджмента

საზოგადოების სტანდარტები

Стандарты Общества

შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალში»
ეკოლოგიური მონიტორინგის
რეგლამენტი

Регламент экологического
мониторинга в
ООО «Батумский нефтяной
терминал»

№ BOT-IMS2.A01-203. რევიზია: 6

№ BOT-IMS2.A01-203. Ревизия: 6

«წინამდებარე დოკუმენტი წარმოადგენს შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალის» საკუთრებას და შეიძლება იყოს გამოყენებული მხოლოდ საზოგადოების დასაქმებულების მიერ სამსახურეობრივი მიზნებისათვის. საზოგადოების ხელმძღვანელობასთან წინასწარი შეთანხმების გარეშე, წინამდებარე დოკუმენტის შინაარსი არ შეიძლება იყოს გამოყენებული, ტირაჟირებული ან გავრცელებული სრულად ან ნაწილობრივ იმ პირების მიერ, ვინც არ არის საზოგადოების დასაქმებულები ან არ შეიძლება იყოს გადაცემული ასეთ პირებზე».

«Данный документ является собственностью ООО «Батумский нефтяной терминал» и может быть использован только работниками Общества в служебных целях. Содержание данного документа не может быть использовано, тиражировано или распространено целиком или по частям лицами, не являющимся работниками Общества, либо передаваться им без предварительного согласования с руководством Общества».

ინფორმაცია დოკუმენტის შესახებ
<p>შემუშავებულია შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოების «ბათუმის ნავთობტერმინალი»-ის მიერ</p> <p>დამტკიცებულია და შემოღებულია ძალაში 2020 წლის 29 ივლისის ბრძანების № 66/ა საფუძველზე</p> <p>ცვლის გენერალური დირექტორის 24.03.2020 წლის ბრძანებით № 24/ა დამტკიცებულ «შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალში» ეკოლოგიური მონიტორინგის რეგლამენტის» № BOT-IMS2.A01-203 რევიზია 5-ს.</p>

შინაარსი

თავი 0: ზოგადი დებულებები.....	8
0.1 მიზნები და ამოცანები.....	8
0.2 ნორმატიული მითითებები	9
0.3 ჩანაწერები.....	9
0.4 ტერმინები და განმარტებები.....	9
0.5 ძირითადი დებულებები	12
0.6 მონიტორინგის ორგანიზების წესი.....	14
თავი 1: ატმოსფეროს ეკოლოგიური მონიტორინგი	15
1. ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების მონიტორინგი	15
1.1 მონიტორინგის ამოცანები.....	15
1.2 ნორმატიული მითითებები და ჩანაწერების ფორმები	16
1.3 პროცესის მონაწილეები და მათი პასუხისმგებლობები	18
1.4 მონიტორინგის ობიექტები.....	20
1.5 ატმოსფერული ჰაერის ნიმუშის აღება და ნიმუშის განოკვლევა	21
1.6 საინფორმაციო მოდელი.....	22
1.7 შედეგების შეფასება.....	22
1.8 დანართი: ატმოსფერული ჰაერის მონიტორინგის ობიექტები (ცხრილი და რუკა)	23
1.8.1. საზოგადოების ტერიტორიის გარეთ ატმოსფერული ჰაერის მონიტორინგის ობიექტები	23

1.8.2.	საზოგადოების ტერიტორიის გარეთ ატმოსფერული ჰაერის მონიტორინგის წერტილების გეგმა-რუკა	27
1.9	დანართი: პროცესის ჩანაწერების ფორმები	28
2	ატმოსფერულ ჰაერში საწარმოო გაფრქვევების მონიტორინგი	29
2.1	მონიტორინგის ამოცანები	29
2.2	ნორმატიული მითითებები და ჩანაწერების ფორმები	30
2.3	პროცესის მონაწილეები და მათი პასუხისმგებლობები	32
2.4	მონიტორინგის ობიექტები და მონიტორინგის მეთოდები	34
2.5	საინფორმაციო მოდელი	35
2.6	შედეგების შეფასება	36
	ატმოსფერული ჰაერის დამაბინძურებელი წყაროების და მათი მახასიათებლების აღრიცხვის ფორმა (პად-1)	38
2.7	დანართი: ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის პარამეტრები 2020 – 2025 წლების „ზღვ“ -ის ნორმების მიხედვით	39
2.7.1.	მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის წყაროების დახასიათება	39
2.7.2.	მონიტორინგის ობიექტები – აირგაწმენდის შედეგები აირგამწმენდ დანადგარებზე	59
2.7.3.	ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევა, მათი გაწმენდა და უტილიზება, ტ/წელი	60
	დანართი: შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის სტაციონარული გაფრქვევის წყაროების გენგეგმა ..	62
2.8	დანართი: პროცესის ჩანაწერის ფორმები:	62
3	აირგამწმენდი ნაგებობების ტექნოლოგიური რეჟიმის მონიტორინგი	64
4	საკვამლე აირების მონიტორინგი	65
4.1	მონიტორინგის ამოცანები	65
4.2	ნორმატიული მითითებები და ჩანაწერების ფორმები	65
4.3	პროცესის მონაწილეები და მათი პასუხისმგებლობები	65
4.4	მონიტორინგის ობიექტები	67
4.5	საინფორმაციო მოდელი	67
4.6	დანართი: კვამლის აირების კონცენტრაციების მონიტორინგის შედეგები	67
5	გემის ტანკებში გოგირდწყალბადის მონიტორინგი	68
5.1	მონიტორინგის ამოცანები	68
5.2	ნორმატიული მითითებები და ჩანაწერების ფორმები	68
5.3	პროცესის მონაწილეების პასუხისმგებლობები	69
5.4	მონიტორინგის ობიექტები	70

5.5	საინფორმაციო მოდელი.....	70
5.6	შედეგების შეფასება.....	70
5.7	ჩანაწერის ფორმა: გოგირდწყალბადის გაზომვის შედეგები	71
6	ნავთობპროდუქტების გადატვირთვის სიჩქარეების მონიტორინგი	71
6.1	მონიტორინგის ამოცანები.....	71
6.2	ნორმატიული მითითებები და ჩანაწერების ფორმები	73
6.3	პასუხისმგებლობები და უფლებამოსილებები	73
6.4	მონიტორინგის ობიექტები.....	74
6.5	საინფორმაციო მოდელი.....	74
6.6	შედეგების შეფასება.....	75
6.7	დანართი: ნავთობპროდუქტების ჩასხმისა და ჩამოსხმის დასაშვები სიჩქარეები	75
6.8	ჩანაწერის ფორმა: ანგარიში სიჩქარეების შესახებ.....	78
7	ოზონდამშლელი ნივთიერებების მონიტორინგი	79
7.1	მონიტორინგის ამოცანები.....	79
7.2	ნორმატიული მითითებები და ჩანაწერების ფორმები	79
7.3	პროცესის მონაწილეები და მათი პასუხისმგებლობები	80
7.4	სამაცივრო სისტემების ექსპლუატაციის წესი	82
7.5	ოზონის დამშლელი ნივთიერებების მოხმარების მონიტორინგი	83
7.6	დანართი: მაცივარაგენტით გამართული დანადგარების მომსახურების ჟურნალი.....	85
8	მეტეოროლოგიური მახასიათებლების მონიტორინგი	87
9	ხმაურის და სხვა სახის ფიზიკური ზემოქმედებების მაჩვენებლების მონიტორინგი.....	88
<u>თავი 2: წყლის გარემოს ეკოლოგიური მონიტორინგი .....</u>		<u>88</u>
10	მდინარეების და ზღვის დაბინძურების მონიტორინგი	88
10.1	მონიტორინგის ამოცანები.....	88
10.2	ნორმატიული მითითებები და ჩანაწერების ფორმები	90
10.3	პროცესის მონაწილეები და მათი პასუხისმგებლობები	91
10.4	მონიტორინგის ობიექტები.....	93
10.5	წლის ნიმუშის აღება და ნიმუშის განოკვლევა	94
10.6	საინფორმაციო მოდელი.....	95
10.7	ზედაპირული წყლის ობიექტების ვიზუალური მონიტორინგი	96
10.8	დანართი: მონიტორინგის ობიექტები სია და რუკა.....	98

10.8.1	ზედაპირული წყლის ობიექტების მონიტორინგის ობიექტები საზოგადოების გავლენის ზონაში	98
10.8.2	ზედაპირული წყლის ობიექტების მონიტორინგის წერტილების გეგმები	99
10.9	დანართი: ჩანაწერების ფორმები	102
11	გრუნტის წყლების დაბინძურების მონიტორინგი	103
11.1	მონიტორინგის ამოცანები	103
11.2	ნორმატიული მითითებები და ჩანაწერების ფორმები	103
11.3	პროცესის მონაწილეები და მათი პასუხისმგებლობები	105
11.4	მონიტორინგის ობიექტები	106
11.5	წლის ნიმუშის აღება და ნიმუშის განოკვლევა	107
11.6	საინფორმაციო მოდელი	107
11.7	დანართი: გრუნტის წყლების მონიტორინგის ობიექტები (წერტილები)	108
11.8	დანართი : ჩანაწერების ფორმები	109
12	წყალგამწმენდი ნაგებობების მუშაობის მონიტორინგი	110
12.1	მონიტორინგის ამოცანები	110
12.2	ნორმატიული მითითებები და ჩანაწერების ფორმები	111
12.3	პროცესის მონაწილეები და მათი პასუხისმგებლობები	113
12.4	მონიტორინგის ობიექტები (გამწმენდი ნაგებობების)	115
12.5	მონიტორინგის ობიექტები (ავარიული ჩაშვების)	116
12.6	საინფორმაციო მოდელი	116
12.7	შედეგების შეფასება	117
12.8	დანართი: წყლის გამწმენდი ნაგებობების მონიტორინგის პარამეტრები	117
13	საწარმოო ჩაშვებების მონიტორინგი	118
13.1	მონიტორინგის ამოცანები	118
13.2	ნორმატიული მითითებები და ჩანაწერების ფორმები	119
13.3	პროცესის მონაწილეები და მათი პასუხისმგებლობები	121
13.4	მონიტორინგის ობიექტები	123
13.5	ჩამდინარე წყლის სინჯების აღება და გამოცდა	125
13.6	საინფორმაციო მოდელი	126
13.7	შედეგების შეფასება	127
13.8	დანართი: მონიტორინგის ობიექტები	129
13.8.1	ზედაპირულ წყალსატევებში ჩაშვებულ ჩამდინარე წყლებში დამაბინძურებელი ნივთიერებების მონიტორინგის ობიექტები	129

13.8.2	წყალჩაშვებების გეგმები.....	133
13.9	დანართი: ჩანაწერთა ფორმები.....	137

თავი 3: ნიადაგის ეკოლოგიური მონიტორინგი 137

14	ნიადაგის ისტორიული დაბინძურების მონიტორინგი	137
14.1	მონიტორინგის ამოცანები.....	137
14.2	ნორმატიული მითითებები და ჩანაწერების ფორმები	139
14.3	პროცესის მონაწილეები და მათი პასუხისმგებლობები	140
14.4	მონიტორინგის ობიექტები.....	141
14.5	საინფორმაციო მოდელი.....	142
14.6	შედეგების შეფასება.....	143
14.7	დანართი: ჩანაწერთა ფორმები	143

თავი 4: რესურსების მოხმარების ეკოლოგიური მონიტორინგი 144

15	სასმელი და ტექნიკური წყლის მოხმარების მონიტორინგი	144
15.1	მონიტორინგის ამოცანები.....	144
15.2	ნორმატიული მითითებები და ჩანაწერების ფორმები	145
15.3	პროცესის მონაწილეები და მათი პასუხისმგებლობები	146
15.4	სასმელი წყლის მონიტორინგის ობიექტები.....	149
15.5	ტექნიკური წყლის მოხმარების მონიტორინგის ობიექტები.....	150
15.6	სასმელი, ტექნიკური და ბუნებრივი წყლის მოხმარების აღრიცხვა.....	150
15.7	საინფორმაციო მოდელი.....	151
15.8	შედეგების შეფასება.....	152
15.9	დანართი: სასმელი და ტექნიკური წყლის მონიტორინგის ობიექტები.....	154
16	სითბური ენერჯის და ელექტროენერჯის მოხმარების მონიტორინგი	162
17	მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების მონიტორინგი	163
17.1	მონიტორინგის ამოცანები.....	163
17.2	ნორმატიული მითითებები და ჩანაწერების ფორმები	163
17.3	პროცესის მონაწილეები და მათი პასუხისმგებლობები	163
17.4	მონიტორინგის ობიექტები.....	164
17.5	საინფორმაციო მოდელი.....	164
18	საყოფაცხოვრებო და საწარმოო ნარჩენების მართვის მონიტორინგი	165

თავი 4: კონტრაქტორების და მომწოდებლების ეკოლოგიური მონიტორინგი..... 165

19	კონტრაქტორების და მომწოდებლების ეკოლოგიური მონიტორინგი	165
19.1	მონიტორინგის ამოცანები.....	165
19.2	ნორმატიული მითითებები და ჩანაწერების ფორმები	166
19.3	პროცესის მონაწილეები და მათი პასუხისმგებლობები	167
19.4	სამუშაოთა წარმოების გეგმა:.....	172
19.5	მონიტორინგის ობიექტები:.....	172
19.6	სანარდო სამუშაოთა მონიტორინგის პროცესის ორგანიზება.....	173
19.7	საინფორმაციო მოდელი	174
19.8	მონიტორინგის შედეგების შედარება და მაკორექტირებელი მოქმედებების დაგეგმვა	175
19.9	დანართი: მონიტორინგის ობიექტები.....	176
19.10	დანართი: ეკოლოგიურ შემოწმებას დაქვემდებარებული შესასყიდი მასალების სია.....	177

თავი 5: ეკოლოგიური მონიტორინგი ავარიულ სიტუაციებში 177

20. გარემოს მონიტორინგი ავარიულ სიტუაციებში (საგანგებო რეჟიმში)..... 177

20.1. ინფორმაცია ავარიული სიტუაციების შესახებ 177

20.2. გარემოს მონიტორინგი ავარიულ სიტუაციებში..... 182

თავი 0: ზოგადი დებულებები

0.1 მიზნები და ამოცანები

- 0.1.1 ეკოლოგიური მონიტორინგის რეგლამენტი (შემდგომში - რეგლამენტი) შემუშავებულია საქართველოს კანონმდებლობისა და სტანდარტის ISO 14001:2015 (გარემოს დაცვის მენეჯმენტის სიტემა) პუნქტი 9.1.1. მოთხოვნების შესაბამისად და ადგენს შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ (შემდგომში - «საზოგადოება») ტექნოლოგიური პროცესების და სამუშაოების ეკოლოგიური მახასიათებლების მაჩვენებლების მიმართ მონიტორინგის, გაზომვის, ანალიზისა და შეფასების მოთხოვნებს.
- 0.1.2 «საზოგადოების» ტექნოლოგიური პროცესების და სამუშაოების ეკოლოგიური მახასიათებლების მონიტორინგის სფეროში «წესები» ადგენენ:
- 1) «საზოგადოების» საწარმოო პროცესების გავლენის ზონებში და გარემოზე ზემოქმედების მომხდენი პროცესებისა და სამუშაოების მახასიათებლებისა და პარამეტრების შესახებ მონიტორინგის ობიექტებს;
  - 2) ობიექტების მონიტორინგის, გაზომვის, ანალიზისა და შეფასების მეთოდები სანდო შედეგების უზრუნველყოფის მიზნით;
  - 3) მონიტორინგის და გაზომვების დროს გამოყენებული ხელსაწყო-მოწყობილობა;
  - 4) ეკოლოგიური მაჩვენებლების შეფასების კრიტერიები და სათანადო ინდიკატორები;
  - 5) მონიტორინგის და გაზომვების ჩატარების პერიოდულობა;
  - 6) მონიტორინგის და გაზომვების შედეგების ანალიზის და შეფასების პერიოდულობა;
  - 7) მონიტორინგის, გაზომვების, ანალიზის და შეფასების შედეგების დოკუმენტირებული ინფორმაციის სახეები;
  - 8) გარე და შიდა დაინტერესებული მხარეების ინფორმირება ეკოლოგიური მახასიათებლების შესახებ.
- 0.1.3 «რეგლამენტის» მოქმედება ვრცელდება ყველა სახის ძირითად, დამხმარე და მომსახურების პროცესებსა და სამუშაოებზე, რომლებიც ხორციელდება საზოგადოების თანამშრომლებისა და კონტრაქტორი ორგანიზაციების მიერ.
- 0.1.4 «რეგლამენტის» მოთხოვნების შესრულება სავალდებულოა «საზოგადოების» ყველა სტრუქტურული ქვედანაყოფისთვის.

0.2 ნორმატიული მითითებები

საკანონმდებლო ნორმატიული აქტები, რომლების საფუძველზე შემუშავებულია «საზოგადოებაში» ეკოლოგიური მონიტორინგის პროცესი, აღნიშნულია წინამდებარე რეგლამენტის სათანადო თავებში.

საერთაშორისო სტანდარტები

- 1) ISO 14001:2015
გარემოს დაცვის მენეჯმენტის სისტემები. მოთხოვნები

0.3 ჩანაწერები

- 0.1.1 BOT-IMS3.J01-111
წინადადება მაკორექტირებელი / გამაფრთხილებელი ქმედებების ჩატარების სსახებ
- 0.1.2 ჩანაწერების დანარჩენი ფორმები მითითებულია რეგლამენტის სათანადო თავებში.

0.4 ტერმინები და განმარტებები

- 1) **საზოგადოება**
შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალი“
- 2) **გარემოს დაცვის მენეჯმენტის სისტემა - გდმს**
საზოგადოების მენეჯმენტის ინტეგრირებული სისტემის ნაწილი, რომელიც მოიცავს ორგანიზაციულ სტრუქტურას, დაგეგმარებით საქმიანობას, მოვალეობებს, პასუხისმგებლობებს, გამოცდილებას, პროცედურებს, პროცესებს და რესურსებს ეკოლოგიური პოლიტიკის შემუშავებისთვის, დანერგვისთვის, განხორციელებისთვის, ანალიზისა და აქტუალიზაციისთვის.
- 3) **გარემო**
გარემო, რომელშიც ფუნქციონირებს ორგანიზაცია, მათ შორის ჰაერი, წყალი, ნიადაგი, ბუნებრივი რესურსები, ფლორა, ფაუნა, ადამიანები, ასევე ურთიერთკავშირი მათ შორის.
- 4) **გარემოზე ზემოქმედება**
გარემოს ნებისმიერი ცვლილება, საზიანო ან სასარგებლო, რომელიც მთლიანად ან ნაწილობრივ გამოწვეულია ორგანიზაციის საქმიანობით, პროდუქციით ან მომსახურებებით.
- 5) **ეკოლოგიური მონიტორინგი**

ატმოსფერული ჰაერის, ზედაპირული და მიწისქვეშა წყლების, ნიადაგის, ხმაურის დონის და რეგულარულად წარმოქმნადი გარემოს სხვა ფიზიკური ფაქტორების დაბინძურების პარამეტრებზე, საზოგადოების საწარმოო პროცესების გავლენის ზონაში გარემოს მდგომარეობის შეფასებისა და ანალიზის განსაზღვრული პროგრამის მიხედვით დაკვირვების, მათი შეფასებისა და კონტროლის სისტემა.

- 6) **ტექნოლოგიური პროცესების ეკოლოგიური მახასიათებლების მონიტორინგი**
გარემოზე ზემოქმედების მომხდენი ტექნოლოგიური პროცესების, გადატვირთვის პროდუქტების და გამოყენებული მასალების ეკოლოგიური პატამეტრების მახასიათებლებზე დაკვირვების, მათი შეფასებისა და კონტროლის სისტემა.
- 7) **გარემოზე დაკვირვება**
ლონისძიებების სისტემა, რომლებიც უზრუნველყოფენ გარემოს, მისი ცალკეული ელემენტების დამახასიათებელი პარამეტრების, საზოგადოების საწარმოო პროცესების გავლენის ზონაში ტექნოლოგიური ზემოქმედების ტიპების განსაზღვრას.
- 8) **შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთოებისა და ჯანდაცვის განყოფილება**
«საზოგადოების» სტრუქტურული ქვედანაყოფი, რომლის საქმიანობის ერთერთი მიმართულებაა «საზოგადოებაში» ეკოლოგიური მონიტორინგის დადგენა, დანერგვა და შენარჩუნება.
- 9) **გარემოსდაცვითი მმართველი**
შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთოებისა და ჯანდაცვის განყოფილების უფროსი
- 10) **ლაბორატორია**
ეკოლოგიური მონიტორინგის საგამოცდო ლაბორატორია, რომელიც ქვემდებარება შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთოებისა და ჯანდაცვის განყოფილებას.
- 11) **ქვედანაყოფის ხელმძღვანელი**
«საზოგადოების» სტრუქტურული ქვედანაყოფების ხელმძღვანელები, რომლებიც, შესაბამისი თანამდებობდრივი ინსტრუქციების საფუძველზე, უშუალოდ არიან პასუხისმგებელი ეკოლოგიური მონიტორინგის პროცესების ფუნქციონირებაზე დაქვემდებარებულ სტრუქტურულ ქვედანაყოფებში.
- 12) **საოპერაციო ქვედანაყოფები**
საზოგადოების სტრუქტურული ქვედანაყოფები (სამქროები და სადგურები), რომელთა ტერიტორიაზეც ნავთობდამჭერები არის განლაგებული.
- 13) **პასუხისმგებელი ქვედანაყოფი**
სტრუქტურული ქვედანაყოფი, რომელიც აწარმოებს წყლის მოხმარების აღრიცხვას და/ან რომლის ტერიტორიაზეც განთავსებულია წყალსაზომი.
- 14) **ზღვ**
ზღვრულად დასაშვები კონცენტრაციები (მაგალითად, ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა დასახლებული ადგილების).
- 15) **ატმოსფეროში მინარევების მიწისპირა კონცენტრაცია**
მიწის ზედაპირიდან 1.5-2.5 მ სიმაღლეზე გაზომილი ატმოსფეროში მინარევების კონცენტრაცია

- 16) **ზღვ-ის ნორმები**
საზოგადოებისთვის ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმები
- 17) **ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების (ზ.დ.ჩ.) ნორმები**
ზედაპირულ წყალსატევებში დამაბინძურებელი ნივთიერებების ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების ნორმები, რომლებსაც ჩამდინარე წყლების ჩაშვების თითოეული წყაროსთვის ამტკიცებს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო.
- 18) **რეზორბცია**
ადამიანის ორგანიზმზე რეზორბციული მოქმედება - ნივთიერების თვისება სისხლში მოხვედრისას გამოიწვიოს ტოქსიკური ეფექტი.
- 19) **რეფლექტი**
ადამიანის ორგანიზმზე რეფლექტორული მოქმედება - ნივთიერებათა თვისება გამოიწვიოს სასუნთქი ორგანოების ან თვალის გამაღიზიანებელი ეფექტი.
- 20) **ოზონის დამშლელი ნივთიერებები**
მონრეალის ოქმის A, B, C, E დანართებში მითითებული ქიმიური ნივთიერებები, ასევე ქიმიურ ნივთიერებათა ნარევი, რომლებსაც აქვთ სტრატოსფეროში ოზონის მოლეკულებთან რეაქციაში შესვლისა და ოზონის შრის დაშლის უნარი.
- 21) **სამაცივრო სისტემა¹**
მაცივარაგენტის შემცველი და ჩაკეტილ კონტურში, გაერთიანებული ურთიერთდაკავშირებული ნაწილების ნაკრები, რომელშიც სითბოს წართმევის ან მიწოდების მიზნით (ანუ გაცივებისთვის ან გაცხელებისთვის) ცირკულირებს მაცივარაგენტი.
- 22) **მაცივარაგენტი²**
გარემო, რომელიც გამოიყენება სამაცივრო სისტემაში სითბოს გადასაცემად, რომელიც დაბალი ტემპერატურისა და დაბალი წნევის პირობებში შთანთქავს სითბოს და გადასცემს სითბოს მაღალი ტემპერატურისა და მაღალი წნევის პირობებში და, როგორც წესი, ამ დროს იცვლება მისი აგრეგატული მდგომარეობა.
- 23) **სამაცივრო სისტემის მფლობელი**
საზოგადოების იმ სტრუქტურული ქვედანაყოფის ხელმძღვანელი, რომელიც ექსპლუატაციას უწევს მაცივარაგენტით გამართულ სამაცივრო სისტემას.
- 24) **შეტივტივებული ნივთიერებები**
ნივთიერებები, რომლებიც გამოყოფილია წყლიდან გაფილტვრით ან/და ცენტრიფუგირებით.
- 25) **ნავთობპროდუქტი**

¹ EN 378-1-2008 სამაცივრო სისტემები და სითბური ტუმბოები. უსაფრთხოებისა და გარემოს დაცვის მოთხოვნები. ნაწილი 1. ძირითადი მოთხოვნები, განსაზღვრებები კლასიფიკაცია და არჩევის კრიტერიუმები.

² EN 378-1-2008 სამაცივრო სისტემები და სითბური ტუმბოები. უსაფრთხოებისა და გარემოს დაცვის მოთხოვნები. ნაწილი 1. ძირითადი მოთხოვნები, განსაზღვრებები კლასიფიკაცია და არჩევის კრიტერიუმები.

ჰექსანში ხსნადი ნახშირწყალბადების (ალიფატური, ალიციკლური, არომატული) ჯამი.

26) **მდგრადი ორგანული დამბინძურებლები**

მდგრადი ორგანული დამბინძურებლები (მ.ო.დ.-ები) განეკუთვნება საშიშ ქიმიურ ნივთიერებებს, რომელსაც ახასიათებს მაღალი ტოქსიკურობა, ხანგრძლივი დროის განმავლობაში შეუძლიათ გარემოში დარჩენა, დიდ მანძილებზე ვრცელდებიან და გროვდებიან ადამიანისა და ცხოველის ცხიმოვან ქსოვილებში.

27) **PCB**

პოლიქლორირებული ბიფენილი

28) **პროგრამის ადმინისტრატორები**

საზოგადოების მენეჯერები / ხელმძღვანელები, პასუხისმგებელი დაგეგმილ პერიოდში (საანგარიშო პერიოდში), ბათუმის ნავთობტერმინალის ბიზნეს-გეგმის / ბიუჯეტის ფარგლებში შემოსავლების, ხარჯების, კაპიტალდაბანდებების დაგეგმვასა და ათვისებაზე (შესრულებაზე) იმ პროგრამების მიხედვით, რომლებიც ყალიბდება სტრუქტურული ქვედანაყოფის ფუნქციური მოვალეობების შესაბამისად. პროგრამების ადმინისტრატორები ინიშნება საწარმოს შიდა ბრძანებით.

29) **ს.წ.გ.**

სამუშაოთა წარმოების გეგმა – მენარდის მიერ წარმოდგენილი ძირითადი დოკუმენტი, რომელიც ახდენს სამუშაოთა წარმოების ორგანიზაციის რეგლამენტირებას ტექნოლოგიური წესებისადმი, შრომის დაცვისადმი, ეკოლოგიური უსაფრთხოებისა და სამუშაოთა ხარისხისადმი წაყენებული მოთხოვნების შესაბამისად

0.5 ძირითადი დებულებები

0.5.1 გარემოს და ეკოლოგიური მახასიათებლების მონიტორინგი ტარდება საზოგადოების საწარმო-სამეურნეო საქმიანობის განხორციელებისას, ასევე ახალი ტიპის საქმიანობების შემოღებისას, რომლებიც ახდენენ ან შეიძლება მოახდინონ მნიშვნელოვანი ზემოქმედება გარემოზე.

0.5.2 მონიტორინგის სისტემა მოიცავს შემდეგ ძირითად პროცესებს:

- 1) დაკვირვების ობიექტის გამოყოფა (განსაზღვრა);
- 2) გამოყოფილი დაკვირვების ობიექტის გამოკვლევა;
- 3) ინფორმაციული მოდელის შედგენა დაკვირვების ობიექტისთვის;
- 4) გაზომვების დაგეგმვა და განხორციელება;
- 5) დაკვირვების ობიექტის მდგომარეობის შეფასება და მისი ინფორმაციული მოდელის იდენტიფიცირება;
- 6) ინფორმაციის მომზადება მომხმარებლისთვის მოსახერხებელი ფორმით და მისი მიწოდება საზოგადოების ხელმძღვანელობისთვის.

- 0.5.3 გარემოს და ეკოლოგიური მახასიათებლების გაზომვის მონიტორინგის პროცესის განხორციელება შესაძლებელს ხდის:
- 1) საზოგადოების გავლენის ზონაში შეფასდეს გარემოს მდგომარეობის მაჩვენებლები;
  - 2) გამოვლინდეს აღნიშნული მაჩვენებლების ცვლილების მიზეზები და შეფასდეს ამგვარი ცვლილებების შედეგები, აგრეთვე განისაზღვროს მაკორექტირებელი ზომები იმ შემთხვევებში, როდესაც არ მიიღწევა ეკოლოგიური პირობების მიზნობრივი მაჩვენებლები;
  - 3) სისტემატიურად განხორციელდეს თვალის დევნება და შეფასდეს გარემოზე საზოგადოების საქმიანობით გამოწვეული ზემოქმედების დინამიკა და ხარისხი;
  - 4) ზემოქმედების ინტენსიურობა შედარდეს დადგენილ მოთხოვნებთან (საკანონმდებლო და სხვა სახის);
  - 5) გაკონტროლდეს საზოგადოების მნიშვნელოვან ეკოლოგიურ მაჩვენებლებთან დაკავშირებული მაჩვენებლები დადგენილი პარამეტრების ფარგლებში;
  - 6) დროულად გამოვლინდეს ან თავიდან იქნეს აცილებული შესაძლო დარღვევები ან საგანგებო სიტუაციები, რომლებიც დაკავშირებულია დაბინძურების წყაროებთან ან საზოგადოების ქვედანაყოფების საქმიანობის ეკოლოგიურ ასპექტებთან;
  - 7) ეკონომიურად იქნეს გამოყენებული ბუნებრივი რესურსები.
- 0.5.4 ატმოსფერული ჰაერის, ზედაპირული და გრუნტის წყლების და ნიადაგის დაბინძურების ეკოლოგიური მონიტორინგის ძირითადი ნაწილი ხორციელდება ეკოლოგიური მონიტორინგის საცდელი ლაბორატორიის მიერ.
- 0.5.5 კონტროლისა და მონიტორინგის ორგანიზების გადახედვა ხდება:
- 1) ანალიტიკური კონტროლის გრაფიკების, ნორმატივების, ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის, ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების მოქმედების ვადის ამოწურვისას;
  - 2) პროდუქციის წარმოების ტექნოლოგიის ცვლილებისას;
  - 3) მოქმედი ტექნოლოგიური პროცესების მოდერნიზაციის ან რეკონსტრუქციის განხორციელებისას;
  - 4) დაბინძურების ახალი წყაროების გამორიცხვისას ან შემოდებისას;
  - 5) მაინსპექტირებელი ორგანოებისგან მიღებული ინსტრუქციების მიღებისას;
  - 6) როდესაც საწარმოს უმაღლესი ხელმძღვანელობა იღებს გადაწყვეტილებას მონიტორინგის ან მისი ცალკეული შემადგენლების ორგანიზების გადახედვის აუცილებლობის შესახებ.
- 0.5.6 გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის მოთხოვნების, ასევე ISO 14001:2015 სტანდარტის მოთხოვნების შესრულების დასტურად ადგილი აქვს გარე მონიტორინგის პროცესს, რომელიც ხორციელდება შემდეგი ორგანოების მიერ:
- 1) აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის გარემოს და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამმართველო;

- 2) საქართველოს გარემოს და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო;
- 3) შავი ზღვის დაცვის კონვენციური სამსახური;
- 4) გარე მასერტიფიცირებული ორგანოები;
- 5) სახელმწიფოს მიერ უფლებამოსილი, ეკოლოგიური ზედამხედველობის სხვა ორგანოები.

0.5.7 შიდა და გარე მონიტორინგის შედეგად გამოვლენილი ყველა დარღვევა ფორმდება შეტყობინებებით (წინადადებები მაკორექტირებელი/პრევენციული მოქმედებების განხორციელების შესახებ, ოქმები, უწყებები), რომელთა საფუძველზე მუშავდება და ინერგება პრობლემის მასშტაბის შესაბამისი მაკორექტირებელი და პრევენციული მოქმედებები. ამას გარდა, სახელმწიფო ინსპექციის გარე ორგანოების მიერ საწარმოში დარღვევების აღმოჩენისას, შესაძლებელია ამოქმედდეს საჯარიმო სანქციები (ფულადი ჯარიმები, წარმოების შეჩერება და ა.შ.).

0.6 მონიტორინგის ორგანიზების წესი

0.6.1 გარემოს მონიტორინგის პროცესში სისტემატიურ დაკვირვებას და შეფასებას ექვემდებარება:

- 1) ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების ხარისხობრივი მაჩვენებლები საზოგადოებისა და საცხოვრებელი ზონის საზღვარზე;
- 2) მდინარეების ბარცხანას, კუბასწყალის და ყოროლისწყალის დაბინძურების ხარისხობრივი მაჩვენებლები;
- 3) ზღვის დაბინძურების ხარისხობრივი მაჩვენებლები;
- 4) საზოგადოების საზღვრებზე არსებული გრუნტის წყლების დაბინძურების ხარისხობრივი მაჩვენებლები;
- 5) ხმაურის და ფიზიკური ზემოქმედების სხვა სახეების ხარისხობრივი მაჩვენებლები საზოგადოებისა და საცხოვრებელი ზონის საზღვარზე;
- 6) მეტეოროლოგიური მახასიათებლები.

0.6.2 ტექნოლოგიური პროცესების ეკოლოგიური მახასიათებლების მონიტორინგისას სისტემატიურ დაკვირვებას და შეფასებას ექვემდებარება:

- 1) ატმოსფერულ ჰაერში საწარმოო გაფრქვევები დამბინძურებელი ნივთიერებების ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლები;
- 2) ზედაპირულ წყლებში საწარმოო ჩაშვებებში დამბინძურებელი ნივთიერებების ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლები;
- 3) აირგამწმენდი ნაგებობების ტექნოლოგიური რეჟიმი;
- 4) წყალგამწმენდი ნაგებობების ტექნოლოგიური რეჟიმი;
- 5) საქვაბეში საწვავის წვის ტექნოლოგიური რეჟიმი;

- 6) ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების ჩამოსხმის, რეზერვუარების ავსების და ტანკერებში ან ვაგონ-ცისტერნებში ჩასხმის სიჩქარე;
- 7) გადატვირთვის პროდუქტების და გამოყენებული მასალების ეკოლოგიური პარამეტრები;
- 8) ნავთობშლამების მიწისქვეშა ნაგებობების და საცავების განლაგების ზონებში გრუნტის წყლების დაბინძურების ხარისხობრივი მაჩვენებლები;
- 9) საყოფაცხოვრებო და საწარმოო ნარჩენების მართვის პროცედურა;
- 10) ოზონდამშლელი ნივთიერებების მართვის პროცედურა;
- 11) ტრანსფორმატორის ზეთებში მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების მართვის პროცედურა;
- 12) ნიადაგის ისტორიული დაბინძურების მართვის პროცედურა;
- 13) ხმაური და ვიბრაცია სამუშაო ადგილებზე;
- 14) სასმელი და ტექნიკური წყლის მოხმარება;
- 15) სითბური ენერჯის და ელექტროენერჯის მოხმარება.

0.6.3 გარემოს მონიტორინგი საგანგებო რეჟიმში ხორციელდება ანორმალური ან ავარიული სიტუაციებისას.

თავი 1: ატმოსფეროს ეკოლოგიური მონიტორინგი

1. ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების მონიტორინგი

1.1 მონიტორინგის ამოცანები

1.1.1 «საზოგადოების» ტერიტორიის გარეთ ატმოსფერული ჰაერის ეკოლოგიური მონიტორინგი ხორციელდება, რათა საცხოვრებელ ზონებში ატმოსფერული ჰაერის ხარისხობრივი მაჩვენებლების შესახებ მიღებული ინფორმაციის გათვალისწინებით დაცული იყოს სახელმწიფო ჰიგიენურ ნორმები დასახლებული ადგილების ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებებისა და ხმაურის ზღვრულად დასაშვები კონცენტრაციის (შემდგომში - „ზღვ“) შესახებ.

1.1.2 «საზოგადოების» ტერიტორიის გარეთ ატმოსფერული ჰაერის მონიტორინგის პროცესი უზრუნველყოფს:

- 1) «საზოგადოების» საზღვარზე საცხოვრებელი ზონების პერიმეტრის გასწვრივ ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურებისა და ხმაურის ხარისხობრივი მაჩვენებლების განსაზღვრას.
- 2) «საზოგადოების» საზღვარზე მდებარე საცხოვრებელ ზონაში ჰაერის დაბინძურებისა და ხმაურის ხარისხობრივი მაჩვენებლების შეფასებას.

3) შეუსაბამობის აღმოჩენის შემთხვევაში, «საზოგადოების» გავლენის ზონაში ატმოსფერული ჰაერის ზენორმატიული დაბინძურებისა და ზენორმატიული ხმაურის დონის მიზეზების გამოვლენა და გამაფრთხილებელი და მაკორექტირებელი ღონისძიებების გატარებას.

1.1.3 მონიტორინგი გამიზნულია საწარმოს «საზოგადოების» უზუალო გავლენის ზონაში მდებარე საცხოვრებელ და რეკრეაციულ ზონებში ატმოსფერული ჰაერის ხარისხობრივი მაჩვენებლების მონიტორინგის ღონისძიებების ფუნქციონალური უზრუნველყოფისთვის.

1.1.4 „საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის შესახებ“ საქართველოს კანონის 22-ე მუხლის პუნქტი 7-ის თანახმად ადამიანის საცხოვრებელ ან მუდმივად ყოფნის ადგილებში გარემოს ხარისხობრივი მდგომარეობა არ უნდა იყოს ამ ადგილებში მყოფი პირების ჯანმრთელობისათვის საზიანო და არ უნდა აღემატებოდეს საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს მიერ დადგენილ ზღვრულად დასაშვებ ნორმებს.

1.1.5 აღნიშნული კანონის 44-ე მუხლის თანახმად, „საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის შესახებ“ კანონის ამოქმედების შემდეგ, ძალადაკარგულად ჩაითვალა: საქართველოს სანიტარული კოდექსი, საქართველოს ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის 2004 წლის 6 ოქტომბრის №234/ნ ბრძანება „საწარმოების, ნაგებობებისა და სხვა ობიექტების სანიტარული დაცვის ზონების შესახებ. შესაბამისად გაუქმდა სამრეწველო საწარმოების სანიტარული დაცვის ზონების ნორმები.

1.1.6 საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის 2001 წლის 16 აგვისტოს №297/ნ ბრძანებით დამტკიცდა გარემოს ხარისხობრივი მდგომარეობის ნორმები, რომელშიც ასევე დამტკიცდა დასახლებული ადგილების ატმოსფერული ჰაერის დამაბინძურებელი ნივთიერებების ზღვრულად დასაშვები კონცენტრაციები (ზღვ) - ჰიგიენური ნორმატივები, (საწინდან 2.1.6. 002-01).

1.1.7 ზემოთ აღნიშნული საკანონმდებლო მოთხოვნების გათვალისწინებით, განსაზღვრულია ატმოსფერულ ჰაერში დამაბინძურებელ ნივთიერებათა კონცენტრაციის დადგენის მიზნები, ამოცანები და «საზოგადოების» ტერიტორიის გარეთ ატმოსფერული ჰაერის ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაკვირვების ობიექტები.

1.2 ნორმატიული მითითებები და ჩანაწერების ფორმები

1.2.1 საქართველოს კანონი #2116

საქართველოს კანონი „ატმოსფერული ჰაერის დაცვის შესახებ“

1.2.2 კანონი #5069

საქართველოს კანონი „საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის შესახებ“

- 1.2.3 საქართველოს მთავრობის დადგენილება #435
„დაბინძურების სტაციონარული წყაროებიდან ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვევების რაოდენობის განსაზღვრის - ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“
- 1.2.4 საქართველოს მთავრობის დადგენილება #413
„დაბინძურების სტაციონარული წყაროებიდან მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების თვითმონიტორინგის და ანგარიშგების წარმოების ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“
- 1.2.5 საქართველოს მთავრობის დადგენილება #408
„ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის (ზდგ) ნორმების გაანგარიშების ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“
- 1.2.6 საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს ბრძანება #297/ნ:
- გარემოს სანიტარიულ-ჰიგიენური ნორმები:
- „დასახლებული ადგილების ატმოსფერული ჰაერის სანიტარიული დაცვის წესები და ჰიგიენური ნორმები (ზდკ) სანაწიდან 2.1.6. 000-00“.
- სანიტარიული წესები და ნორმები - საწარმოო გარემოს ფიზიკური ფაქტორები. ბუნებრივი გარემოს ფიზიკური ფაქტორები. ხმაური სამუშაო ადგილებზე, საცხოვრებელ, საზოგადოებრივი შენობების სათავსებში და საცხოვრებელი განაშენიანების ტერიტორიაზე. სნ 2. 2. 4/2. 1. 8. 000 – 00.
- 1.2.7 საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის ბრძანება №108 - კურორტებში, კურორტების სანიტარიული დაცვის ზონებში და დაცულ ტერიტორიებზე ატმოსფერული ჰაერის დაცვის განსაკუთრებული მოთხოვნების შესახებ“ დებულების დამტკიცების თაობაზე

შიდა დოკუმენტები:

- 1.2.8 BOT-EMTL-1-0031
საზოგადოების ტერიტორიის გარეთ ატმოსფერული ჰაერის სინჯების აღებისა და ლაბორატორიული კონტროლის ყოველთვიური გრაფიკი
- 1.2.9 BOT-EMTL-3-0031
ატმოსფერული ჰაერის სინჯების აღების წესები
- 1.2.10 BOT-EMTL-3-0001
C1-C10, C2-C5 და არომატული ნახშირწყალბადების მასური კონცენტრაციის გაზომვის მეთოდიკა გაზური ქრომატოგრაფიის მეთოდით
- 1.2.11 BOT-EMTL-3-0008
სამუშაო ზონის ჰაერში მავნე ნივთიერებების შემცველობის გაზომვა და კონტროლი

1.2.12 BOT-EMTL-3-0011

ხმაურის გაზომვა საწარმოს საწარმოო შენობებსა და ტერიტორიაზე

ჩანაწერები

1.2.13 BOT-IMS3.J01-111

წინადადება მაკორექტირებელი/გამაფრთხილებელი ქმედებების განხორციელების შესახებ

1.2.14 BOT-IMS3.J01-1203

ანგარიში საზოგადოების საცხოვრებელ ზონასთან ბნტ-ის საზღვარზე კრიტიკულ წერტილებში ხმაურის მონიტორინგის შედეგების შესახებ

1.2.15 BOT-EMTL-4-0003

ატმოსფერული ჰაერის შემოსული სინჯების ჟურნალი

1.2.16 BOT-EMTL-4-0015

საჰაერო სივრცის შემადგენლობის გაზომვის აღრიცხვის ჟურნალი

1.2.17 BOT-EMTL-4-0010

ატმოსფერული ჰაერის გამოცდის შედეგები

1.2.18 BOT-EMTL-3-0092

ხმაურის გაზომვის ოქმი

1.2.19 BOT-EMTL-4-0032

საზოგადოების საწარმოო სათავსებსა და ტერიტორიაზე ხმაურის გაზომვის შედეგების აღრიცხვის ჟურნალი

1.2.20 BOT-IMS3.J01-1204

ანგარიში საწარმოს გავლენის ზონაში ატმოსფერული ჰაერის მონიტორინგის შედეგების შესახებ

1.2.21 BOT-IMS3.J01-1151

საზოგადოების ტერიტორიის გარეთ ატმოსფერული ჰაერის მონიტორინგის შედეგები

1.3 პროცესის მონაწილეები და მათი პასუხისმგებლობები

1.3.1 **ლაბორატორიის უფროსი** პასუხისმგებელია:

- 1) საზოგადოების ტერიტორიის გარეთ ატმოსფერული ჰაერის მონიტორინგის ყოველთვიური გრაფიკის შემუშავებაზე [2.13] და მისი შესრულების უზრუნველყოფაზე;
- 2) ატმოსფერულ ჰაერში დამაბინძურებელ ნივთიერებათა კონცენტრაციის გაზომვის მიზნით სინჯების აღებისა და ლაბორატორიული ანალიზის

ღონისძიებების კონტროლზე და მათ მეთოდებსა და მეთოდოლოგიებთან შესაბამისობაზე,

- 3) საზოგადოების ტერიტორიის გარეთ ატმოსფერული ჰაერის მონიტორინგის შედეგების ჟურნალში სწორად გაფორმებაზე;
- 4) საზოგადოების ტერიტორიის გარეთ ატმოსფერული ჰაერის მონიტორინგის შედეგების პირველად შეფასებაზე და გარემოსდაცვითი მმართველის ინფორმირებაზე მონიტორინგის შედეგების შესახებ.

1.3.2 ლაბორატორიის უფროსი ლაბორანტი პასუხისმგებელია:

- 1) ატმოსფერული ჰაერის სინჯების აღებასა და დამაბინძურებელი ნივთიერებების კონცენტრაციების გაზომვის განხორციელებაზე წინამდებარე მეთოდური მითითებებით დადგენილი მეთოდებისა და მეთოდოლოგიის შესაბამისად.
- 2) საზოგადოების ტერიტორიის გარეთ ატმოსფერული ჰაერის მონიტორინგის შედეგების ჟურნალში გაფორმებაზე;

1.3.3 გარემოსდაცვითი მმართველი პასუხისმგებელია:

- 1) საზოგადოების ტერიტორიის გარეთ ატმოსფერული ჰაერის სინჯების აღებისა და ლაბორატორიული კონტროლის ყოველთვიური გრაფიკის შეთანხმებაზე და მისი შესრულების კონტროლზე;
- 2) საზოგადოების გენერალური დირექტორთან შეხვედრის ორგანიზებაზე ზღვ-ის ნორმის გადაჭარბების შესაძლო მიზეზების განხილვისა და აუცილებელი მაკორექტირებელი ქმედებების განხორციელების შესახებ გადაწყვეტილების შემუშავების მიზნით.
- 3) „მის“-ის საკითხებში უფლებამოსილ პირებთან სამუშაო შეხვედრის ორგანიზებასა და საზოგადოების ტერიტორიის გარეთ ატმოსფერული ჰაერის მავნე ნივთიერებათა ზღვ-ის ნორმის გადაჭარბების შესაძლო მიზეზების განხილვაზე;
- 4) სამუშაო შეხვედრის შედეგების შესახებ სამსახურეობრივი ბარათის მომზადებაზე;
- 5) წინადადების მომზადებაზე გარემოზე ზემოქმედების შესამცირებლად მაკორექტირებელი ქმედებების განხორციელების საჭიროების შესახებ;
- 6) ავარიულ სიტუაციებში გარემოს მონიტორინგის ორგანიზებაზე.

1.3.4 ინჟინერ-ეკოლოგი პასუხისმგებელი არის:

- 1) მონაწილეობის მიღებაზე მონიტორინგის ობიექტების, სისტემატურობისა და მოცულობის განსაზღვრის პროცესში;
- 2) ეკოლოგიური მონიტორინგის ღონისძიებების კონტროლზე;

- 3) „მის“ საკითხებში უფლებამოსილ პირებთან ეკოლოგიური მონიტორინგის შედეგების შეფასების სამუშაო შეხვედრაში მონაწილეობის მიღებაზე;
- 4) შეუსაბამობის გამოვლენის შემთხვევაში, მაკორექტირებელი და გამაფრთხილებელი ღონისძიებების პროექტების მომზადების პროცესში მონაწილეობის მიღებაზე.

1.3.5 „მის“ის საკითხებში უფლებამოსილი პირები პასუხისმეგებლნი არიან:

- 1) ზდგ-ის ნორმის გადაჭარბების შესაძლო მიზეზების განხილვისა და გარემოზე ზემოქმედების შესამცირებლად გამაფრთხილებელი და მაკორექტირებელი ქმედებებისა და მათი შესრულების ვადის დასადგენად წინადადებების შემუშავების მიზნით გარემოსდაცვითი მმართველთან სამუშაო შეხვედრაში მონაწილეობაზე;
- 2) გამაფრთხილებელი და მაკორექტირებელი ქმედებების განხორციელებაზე გარემოზე ზემოქმედების შესამცირებლად;

1.4 მონიტორინგის ობიექტები

- 1.4.1 ატმოსფერული ჰაერის ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაკვირვება უნდა განხორციელდეს დამაბინძურებელი ნივთიერებების მიწისპირა კონცენტრაციებისა და ატმოსფერულ ჰაერში ხმაურის გაზომვით, საწარმოს ცალკეული ტერიტორიული საწარმოო უბნების ღობეებთან - წინასწარ განსაზღვრულ წერტილებში, საზღვარზე საცხოვრებელ და რეკრეაციულ ზონებთან საზღვარზე.
- 1.4.2 ჰაერის სინჯების აღების ადგილები და პერიოდულობა, საკონტროლო მავნე ნივთიერებების დასახელება განსაზღვრულია საკანონმდებლო წესით დამტკიცებული და შეთანხმებული ზდგ-ის ნორმების პროექტით და წარმოდგენილია წინამდებარე მეთოდური მითითებების A დანართში ცხრილისა და რუკის სახით.
- 1.4.3 ზდგ-ის ნორმების პროექტით დადგენილი საზოგადოების ტერიტორიის გარეთ ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე დაკვირვების სისტემის მაჩვენებლების საფუძველზე, „ემსლ“-ის უფროსი შეიმუშავებს საზოგადოების ტერიტორიის გარეთ ატმოსფერული ჰაერის მონიტორინგის ყოველთვიურ გრაფიკს.
- 1.4.4 საწარმოო უბნების საცხოვრებელ ზონებთან საზღვარზე ხმაურის გაზომვა ხორციელდება თვეში ერთხელ შემდეგ კრიტიკულ ადგილებში:
  - 1) ღობესთან, საზოგადოების შიდა მხარეს - მუქი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის საამქროს ცენტრალური ნავთობდამჭერის სატუმბ მოწყობილობასთან (ბაქრადის ქუჩის საცხოვრებელი სახლების საზღვართან) - სატუმბი დანადგარების მუშაობის დროს;

- 2) ლობესთან, საზოგადოების შიდა მხარეს - მუქი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის საამქროს №2 სარკინიგზო ესტაკადასთან (ქიქავას ქუჩის საცხოვრებელი სახლების საზღვარზე) - სარკინიგზო შემადგენლობის გადაადგილების პროცესში;
- 3) ლობესთან, საზოგადოების შიდა მხარეს - იმპორტირებული ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის სადგურის №8 სარკინიგზო ესტაკადასთან (ვოლსკის ქუჩის საცხოვრებელი სახლების საზღვართან) - სარკინიგზო შემადგენლობის მოძრაობის დროს;
- 4) ლობესთან, საზოგადოების შიდა მხარეს - დიზელის საწვავის მიღებისა და გადატვირთვის სადგურის სატუმბ სადგურთან - სატუმბი დანადგარების მუშაობის დროს;
- 5) ლობესთან, საზოგადოების შიდა მხარეს - საზოგადოების ძირითად ტერიტორიაზე სატვირთო შესასვლელთან - ფონური მაჩვენებელი;
- 6) ნავთობშლამების ინსინერაციის ობიექტის ლობესთან;
- 7) შპს „კარგო კარსელის“ საწარმოს ლობესთან შესაბამისი ხელშეკრულებების საფუძველზე.

1.4.5 ატმოსფერული ჰაერის მონიტორინგის დროს „ემსლ“-ის მუშაკები იცავენ გრაფიკს. მაგრამ, განსაკუთრებულ შემთხვევებში ან ავარიულ სიტუაციებში, ატმოსფერული ჰაერისა და ხმაურის ხარისხობრივი მაჩვენებლების მონიტორინგის ღონისძიებები შეიძლება გრაფიკით დადგენილ პერიოდულობაზე გადაჭარბებით განხორციელდეს.

1.5 ატმოსფერული ჰაერის ნიმუშის აღება და ნიმუშის განოკვლევა

1.5.1 საზოგადოების ტერიტორიის გარეთ ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგის დროს ატმოსფერული ჰაერის სინჯების აღება ხორციელდება ეკოლოგიური მონიტორინგის ლაბორანტების მიერ ნორმატიული დოკუმენტის BOT-EMTL-3-0031-ის - „ატმოსფერული ჰაერის სინჯების აღების წესების“ შესაბამისად.

1.5.2 საზოგადოების ტერიტორიის გარეთ ატმოსფერული ჰაერის მონიტორინგის დროს ატმოსფერულ ჰაერში საკონტროლო დამაბინძურებელი ნივთიერებების კონცენტრაციის გაზომვის მიზნით გამოიყენება შემდეგი მეთოდები და მეთოდიკა:

- 1) ატმოსფერულ ჰაერში ნაჯერი ნახშირწყალბადების C1-C10 (ჯამურად), უჯერი C2-C5 ნახშირწყალბადების (ჯამურად) და არომატული ნახშირწყალბადების მასური კონცენტრაციის გაზომვის მიზნით გამოიყენება გაზური ქრომატოგრაფიის მეთოდი გაზურ ქრომატოგრაფზე „Кристалл – 2000M“, ხელსაწყოზე თანდართული პნდ ფ 13.1:2:3.25-99 მეთოდიკის მიხედვით და BOT-EMTL-3-0001 მოთხოვნების შესაბამისად - „C1-C10, C2-C5 და არომატული ნახშირწყალბადების

მასური კონცენტრაციის გაზომვის მეთოდის გაზომვის ქრომატოგრაფიის მეთოდით“.

- 2) ატმოსფერულ ჰაერში გოგირდწყალბადების კონცენტრაციის განსაზღვრის მიზნით გამოიყენება პორტატული მოწყობილობა JEROME 631X. JEROME 631-X მოწყობილობის ექსპლუატაცია ხორციელდება მოწყობილობის ექსპლუატაციის ინსტრუქციის შესაბამისად.
- 3) **უნდა გვახსოვდეს:** ყოველი ანალიზის დაწყებამდე და ბოლოს, 15-20 წუთის განმავლობაში ხორციელდება სენსორის რეგენერაცია.
- 4) საწარმოს საზღვარზე ხმაურის დონის (ხმის წნევის დონის) გაზომვის მიზნით გამოიყენება უნივერსალური საზომი Laserliner.

1.6 საინფორმაციო მოდელი

- 1.6.1 საზოგადოების ტერიტორიის გარეთ ატმოსფერული ჰაერის მონიტორინგის დროს ატმოსფერულ ჰაერში დამაბინძურებელი ნივთიერებების კონცენტრაციის გაზომვის შედეგები თითოეული ტერიტორიული უბნისთვის ფორმდება ლაბორატორიის უფროსის მიერ „ატმოსფერული ჰაერის გამოცდის შედეგების აღრიცხვის ჟურნალში“ და ეგზავნება გარემოსდაცვით მმართველს „საზოგადოების საქმიანობის გავლენის ზონაში ატმოსფერული ჰაერის მონიტორინგის შედეგების შესახებ ანგარიშის“ სახით.
- 1.6.2 საზოგადოების საზღვარზე კრიტიკულ წერტილებში ხმაურის დონის გაზომვის შედეგები ფორმდება ლაბორატორიის უფროსის მიერ „საზოგადოების საწარმოო სათავსებსა და ტერიტორიაზე ხმაურის გაზომვის შედეგების აღრიცხვის ჟურნალში“, შემდეგ კი ფორმდება „ანგარიშში საზოგადოების საცხოვრებელ ზონასთან ბნტ-ის საზღვარზე კრიტიკულ წერტილებში ხმაურის მონიტორინგის შედეგების შესახებ“.

1.7 შედეგების შეფასება

- 1.7.1 საზოგადოების ტერიტორიის გარეთ ატმოსფერულ ჰაერში დამაბინძურებელი ნივთიერებების კონცენტრაციისა და ხმაურის გაზომვის მიზნით განხორციელებული ლაბორატორიული ანალიზების შედეგების პირველად შეფასებას ახორციელებს ლაბორატორიის უფროსი, რომელიც აფიქსირებს თავის კომენტარსა და განსაკუთრებულ შენიშვნებს ატმოსფერულ ჰაერში ხმაურისა და დამაბინძურებელი ნივთიერებების ზღვრის საკონტროლო პარამეტრების დაცვასთან დაკავშირებით.
- 1.7.2 შესაბამისი ლაბორატორიული ანალიზების დასრულების შემდეგ, ლაბორატორიის უფროსი ელ.ფოსტით უგზავნის გარემოსდაცვით მმართველს პირველადი შეფასების ჩანაწერს, „საზოგადოების საქმიანობის გავლენის ზონაში ატმოსფერული ჰაერის მონიტორინგის შედეგების შესახებ ანგარიშის“ სახით.

1.7.3 ხმაურის დონისა და ზღვ-ის შესაბამისი ნორმების საკონტროლო პარამეტრების გადაჭარბების შემთხვევაში:

- 1) გარემოსდაცვით მმართველი დაუყოვნებლივ აწყობს სამუშაო შეხვედრას „მის“ საკითხებში უფლებამოსილ პირებთან და განიხილავს ზღვ-ის ნორმის გადაჭარბების შესაძლო მიზეზებს.
- 2) სამუშაო შეხვედრის საფუძველზე, გარემოსდაცვით მმართველი ამზადებს „წინადადებას მაკორექტირებელი/გამაფრთხილებელი ქმედებების განხორციელების შესახებ“ (შემდგომში - წინადადება მქ/გქ-ის შესახებ) და უგზავნის მას საზოგადოების გენერალური დირექტორს.
- 3) მქ/გქ-ის შესახებ წინადადებაში მიეთითება ატმოსფერული ჰაერის სინჯის აღების დრო, ადგილი და საოპერაციო პროცესი, მეტეოროლოგიურ პირობები, ატმოსფერულ ჰაერში ხმაურისა და/ან დამაბინძურებელი ნივთიერებების ზღვ-ის ნორმის გადაჭარბების დასაბუთებული მიზეზები, მათ შორის, ზეგავლენის გარე ფაქტორები, მქ/გქ-ის სახეები ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედების შესამცირებლად და დაგეგმილი სამუშაოების შესრულების ვადა.
- 4) საზოგადოების გენერალური დირექტორი წინადადებას მქ/გქ შესახებ შესაბამისი რეზოლუციით უგზავნის პასუხისმგებელ ხელმძღვანელებს და აწყობს სამუშაო შეხვედრას ზღვ-ის ნორმის გადაჭარბების მიზეზების განხილვისა და აუცილებელი მქ/გქ-ის განხორციელების შესახებ გადაწყვეტილების შემუშავების მიზნით.
- 5) გადაწყვეტილება აუცილებელი მქ/გქ-ის განხორციელების შესახებ ეცნობება შესაბამის პერსონალს.

1.8 დანართი: ატმოსფერული ჰაერის მონიტორინგის ობიექტები (ცხრილი და რუკა)

1.8.1. საზოგადოების ტერიტორიის გარეთ ატმოსფერული ჰაერის მონიტორინგის ობიექტები

ცხრილი: საზოგადოების ტერიტორიის გარეთ ატმოსფერული ჰაერის მონიტორინგის ობიექტები					
ტერიტორიული საწარმოო უბანი	ატმოსფერული ჰაერის სინჯის აღების ადგილი	ატმოსფერული ჰაერის სინჯის აღების დრო	ატმოსფერული ჰაერის სინჯის აღების პერიოდულობა	საკონტროლო მანვე ნივთიერებები	საკონტროლო პარამეტრები
1) ძირითადი ტერიტორია	სამარშრუტო პოსტი №1. მაიაკოვსკის ქ., გარე ღობე №236 რეზერვუართან	№236 რეზერვუარში შენახვის, ჩამოსხმის ან ჩასხმის პროცესი	- კვარტლის პირველ თვეში - ერთხელ, 3 ჯერ დღე-ღამეში: 07.00, 13.00, 19.00 საათზე - დანარჩენ თვეებში ერთხელ - დღე-ღამეში ერთხელ: 10.00 საათზე	ნაჯერი ნახშირწყალბადები ბენზოლი ტოლუოლი ქსილოლი ეთილბენზოლი გოგირდწყალბადი	- ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაცია - საშუალო დღეღამური კონცენტრაცია
2) ძირითადი ტერიტორია	სამარშრუტო პოსტი №2. გოგოლის ქ., გარე ღობე №№ 70, 68, 67	№№ 70, 68, 67 რეზერვუარებში შენახვის, ჩამოსხმის ან ჩასხმის პროცესი	- კვარტლის პირველ თვეში - ერთხელ, 3 ჯერ დღე-ღამეში: 07.00, 13.00, 19.00 საათზე	ნაჯერი ნახშირწყალბადები ბენზოლი ტოლუოლი ქსილოლი	- ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაცია - საშუალო დღეღამური

ცხრილი: საზოგადოების ტერიტორიის გარეთ ატმოსფერული ჰაერის მონიტორინგის ობიექტები					
ტერიტორიული საწარმოო უბანი	ატმოსფერული ჰაერის სინჯის აღების ადგილი	ატმოსფერული ჰაერის სინჯის აღების დრო	ატმოსფერული ჰაერის სინჯის აღების პერიოდულობა	საკონტროლო მაცნე ნივთიერებები	საკონტროლო პარამეტრები
	რეზერვუარებთან		- დანარჩენ თვეებში ერთხელ - დღე-ღამეში ერთხელ: 10.00 საათზე	ეთილბენზოლი გოგირდწყალბადი	კონცენტრაცია
3) ძირითადი ტერიტორია	სამარშრუტო პოსტი №3. ბაქრადის ქ., ქუჩის დასაწყისი	№5 ესტაკადაზე ნავთობის ჩამოსხმის პროცესი	- კვარტლის პირველ თვეში - ერთხელ, 3 ჯერ დღე-ღამეში: 07.00, 13.00, 19.00 საათზე - დანარჩენ თვეებში ერთხელ - დღე-ღამეში ერთხელ: 10.00 საათზე	ნაჯერი ნახშირწყალბადები ბენზოლი ტოლუოლი ქსილოლი ეთილბენზოლი გოგირდწყალბადი	- ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაცია - საშუალო დღეღამური კონცენტრაცია
4) ძირითადი ტერიტორია	სამარშრუტო პოსტი №4. ბაქრადის ქ., ქუჩის დასასრული	№5 ესტაკადაზე ნავთობის ჩამოსხმის პროცესი	- კვარტლის პირველ თვეში - ერთხელ, 3 ჯერ დღე-ღამეში: 07.00, 13.00, 19.00 საათზე - დანარჩენ თვეებში ერთხელ - დღე-ღამეში ერთხელ: 10.00 საათზე	ნაჯერი ნახშირწყალბადები ბენზოლი ტოლუოლი ქსილოლი ეთილბენზოლი გოგირდწყალბადი	- ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაცია - საშუალო დღეღამური კონცენტრაცია
5) ძირითადი ტერიტორია	სამარშრუტო პოსტი №5. მაიაკოვსკის ქ., ტერიტორიაზე შესასვლელი №2	სარეზერვუარო პარკში ნავთობის ჩამოსხმის პროცესი (ქარის მიმართულება - სამხრეთი)	„თენგიზის“ ნავთობის ჩამოსხმისას	ნაჯერი ნახშირწყალბადები ბენზოლი ტოლუოლი ქსილოლი ეთილბენზოლი გოგირდწყალბადი	- ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაცია - საშუალო დღეღამური კონცენტრაცია
6) ძირითადი ტერიტორია	სამარშრუტო პოსტი №6. მაიაკოვსკის ქ., ტერიტორიაზე შესასვლელი №1	სარეზერვუარო პარკში ნავთობის ჩამოსხმის პროცესი (ქარის მიმართულება - სამხრეთ-დასავლეთი)	„თენგიზის“ ნავთობის ჩამოსხმისას	გოგირდწყალბადი	- ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაცია - საშუალო დღეღამური კონცენტრაცია
7) ძირითადი ტერიტორია	სამარშრუტო პოსტი №7. გარე ლობე №129 რეზერვუართან	№3 ესტაკადაზე ნავთობპროდუქტის ჩამოსხმის ან ჩასხმის პროცესი	-- კვარტლის პირველ თვეში - ერთხელ, 3 ჯერ დღე-ღამეში: 07.00, 13.00, 19.00 საათზე - დანარჩენ თვეებში ერთხელ - დღე-ღამეში ერთხელ: 10.00 საათზე	ნაჯერი ნახშირწყალბადები ბენზოლი ტოლუოლი ქსილოლი ეთილბენზოლი გოგირდწყალბადი	- ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაცია - საშუალო დღეღამური კონცენტრაცია
8) ნავთისა და საავტომობილო ბენზინის მიღებისა და გადატვირთვის სადგური	სამარშრუტო პოსტი №8. გოგებაშვილის ქ., გარე ლობე №124 რეზერვუართან	№№124, 130 რეზერვუარებში შენახვის, ჩამოსხმის ან ჩასხმის პროცესი	- კვარტლის პირველ თვეში - ერთხელ, 3 ჯერ დღე-ღამეში: 07.00, 13.00, 19.00 საათზე - დანარჩენ თვეებში ერთხელ - დღე-ღამეში ერთხელ: 10.00 საათზე	ნაჯერი ნახშირწყალბადები ბენზოლი ტოლუოლი ქსილოლი ეთილბენზოლი გოგირდწყალბადი	- ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაცია - საშუალო დღეღამური კონცენტრაცია
9) საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და დატვირთვის	სამარშრუტო პოსტი №9. გოგებაშვილის ქ., ნავსადგურში ქვეითა	ნავთობპროდუქტის ტანკერებში ჩასხმის პროცესი	- კვარტლის მეორე თვეში - ერთხელ, 3 ჯერ დღე-ღამეში: 07.00, 13.00, 19.00 საათზე	ნაჯერი ნახშირწყალბადები ბენზოლი ტოლუოლი ქსილოლი	- ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაცია - საშუალო დღეღამური

დოკუმენტი №: BOT-IMS2.A01-203 | ძალაშია: 20-01-2009 | რევიზია: 6 | რევიზიის თარიღი: 29.07.2020 (ზრბანება № 66/ა)

ცხრილი: საზოგადოების ტერიტორიის გარეთ ატმოსფერული ჰაერის მონიტორინგის ობიექტები					
ტერიტორიული საწარმოო უბანი	ატმოსფერული ჰაერის სინჯის აღების ადგილი	ატმოსფერული ჰაერის სინჯის აღების დრო	ატმოსფერული ჰაერის სინჯის აღების პერიოდულობა	საკონტროლო მანვე ნივთიერებები	საკონტროლო პარამეტრები
სამქრო	შესასვლელი ჭიშკარი		- დანარჩენ თვეებში ერთხელ - დღე-ღამეში ერთხელ: 10.00 საათზე	ეთილბენზოლი გოგირდწყალბადი	კონცენტრაცია
10) საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და დატვირთვის სამქრო	სამარშრუტო პოსტი №10. გოგებაშვილის ქ., ობელისკი	ნავთობპროდუქტი ს ტანკერებში ჩასხმის პროცესი	- კვარტლის მეორე თვეში - ერთხელ, 3 ჯერ დღე-ღამეში: 07.00, 13.00, 19.00 საათზე - დანარჩენ თვეებში ერთხელ - დღე-ღამეში ერთხელ: 10.00 საათზე	ნაჯერი ნახშირწყალბადები ბენზოლი ტოლუოლი ქსილოლი ეთილბენზოლი გოგირდწყალბადი	- ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაცია - საშუალო დღეღამური კონცენტრაცია.
11) საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და დატვირთვის სამქრო	სამარშრუტო პოსტი №11. გოგებაშვილის ქ., №10 ნავმისადგომი. საზღვაო სადგური	ნავთობპროდუქტი ს ტანკერებში ჩასხმის პროცესი	- კვარტლის მეორე თვეში - ერთხელ, 3 ჯერ დღე-ღამეში: 07.00, 13.00, 19.00 საათზე - დანარჩენ თვეებში ერთხელ - დღე-ღამეში ერთხელ: 10.00 საათზე	ნაჯერი ნახშირწყალბადები ბენზოლი ტოლუოლი ქსილოლი ეთილბენზოლი გოგირდწყალბადი	- ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაცია - საშუალო დღეღამური კონცენტრაცია
12) საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და დატვირთვის სამქრო	სამარშრუტო პოსტი №12. რუსთაველის ქ. №4	ნავთობპროდუქტი ს ტანკერებში ჩასხმის პროცესი - 13 სთ-ზე.	- კვარტლის პირველ თვეში - ერთხელ, დღე-ღამეში ერთხელ: 10.00 საათზე	გოგირდწყალბადი	- ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაცია
13) ნედლი ნავთობის შენახვისა და დატვირთვის სადგური «ხოლოდნაია სლობოდა»	სამარშრუტო პოსტი №13. ვოლსკის ქ., უბანზე შესასვლელი ცენტრალური ჭიშკარი	რეზერვუარებში შენახვის, ჩამოსხმის ან ჩასხმის პროცესი	- კვარტლის მეორე თვეში - ერთხელ, 3 ჯერ დღე-ღამეში: 07.00, 13.00, 19.00 საათზე - დანარჩენ თვეებში ერთხელ - დღე-ღამეში ერთხელ: 10.00 საათზე	ნაჯერი ნახშირწყალბადები ბენზოლი ტოლუოლი ქსილოლი ეთილბენზოლი გოგირდწყალბადი	- ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაცია - საშუალო დღეღამური კონცენტრაცია
14) იმპორტირებადი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და განაწილების სამქრო	სამარშრუტო პოსტი №14. ვოლსკის ქ., ნავთობბაზაზე შესასვლელი ცენტრალური ჭიშკარი	რეზერვუარებში ან ვაგონ-ცისტერნებში შენახვის, ჩამოსხმის ან ჩასხმის პროცესი	- კვარტლის მეორე თვეში - ერთხელ, 3 ჯერ დღე-ღამეში: 07.00, 13.00, 19.00 საათზე - დანარჩენ თვეებში ერთხელ - დღე-ღამეში ერთხელ: 10.00 საათზე	ნაჯერი ნახშირწყალბადები ბენზოლი ტოლუოლი ქსილოლი ეთილბენზოლი გოგირდწყალბადი	- ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაცია - საშუალო დღეღამური კონცენტრაცია
15) იმპორტირებადი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და განაწილების სამქრო	სამარშრუტო პოსტი №15. ვოლსკის ქ., გარე დღე ქუჩის დასასრულს	რეზერვუარებში ან ვაგონ-ცისტერნებში შენახვის, ჩამოსხმის ან ჩასხმის პროცესი	- კვარტლის მეორე თვეში - ერთხელ, 3 ჯერ დღე-ღამეში: 07.00, 13.00, 19.00 საათზე - დანარჩენ თვეებში ერთხელ - დღე-ღამეში ერთხელ: 10.00 საათზე	ნაჯერი ნახშირწყალბადები ბენზოლი ტოლუოლი ქსილოლი ეთილბენზოლი გოგირდწყალბადი	- ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაცია - საშუალო დღეღამური კონცენტრაცია
16) იმპორტირებადი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და განაწილების სამქრო	სამარშრუტო პოსტი №16. №14 სკოლა დიმიტროვის ქუჩაზე	რეზერვუარებში ან ვაგონ-ცისტერნებში შენახვის, ჩამოსხმის ან	- კვარტლის მეორე თვეში - ერთხელ, დღე-ღამეში ერთხელ: 10.00 საათზე	ნაჯერი ნახშირწყალბადები ბენზოლი ტოლუოლი ქსილოლი	- ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაცია

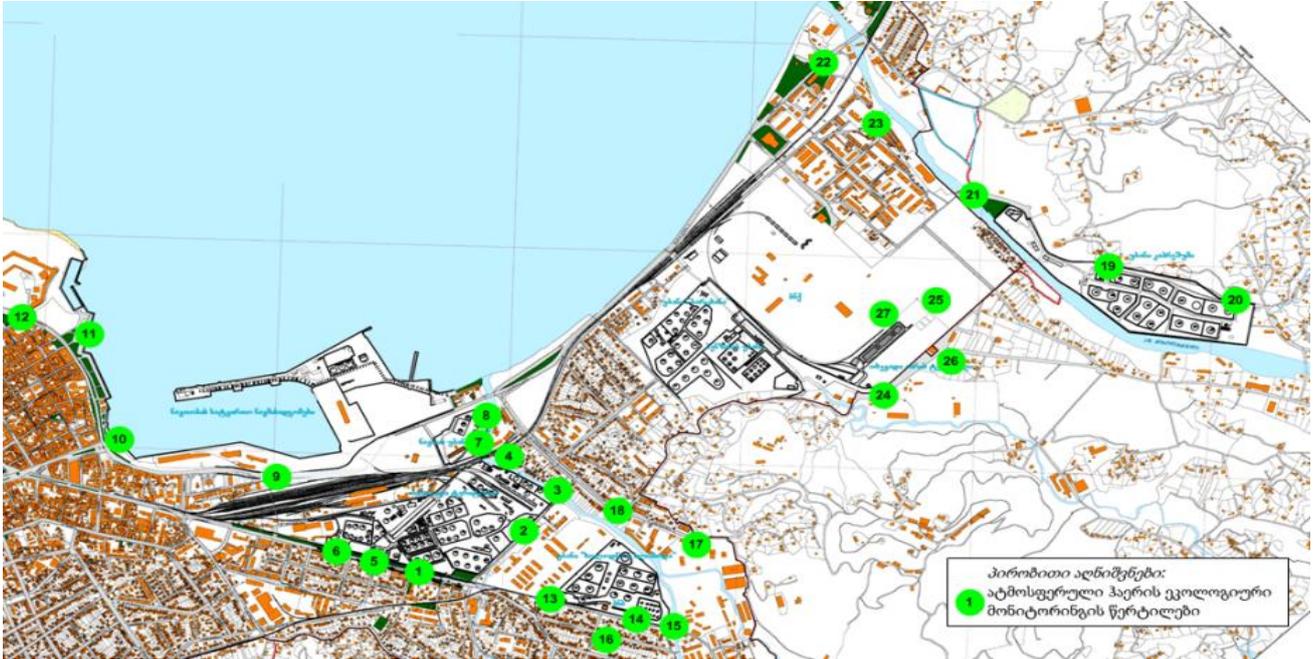

ცხრილი: საზოგადოების ტერიტორიის გარეთ ატმოსფერული ჰაერის მონიტორინგის ობიექტები					
ტერიტორიული საწარმოო უბანი	ატმოსფერული ჰაერის სინჯის აღების ადგილი	ატმოსფერული ჰაერის სინჯის აღების დრო	ატმოსფერული ჰაერის სინჯის აღების პერიოდულობა	საკონტროლო მანვე ნივთიერებები	საკონტროლო პარამეტრები
		ჩასხმის პროცესი		ეთილბენზოლი გოგირდწყალბადი	
17) ნედლი ნავთობის შენახვისა და დატვირთვის სადგური «ხოლოდნაია სლობოდა»	სამარშრუტო პოსტი №17. ნონეშვილის ქ., დასაწყისი	რეზერვუარებში ან ვაგონ-ცისტერნებში შენახვის, ჩამოსხმის ან ჩასხმის პროცესი	„თენგიზის“ ნავთობის ჩამოსხმისას	გოგირდწყალბადი	- ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაცია - საშუალო დღეღამური კონცენტრაცია
18) ნედლი ნავთობის შენახვისა და დატვირთვის სადგური «ხოლოდნაია სლობოდა»	სამარშრუტო პოსტი №18. ნონეშვილის ქ., დასასრული	რეზერვუარებში ან ვაგონ-ცისტერნებში შენახვის, ჩამოსხმის ან ჩასხმის პროცესი	„თენგიზის“ ნავთობის ჩამოსხმისას	გოგირდწყალბადი	- ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაცია - საშუალო დღეღამური კონცენტრაცია
19) ნედლი ნავთობის შენახვისა და დატვირთვის სადგური «კაპრეშუმი»	სამარშრუტო პოსტი №19. გარე ლოზე №201 რეზერვუართან	რეზერვუარებში შენახვის, ჩამოსხმის ან ჩასხმის პროცესი	- კვარტლის მესამე თვეში - ერთხელ, 3 ჯერ დღე-ღამეში: 07.00, 13.00, 19.00 საათზე - დანარჩენ თვეებში ერთხელ - დღე-ღამეში ერთხელ: 10.00 საათზე	ნაჯერი ნახშირწყალბადები ბენზოლი ტოლუოლი ქსილოლი ეთილბენზოლი გოგირდწყალბადი	- ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაცია - საშუალო დღეღამური კონცენტრაცია
20) ნედლი ნავთობის შენახვისა და დატვირთვის სადგური «კაპრეშუმი»	სამარშრუტო პოსტი №20. გარე ლოზე №208 რეზერვუართან	რეზერვუარებში შენახვის, ჩამოსხმის ან ჩასხმის პროცესი	- კვარტლის მესამე თვეში - ერთხელ, 3 ჯერ დღე-ღამეში: 07.00, 13.00, 19.00 საათზე - დანარჩენ თვეებში ერთხელ - დღე-ღამეში ერთხელ: 10.00 საათზე	ნაჯერი ნახშირწყალბადები ბენზოლი ტოლუოლი ქსილოლი ეთილბენზოლი გოგირდწყალბადი	- ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაცია - საშუალო დღეღამური კონცენტრაცია
21) ნედლი ნავთობის შენახვისა და დატვირთვის სადგური «კაპრეშუმი»	სამარშრუტო პოსტი №21. გარე ლოზე ნავთობდამჭერთან	რეზერვუარებში შენახვის, ჩამოსხმის ან ჩასხმის პროცესი	- კვარტლის მესამე თვეში - ერთხელ, 3 ჯერ დღე-ღამეში: 07.00, 13.00, 19.00 საათზე - დანარჩენ თვეებში ერთხელ - დღე-ღამეში ერთხელ: 10.00 საათზე	ნაჯერი ნახშირწყალბადები ბენზოლი ტოლუოლი ქსილოლი ეთილბენზოლი გოგირდწყალბადი	- ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაცია - საშუალო დღეღამური კონცენტრაცია
22) ნედლი ნავთობის შენახვისა და დატვირთვის სადგური «კაპრეშუმი»	სამარშრუტო პოსტი №22. თამარის დასახლება, ეკლესია	რეზერვუარებში შენახვის, ჩამოსხმის ან ჩასხმის პროცესი	- კვარტლის მესამე თვეში - ერთხელ, 3 ჯერ დღე-ღამეში: 07.00, 13.00, 19.00 საათზე - დანარჩენ თვეებში ერთხელ - დღე-ღამეში ერთხელ: 10.00 საათზე	ნაჯერი ნახშირწყალბადები ბენზოლი ტოლუოლი ქსილოლი ეთილბენზოლი გოგირდწყალბადი	- ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაცია - საშუალო დღეღამური კონცენტრაცია
23) ნედლი ნავთობის შენახვისა და დატვირთვის სადგური «კაპრეშუმი»	სამარშრუტო პოსტი №23. თამარის დასახლება, სახლი №10.	რეზერვუარებში შენახვის, ჩამოსხმის ან ჩასხმის პროცესი	- კვარტლის მესამე თვეში - ერთხელ, 3 ჯერ დღე-ღამეში: 07.00, 13.00, 19.00 საათზე - დანარჩენ თვეებში ერთხელ - დღე-ღამეში	ნაჯერი ნახშირწყალბადები ბენზოლი ტოლუოლი ქსილოლი ეთილბენზოლი გოგირდწყალბადი	- ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაცია - საშუალო დღეღამური კონცენტრაცია

ცხრილი: საზოგადოების ტერიტორიის გარეთ ატმოსფერული ჰაერის მონიტორინგის ობიექტები					
ტერიტორიული საწარმოო უბანი	ატმოსფერული ჰაერის სინჯის აღების ადგილი	ატმოსფერული ჰაერის სინჯის აღების დრო	ატმოსფერული ჰაერის სინჯის აღების პერიოდულობა	საკონტროლო მაცნე ნივთიერებები	საკონტროლო პარამეტრები
24) გათხევადებულ ნახშირწყალბადოვანი აირების მიღებისა და გადატვირთვის სადგური(ნავთობ შლამების ბაზა + ინსინერაციის ობიექტი)	სამარშრუტო პოსტი №24. უბანზე შესასვლელი	რეზერვუარებში შენახვის, ჩამოსხმის ან ჩასხმის პროცესი	ერთხელ: 10.00 საათზე - კვარტლის მესამე თვეში - ერთხელ, 3 ჯერ დღე-ღამეში: 07.00,13.00, 19.00 საათზე - დანარჩენ თვეებში ერთხელ - დღე-ღამეში ერთხელ: 10.00 საათზე	ნაჯერი ნახშირწყალბადები ბენზოლი ტოლუოლი ქსილოლი ეთილბენზოლი გოგირდწყალბადი ნახშირბადის ოქსიდი	- ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაცია - საშუალო დღეღამური კონცენტრაცია
25) გათხევადებულ ნახშირწყალბადოვანი აირების მიღებისა და გადატვირთვის სადგური(ნავთობ შლამების ბაზა + ინსინერაციის ობიექტი)	სამარშრუტო პოსტი №25. გარე ლობე. ახალი საცხოვრებელი დასახლება.	რეზერვუარებში შენახვის, ჩამოსხმის ან ჩასხმის პროცესი	- კვარტლის მესამე თვეში - ერთხელ, 3 ჯერ დღე-ღამეში: 07.00,13.00, 19.00 საათზე - დანარჩენ თვეებში ერთხელ - დღე-ღამეში ერთხელ: 10.00 საათზე	ნაჯერი ნახშირწყალბადები ნახშირბადის ოქსიდი	- ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაცია - საშუალო დღეღამური კონცენტრაცია
26) გათხევადებულ ნახშირწყალბადოვანი აირების მიღებისა და გადატვირთვის სადგური(ნავთობ შლამების ბაზა + ინსინერაციის ობიექტი)	სამარშრუტო პოსტი №26. გარე ლობე (აღმოსავლეთ მხარე). ახალი საცხოვრებელი დასახლება.	რეზერვუარებში შენახვის, ჩამოსხმის ან ჩასხმის პროცესი	- კვარტლის მესამე თვეში - ერთხელ, 3 ჯერ დღე-ღამეში: 07.00,13.00, 19.00 საათზე - დანარჩენ თვეებში ერთხელ - დღე-ღამეში ერთხელ: 10.00 საათზე	ნაჯერი ნახშირწყალბადები ნახშირბადის ოქსიდი	- ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაცია - საშუალო დღეღამური კონცენტრაცია
27) გათხევადებული ნახშირწყალბადოვანი აირების მიღებისა და გადატვირთვის სადგური(ნავთობ შლამების ბაზა + ინსინერაციის ობიექტი)	სამარშრუტო პოსტი №27. გარე ლობე (ჩრდილოეთ მხარე). ახალი საცხოვრებელი დასახლება.	რეზერვუარებში შენახვის, ჩამოსხმის ან ჩასხმის პროცესი	- კვარტლის მესამე თვეში - ერთხელ, 3 ჯერ დღე-ღამეში: 07.00,13.00, 19.00 საათზე - დანარჩენ თვეებში ერთხელ - დღე-ღამეში ერთხელ: 10.00 საათზე	ნაჯერი ნახშირწყალბადები ნახშირბადის ოქსიდი	- ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაცია - საშუალო დღეღამური კონცენტრაცია

1.8.2. საზოგადოების ტერიტორიის გარეთ ატმოსფერული ჰაერის მონიტორინგის წერტილების გეგმა-რუკა

1.9 დანართი: პროცესის ჩანაწერების ფორმები

ატმოსფერული ჰაერის შემოსული სინჯების ჟურნალი № BOT-EMTL-4-0003

შემოსული სინჯის № № входящей пробы	თარიღი Дата	დრო Время	სინჯი აიღო (სახელი, გვარი) Имя, фамилия лица, отобравшего пробу	სინჯის აღების ადგილი Место отбора пробы	ჩასატარებელი ანალიზები Каким анализам подлежит	შენიშვნა Примечание
1	2	3	4	5	6	7

ატმოსფერული ჰაერის გამოცდის შედეგები № BOT-EMTL-4-0010

შემოსული სინჯის №	სინჯის აღების ადგილი	ტექნოლოგიური პროცესი გამოსაცდელ უბანზე	მეტეოროლოგიური პირობები სინჯის აღების დროს			კსაკონტროლო პარამეტრები	C1-C10	ბეზოლო	ტოლოლი	ქსილოლი	ეთილბენოლი	H ₂ S	კომენტარი და განსაკუთრებული აღნიშვნა
			ქარის მიმართულება და სიჩქარე	ჰაერის ტემპერატურა	ნისლი (წ), წვიმა (წ), მშრალი ამინდი (მა)	ზდკ.მ.ა., მგ/მ ³	—	1,5	0,6	0,2	0,02	0,008	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

საზოგადოების ტერიტორიის გარეთ ატმოსფერული ჰაერის მონიტორინგის შედეგები № IMS3.J01-1151

საზოგადოების ტერიტორიის გარეთ ატმოსფერული ჰაერის მონიტორინგის შედეგები. პერიოდი:										წელი / Год		თვე / Месяц													
Результаты мониторинга атмосферного воздуха вне территории Общества. Период:										2016		01													
(1) ზღე "მ.ე." (максимально разовое), мкг/м³. (2) ზღე "ს.დ." (среднесуточное), мкг/м³.																									
უბნის დასახლება	სიწვეის ადგილის ადგილი	სიწვეის ადგილის თარიღი	ტექნოლოგიური პროცესი	საკონტროლო პარამეტრები / Контролируемые параметры	დამაბინძურებელი ნივთიერებების გაზომვის შედეგები / Результаты измерений концентраций загрязняющих веществ																				
					ნორმა ზღე "მ.ე." / Нормы ПДК "м.е." (мкг/м³)	დრო	ქარის მიმართულება	ქარის სიჩქარე, მ/წ	ჰაერის ტემპერატურა	აჩინდი	შედეგი	დრო	ქარის მიმართულება	ქარის სიჩქარე, მ/წ	ჰაერის ტემპერატურა	აჩინდი	შედეგი	ნორმა ზღე "ს.დ." / Нормы ПДК "с.д." (мкг/м³)	შედეგი	კომენტარები და განსაკუთრებული					
Подразделение	Место отбора пробы	Дата отбора проб	Технологический процесс		Время	Направление ветра	Скорость ветра, м/с	Температура воздуха	Погода	Результат	Время	Направление ветра	Скорость ветра, м/с	Температура воздуха	Погода	Результат	Время	Направление ветра	Скорость ветра, м/с	Температура воздуха	Погода	Результат	Нормы ПДК "с.д." (мкг/м³)	Результат	Комментарии и особые отметки
				C1-C10																					
				Бензол																					
				Толуол																					
				Ксилолы																					
				Этилбензол																					
				H2S																					

ხმაურის გაზომვის ოქმი № BOT-EMTL-3-0092

გამოცდის მეთოდის დასახელება	1. გოსტ 12.1.050-86 შრომის უსაფრთხოების სტანდარტების სიტემა. ხმაურის გაზომვების მეთოდები სამუშაო ადგილებზე						
Метод испытания	2. სამუშაო ინსტრუქცია № BOT-EMTL-3-0011 საწარმოო შენობებში და საწარმოს ტერიტორიაზე სამუშაო ადგილების ხმაურის გაზომვა						
	3. ГОСТ 12.1.050-86 Система стандартов безопасности труда. Методы измерения шума на рабочих местах.						
	4. Рабочая инструкция № BOT-EMTL-3-0011 Измерение шума в производственных помещениях и на территории предприятия на рабочих местах						
Multi Test-Master	МВСМО 71405	GMC-VC-00004/4-16	27.05.2016	27.11.2017			
გამოყენებული ხელსაწყო Используемое оборудование	ხელსაწყო № № оборудования	დამოწმების მოწმობა № № сертификата поверки	დამოწმების თარიღი Дата поверки	შემდეგო დამოწმების თარიღი Дата следующей поверки			
ხმაურის წყაროები: Источники шума:							
გაზომვის წერტილები	Точки измерений	გაზომვის დრო Время измерения სს.წწ чч.мм	ბეგრის წნევის დონე, დბ Уровень звукового давления, дБ	გაზომვის წერტილები	Точки измерений	გაზომვის დრო Время измерения სს.წწ чч.мм	ბეგრის წნევის დონე, დბ Уровень звукового давления, дБ
წერტილი 1	Точка 1			წერტილი 6	Точка 6		
წერტილი 2	Точка 2			წერტილი 7	Точка 7		
წერტილი 3	Точка 3			წერტილი 8	Точка 8		
წერტილი 4	Точка 4			წერტილი 9	Точка 9		
წერტილი 5	Точка 5			წერტილი 10	Точка 10		

2 ატმოსფერულ ჰაერში საწარმოო გაფრქვევების მონიტორინგი

2.1 მონიტორინგის ამოცანები

2.1.1 სამრეწველო გაფრქვევების მონიტორინგის ამოცანები:

- 1) ატმოსფერულ ჰაერში სამრეწველო გაფრქვევების რაოდენობრივი მაჩვენებლების განსაზღვრა.
- 2) სამრეწველო გაფრქვევებში ცალკეულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა რაოდენობის იდენტიფიკაცია.

- 3) ატმოსფერულ ჰაერში სამრეწველო გაფრქვევების მაჩვენებელთა შეფასება.
- 4) აირმტვერდამჭერი მოწყობილობის ეფექტიანობის შეფასება.
- 5) ატმოსფერული ჰაერის დაცვის ღონისძიებათა შედეგების შეფასება.
- 6) დამაბინძურებლების მონაცემთა ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევების (შემდგომში - ზდგ) ნორმებთან შეუსაბამობის შემთხვევაში, შესაბამისი მიზეზების გამოვლენა და მაკორექტირებელი ქმედებების განსაზღვრა.
- 7) შესაბამის მონაცემთა მომზადება სტატისტიკური ანგარიშისთვის.
- 8) გაფრთხილება ატმოსფერული ჰაერის ავარიული დაბინძურების შესახებ.

2.1.2 მონიტორინგი განკუთვნილია საწარმოს სტაციონარული ობიექტებიდან დამაბინძურებელ ნივთიერებათა გაფრქვევების დაბინძურების ეკოლოგიური მონიტორინგის ღონისძიებათა ფუნქციონალური უზრუნველყოფისათვის და ქალაქ ბათუმის საცხოვრებელ და რეკრეაციული ზონებში ატმოსფერული ჰაერის სისუფთავის შესანარჩუნებელ ღონისძიებათა მხარდასაჭერად.

2.1.3 ატმოსფერულ ჰაერში სამრეწველო გაფრქვევების დამაბინძურებელ ნივთიერებათა მაჩვენებლების მონაცემთა მონიტორინგი მიმდინარეობს საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს 2008 წლის 24 სექტემბერის ბრძანება #667-ით დამტკიცებული „დაბინძურების სტაციონარული წყაროებიდან ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების თვითმონიტორინგის ინსტრუქციის“ მოთხოვნათა გათვალისწინებით.

2.2 ნორმატიული მითითებები და ჩანაწერების ფორმები

2.2.1 საქართველოს კანონი #2116

„ატმოსფერული ჰაერის დაცვის შესახებ“

2.2.2 საქართველოს კანონი #5069

„საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის შესახებ“

2.2.3 საქართველოს მთავრობის დადგენილება #435

დაბინძურების სტაციონარული წყაროებიდან ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვევების რაოდენობის განსაზღვრის ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე.

2.2.4 საქართველოს მთავრობის დადგენილება #413

დაბინძურების სტაციონარული წყაროებიდან მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების თვითმონიტორინგის დ ანგარიშგების წარმოების ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე.

2.2.5 საქართველოს მთავრობის დადგენილება #408

ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის (ზდგ) ნორმების გაანგარიშების ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე.

ჩანაწერები

2.2.6 BOT-IMS3.J01-111

წინადადება მაკორექტირებელი/გამაფრთხილებელი ქმედებების ჩატარების შესახებ.

2.2.7 2ГД- ჰაერი

მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების სახელმწიფო აღრიცხვის ფორმა.

2.2.8 „პად-1“

პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტი - მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების აღრიცხვის ფორმა ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების სტაციონარული წყაროებიდან (წარმოება ხორციელდება ყოველკვარტალურად, ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების ყოველი სტაციონარული წყაროსთვის).

2.2.9 „პად-2“

პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტი - აირმტვერდამჭერი მოწყობილობის მუშაობის რეჟიმის აღრიცხვის ფორმა (წარმოება ხორციელდება ყოველ ნახევარ წელში ერთჯერ).

2.2.10 პად-3

პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტი - ატმოსფერული ჰაერის დაცვის ღონისძიებების აღრიცხვის ფორმა (მზადდება ყოველკვარტალურად).

2.2.11 BOT-EMTL-4-0003

ჰაერის შემოსული სინჯების რეგისტრაციის ჟურნალი

2.2.12 BOT-EMTL-4-0015

საკაერო გარემოს შემადგენლობის გაზომვის აღრიცხვის ჟურნალი

2.2.13 BOT-EMTL-4-0010

ატმოსფერული ჰაერის გამოცდის შედეგები

2.2.14 BOT-IMS3.J01-1152

ნავთობის აირების გაწმენდის ხარისხის მონიტორინგის შედეგები აირების რეკუპერაციის დანადგარზე.

2.2.15 BOT-IMS3.J01-1202

სუნის ჩახშობის დანადგარზე ნავთობის აირების გაწმენდის მონიტორინგის შედეგები

2.2.16 BOT-IMS3.J01-1154

ატმოსფერულ ჰაერში სამრეწველო გაფრქვევების მონიტორინგის შედეგები

2.3 პროცესის მონაწილეები და მათი პასუხისმგებლობები

2.3.1 ლაბორატორიის უფროსი პასუხისმგებელია:

- 1) აირგამწმენდი მოწყობილობიდან გაწმენდამდე და გაწმენდის შემდეგ ნავთობის აირების სინჯის აღების სისწორეზე.
- 2) აირგამწმენდი მოწყობილობიდან გაწმენდამდე და გაწმენდის შემდეგ აღებული ნავთობის აირების სინჯების ლაბორატორიული ანალიზების შედეგების პირველად ანალიზზე.
- 3) დაბინძურების სტაციონარული წყაროებიდან ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების მონიტორინგის შედეგების შესახებ ინფორმაციისა და აირდამჭერ მოწყობილობაზე მანამდე და შემდეგ აღებული ნავთობის აირების სინჯების ლაბორატორიული ანალიზების შედეგების დროულ მიწოდებაზე.
- 4) №3ად-1 და №3ად-3 ანგარიშების მომზადება ჰაერის დამცავი ღონისძიებების შედეგების შესახებ.

2.3.2 უფროსი ლაბორანტი პასუხისმგებელია:

- 1) საწარმოო ქვედანაყოფებში საწყის მონაცემებზე მოთხოვნის გაგზავნის დროულობასა და სისწორე სამრეწველო გაფრქვევების რაოდენობის გაზომვის აღრიცხვის მოსამზადებლად ფორმა №3ად-1-ს ის მიხედვით.
- 2) პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტების ფორმა №3ად-1 და №3ად-2-ის მოსამზადებლად ინფორმაციის შეგროვებასა და მის პირველად დამუშავებაზე.
- 3) საწარმოო ქვედანაყოფებიდან მიღებული პირველადი მონაცემების შეგროვებასა და დამუშავებაზე, სამრეწველო გაფრქვევების რაოდენობის გაზომვის შესახებ ანგარიშის მოსამზადებლად, ფორმა №3ად-1-ის მიხედვით.
- 4) სამრეწველო გაფრქვევების გაზომვის შედეგების ანგარიშის მომზადებაზე ფორმა №3ად-1-ის მიხედვით.

2.3.3 ლაბორანტი პასუხისმგებელია:

- 1) ნავთობის აირების სინჯის აღებაზე აირგამწმენდ დანადგარზე გაწმენდამდე და გაწმენდის შემდეგ.
- 2) ნავთობის აირების სინჯის ლაბორატორიული ანალიზზე აირგამწმენდ დანადგარზე გაწმენდამდე და გაწმენდის შემდეგ.
- 3) აირგამწმენდ დანადგარზე გაწმენდამდე და გაწმენდის შემდეგ აღებული ნავთობის აირების სინჯის ლაბორატორიული ანალიზის შედეგების შესახებ საინფორმაციო ბიულეტენის მომზადებაზე.

2.3.4 გარემოსდაცვითი მმართველი პასუხისმგებელია:

- 1) საწარმოო ქვედანაყოფებიდან საწყის მონაცემთა შეგროვების ორგანიზებაზე პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტების მომზადების მიზნით ფორმების №3ად-1, №3ად-2 და №3ად-3-ის მიხედვით.
- 2) სამრეწველო გაფრქვევების გაზომვის შედეგების შესახებ ანგარიშის მომზადების ორგანიზებასა და კონტროლზე ფორმა №3ად-1-ის, აირმტვერდამჭერი დანადგარის მუშაობის რეჟიმის აღრიცხვაზე ფორმა №3ად-2-ის და ატმოსფერული ჰაერის დაცვის ღონისძიებათა აღრიცხვაზე ფორმა №3ად-3-ის მიხედვით.
- 3) სამრეწველო გაფრქვევების გაზომვების და ნავთობის აირების ანალიზების შედეგების შეფასებაზე აირგამწმენდ დანადგარებზე გაწმენდის დაწყებამდე და შემდეგ.
- 4) საწარმოო ქვედანაყოფის „გდმს“-ის საკითხებთან დაკავშირებით უფროს უფლებამოსილ პირთან სამუშაო შეხვედრის ორგანიზებაზე „ზდგ“-ის ნორმების გადაჭარბების შესაძლო მიზეზების განსახილველად.
- 5) სამუშაო შეხვედრის შედეგების შესახებ სამსახურეობრივი ბარათის მომზადებაზე.
- 6) წინადადების მომზადებაზე მაკორექტირებელი ქმედებების ჩატარების აუცილებლობის შესახებ, გარემოზე ზემოქმედების შერბილების მიზნით.
- 7) პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტის შეთანხმებაზე ფორმების №3ად-1, №3ად-2 და №3ად-3-ის მიხედვით.
- 8) ატმოსფერული ჰაერის წლიური ანგარიშის სტატისტიკური ფორმის მომზადებაზე №04-04-07.
- 9) სამრეწველო გაფრქვევების მონიტორინგის შესახებ ანგარიშის მომზადებაზე უმაღლესი ხელმძღვანელობის ანალიზისათვის.
- 10) გენერალური დირექტორთან შეხვედრის ორგანიზებაზე „ზდგ“-ის ნორმების გადაჭარბების შესაძლო მიზეზების განსახილველად და აუცილებელი მაკორექტირებელი ქმედებების ჩატარების შესახებ გადაწყვეტილების მიღების მიზნით.

2.3.5 ქვედანაყოფის პერსონალი, რომლებიც ექსპლუატაციას უწევენ ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების სტაციონარულ წყაროებსა და აირგამწმენდ მოწყობილობებს (შემდგომში წინამდებარე თავში - «ქვედანაყოფები»):

- 1) დიზელის საწვავისა და ნავთის მიღებისა და გადატვირთვის სადგური
- 2) ნავთისა და ავტობენზინის მიღებისა და გადატვირთვის სადგური
- 3) გათხევადებული ნახშირწყალბადიანი აირების მიღებისა და გადატვირთვის სადგური

- 4) მუქი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და დატვირთვის საამქრო და #2 სარკინიგზო ესტაკადის ოფისი გათბობის საქვაბე
- 5) ნედლი ნავთობის მიღებისა და დატვირთვის სადგური "კაპრემუმი"
- 6) ნედლი ნავთობის მიღებისა და დატვირთვის სადგური "ხოლოდნაია სლობოდა"
- 7) საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და დატვირთვის საამქრო
- 8) გამწმენდი ნაგებობები
- 9) იმპორტირებადი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და განაწილების საამქრო
- 10) ტექნოლოგიური ტრანსპორტისა და სპეცტექნიკის უბანი
- 11) სარემონტო-მექანიკური განყოფილება და განყოფილების შენობების გათბობის საქვაბე
- 12) ორთქლწყალმეურნეობა
- 13) ადმინისტრაციული განყოფილება (ადმინისტრაციული შენობების გათბობის საქვაბე)
- 14) სახიფათო ნარჩენების გადამუშავების და გაუვნებლობის (ნავთობშლამების ინსინერაციის) ობიექტი
- 15) ნავთობშლამების დროებითი საცავები. (2020 -2022წ.წ.)
- 16) ნავთობტერმინალის ნავთობშლამების საცავები (2023 – 2024 წ.წ.)

«ქვედანაყოფების» ხელმძღვანელები პასუხისმეგებლნი არიან:

- 1) საწყისი მონაცემების მომზადებასა და დროულად მიწოდებაზე ანგარიშის მოსამზადებლად ფორმების №3ად-1, №3ად-2 და №3ად-3-ის მიხედვით.
- 2) სამრეწველო გაფრქვევების პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტების №3ად-1, №3ად-2 და №3ად-3-ის მომზადებაში მონაწილეობის მიღებაზე.

2.4 მონიტორინგის ობიექტები და მონიტორინგის მეთოდები

- 2.4.1 სამრეწველო გაფრქვევების მონიტორინგის ობიექტს წარმოადგენს საზოგადოების ყველა დაბინძურების სტაციონარული წყარო, რომელიც მითითებულია წინამდებარე თავის დანართში.
- 2.4.2 სამრეწველო გაფრქვევების მავნე ნივთიერებათა რაოდენობის გაზომვა მიმდინარეობს გამოთვლითი მეთოდით, კვარტალში ერთჯერ.

- 2.4.3 აირდამჭერ მოწყობილობებზე ნავთობის აირების გაწმენდის ხარისხის ლაბორატორიული კონტროლი მიმდინარეობს თვეში ერთჯერ.
- 2.4.4 სამრეწველო გაფრქვევების რაოდენობის გაზომვა და მავნე ნივთიერებათა იდენტიფიკაცია წარმოებს საქართველოს მთავრობის დადგენილებით დამტკიცებული „ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევების (ზდგ) გაანგარიშების ტექნიკური რეგლამენტის“ მოთხოვნათა გათვალისწინებით და საქართველოსა და აჭარის გარემოს დაცვის სახელმწიფო ორგანოებთან შეთანხმებული, დადგენილი წესით ბნტ-ის გენერალური დირექტორის მიერ დამტკიცებულ 2020-2024 წლებისათვის „ზდგ“-ის ნორმების პროექტში მოყვანილ მონაცემთა და მეთოდის საფუძველზე.
- 2.4.5 მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების გაზომვისათვის საჭირო საწყისი მონაცემები მზადდება ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების პირველადი აღრიცხვისათვის საჭირო საწყის მონაცემთა შესახებ ლაბორატორიის უფროსი ლაბორანტის მიერ გაგზავნილი ელექტრონული მოთხოვნის საფუძველზე.
- 2.4.6 გაზომვების შედეგები ფორმდება საჰაერო გარემოს შემადგენლობის აღრიცხვის ჟურნალში წინამდებარე თავის დანართის თანახმად.
- 2.4.7 აირგამწმენ დასაშვებ ნავთობის აირების გაწმენდის ხარისხის კონტროლის შედეგები ფორმდება წინამდებარე თავის დანართის თანახმად და ეგზავნება გარემოსდაცვითი მმართველს.
- 2.4.8 პირველადი მონაცემების მომზადებას ახორციელებს სათნადო «ქვედანაყოფის» ხელმძღვანელი.
- 2.4.9 ფორმა №პად-1-ის მიხედვით ანგარიშის მომზადებას ახორციელებს ლაბორატორიის უფროსი ლაბორანტი.

2.5 საინფორმაციო მოდელი

- 2.5.1 სამრეწველო გაფრქვევების გაზომვის შედეგები ფორმდება ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების პირველადი აღრიცხვის ცხრილის სახით - საჰაერო გარემოს შემადგენლობის გაზომვის აღრიცხვის ჟურნალში წინამდებარე თავის დანართის თანახმად.
- 2.5.2 ლაბორატორიის უფროსი ლაბორანტი უგზავნის «ქვედანაყოფის» ხელმძღვანელს მავნე ნივთიერებათა სამრეწველო გაფრქვევების გაზომვისათვის გამოყენებულ საწყის მონაცემებს, ელექტრონული ფოსტის საშუალებით ყოველი კვარტლის პირველი თვის არაუგვიანეს 5 რიცხვისა.
- 2.5.3 საჰაერო გარემოს შემადგენლობის გაზომვის აღრიცხვის ჟურნალში, ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების პირველად აღრიცხვას, ფორმა №პად-1-ის მიხედვით «ქვედანაყოფიდან» მიღებულ

ანგარიშისათვის საჭირო საწყის მონაცემთა საფუძველზე აწარმოებს გარემოსდაცვითი მმართველი.

2.5.4 გაანგარიშებულ მონაცემთა საფუძველზე სამრეწველო გაფრქვევების გაზომვის შედეგების ანგარიშს ფორმა №3ად-1-ის მიხედვით ყოველკვარტალურად აწარმოებს ლაბორატორიის უფროსი ლაბორანტი.

2.5.5 სამრეწველო გაფრქვევების მონიტორინგის შედეგების ანგარიშს ადგენს ლაბორატორიის უფროსი, ატმოსფერულ ჰაერში სამრეწველო გაფრქვევების მონიტორინგის შედეგების მიხედვით წინამდებარე თავის დანართის თანახმად.

2.6 შედეგების შეფასება

2.6.1 სამრეწველო გაფრქვევების გაზომვის შედეგების პირველად შეფასებას აწარმოებს ლაბორატორიის უფროსი, რომელიც აჯერებს მათ საქართველოს გარემოს დაცვის და ბუნებრივი რესურსების სამინისტოს მიერ დამტკიცებულ „ზდგ“-ის ნორმებთან (2020-2024 წლებში შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ ავტოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმები „ზდგ-ის ნორმები“).

2.6.2 ელექტრონული ფოსტის საშუალებით, ლაბორატორიის უფროსი უგზავნის გარემოსდაცვითი მმართველს ინფორმაციასა და სამრეწველო გაფრქვევების მონიტორინგის შედეგების პირველადი შეფასების ანგარიშს.

2.6.3 „ზდგ“-ის შესაბამისი ნორმების კონტროლირებადი პარამეტრების გადაჭარბების შემთხვევაში:

- 1) გარემოსდაცვითი მმართველი ორგანიზებას უწევს სამუშაო შეხვედრას „ქვედანაყოფების“ ხელმძღვანელთან და განიხილავს „ზდგ“-ის ნორმების შესაძლო გადაჭარბების მიზეზებს.
- 2) სამუშაო შეხვედრის საფუძველზე, გარემოსდაცვითი მმართველი ამზადებს ოქმს და ელექტრონული სამსახურეობრივი ბარათის სახით უგზავნის მას გენერალური დირექტორს.
- 3) სამსახურეობრივ ბარათში მითითებულია სტრუქტურული ქვედანაყოფის დასახელება, დაბინძურების სტაციონარული წყაროს სახელწოდება, მისი პარამეტრები (სიმაღლე, დიამეტრი), აირჰაეროვანი ნაზავი გაფრქვევის ადგილას (ტემპერატურა, ხაზოვანი სიჩქარე, მოცულობითი სიჩქარე), ზდგ-ის ნორმების გადაჭარბების დასაბუთებული მიზეზები და წინადადება მაკორექტირებელი ქმედებების განხორციელების აუცილებლობის შესახებ გარემოზე ზეგავლენის შერბილების მიზნით წინამდებარე თავის დანართის თანახმად.
- 4) გენერალური დირექტორი უგზავნის სამსახურეობრივ ბარათს შესაბამისი რეზოლუციით სათანადო პასუხისმგებელ პირებს, ან აწყობს

სამუშაო შეხვედრას „ზღვ“-ის ნორმების გადაჭარბების მიზეზების განსახილველად და აუცილებელი გამაფრთხილებელი და/ან მაკორექტირებელი ქმედებების განხორციელების შესახებ გადაწყვეტილების მიღების მიზნით.

- 5) გადაწყვეტილება აუცილებელი გამაფრთხილებელი და/ან მაკორექტირებელი ქმედებების განხორციელების შესახებ ეცნობა შესაბამის პერსონალს.

- 2.6.4 ცალკეულ საწარმოო ქვედანაყოფებში სამრეწველო გაფრქვევების გაზომვისა და პირველადი აღრიცხვის შედეგების ყოველკვარტალური ანგარიშის საფუძველზე, გარემოსდაცვითი მმართველი ყოველი წლის 15 თებერვლამდე ამზადებს და წარადგენს ატმოსფერული ჰაერის წლიური ანგარიშის სტატისტიკურ ფორმას საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ვებგვერდზე emoe.gov.ge

ატმოსფერული ჰაერის დამაბინძურებელი წყაროების და მათი მახასიათებლების აღრიცხვის ფორმა (პად-1).

1	2	3	მაგნე ნივთიერებათა წყაროს (წყაროების ჯგუფის) ნომერი და დასახელება		6	7	აირჰაერმტვერნარევის პარამეტრები მაგნე ნივთიერებების წყაროს გამოსავლენად			11	12	13	14	მათ შორის			ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მაგნე ნივთიერებათა რაოდენობა		20	21	22
			4	5			8	9	10					15	16	17	18	19			
			სიმძლავრე	მაგნე ნივთიერებათა გაფრქვევის სახე (ორგანიზებული ან არაორგანიზებული)	სინჯების (გაზომვების) აღების თარიღი	სინჯების (გაზომვების) აღების ადგილი	ტემპერატურა, t C	სიჩქარე მ/წმ	მოცულობითი სიჩქარე მ3/წმ	მაგნე ნივთიერებათა დასახელება	მაგნე ნივთიერებათა კონცენტრაცია გ/მ3	მაგნე ნივთიერებათა გამოყოფის წყაროს(წყაროების ჯგუფის) მუშაობის დრო, სთ/კვარტალი	სტაციონალური წყაროებიდან გამოყოფილი მაგნე ნივთიერებათა რაოდენობა ტონა/კვარტალი	მოხვედრილი გაწმენდაზე, ტონა/კვარტალი ან ნახევარი წელი	დაპყვრილი, ტონა/კვარტალი ან ნახევარი წელი	დაჭერილიდან გამოყენებული ტონა/კვარტალი ან ნახევარი წელი	გ/წმ	ტ/კვარტალი, ან ნახევარი წელი	მაგნე ნივთიერებათა გაფრქვევის დადგენილი ნორმა, გ/წმ	მაგნე ნივთიერებათა გაფრქვევის განსაზღვრის მეთოდების დასახელება	N პად-1 ფორმის შემცვლის ხელმოწერა და თარიღი

შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალი»
 შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალში»
 ეკოლოგიური მონიტორინგის რეგლამენტი

ООО «Батумский нефтяной терминал»
 Регламент экологического мониторинга в ООО
 «Батумский нефтяной терминал»

დოკუმენტი №: BOT-IMS2.A01-203 | ძალაშია: 20-01-2009 | რევიზია: 6 | რევიზიის თარიღი: 29.07.2020 (ბრძანება № 66/ა)

2.7 დანართი: ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის პარამეტრები 2020 – 2025 წლების „ზღვ“-ის ნორმების მიხედვით

2.7.1. მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის წყაროების დახასიათება

წარმოების, სააქროს, უბნის დასახელება	მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის წყაროს			მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის წყაროს					მავნე ნივთიერებათა		გამოყოფის წყაროდან გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა რაოდენობა, ტ/წელი
	ნომერი*	დასახელება	რაოდენობა	ნომერი**	დასახელება	რაოდენობა	მუშაობის დრო დღე-ღამეში, სთ	მუშაობის დრო წელიწადში, სთ	დასახელება	კოდი	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
დიზელის უბანი	გ-1	რეზერვუარების“А” ჯგუფის სასუნთქი სარქველები	1	1	რეზერვუარი № 2, 5, 7, 8, 9, 15, 16, 21, 22	9	24	8760	გოგირდწყალბადი	333	0,001
			9	501					ნაჯ.ნახშიწყალბადები C12-C19	2754	0,945
დიზელის უბანი	გ-2	რეზერვუარების“В” ჯგუფის სასუნთქი სარქველები	1	2	რეზერვუარი №27,31, 32	3	24	8760	გოგირდწყალბადი	333	0,0003
			3	502					ნაჯ.ნახშიწყალბადები C12-C19	2754	0,0977
დიზელის უბანი	გ-3	რეზერვუარების“С” ჯგუფის სასუნთქი სარქველები	1	3	რეზერვუარი №40	1	24	8760	გოგირდწყალბადი	333	0,000106
			1	503					ნაჯ.ნახშიწყალბადები C12-C19	2754	0,037894
დიზელის უბანი	გ-4	რეზერვუარების“D” ჯგუფის სასუნთქი სარქველები	1	4	რეზერვუარი №34	1	24	8760	გოგირდწყალბადი	333	0,000106
			1	504					ნაჯ.ნახშიწყალბადები C12-C19	2754	0,037894
ნავთის უბანი	გ-67	აირგამწმენდი დანადგარის გაფრქვევის მილი	1	5 (გ-5)	რეზერვუარების“E” ჯგუფის სასუნთქი სარქველები №161, 162, 163, 164	4	24	8760	ნაჯ.ნახშიწყალბადი C1-C5	415	208,195
									ნაჯ.ნახშიწყალბადი C6-C10	416	76,946
									ამილენები	501	7,692
									ბენზოლი	602	7,076
								ქსილოლი	616	0,892	

შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალი»
 შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალში»
 ეკოლოგიური მონიტორინგის რეგლამენტი

ООО «Батумский нефтяной терминал»
 Регламент экологического мониторинга в ООО
 «Батумский нефтяной терминал»

დოკუმენტი №: BOT-IMS2.A01-203 | ძალაშია: 20-01-2009 | რევიზია: 6 | რევიზიის თარიღი: 29.07.2020 (ბრძანება № 66/ა)

წარმოების, საამქროს, უბნის დასახელება	მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის წყაროს			მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის წყაროს					მავნე ნივთიერებათა		გამოყოფის წყაროდან გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა რაოდენობა, ტ/წელი
	ნომერი*	დასახელება	რაოდენობა	ნომერი**	დასახელება	რაოდენობა	მუშაობის დრო დღე-ღამეში, სთ	მუშაობის დრო წელიწადში, სთ	დასახელება	კოდი	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
			4	505					ტოლუოლი	621	6,676
			4	505					ეთილბენზოლი	627	0,185
ნავთის უბანი	გ-67	აირგამწმენდი დანადგარის გაფრქვევის მილი	1		5 ახალი 5000 მ3 რეზერვუარების "ახალი G" ჯგუფის სასუნთქი სარქველები №255, 256, 257, 258, 259				ნაჯ.ნახშიწყალბ C1-C5	415	213,161
								ნაჯ.ნახშიწყალ C6-C10	416	78,782	
								ამილენები	501	7,875	
								ბენზოლი	602	7,245	
								ქსილოლი	616	0,914	
								ტოლუოლი	621	6,836	
							5	539			
ნავთის უბანი	გ-67	აირგამწმენდი დანადგარის გაფრქვევის მილი	1	6	რეზერვუარების "F" ჯგუფის სასუნთქი სარქველები №1, 3, 55, 56, 58, 60	6	24	8760	გოგირდწყალბადი	333	0,0004
			6	506					ნაჯ.ნახშიწყალბადები C12-C19	2754	0,6866
დიზელის უბანი	გ-8	სარკინიგზო ესტაკადა №1 (არაორგანიზებ)	1		ვაგონის ტერნების სარქველები	10	2,5	1566	გოგირდწყალბადი	333	0,0005
				508					ნაჯ.ნახშიწყალ C12-C19	2754	0,1988
დიზელის უბანი	გ-10	სატუმბო სადგური არაორგანიზებული	1	510	ჩობალური სამკვრივები	1	5	1650	გოგირდწყალბადი	333	0,0002
									ნაჯ.ნახშიწყალ C12-C19	2754	0,1008
ნავთის უბანი	გ-72	სატუმბო სადგური (არაორგანიზებული)	1	7	ჩობალური სამკვრივები	1	3,5	1515	ნაჯ. ნახშიწყალ C1-C5	415	0,541
									ნაჯ. ნახშიწყალ C6-C10	416	0,200
									ამილენები	501	0,020

შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალი»
 შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალში»
 ეკოლოგიური მონიტორინგის რეგლამენტი

ООО «Батумский нефтяной терминал»
 Регламент экологического мониторинга в ООО
 «Батумский нефтяной терминал»

დოკუმენტი №: BOT-IMS2.A01-203 | ძალაშია: 20-01-2009 | რევიზია: 6 | რევიზიის თარიღი: 29.07.2020 (ბრძანება № 66/ა)

წარმოების, საამქროს, უბნის დასახელება	მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის წყაროს			მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის წყაროს					მავნე ნივთიერებათა		გამოყოფის წყაროდან გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა რაოდენობა, ტ/წელი
	ნომერი*	დასახელება	რაოდენობა	ნომერი**	დასახელება	რაოდენობა	მუშაობის დრო დღე-ღამეში, სთ	მუშაობის დრო წელიწადში, სთ	დასახელება	კოდი	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
				511					ბენზოლი	602	0,018
									ქსილოლი	616	0,002
									ტოლუოლი	621	0,017
									ეთილბენზოლი	627	0,0005
									გოგირდწყალბადი	333	0,541
									ნაჯ. ნახშიწყალ C12-C19	2754	0,01699
ნედლი ნავთობის და მაზუტის უბანი	გ-12	რეზერვუარები, „I“ ჯგუფის სასუნთქი სარქველები	1	8	რეზერვუარი №71, 90, 92, რეზერვუარი №106	3	24	8760	გოგირდწყალბადი	333	0,003
									ნაჯ. ნახშიწყალ C12-C19	2754	0,535
									გოგირდწყალბადი	333	0,00002
									ნაჯ. ნახშიწყალ C1-C5	415	0,145
									ნაჯ. ნახშიწყალ C6-C10	416	0,054
									ბენზოლი	602	0,0007
									ქსილოლი	616	0,00022
									ტოლუოლი	621	0,00044
ნედლი ნავთობის და მაზუტის უბანი	გ-15	აირგამწმენდი დანადგარის გაფრქვევის მილი	1 (გ-13)	9	რეზერვუარები, „K“ ჯგუფის სასუნთქი სარქვე №250, 251	3	24	8760	გოგირდწყალბადი	333	0,008
									ნაჯ. ნახშიწყალ C12-C19	2754	1,756
ნედლი ნავთობის და მაზუტის უბანი	გ-14	რეზერვუარები „L“ ჯგუფი სასუნთქი სარქველები	1	10	რეზერვუარი №165, 166, 167, 168, 169, 170, 171,	7	24	8760	გოგირდწყალბადი	333	0,0049
									ნაჯ. ნახშიწყალ C12-C19	2754	1,0151
ნედლი ნავთობის და	გ-15	აირგამწმენდი	1	11	რ-ერვუარები, „M“	8	24	8760	გოგირდწყალბადი	333	0,009

შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალი»
 შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალში»
 ეკოლოგიური მონიტორინგის რეგლამენტი

ООО «Батумский нефтяной терминал»
 Регламент экологического мониторинга в ООО
 «Батумский нефтяной терминал»

დოკუმენტი №: BOT-IMS2.A01-203 | ძალაშია: 20-01-2009 | რევიზია: 6 | რევიზიის თარიღი: 29.07.2020 (ბრძანება № 66/ა)

წარმოების, საამქროს, უბნის დასახელება	მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის წყაროს			მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის წყაროს					მავნე ნივთიერებათა		გამოყოფის წყაროდან გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა რაოდენობა, ტ/წელი
	ნომერი*	დასახელება	რაოდენობა	ნომერი**	დასახელება	რაოდენობა	მუშაობის დრო დღე-ღამეში, სთ	მუშაობის დრო წელიწადში, სთ	დასახელება	კოდი	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
მაზუთის უბანი		დანადგარის გაფრქვევის მილი			ჯგუფი № № 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231,				ნაჯ. ნახშირწყალბ C12-C19	2754	1,840
ნედლი ნავთობის და მაზუთის უბანი	გ-15	აირგამწმენდი დანადგარის გაფრქვევის მილი	11	515	რ-ერვუარები „M“ ჯგუფი № № 236, 237, 238	3	24	8760	გოგირდწყალბადი ნაჯ. ნახშირწყალ C12-C19	333 2754	0,0002 0,3558
ნედლი ნავთობის და მაზუთის უბანი	გ-16	რეზერვუარები „N“ ჯგუფი სასუნთქი სარქველები	1	12	რეზერვუარები № № 74, 75, 76, 77, 78, 79	6	24	8760	გოგირდწყალბადი	333	0,003
			6	516					ნაჯ. ნახშირწყალ C1-C5	415	23,946
									ნაჯ. ნახშირწყალ C6-C10	416	8,851
									ბენზოლი	602	0,116
									ქსილოლი	616	0,036
									ტოლუოლი	621	0,073
ნედლი ნავთობის და მაზუთის უბანი	გ-67	აირგამწმენდი დანადგარის გაფრქვევის მილი	1 (გ-17)	13	რეზერვუარები „P“ ჯგუფი № № 112, 113, 114	3	24	8760	გოგირდწყალბადი	333	0,001
									ნაჯ. ნახშირწყალ C1-C5	415	6,204
									ნაჯ. ნახშირწყალ C6-C10	416	2,293
									ბენზოლი	602	0,030
									ქსილოლი	616	0,009
									ტოლუოლი	621	0,019
ნედლი ნავთობის და მაზუთის უბანი	გ-18	სარკინიგზო ესტაკადა № 2 (არა ორგანიზებული)	1		ვაგონცისტერნების სარქველები	21 * 4 = 84	2,5	6500	გოგირდწყალბადი	333	0,0611
				518					ნაჯ. ნახშირწყალ C12-C19	2754	12,692
ნედლი ნავთობის და	გ-19	სარკინიგზო	1		ვაგონცისტერნების	15	2,3	1500	გოგირდწყალბადი	333	0,001

შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალი»
 შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალში»
 ეკოლოგიური მონიტორინგის რეგლამენტი

ООО «Батумский нефтяной терминал»
 Регламент экологического мониторинга в ООО
 «Батумский нефтяной терминал»

დოკუმენტი №: BOT-IMS2.A01-203 | ძალაშია: 20-01-2009 | რევიზია: 6 | რევიზიის თარიღი: 29.07.2020 (ბრძანება № 66/ა)

წარმოების, საამქროს, უბნის დასახელება	მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის წყაროს			მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის წყაროს					მავნე ნივთიერებათა		გამოყოფის წყაროდან გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა რაოდენობა, ტ/წელი
	ნომერი*	დასახელება	რაოდენობა	ნომერი**	დასახელება	რაოდენობა	მუშაობის დრო დღე-ღამეში, სთ	მუშაობის დრო წელიწადში, სთ	დასახელება	კოდი	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
მაზუთის უბანი		ესტაკადა № 4 (არა ორგანიზებული)		519	სარქველები				ნაჯ. ნახშირწყალ C1-C5	415	2,579
									ნაჯ. ნახშირწყალ C6-C10	416	0,825
									ბენზოლი	602	0,014
									ქსილოლი	616	0,004
									ტოლუოლი	621	0,007
									მეთიმერკაპტანი	1715	0,000003
									ეთილმერკაპტანი	1728	0,000001
ნედლი ნავთობის და მაზუთის უბანი	გ-20	სარკინიგზო ესტაკადა № 5 (არაორგანიზებული) ვარიანტი 1. ესტაკადა აღჭურვილია ჰერმეტიული ჩამოსხმის სარქველებით და არ არის აღჭურვილი ჰერმეტიული ჩასხმის სარქველებით	1	520	ვაგონცისტერნების სარქველები	15	2,3	1500	გოგირდწყალბადი	333	0,001
									ნაჯ. ნახშირწყალ C1-C5	415	95,335
									ნა. ნახშირწყალ C6-C10	416	35,107
									ამილენები	501	3,418
									ბენზოლი	602	3,160
									ქსილოლი	616	0,401
									ტოლუოლი	621	2,975
									ეთილბენზოლი	627	0,082
									მეთიმერკაპტანი	1715	0,000003
									ეთილმერკაპტანი	1728	0,000001
									ნაჯ. ნახშირწყალ C12-C19	2754	0,008
ნედლი ნავთობის და მაზუთის უბანი	გ-20	სარკინიგზო ესტაკადა № 5 (არაორგანიზებული)	1		ვაგონცისტერნების სარქველები, ნავთობის და	15	2,3	1500	გოგირდწყალბადი	333	0,001
									ნაჯ. ნახშირწყალ C1-C5	415	7,967
									ნა. ნახშირწყალ C6-C10	416	2,817

შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალი»
 შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალში»
 ეკოლოგიური მონიტორინგის რეგლამენტი

ООО «Батумский нефтяной терминал»
 Регламент экологического мониторинга в ООО
 «Батумский нефтяной терминал»

დოკუმენტი №: BOT-IMS2.A01-203 | ძალაშია: 20-01-2009 | რევიზია: 6 | რევიზიის თარიღი: 29.07.2020 (ბრძანება № 66/ა)

წარმოების, საამქროს, უბნის დასახელება	მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის წყაროს			მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის წყაროს					მავნე ნივთიერებათა		გამოყოფის წყაროდან გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა რაოდენობა, ტ/წელი	
	ნომერი*	დასახელება	რაოდენობა	ნომერი**	დასახელება	რაოდენობა	მუშაობის დრო-დღე-ღამეში, სთ	მუშაობის დრო წელიწადში, სთ	დასახელება	კოდი		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
ვარიანტი 2. ესტაკადა აღჭურვილია ჰერმეტიული ჩამოსხმის და აღჭურვილი ჰერმეტიული ჩასხმის სარქველებით				520	ნავთობპროდუქტების ჩამოსხმის პროცესი				ამილენები	501	0,190	
									ბენზოლი	602	0,190	
									ქსილოლი	616	0,026	
									ტოლუოლი	621	0,173	
									ეთილბენზოლი	627	0,005	
									მეთილმერკაპტანი	1715	0,000003	
									ეთილმერკაპტანი	1728	0,000001	
									ნაჯ. ნახშირწყალ C12-C19	2754	0,008	
	გ-67				520 (გ-20)	ვაგონცისტერნების სარქველები. ბენზინის ჩასხმის პროცესი	15	2,3	1500	ნაჯ. ნახშირწყალ C1-C5	415	27,367
										ნა. ნახშირწყალ C6-C10	416	10,114
										ამილენები	501	1,011
										ბენზოლი	602	0,930
										ქსილოლი	616	0,117
										ტოლუოლი	621	0,878
ეთილბენზოლი	627	0,024										
ნედლი ნავთობის და მაზუტის უბანი	გ-21	№ 4 ესტაკადის სატუმბო(არა ორგანიზებული)	1		ჩობალური სამკვრივები				გოგირდწყალბადი	333	0,00026838	
									ნაჯ. ნახშირწყალ C1-C5	415	0,0299834	
									ნაჯ. ნახშირწყალ C6-C10	416	0,010323	
									ბენზოლი	602	0,0001524	
								ქსილოლი	616	0,0000456		

შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალი»
 შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალში»
 ეკოლოგიური მონიტორინგის რეგლამენტი

ООО «Батумский нефтяной терминал»
 Регламент экологического мониторинга в ООО
 «Батумский нефтяной терминал»

დოკუმენტი №: BOT-IMS2.A01-203 | ძალაშია: 20-01-2009 | რევიზია: 6 | რევიზიის თარიღი: 29.07.2020 (ბრძანება № 66/ა)

წარმოების, საამქროს, უბნის დასახელება	მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის წყაროს			მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის წყაროს					მავნე ნივთიერებათა		გამოყოფის წყაროდან გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა რაოდენობა, ტ/წელი
	ნომერი*	დასახელება	რაოდენობა	ნომერი**	დასახელება	რაოდენობა	მუშაობის დრო დღე-ღამეში, სთ	მუშაობის დრო წელიწადში, სთ	დასახელება	კოდი	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
				521					ტოლუოლი	621	0,0000882
									ნაჯ. ნახშირწყალ C12-C19	2754	0,00000002
									მეთილმერკაპტანი	1715	0,00000001
									ეთილმერკაპტანი	1728	0,00000001
ნედლი ნავთობის და მაზუტის უბანი	გ-22	№ 5 ესტაკადის სატუმბო(არა ორგანიზებული)	1	522	ჩოხალური სამკვრივები	3	5	2095	გოგირდწყალბადი	333	0,00000838
									ნაჯ. ნახშირწყალ C1-C5	415	0,0299834
									ნაჯ. ნახშირწყალ C6-C10	416	0,010323
									ბენზოლი	602	0,0001524
									ქსილოლი	616	0,0000456
									ტოლუოლი	621	0,0000882
									მეთილმერკაპტანი	1715	0,00000002
									ეთილმერკაპტანი	1728	0,00000001
ნედლი ნავთობის და მაზუტის უბანი	გ-23	ცენტრ ნ/დამჭერი (არაორგანიზებული)	1	523	დაჭერილი ნავთობის სექცია	1	24	8760	ნაჯ. ნახშირწყალ C6-C10	416	2,112
									ნაჯ. ნახშირწყალ C12-C19	2754	0,125
ნავთის უბანი	გ-24	ნავთობდამჭერი (არა ორგანიზებული)	1	524	დაჭერილი ნავთობის სექცია	1	24	8760	ნაჯ. ნახშირწყალ C6-C10	416	0,15
									ნაჯ. ნახშირწყალ C12-C19	2754	0,011
დიზელის უბანი	გ-25	ნავთობდამჭერი (არა ორგანიზებული)	1	525	დაჭერილი ნავთობის სექცია	1	24	8760	ნაჯ. ნახშირწყალ C6-C10	416	2,155
									ნაჯ. ნახშირწყალ C12-C19	2754	0,128
ცენტრალური საქვაბე. (რეჟიმი 1: ძირითადი საწვავი - ბუნებრივი	გ-26	საქვაბე	1	14	საკვამლე მილები	3	24	8760	აზოტის დიოქსიდი	0301	25,8085
									აზოტის ოქსიდი	0304	25,8085
									ქვარტლი	0328	1,293

შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალი»
 შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალში»
 ეკოლოგიური მონიტორინგის რეგლამენტი

ООО «Батумский нефтяной терминал»
 Регламент экологического мониторинга в ООО
 «Батумский нефтяной терминал»

დოკუმენტი №: BOT-IMS2.A01-203 | ძალაშია: 20-01-2009 | რევიზია: 6 | რევიზიის თარიღი: 29.07.2020 (ბრძანება № 66/ა)

წარმოების, საამქროს, უბნის დასახელება	მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის წყაროს			მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის წყაროს					მავნე ნივთიერებათა		გამოყოფის წყაროდან გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა რაოდენობა, ტ/წელი
	ნომერი*	დასახელება	რაოდენობა	ნომერი**	დასახელება	რაოდენობა	მუშაობის დრო-დღე-ღამეში, სთ	მუშაობის დრო წელიწადში, სთ	დასახელება	კოდი	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
აირი, ავარიული საწვავი - მაზუთი)									გოგირდის დიოქსიდი	0330	10,29
									ნახშირბადის ოქსიდი	0337	72,273
									ბენზ(ა)პირენი	0703	0,00001918
									თბოელსადგურების მაზუთის ნაცარი (ვანადიუმზე გადაანგ)	2904	0,110823
ცენტრალური საქვავე. (რეჟიმი 2: ძირითადი და ავარიული საწვავი - მაზუთი)	გ-26	საქვავე	1	14	საკვამლე მილები	3	24	8760	აზოტის დიოქსიდი	0301	48,900
									აზოტის ოქსიდი	0304	48,900
									ქვარტლი	0328	20,435
									გოგირდის დიოქსიდი	0330	97,484
									ნახშირბადის ოქსიდი	0337	86,727
									ბენზ(ა)პირენი	0703	0,000066
									თბოელსადგურების მაზუთის ნაცარი (ვანადიუმზე გადაანგ)	2904	1,750
საქვავებს რეზ-რი (რეჟიმი 1)	გ-27	რეზერვუარის სასუნთქი სარქველი	1	15 526	რეზერვუარი	2	24	8760	გოგირდწყალბადი	333	0,00005
									ნაჯ. ნახშიწყალ C12-C19	2754	0,01045
საქვავებს რეზ-არი (რეჟიმი 2)									გოგირდწყალბადი	333	0,00041
									ნაჯ. ნახშიწყალ C12-C19	2754	0,08559
ნავთობისა და მაზუთის უბანი (ძირითადი ტერიტორია)	გ-28	დიზელგენერატორის საკვამლე მილი	1	16	დიზელგენერატორი	1	3	100	აზოტის დიოქსიდი	301	0,131353
									აზოტის ოქსიდი	304	0,131353
									ქვარტლი	328	0,0116202

შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალი»
 შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალში»
 ეკოლოგიური მონიტორინგის რეგლამენტი

ООО «Батумский нефтяной терминал»
 Регламент экологического мониторинга в ООО
 «Батумский нефтяной терминал»

დოკუმენტი №: BOT-IMS2.A01-203 | ძალაშია: 20-01-2009 | რევიზია: 6 | რევიზიის თარიღი: 29.07.2020 (ბრძანება № 66/ა)

წარმოების, საამქროს, უბნის დასახელება	მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის წყაროს			მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის წყაროს					მავნე ნივთიერებათა		გამოყოფის წყაროდან გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა რაოდენობა, ტ/წელი
	ნომერი*	დასახელება	რაოდენობა	ნომერი**	დასახელება	რაოდენობა	მუშაობის დრო დღე-ღამეში, სთ	მუშაობის დრო წელიწადში, სთ	დასახელება	კოდი	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
									გოგირდის დიოქსიდი	330	0,13054
									ნახშირბადის ოქსიდი	337	0,2782
									ბენზ/ა/პირენი	703	0,0000003
									ფორმალდეჰიდი	1325	0,0030602
									ნავთი	2732	0,0764194
ხოლოდნაია სლოზოდა	გ-29	რეზერვუარები I ჯგუფი სასუნთქი სარქველები	1	17	რეზერვუარები № № 141, 142, 143, 144	4	24	8760	გოგირდწყალბადი	333	0,0015
			4	527					ნაჯ. ნახშიწყალბ C1-C5	415	9,3763
									ნაჯ. ნახშიწყალბ C6-C10	416	3,4655
									ბენზოლი	602	0,0453
									ქსილოლი	616	0,0142
									ტოლუოლი	621	0,0284
									ნაჯ. ნახშიწყალ C12-C19		0,296
ხოლოდნაია სლოზოდა	გ-30	რეზერვუარები II ჯგუფი სასუნთქი სარქველები	1	18	რეზერვუარები №№ 144, 145, 146, 147, 148, 149 და 156	7	24	8760	გოგირდწყალბადი	333	0,0063
				530					ნაჯ. ნახშიწყალბ C1-C5	415	46,015
									ნაჯ. ნახშიწყალბ C6-C10	416	17,007
									ბენზოლი	602	0,222
									ქსილოლი	616	0,070
									ტოლუოლი	621	0,140
ხოლოდნაია სლოზოდა	გ-31	სატუმბო (არა ორგანიზებული)	1		ჩოხალური სამკვრივები	1	8	1110	გოგირდწყალბადი	333	0,000002
									ნაჯ. ნახშიწყალბ C1-C5	415	0,013
									ნაჯ. ნახშიწყალბ C6-C10	416	0,005
									ბენზოლი	602	0,00006

შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალი»
 შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალში»
 ეკოლოგიური მონიტორინგის რეგლამენტი

ООО «Батумский нефтяной терминал»
 Регламент экологического мониторинга в ООО
 «Батумский нефтяной терминал»

დოკუმენტი №: BOT-IMS2.A01-203 | ძალაშია: 20-01-2009 | რევიზია: 6 | რევიზიის თარიღი: 29.07.2020 (ბრძანება № 66/ა)

წარმოების, საამქროს, უბნის დასახელება	მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის წყაროს			მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის წყაროს					მავნე ნივთიერებათა		გამოყოფის წყაროდან გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა რაოდენობა, ტ/წელი
	ნომერი*	დასახელება	რაოდენობა	ნომერი**	დასახელება	რაოდენობა	მუშაობის დრო დღე-ღამეში, სთ	მუშაობის დრო წელიწადში, სთ	დასახელება	კოდი	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
				531					ქსილოლი	616	0,00002
									ტოლუოლი	621	0,00004
ხოლოდნაია სლობოდა	გ-32	ნავთობდამჭერი არაორგანიზებული	1	532	ნავთობის სექცია	1	24	8760	ნაჯ.ნახშირწყალბ C6-C10	416	2,350
									ნაჯ.ნახშირწყალბ C12-C19	2754	0.142
კაპრემუმის უბანი	გ-33	რეზერვუარები I ჯგუფი სასუნთქი სარქველები	1	19	რეზერვუარები №№ 201. 202. 203.	3	24	8760	გოგირდწყალბადი	333	0,0023
			3	533					ნაჯ. ნახშირწყალბ C1-C5	415	16,590
									ნაჯ. ნახშირწყალბ C6-C10	416	6,132
									ბენზოლი	602	0,080
									ქსილოლი	616	0,025
									ტოლუოლი	621	0,050
კაპრემუმის უბანი	გ-34	რეზერვუარები II ჯგუფი სასუნთქი სარქველები	1	20	რეზერვუარები №№ 204. 205. 208. 211. 214. 217. 218	7	24	8760	გოგირდწყალბადი	333	0,065
			7	534					ნაჯ. ნახშირწყალბ C1-C5	415	50,981
									ნაჯ. ნახშირწყალბ C6-C10	416	7,608
									ბენზოლი	602	0,361
									ქსილოლი	616	0,083
									ტოლუოლი	621	0,107
									მეთიმერკაპტანი	1715	0,000266
									ეთილმერკაპტანი	1728	0,000089
კაპრემუმის უბანი	გ-35	რეზერვუარები	1	21	რეზერვუარი	1	24	8760	გოგირდწყალბადი	333	0,0011

შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალი»
 შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალში»
 ეკოლოგიური მონიტორინგის რეგლამენტი

ООО «Батумский нефтяной терминал»
 Регламент экологического мониторинга в ООО
 «Батумский нефтяной терминал»

დოკუმენტი №: BOT-IMS2.A01-203 | ძალაშია: 20-01-2009 | რევიზია: 6 | რევიზიის თარიღი: 29.07.2020 (ბრძანება № 66/ა)

წარმოების, საამქროს, უბნის დასახელება	მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის წყაროს			მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის წყაროს					მავნე ნივთიერებათა		გამოყოფის წყაროდან გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა რაოდენობა, ტ/წელი
	ნომერი*	დასახელება	რაოდენობა	ნომერი**	დასახელება	რაოდენობა	მუშაობის დრო დღე-ღამეში, სთ	მუშაობის დრო წელიწადში, სთ	დასახელება	კოდი	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
		III ჯგუფი სასუნთქი სარქველები	1	535	№207				ნაჯ. ნახშირწყალბ C1-C5	415	8,2226
									ნაჯ. ნახშირწყალბ C6-C10	416	3,0391
									ბენზოლი	602	0,0397
									ქსილოლი	616	0,0125
									ტოლუოლი	621	0,0249
კაპრემუმის უბანი	გ-36	რეზერვუარები IV ჯგუფი სასუნთქი სარქველები	1	22	რეზერვუარები №№ 209. 210. 212.	3	24	8760	გოგირდწყალბადი	333	0,0032
			3	536					ნაჯ. ნახშირწყალბ C1-C5	415	23,3634
									ნაჯ. ნახშირწყალბ C6-C10	416	8,6352
									ბენზოლი	602	0,1128
									ქსილოლი	616	0,0354
									ტოლუოლი	621	0,0709
კაპრემუმის უბანი	გ-37	რეზერვუარები V ჯგუფი სასუნთქი სარქველები	1	23	რეზერვუარები №№ 213. 215. 216	3	24	8760	გოგირდწყალბადი	333	0,0032
			3	537					ნაჯ. ნახშირწყალბ C1-C5	415	23,5128
									ნაჯ. ნახშირწყალბ C6-C10	416	8,6904
									ბენზოლი	602	0,1135
									ქსილოლი	616	0,0357
									ტოლუოლი	621	0,0713
კაპრემუმის უბანი	გ-38	რეზერვუარები VI ჯგუფი სასუნთქი სარქველები	1	24	რეზერვუარები №№ 221. 223.	2	24	8760	გოგირდწყალბადი	333	0,0001122
									ნაჯ. ნახშირწყალბ C1-C5	415	0,1355937
									ნაჯ. ნახშირწყალბ C6-C10	416	0,0500225
									ბენზოლი	602	0,0006545

შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალი»
 შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალში»
 ეკოლოგიური მონიტორინგის რეგლამენტი

ООО «Батумский нефтяной терминал»
 Регламент экологического мониторинга в ООО
 «Батумский нефтяной терминал»

დოკუმენტი №: BOT-IMS2.A01-203 | ძალაშია: 20-01-2009 | რევიზია: 6 | რევიზიის თარიღი: 29.07.2020 (ბრძანება № 66/ა)

წარმოების, საამქროს, უბნის დასახელება	მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის წყაროს			მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის წყაროს					მავნე ნივთიერებათა		გამოყოფის წყაროდან გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა რაოდენობა, ტ/წელი
	ნომერი*	დასახელება	რაოდენობა	ნომერი**	დასახელება	რაოდენობა	მუშაობის დრო დღე-ღამეში, სთ	მუშაობის დრო წელიწადში, სთ	დასახელება	კოდი	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
				538					ქსილოლი	616	0,0002057
									ტოლოლი	621	0,0004114
კაპრეშუმის უბანი	გ-39	სატუმბო (არა ორგანიზებული)	1 1	539	ჩობალური სამკერივეები	2	8	1039	გოგირდწყალბადი	333	0,00000691
									ნაჯ. ნახშიწყალბ C1-C5	415	0,0119
									ნაჯ. ნახშიწყალბ C6-C10	416	0,00334
									ბენზოლი	602	0,000068
									ქსილოლი	616	0,000019
									ტოლოლი	621	0,000032
									მეთილმერკაპტანი	1715	0,00000002
									ეთილმერკაპტანი	1728	0,00000001
კაპრეშუმის უბანი	გ-40	დიზელგენერატორის საკვამლე მილი	1	25	დიზელგენერატორი	1	0,5	25	აზოტის დიოქსიდი	301	0,033145
									აზოტის ოქსიდი	304	0,033145
									ქვარტლი	328	0,0029322
									გოგირდის დიოქსიდი	330	0,03294
									ნახშირბადის ოქსიდი	337	0,0702
									ბენზ/ა/პირები	703	0,0000001
									ფორმალდეჰიდი	1325	0,0007722
									ნახშიწყ-ის ნავთის ფრაქცია	2732	0,0192834
კაპრეშუმის უბანი	გ-41	ნავთობდამჭერი (არაორგანიზებული)	1	526	ნავთობდამჭერის ნავთობის სექცია	1	24	8760	ნაჯ. ნახშიწყალბ C6-C10	416	3,136
									ნაჯ. ნახშიწყალ C12-C19	2754	0,186

შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალი»
 შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალში»
 ეკოლოგიური მონიტორინგის რეგლამენტი

ООО «Батумский нефтяной терминал»
 Регламент экологического мониторинга в ООО
 «Батумский нефтяной терминал»

დოკუმენტი №: BOT-IMS2.A01-203 | ძალაშია: 20-01-2009 | რევიზია: 6 | რევიზიის თარიღი: 29.07.2020 (ბრძანება № 66/ა)

წარმოების, საამქროს, უბნის დასახელება	მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის წყაროს			მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის წყაროს					მავნე ნივთიერებათა		გამოყოფის წყაროდან გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა რაოდენობა, ტ/წელი
	ნომერი*	დასახელება	რაოდენობა	ნომერი**	დასახელება	რაოდენობა	მუშაობის დრო დღე-ღამეში, სთ	მუშაობის დრო წელიწადში, სთ	დასახელება	კოდი	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
სატვირთო ნავმისადგომების უბანი	გ-42	ნავმისადგომების უბნის აირგამწმენდი ფილტრის გაფრქვევის მილი	1	26	№1 ნავმისადგომის ტანკერის სასუნთქი სარქველი	1	24	1230	გოგირდწყალბადი	333	0,012
									ნაჯ. ნახშიწყალბ C1-C5	415	138,351
									ნაჯ. ნახშიწყალბ C6-C10	416	50,318
									ამილენები	501	3,939
									ბენზოლი	602	3,784
									ქსილოლი	616	0,506
									ტოლუოლი	621	3,512
									ეთილბენზოლი	627	0,095
									მეთილმერკაპტანი	1715	0,000019
									ეთილმერკაპტანი	1728	0,000006
ნაჯ. ნახშიწყალ C12-C19	2754	0,752									
სატვირთო ნავმისადგომების უბანი	გ-42	ნავმისადგომების უბნის აირგამწმენდი ფილტრის გაფრქვევის მილი	1	27	უნაპირო ნავმისადგომის ტანკერის სასუნთქი სარქველი	1	24	690	გოგირდწყალბადი	333	0,036
									ნაჯ. ნახშიწყალ C1-C5	415	60,045
									ნაჯ. ნახშიწყალ C6-C10	416	18,116
									ბენზოლი	602	0,332
									ქსილოლი	616	0,093
									ტოლუოლი	621	0,165
									მეთილმერკაპტანი	1715	0,000097
									ეთილმერკაპტანი	1728	0,000032
ნაჯ. ნახშიწყალ C12-C19	2754	1,245									
სატვირთო ნავმისადგომე-	გ-75	უნაპირო	1	28	უნაპირო	1	24	2100	ნაჯ. ნახშიწყალ C1-C5	415	0,384

შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალი»
 შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალში»
 ეკოლოგიური მონიტორინგის რეგლამენტი

ООО «Батумский нефтяной терминал»
 Регламент экологического мониторинга в ООО
 «Батумский нефтяной терминал»

დოკუმენტი №: BOT-IMS2.A01-203 | ძალაშია: 20-01-2009 | რევიზია: 6 | რევიზიის თარიღი: 29.07.2020 (ბრძანება № 66/ა)

წარმოების, საამქროს, უბნის დასახელება	მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის წყაროს			მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის წყაროს					მავნე ნივთიერებათა		გამოყოფის წყაროდან გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა რაოდენობა, ტ/წელი
	ნომერი*	დასახელება	რაოდენობა	ნომერი**	დასახელება	რაოდენობა	მუშაობის დრო დღე-ღამეში, სთ	მუშაობის დრო წელიწადში, სთ	დასახელება	კოდი	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ბის უბანი (თხევადი გაზის დატვირთვა)		ნავმისადგომზე ტანკერის ტანკი			ნავმისადგომზე ტანკერის ტანკი				ეთილმერკაპტანი	1728	0,000013
სატვირთო ნავმისადგომების უბანი	გ-43	№2 ნავმისადგომი	1	29	№2 ნავმისადგომის ტანკერის სასუნთქი სარქველი	1	24	4500	ნაჯ. ნახშირწყალ C1-C5	415	33,793
									ნაჯ. ნახშირწყალ C6-C10	416	12,49
									ამილენები	501	1,249
									ბენზოლი	602	1,148
									ქსილოლი	616	0,145
									ტოლუოლი	621	1,084
									ეთილბენზოლი	627	0,0302
									გოგირდწყალბადი	333	0,00022
									ნაჯ. ნახშირწყალ C12-C19	2754	0,06908
ეთილმერკაპტანი	1728	0,0000065									
სატვირთო ნავმისადგომების უბანი	გ-44	№3 ნავმისადგომი	1	30	№2 ნავმისადგომის ტანკერის სასუნთქი სარქველი	1	24	3600	ნაჯ. ნახშირწყალ C1-C5	415	36,624
									ნაჯ. ნახშირწყალ C6-C10	416	13,536
									ამილენები	501	1,353
									ბენზოლი	602	1,245
									ქსილოლი	616	0,157
									ტოლუოლი	621	1,175
									ეთილბენზოლი	627	0,0325
									გოგირდწყალბადი	333	0,0005
									ნაჯ. ნახშირწყალ C12-C19	2754	0,5215
ბალასტური და	გ-45	ბუფერული რეზ-ბის	1	31	რეზერვუარები	3	24	8760	ნაჯ. ნახშირწყალ C6-C10	416	0,025

შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალი»
 შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალში»
 ეკოლოგიური მონიტორინგის რეგლამენტი

ООО «Батумский нефтяной терминал»
 Регламент экологического мониторинга в ООО
 «Батумский нефтяной терминал»

დოკუმენტი №: BOT-IMS2.A01-203 | ძალაშია: 20-01-2009 | რევიზია: 6 | რევიზიის თარიღი: 29.07.2020 (ბრძანება № 66/ა)

წარმოების, საამქროს, უბნის დასახელება	მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის წყაროს			მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის წყაროს					მავნე ნივთიერებათა		გამოყოფის წყაროდან გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა რაოდენობა, ტ/წელი
	ნომერი*	დასახელება	რაოდენობა	ნომერი**	დასახელება	რაოდენობა	მუშაობის დრო დღე-ღამეში, სთ	მუშაობის დრო წელიწადში, სთ	დასახელება	კოდი	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ლიალური წყლების გამწმენდი ნაგებობა	გ-46	სასუნთქი სარქველი							ნაჯ. ნახშიწყალ C12-C19	2754	0,0014
		წ/დამჭერი და შლამდამგრ (არაორგანიზებული)	1	527	ნავთობდამჭერის ზედაპირი	1	24	8760	ნაჯ. ნახშიწყალ C6-C10	416	0,280
									ნაჯ. ნახშიწყალ C12-C19	2754	0,016
თხევადი გაზის უბანი	გ-74	სარკინიგზო ესტაკადა (არაორგანიზებული)	1	528	ვაგონებზე შემავრთ. შლანგები	1	12	3632	ნაჯ. ნახშიწყალ C1-C5	415	2,712
									ეთილმერკაპტანი	1728	0,00092
თხევადი გაზის უბანი	გ-47	საკომპრესორო-სატუმბო	1	32	გაფრქვევის მილი	1	24	8760	ნაჯ. ნახშიწყალ C1-C5	415	0,4555
									ეთილმერკაპტანი	1728	0,0000154
თხევადი გაზის უბანი	გ-48	რეზერვუარები 25 * 200 მ3	1	33	რეზერვუარები	25	24	8760	ნაჯ. ნახშიწყალ C1-C5	415	0,549
									ეთილმერკაპტანი	1728	0,000021
თხევადი გაზის უბანი	გ-73	რეზერვუარები 7 * 3000 მ3	1	34	რეზერვუარები	7	24	8760	ნაჯ. ნახშიწყალ C1-C5	415	0,391
									ეთილმერკაპტანი	1728	0,000028
თხევადი გაზის უბანი	გ-49	ნავთობდამჭერი (არაორგანიზებული)	1	529	ნავთობის სექცია	1	24	8760	ნაჯ. ნახშიწყალ C6-C10	416	2,144
									ნაჯ. ნახშიწყალ C12-C19	2754	0,126
თხევადი გაზის უბანი	გ-50	დიზელგენერატორი	1	35	დიზელგენერატორის მილი	1	0,5	25	აზოტის დიოქსიდი	301	0,004241
									აზოტის ოქსიდი	304	0,004241
									ჰვარტლი	328	0,0004284
									გოგირდის დიოქსიდი	330	0,00306
									ნახშირბადის ოქსიდი	337	0,0093
									ბენზ/ა/პირები	703	1,08 10-8
									ფორმალდეჰიდი	1325	0,0001026

შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალი»
 შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალში»
 ეკოლოგიური მონიტორინგის რეგლამენტი

ООО «Батумский нефтяной терминал»
 Регламент экологического мониторинга в ООО
 «Батумский нефтяной терминал»

დოკუმენტი №: BOT-IMS2.A01-203 | ძალაშია: 20-01-2009 | რევიზია: 6 | რევიზიის თარიღი: 29.07.2020 (ბრძანება № 66/ა)

წარმოების, საამქროს, უბნის დასახელება	მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის წყაროს			მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის წყაროს					მავნე ნივთიერებათა		გამოყოფის წყაროდან გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა რაოდენობა, ტ/წელი
	ნომერი*	დასახელება	რაოდენობა	ნომერი**	დასახელება	რაოდენობა	მუშაობის დრო დღე-ღამეში, სთ	მუშაობის დრო წელიწადში, სთ	დასახელება	კოდი	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
									ნახშირბადის ნავთის ფრაქცია	2732	0,0025716
ადმინისტრაციული შენობების გათბობის საქვაბე	გ-51	გათბობის საქვაბის საკვამლე მილი	1	36	საქვაბე	1	12	4320	აზოტის დიოქსიდი	0301	0.0219
									აზოტის ოქსიდი	0304	0.0219
									ნახშირბადის ოქსიდი	0337	0.111300
									ბენზ(ა)პირენი	0703	0.00000000105
მექანიკური საამქროს ახალი ოფისის გათბობის საქვაბე	გ-52	გათბობის საქვაბის საკვამლე მილი	1	37	საქვაბე	1	12	4320	აზოტის დიოქსიდი	0301	0,00782
									აზოტის ოქსიდი	0304	0,00782
									ნახშირბადის ოქსიდი	0337	0.04081
									ბენზ(ა)პირენი	0703	0.00000000038
#2 სარკინიგზო ესტაკადის ოფისი გათბობის საქვაბე	გ-53	გათბობის საქვაბის საკვამლე მილი	1	38	საქვაბე	1	12	4320	აზოტის დიოქსიდი	0301	0,00782
									აზოტის ოქსიდი	0304	0,00782
									ნახშირბადის ოქსიდი	0337	0.04081
									ბენზ(ა)პირენი	0703	0.00000000038
ტექნოლოგიური ტრანსპორტის და სპეცტექნიკის სადგური	გ-54	არაორგანიზებული	1	530	მომსახურების საამქროები	5	8	2016	არაორგანული მტვერი	2909	0.00765
									ბუთილის სპირტი	1042	0.00745
									ბუთილაცეტატი	1210	0.018625
									ეთილაცეტატი	1240	0.018625
									ეთილის სპირტი	1061	0.011175
									ტოლუოლი	621	0.018625
									რკინის ოქსიდი	123	0.000283
									მანგანუმი და	143	0.000027

შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალი»
 შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალში»
 ეკოლოგიური მონიტორინგის რეგლამენტი

ООО «Батумский нефтяной терминал»
 Регламент экологического мониторинга в ООО
 «Батумский нефтяной терминал»

დოკუმენტი №: BOT-IMS2.A01-203 | ძალაშია: 20-01-2009 | რევიზია: 6 | რევიზიის თარიღი: 29.07.2020 (ბრძანება № 66/ა)

წარმოების, საამქროს, უბნის დასახელება	მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის წყაროს			მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის წყაროს					მავნე ნივთიერებათა		გამოყოფის წყაროდან გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა რაოდენობა, ტ/წელი
	ნომერი*	დასახელება	რაოდენობა	ნომერი**	დასახელება	რაოდენობა	მუშაობის დრო დღე-ღამეში, სთ	მუშაობის დრო წელიწადში, სთ	დასახელება	კოდი	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
									შენაერთები		
									აირადი ფტორიდები	342	0.000097
									სუსტად ხსნ ფტორიდები	344	0.000036
									არაორგ მტვერი: 70-20% SiO2	2908	0.000036
მექანიკური საამქრო	გ-55	მექანიკური საამქროს სავენტილაციო მილი	1	39	მექანიკური საამქრო	1	8	2016	რკინის ოქსიდი	123	0.002122
									მანგანუმი და მისი შენაერთები	143	0.000199
									აირადი ფტორიდები	342	0.000291
									სუსტად ხსნადი ფტორიდები	344	0.000268
									არაორგანული მტვერი	2908	0.000268
ნავთობბაზა	გ-56	გაზგამწმენდი დანადგარის გაფრქვევის მილი	1	40 (გ-56)	რეზერვუარები №№ 1. 2. 3. 4 . 5. 9. 10. 15	16	24	8760	გოგირდწყალბადი	333	0,0005
									ნაჯ. ნახშწყალ C12-C19	2754	0,1795
ნავთობბაზა	გ-56	გაზგამწმენდი დანადგარის გაფრქვევის მილი	1	41 (გ-57)	რეზერვუარები №№ 6, 7, 8, 11. 12. 13. 14. 34, 150. 151	2	24	8760	ნაჯ. ნახშწყალ C1-C5	415	460,620
									ნაჯ. ნახშწყალ C6-C10	416	170,239
									ამილენები	501	17,017
									ბენზოლი	602	15,656
									ქსილოლი	616	1,974
									ტოლუოლი	621	14,771

შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალი»
 შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალში»
 ეკოლოგიური მონიტორინგის რეგლამენტი

ООО «Батумский нефтяной терминал»
 Регламент экологического мониторинга в ООО
 «Батумский нефтяной терминал»

დოკუმენტი №: BOT-IMS2.A01-203 | ძალაშია: 20-01-2009 | რევიზია: 6 | რევიზიის თარიღი: 29.07.2020 (ბრძანება № 66/ა)

წარმოების, საამქროს, უბნის დასახელება	მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის წყაროს			მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის წყაროს					მავნე ნივთიერებათა		გამოყოფის წყაროდან გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა რაოდენობა, ტ/წელი
	ნომერი*	დასახელება	რაოდენობა	ნომერი**	დასახელება	რაოდენობა	მუშაობის დრო დღე-ღამეში, სთ	მუშაობის დრო წელიწადში, სთ	დასახელება	კოდი	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
									ეთილბენზოლი	627	0,4084
ნავთობბაზა	გ-56	გაზგამწმენდი დანადგარის გაფრქვევის მილი	1	42 (გ-58)	სარკინიგზო ესტაკადაზე ვაგონციტერნების სარქველები	10	4	2030	გოგირდწყალბადი	333	0,0008
									ნაჯ. ნახშიწყალ C12-C19	2754	0,2942
									ნაჯ. ნახშიწყალ C1-C5	415	212,533
									ნაჯ. ნახშიწყალ C6-C10	416	78,549
									ამილენები	501	7,852
									ბენზოლი	602	7,224
									ქსილოლი	616	0,911
									ტოლუოლი	621	6,815
									ეთილბენზოლი	627	0,1884
ნავთობბაზა	გ-56	გაზგამწმენდი დანადგარის გაფრქვევის მილი	1	43 (გ-59)	ავტო ესტაკადაზე ავტოციტერნების სარქველები	3	8	3516	გოგირდწყალბადი	333	0,00014
									ნაჯ. ნახშიწყალ C12-C19	2754	0,04986
									ნაჯ. ნახშიწყალ C1-C5	415	22,927
									ნაჯ. ნახშიწყალ C6-C10	416	8,474
									ამილენები	501	0,847
									ბენზოლი	602	0,779
									ქსილოლი	616	0,098
									ტოლუოლი	621	0,735
									ეთილბენზოლი	627	0,020
ნავთობბაზა	გ-60	სატუმბო (არა ორგანიზებული)	1	531	ტუმბოს ჩობალის სამკვრივები	3	6	6430	გოგირდწყალბადი	333	0,0014
									ნაჯ. ნახშიწყალ C12-C19	2754	0,5126

შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალი»
 შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალში»
 ეკოლოგიური მონიტორინგის რეგლამენტი

ООО «Батумский нефтяной терминал»
 Регламент экологического мониторинга в ООО
 «Батумский нефтяной терминал»

დოკუმენტი №: BOT-IMS2.A01-203 | ძალაშია: 20-01-2009 | რევიზია: 6 | რევიზიის თარიღი: 29.07.2020 (ბრძანება № 66/ა)

წარმოების, საამქროს, უბნის დასახელება	მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის წყაროს			მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის წყაროს					მავნე ნივთიერებათა		გამოყოფის წყაროდან გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა რაოდენობა, ტ/წელი
	ნომერი*	დასახელება	რაოდენობა	ნომერი**	დასახელება	რაოდენობა	მუშაობის დრო დღე-ღამეში, სთ	მუშაობის დრო წელიწადში, სთ	დასახელება	კოდი	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
									ნაჯ. ნახშირყალ C1-C5	415	0,840
									ნაჯ. ნახშირყალ C6-C10	416	0,311
									ამილენები	501	0,031
									ბენზოლი	602	0,029
									ქსილოლი	616	0,004
									ტოლუოლი	621	0,027
									ეთილბენზოლი	627	0,0007
ნავთობბაზა	გ-61	ნავთობდამჭერი არაორგანიზებული	1	532	ნავთობის სექცია	1	24	8760	ნაჯ. ნახშირყალ C6-C10	416	0,196
									ნაჯ. ნახშირყალ C12-C19	2754	0,0116
ნავთობშლამების დროებითი საცავები. (2020 -2022წ.წ.)	გ-62	1200 მ3 შლამსაცავი არაორგანიზ	1	533	ნავთობშლამების საცავი	1	24	8760	ნაჯ. ნახშირყალ C6-C10	416	2,448
									ნაჯ. ნახშირყალ C12-C19	2754	0,145
	გ-70	300 მ3 რკინა-ბეტონის საცავი არაორგანიზ	1	534	ნავთობშლამების საცავი	1	24	8760	ნაჯ. ნახშირყალ C6-C10	416	1,470
									ნაჯ. ნახშირყალ C12-C19	2754	0,088
	გ-69	800 მ3 რკინა-ბეტონის საცავი არაორგანიზ	1	535	ნავთობშლამების საცავი	1	24	8760	ნაჯ. ნახშირყალ C6-C10	416	2,302
									ნაჯ. ნახშირყალ C12-C19	2754	0,0136
ტექნოლოგიური ტრანსპორტის და სპეცტექნიკის სადგური	გ-71	ავტოგასამართი სადგური	1	44	ავტოგასამართი წერტის სახელური	1	4	1460	ნაჯ. ნახშირყალ C1-C5	415	0,1061572
									ნაჯ. ნახშირყალ C6-C10	416	0,0392344
									ამილენები	501	0,0039219

შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალი»
 შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალში»
 ეკოლოგიური მონიტორინგის რეგლამენტი

ООО «Батумский нефтяной терминал»
 Регламент экологического мониторинга в ООО
 «Батумский нефтяной терминал»

დოკუმენტი №: BOT-IMS2.A01-203 | ძალაშია: 20-01-2009 | რევიზია: 6 | რევიზიის თარიღი: 29.07.2020 (ბრძანება № 66/ა)

წარმოების, სამქროს, უბნის დასახელება	მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის წყაროს			მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის წყაროს					მავნე ნივთიერებათა		გამოყოფის წყაროდან გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა რაოდენობა, ტ/წელი
	ნომერი*	დასახელება	რაოდენობა	ნომერი**	დასახელება	რაოდენობა	მუშაობის დრო დღე-ღამეში, სთ	მუშაობის დრო წელიწადში, სთ	დასახელება	კოდი	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
									ბენზოლი	602	0,0036081
									ქსილოლი	616	0,0004549
									ტოლუოლი	621	0,0034042
									ეთილბენზოლი	627	0,0000941
									გოგირდწყალბადი	333	0,0000014
									ნაჯ. ნახშიწყალ C12-C19	2754	0,0005097
დიზელის უბანი	გ-68	ავტოსტაკადა	1	45	ავტოცისტერნების სარქველები	1	2	640	გოგირდწყალბადი	333	0,00027
									ნაჯ. ნახშიწყალ C12-C19	2754	0,09473
ნავთობტერმინალის ნავთობშლამების საცავები (2023 – 2025 წ.წ.)	გ-62	1200 მ3 შლამ საცავი არაორგანიზებული	1	537	ნავთობშლამების საცავი	1	24	8760	ნაჯ. ნახშიწყალ C6-C10	416	2,448
									ნაჯ. ნახშიწყალ C12-C19	2754	0,145
	გ-63	2 x 1200 მ3 შლამების საცავი არაორგანიზ	2	538	ნავთობშლამების საცავი	2	24	8760	ნაჯ. ნახშიწყალ C6-C10	416	4,896
									ნაჯ. ნახშიწყალ C12-C19	2754	0,290
სახიფათო ნარჩენების გადამუშავების და გაუვნებლობის (ნავთობშლამების ინსინერაციის) საწარმო	გ-64	ინსინერატორის დანადგარის მილი	1	46	ინსინერატორი	1	8	4000	აზოტის ოქსიდი	0301	0,2742
									აზოტის დიოქსიდი	0304	0,2742
									ჰვარტლი	0328	0,0403
									გოგირდის დიოქსიდი	0330	0,967
									ნახშირბადის ოქსიდი	0337	2,242
	გ-66	დიზელის ავზის სასუნთქი სარქველი	1	47	დიზელის ავზი	1	24	8760	გოგირდწყალბადი	333	0,0000037
								ნაჯ ნახშიწყალ C12-C19	2754	0.0013315	

შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალი»
 შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალში»
 ეკოლოგიური მონიტორინგის რეგლამენტი

ООО «Батумский нефтяной терминал»
 Регламент экологического мониторинга в ООО
 «Батумский нефтяной терминал»

დოკუმენტი №: BOT-IMS2.A01-203 | ძალაშია: 20-01-2009 | რევიზია: 6 | რევიზიის თარიღი: 29.07.2020 (ბრძანება № 66/ა)

2.7.2. მონიტორინგის ობიექტები – აირგაწმენდის შედეგები აირგამწმენდ დანადგარებზე

მაგნე ნივთიერება			აირგამწმენდი დანადგარი		მაგნე ნივთიერებათა კონცენტრაცია გ/მ³		ნავთობის აირების გაწმენდის დონე %	
გამოყოფის ობიექტის #	გაფრქვევების ობიექტის #	კოდი	დასახელება	რაოდენობა	გაწმენდამე	გაწმენდის შემდეგ	საპროექტო	ფაქტიური
1	2	3	4	5	6	7	8	9
№ 9, №11 რეზერვუარები № № 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 236, 237, 238, № №250, 251	გ-15	333	ნავთობის აირების მერკაპტანებისა და გოგირდწყალბადისგან გაწმენდის ფილტრი	1	0,2014	0,00091	99,99	99,5
		1715			0,000831	0,000088	99,99	89,4
		1728			0,000277	0,000031	99,99	88,8
		1706			-	0,00088	-	-
		1707			-	0,00031	-	-
აირგამწმენდი დანადგარი განკუთვნილია „თენგიზის“ ნავთობის აირების გასაწმენდად. ვინაიდან, მახუთის ან ვაკუმგაზოილის მიღების, შენახვისა და რეზერვუარებში გადატვირთვისას ადგილი აქვს აირებში კეტონების არსებობას, რომლებიც ქმნიან აქტიური ნაბიჯის თვითანთების საშიშროებას, მახუთის ან ვაკუმგაზოილის აირები არ უნდა მიეწოდებოდეს ფილტრს, მათი მიწოდება გაფრქვევის სანთლებზე უნდა ხდებოდეს ბაიპასის გზით (ნედლი ნავთობის აირების გაწმენდისას, წესდება გაწმენდილ აირებში გოგირდწყალბადის შემცველობაზე ყოველთვიური ლაბორატორიული კონტროლი).								
№ 26, №27 უნაპირო ნავმისადგომი № 1 ნავმისადგომი	გ-42	333	ნავთობის აირების მერკაპტანებისა და გოგირდწყალბადისგან გაწმენდის ფილტრი	1	0,430	0,00091	99,99	99,79
		1715			0,00177	0,000088	99,99	95,03
		1728			0,00059	0,000031	99,99	94,75
		1706			-	0,00088	-	-
		1707			-	0,00031	-	-
აირგამწმენდი დანადგარი განკუთვნილია „თენგიზის“ ნავთობის გასაწმენდად. სხვა სახის ნავთობის ან ნავთობპროდუქტების ტანკერებში ჩატვირთვისას, ფილტრი არ გამოიყენება, ხდება აირების მიწოდება ბაიპასის გზით გაფრქვევის სანთლებზე. აირების გაწმენდისას, წესდება გაწმენდილ აირებში გოგირდწყალბადის შემცველობის ყოველთვიური ლაბორატორიული კონტროლი.								
№20 რეზერვუარები №№ 204. 205. 208. 211. 214. 217. 218	გ-34	333	ნავთობის აირების მერკაპტანებისა და გოგირდწყალბადისგან გაწმენდის ფილტრი	1	0,2014	0,00091	99,99	99,5
		1715			0,000831	0,000088	99,99	89,4
		1728			0,000277	0,000031	99,99	88,8
		1706			-	0,00088	-	-
		1707			-	0,00031	-	-
აირგამწმენდი დანადგარი განკუთვნილია „თენგიზის“ ნავთობის გასაწმენდად. სხვა სახის ნავთობის ან ნავთობპროდუქტების მიღებისა, შენახვისა და გადატვირთვისას, ფილტრი არ გამოიყენება, აირების მიწოდება გაფრქვევის სანთლებზე ხდება ბაიპასის გზით. აირების გაწმენდისას, წესდება გაწმენდილ აირებში გოგირდწყალბადის შემცველობის ყოველთვიური ლაბორატორიული კონტროლი.								
№№5, 6, 7, 13	გ-67	415	აირების რეკუპერაციის	1	172,848	51,854	70	70
		416			63,879	19,164	70	70

შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალი»
 შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალში»
 ეკოლოგიური მონიტორინგის რეგლამენტი

ООО «Батумский нефтяной терминал»
 Регламент экологического мониторинга в ООО
 «Батумский нефтяной терминал»

დოკუმენტი №: BOT-IMS2.A01-203 | ძალაშია: 20-01-2009 | რევიზია: 6 | რევიზიის თარიღი: 29.07.2020 (ბრძანება № 66/ა)

მაგნე ნივთიერება			აირგამწმენდი დანადგარი		მაგნე ნივთიერებათა კონცენტრაცია გ/მ ³		ნავთობის აირების გაწმენდის დონე %	
გამოყოფის ობიექტის #	გაფრქვევების ობიექტის #	კოდი	დასახელება	რაოდენობა	გაწმენდამე	გაწმენდის შემდეგ	საპროექტო	ფაქტიური
1	2	3	4	5	6	7	8	9
რეზერვუარები №161, 162, 163, 164 №1, 3, 55, 56, 58, 60 №124, 125, 129, 130, 131, 132 № № 112, 113, 114		501	დანადგარი		6,378	1,914	70	70
		602			5,879	1,764	70	70
		616			0,748	0,225	70	70
		621			5,561	1,668	70	70
		627			0,0,153	0,046	70	70
		333			0,0045	0,0014	70	70
		2754			1,526	0,458	70	70
№№37, 38, 39, 40 რეზერვუარები №№ 1, 2, 3, 4.5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 34, 150. 151 ვაგონცისტერნებსა და ავტოცისტერნებში ჩასხმის სარქველები	გ-56	415	აირების რეკუპერაციის დანადგარი	1	172,848	51,854	70	70
		416			63,879	19,164	70	70
		501			6,378	1,914	70	70
		602			5,879	1,764	70	70
		616			0,748	0,225	70	70
		621			5,561	1,668	70	70
		627			0,0,153	0,046	70	70
		333			0,0045	0,0014	70	70
2754	1,526	0,458	70	70				

აირების გაწმენდისას, წესდება გაწმენდილ აირებში გოგირდწყალბადის შემცველობის ყოველთვიური ლაბორატორიული კონტროლი.

2.7.3. ატმოსფერულ ჰაერში მაგნე ნივთიერებათა გაფრქვევა, მათი გაწმენდა და უტილიზება, ტ/წელი

კოდი	დასახელება	გამოყოფის წყაროებიდან წარმოქმნილი მაგნე ნივთ-ბათა რაოდენობა, (სგ.4+სგ.6)	მათ შორის			გასაწმენდად შესულიდან დაჭერილი და გაუწმენდად დატოვებულია		სულ ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეულ მაგნე ნივთიერებათა რაოდენობა, (სგ.3-სგ.7)	მაგნე ნივთიერებათა დაჭერის პროცენტი გამოყოფილთან შედარებით, (სგ.7/სგ.3)×100
			გაფრქვეულია გაწმენდის გარეშე		სულ მოხვდა გამწმენდ მოწყობილობაში	სულ	მათ შორის უტილიზირებულია		
			სულ	მათ შორის ორგანიზებული გამოყოფის წყაროებიდან					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალი»
 შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალში»
 ეკოლოგიური მონიტორინგის რეგლამენტი

ООО «Батумский нефтяной терминал»
 Регламент экологического мониторинга в ООО
 «Батумский нефтяной терминал»

დოკუმენტი №: BOT-IMS2.A01-203 | ძალაშია: 20-01-2009 | რევიზია: 6 | რევიზიის თარიღი: 29.07.2020 (ბრძანება № 66/ა)

123	რკინის ოქსიდი	0,002405	0,002405	0,002405	-	-		0,002405	
143	მანგანუმი და მისი შენაერთები	0,000226	0,000226	0,000226	-	-		0,000226	
301	აზოტის დიოქსიდი	49,106	49,106	49,106	-	-		49,106	
304	აზოტის ოქსიდი	49,106	49,106	49,106	-	-		49,106	
328	ჰვარტილი	20,4504	20,4504	20,4504	-	-		20,4504	
330	გოგირდის დიოქსიდი	97,651	97,651	97,651	-	-		97,651	
333	გოგირდწყალბადი	0,4991	0,1225	0,04706	0,3766	0,3556	0,3556	0,140	71,75
337	ნახშირბადის ოქსიდი	87,277	87,277	87,277	0			87,277	
342	აირადი ფტორიდები	0,000388	0,000388	0,000388	0			0,000388	
344	სუსტად ხსნადი ფტორიდები	0,000304	0,000304	0,000304	0			0,000304	
415	ნაჯერი ნახშირწყალბადები C1-C5	1734,052	747,865	504,8	1381,634	967,144	967,144	766,908	55,77
416	ნაჯერი ნახშირწყალბადები C6-C10	643,933	138,1444	102,237	505,7886	354,052	354,052	289,881	54,08
501	ამილენები	52,498	1,989	0	50,509	39,048	39,048	13,450	74,38
602	ბენზოლი	49,956	8,521	6,208	41,435	32,792	32,792	17,164	65,64
616	ქსილოლი	6,566	1,266	1,196	5,300	4,137	4,137	2,429	63,01
621	ტოლუოლი	46,435	6,829	4,22	39,606	30,915	30,915	15,520	66,58
627	ეთილბენზოლი	1,261	0,090	0	1,171	0,938	0,938	0,323	74,39
703	ბენზ(ა)პირენი	0,0000664	0,0000664	0,0000664	0			0,0000664	
1042	ბუთილის სპირტი	0,00745	0,00745	0,00745	0			0,00745	
1061	ეთილის სპირტი	0,011175	0,011175	0,011175	0			0,011175	
1210	ბუთილაცეტატი	0,018625	0,018625	0,018625	0			0,018625	
1240	ეთილაცეტატი	0,018625	0,018625	0,018625	0			0,018625	
1325	ფორმალდეჰიდი	0,003935	0,003935	0,003935	0			0,003935	
1707	დიმეთილ და დიეთილდისულფიდი							0,001472	
1715	მეთილმერკაპტანი	0,000391	0,000008	0	0,0003902	0,000233	0,000233	0,000158	60,00
1728	ეთილმერკაპტანი	0,000306	0,000178		0,000128	0,000072	0,000072	0,000234	23,53
2732	ნაჯ. ნახშირწყალბადები (ნავთის ფრაქც)	0,0983	0,0983	0,0983	0			0,0982744	
2754	ნაჯერი ნახშირწყალბადები C12-C19	23,103	23,103	6,3411				23,103	
2904	თბოელექტროსადგურების მახუთის ნაცარი (ვანადიუმზე გადაანგარიშებით)	1,75	1,75	1,75	0			1,75	
2908	არაორგანული მტვერი	0,000304	0,000304	0,000268	0			0,000304	
2909	არაორგანული მტვერი	0,00765	0,00765	0	0			0,00765	

დანართი: შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის სტაციონარული გაფრქვევის წყაროების გენგეგმა

2.8 დანართი: პროცესის ჩანაწერის ფორმები:

ჰაერის შემოსული სინჯების რეგისტრაციის შურნალი № BOT-EMTL-4-0003

შემოსული სინჯის №	თარიღი	დრო	სინჯი აიღო (სახელი, გვარი)	სინჯის აღების ადგილი	ჩასატარებელი ანალიზები	შენიშვნა
1	2	3	4	5	6	7

საჰაერო სივრცის შემადგენლობის გაზომვის აღრიცხვის შურნალი № BOT-EMTL-4-0015

№	გამოცდის ოქმის №	თარიღი	დრო	შემოწმების ადგილი	სამუშაოების დასახელება	ხელსაწყო Triple Plus Apparat Triple Plus	ხელსაწყო УГ-2		ხელმოწერა
						ფეთქებადს აშიში გაზები (LEL) ≤20 %	ნავთობის ნახშირწყალბადები, მგ/მ ³ (300 მგ/მ ³)	ბენზინის ფრაქცია, მგ/მ ³ (100 მგ/მ ³)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალი»
 შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალში»
 ეკოლოგიური მონიტორინგის რეგლამენტი

ООО «Батумский нефтяной терминал»
 Регламент экологического мониторинга в ООО
 «Батумский нефтяной терминал»

დოკუმენტი №: BOT-IMS2.A01-203 | ძალაშია: 20-01-2009 | რევიზია: 6 | რევიზიის თარიღი: 29.07.2020 (ბრძანება № 66/ა)

ატმოსფერული ჰაერის გამოცდის შედეგები № BOT-EMTL-4-0010

შემოსული სინჯის #	სინჯის აღების ადგილი	გამოსაკვლევი უბნის ტექნოლოგიური პროცესი	მეტეოროლოგიური პირობები სინჯების აღების დროს			საკონტროლო პარამეტრები	C1-C10	ბენზოლი	ტოლუოლი	ქსილოლი	ეთილბენოლი	H ₂ S	კომენტარები და განსაკუთრებული აღნიშვნები
			ქარის მიმართულება და სიჩქარე	ჰაერის ტემპერატურა	ნისლი (წ) წვიმა (წ) მშრალი ამინდი (მა)								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

აირების რეკუპერაციის დანადგარზე ნავთობის აირების გაწმენდის ხარისხის მონიტორინგის შედეგები № BOT-IMS3.J01-1152

სტრუქტურული ქვედანაყოფი	ჰაერის ნიმუშის აღების ადგილი	ჰაერის ნიმუშის აღების თარიღი და დრო	ტექნოლოგიური პროცესი სტრუქტურულ ქვედანაყოფში	დამაბინძურებელი ნივთიერებების კონცენტრაციები										შენიშვნები
				C1-C10		ბენზოლი		ტოლუოლი		ეთილბენოლი		ქსილოლი		
Структурное подразделение	Место отбора пробы воздуха	Дата и время отбора пробы воздуха	Технологический процесс в структурном подразделении	პროექტი	ფაქტი	პროექტი	ფაქტი	პროექტი	ფაქტი	პროექტი	ფაქტი	პროექტი	ფაქტი	

სუნის ჩახშობის დანადგარზე ნავთობის აირების გაწმენდის მონიტორინგის შედეგები № BOT-IMS3.J01-1202

სტრუქტურული ქვედანაყოფი	ჰაერის ნიმუშის აღების ადგილი	ჰაერის ნიმუშის აღების თარიღი და დრო	ტექნოლოგიური პროცესი სტრუქტურულ ქვედანაყოფში	დამაბინძურებელი ნივთიერებების H ₂ S კონცენტრაციის გაომვის შედეგები	შენიშვნები
Структурное подразделение	Место отбора пробы воздуха	Дата и время отбора пробы воздуха	Технологический процесс в структурном подразделении	პროექტი, რრტ Проект, ррт	ფაქტი, რრტ Факт, ррт

ატმოსფერულ ჰაერში სამრეწველო გაფრქვევების მონიტორინგის შედეგები

№ BOT-IMS3.J01-1154

№	დამაბინძურებელი ნივთიერების დასახელება	საშიშროების კლასი	ონტროლირებადი პარამეტრები, კვარტალში ერთხელ		
	№ Наименование вредного вещества	Класс опасности	Контролируемые параметры, в квартал 1 раз		
			გაფრქვეული დამაბინძურებელი ნივთიერებებს რაოდენობა დღე-ღამეში, ტონა	გაფრქვეული დამაბინძურებელი ნივთიერებებს რაოდენობა დღე-ღამეში, ტონა	დამაბინძურებელი ნივთიერების მაქსიმალური გაფრქვევა, გ/წმ
			Количество вредного вещества, выбрасываемого за сутки, Тонн.	Количество вредного вещества, выбрасываемого за квартал, Тонн.	Максимальное количество вредного вещества в выбросах, г/сек

3 აირგამწმენდი ნაგებობების ტექნოლოგიური რეჟიმის მონიტორინგი

3.1 აირგამწმენდი ნაგებობების ტექნოლოგიური რეჟიმის მონიტორინგი ხორციელდება საქართველოს გრემოს დაცვის სამინისტროს მიერ 27.08.2001-ით დათარიღებული №66 ბრძანებით დამტკიცებული „დაბინძურების სტაციონარული წყაროებიდან ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებების გაფრქვევის აღრიცხვის და ანგარიშების შესახებ ინსტრუქციის“ და სხვადასხვა საწარმოო უბნებზე აირგამწმენდი დანადგარების ექსპლოატაციის შიდა პროცედურების მოთხოვნების გათვალისწინებით.

3.2 მონიტორინგის ობიექტებს წარმოადგენს:

- 1) აირგამწმენდი დანადგარი ნავთობპროდუქტების საზღვაო ტრანსპორტით მიღების და დატვირთვის საამქროში;
- 2) აირგამწმენდი დანადგარი ნედლი ნავთობის შენახვისა დაგაგზავნის სადგურ „კაპრემუმში“;
- 3) აირგამწმენდი დანადგარი მუქი ნავთობპროდუქტების მიღების და გადატვირთვის საამქროში;
- 4) აირგამწმენდი დანადგარი იმორტირებული ნავთობპროდუქტების მიღების და განაწილების საამქროში;
- 5) აირგამწმენდი დანადგარი ნავთის და ავტობენზინის მიღების და გადატვირთვის სადგურში.

4 საკვამლე აირების მონიტორინგი

4.1 მონიტორინგის ამოცანები

- 4.1.1 მონიტორინგის მიზანი: «საზოგადოების» სახიფათო ნარჩენების ინსინერატორის ექსპლუატაციის პროცესში და თბოქალმომარაგების საამქროს საქვებში საწვავის დაწვისას ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ამონაფრქვევის შემცირება.
- 4.1.2 მონიტორინგს დაეკვემდებარება ინსინერატორის საკვამლე მილიდან გაფრქვეულ აირებში ნახშირბადის ოქსიდის კონცენტრაცია.
- 4.1.3 გაზომვები ჩატარდება შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ აკრედიტებული ლაბორატორიის „დრაგერის“ მარკის გადასატანი ხელსაწყოთი.
- 4.1.4 №1 საქვების კვამლის აირებში მავნე ნივთიერებათა კონცენტრაციის მონიტორინგი წარმოებს VEA ტიპის ქვებების ექსპლუატაციის რეგლამენტის მიხედვით.
- 4.1.5 საქვების და ინსინერატორის საკვამლე აირების კონცენტრაციის მონიტორინგის ამოცანები:
- 1) საკვამლე აირებთან ერთად მავნე ამონაფრქვევის მინიმიზაცია.
  - 2) ინსინერატორში და ქვებში ნარჩენების და საწვავის წვის რეჟიმის ოპტიმიზაცია.

4.2 ნორმატიული მითითებები და ჩანაწერების ფორმები

ნორმატიული მითითებები: არ გამოიყენება წინამდებარე პუნქტის მიზნებისათვის
ჩანაწერი: კვამლის აირების კონცენტრაციის მონიტორინგის შედეგები

4.3 პროცესის მონაწილეები და მათი პასუხისმგებლობები

- 4.3.1 მენარდე ორგანიზაცია – VEA ტიპის ქვებების მიმწოდებელი პასუხისმგებელია:
- 1) კვამლის აირებში დამაბინძურებელი ნივთიერებების კონცენტრაციების მონიტორინგი და მონიტორინგის შედეგების გაფორმება.
  - 2) ქვებში საწვავის წვის რეჟიმის ოპტიმიზაციისთვის აუცილებელი მაკორექტირებელი ღონისძიებების დაგეგმვა და განხორციელება.
  - 3) მონიტორინგის შედეგების და ჩატარებული მაკორექტირებელი ქმედებების შესახებ აქტის წარდგენა თვოქალმომარაგების საამქროს უფროსისთვის, მთვარი ენერგეტიკოსისათვის, მთვარი ინჟინერისათვის და გარემოსდაცვით მმართველს.

4.3.2 **თბოწყალმომარაგების საამქროს უფროსი პასუხისმგებელია:**

- 1) საწვავის წვის რეჟიმის ოპტიმიზაციის მაკორექტირებელი ღონისძიებების ჩატარებამდე და ჩატარების შემდეგ კვამლის აირების შემადგენლობის გაზომვის სამუშაოთა შესრულების ხელშეწყობა.
- 2) საწვავის წვის რეჟიმის კორექტირებისა და ოპტიმიზაციის სამუშაოთა შესრულების ხელშეწყობა.
- 3) კვამლის აირების შემადგენლობის მონიტორინგის შედეგების ანალიზი საწვავის დაწვის რეჟიმის ოპტიმიზაციამდე და ოპტიმიზაციის შემდეგ.
- 4) კვამლის აირების შემადგენლობის შესახებ შესაბამისი აქტის ხელმოწერა, რომელიც ადასტურებს ქვაბებში საწვავის დაწვის რეჟიმის ოპტიმიზაციის მაკორექტირებელი ღონისძიებების დასრულებას.

4.3.3 **მთავარი ენერგეტიკოსი პასუხისმგებელია:**

- 1) საწვავის დაწვის რეჟიმის ოპტიმიზაციის მაკორექტირებელი ღონისძიებების შეთანხმება, და ჩატარების შემდეგ კვამლის აირების შემადგენლობის გაზომვის სამუშაოთა შესრულების უზრუნველყოფა.
- 2) საწვავის წვის რეჟიმის კორექტირებისა და ოპტიმიზაციის სამუშაოთა შესრულების უზრუნველყოფა.
- 3) საწვავის წვის რეჟიმის ოპტიმიზაციის შემდეგ კვამლის აირების შემადგენლობის გაზომვის შედეგების ანალიზი.
- 4) კვამლის აირების შემადგენლობის შესახებ შესაბამისი აქტის ხელმოწერა, რომელიც ადასტურებს ქვაბებში საწვავის დაწვის რეჟიმის ოპტიმიზაციის მაკორექტირებელი ღონისძიებების დასრულებას.

4.3.4 **მთავარი ომჟინერი პასუხისმგებელია:**

- 1) აუცილებელი მაკორექტირებელი მოქმედებების ჩატარების კონტროლზე, ქვაბებში საწვავის დაწვის რეჟიმის ოპტიმიზაციაზე.
- 2) მონიტორინგის შედეგების და ჩატარებული მაკორექტირებელი ქმედებების შესახებ აქტის შეთანხმებაზე.

4.3.5 **გარემოსდაცვითი მმართველი პასუხისმგებელია:**

- 1) კვამლის აირების შემადგენლობის კორექტირების პროცესის მონიტორინგი საწვავის დაწვის ინტენსივობის კორექტორების მეშვეობით.
- 2) კვამლის აირების შემადგენლობის შესახებ შესაბამისი აქტის ხელმოწერა, რომელიც ადასტურებს ქვაბებში საწვავის დაწვის რეჟიმის ოპტიმიზაციის მაკორექტირებელი ღონისძიებების დასრულებას.

4.4 მონიტორინგის ობიექტები

- 4.4.1 კვამლის აირებში მავნე ნივთიერებების კონცენტრაციების მონიტორინგი წარმოებს წელიწადში ერთხელ №1 საქვაბის 4 საკვამურიდან ამონაფრქვევში კონცენტრაციის გაზომვით.
- 4.4.2 გაზომვებს აწარმოებს მენარდე საზოგადოება – VEA ტიპის ქვაბების მიმწოდებელი.

4.5 საინფორმაციო მოდელი

- 4.5.1 მენარდე კომპანიის წარმომადგენელი კვამლის აირების ამონაფრქვევში მავნე ნივთიერებების კონცენტრაციების გაზომვის შედეგების საფუძველზე აფასებს მონიტორინგის შედეგებს, და, საჭიროების შემთხვევაში, გეგმავს და ახორციელებს ქვაბებში საწვავის დაწვის რეჟიმის ოპტიმიზაციისთვის აუცილებელ მაკორექტირებელი ღონისძიებებს.
- 4.5.2 მონიტორინგის შედეგებს აფორმებს მენარდე კომპანიის წარმომადგენელი წინამდებარე წესების პუნქტში 17.9. მოცემული ფორმის მიხედვით. მონიტორინგის შედეგები წარედგინება თბოწყალმომარაგების საამქროს უფროსს, მთავარ ენერგეტიკოსს, მთავარ ინჟინერსა და გარემოსდაცვით მმართველს.
- 4.5.3 მაკორექტირებელი ღონისძიებების ჩატარების შემთხვევაში, მათი დასრულების შემდეგ დება შესაბამისი აქტი, რომელსაც ხელს აწერენ თბოწყალმომარაგების საამქროს უფროსი, მთავარი ენერგეტიკოსი, მთავარი ინჟინერი და გარემოსდაცვითი მმართველი.

4.6 დანართი: კვამლის აირების კონცენტრაციების მონიტორინგის შედეგები

		ქვაბი № 1				
OIL FLOW	l / h	130	290	450	610	720
OIL PRESSURE	bar	2,9	2,8	2,7	2,5	2,5
BOILER PRESS	bar	9,6	9,5	9,6	9,6	9,9
	O2	5,4	5,1	5	5,2	5
	CO	6	4	4	3	4
SMOKEGAS TEMP		194	208	224	240	252
		ქვაბი № 2				
OIL FLOW	l / h	150	290	460	580	720
OIL PRESSURE	bar	3,2	3,1	3	2,9	2,7
BOILER PRESS	bar	9,7	9,7	9,8	8,8	9
	O2	5,2	5,1	4,9	5,2	5,3
	CO	8	7	7	6	5
SMOKEGAS TEMP		196	212	229	237	251
		ქვაბი № 3				
OIL FLOW	l / h	130	310	460	600	730
OIL PRESSURE		2,7	2,6	2,6	2,5	2,5

BOILER PRESS	bar	9,6	9,6	9,6	10	9,8
	O2	5,4	5,2	5	5,1	4,9
	CO	6	7	6	6	5
SMOKEGAS TEMP		192	209	224	235	245
ქვაბი № 4						
OIL FLOW	l / h	130	310	440	590	740
OIL PRESSURE		2,7	2,6	2,6	2,5	2,5
BOILER PRESS	bar	8,7	9,8	9,9	10	10
	O2	5,3	4,8	5	4,9	5,1
	CO	4	2	3	3	4
SMOKEGAS TEMP		195	227	247	272	293

5 გემის ტანკებში გოგირდწყალბადის მონიტორინგი

5.1 მონიტორინგის ამოცანები

5.1.1 მონიტორინგის მიზანი: 20 000 ტონისა და მეტი წყალწყვის გემებში ნავთობის ჩატვირთვამდე გემის რეზერვუარებში გოგირწყალბადის კონცენტრაციის მონიტორინგისთვის.

5.1.2 არავენტილირებულ ტანკებში ნავთობის ორთქლი გაჯერებულია მავნე ნივთიერებებით, მათ შორის გოგირწყალბადით, რაც ზრდის მათ კონცენტრაციას ნავთობის ორთქლში, რომელიც რეზერვუარების ავსებისას გამოიდევენება და უარყოფითად აისახება საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის საამქროს ნავთობჩასასხმელი ნავმისადგომების მიმდებარე საცხოვრებელი ზონების ატმოსფერული ჰაერის ხარისხობრივ მახასიათებლებზე

5.1.3 „ნავსადგურის წესების“ თანახმად გოგირწყალბადის კონცენტრაცია 20 000 ტონისა და მეტი წყალწყვის გემების ცარიელ რეზერვუარებში არ უნდა აღემატებოდეს 5 ppm-ს (დაახლოებით 5 მგ/მ³)

5.1.4 გოგირწყალბადის კონცენტრაციის მონიტორინგის ამოცანები:

- 1) გადატვირთვის ოპერაციებისას ატმოსფერული ჰაერის ზენორმატიული დაბინძურების თავიდან აცილება;
- 2) საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის საამქროს ნავთობჩასასხმელი ნავმისადგომების მიმდებარე საცხოვრებელ ზონებში გოგირწყალბადის სუნის გავრცელების თავიდან აცილება.

5.2 ნორმატიული მითითებები და ჩანაწერების ფორმები

5.2.1 ბრძანება №019

საქართველოს საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტოს დირექტორის ბრძანება №019 ნავსადგურის წესების“ დამტკიცების შესახებ.

ჩანაწერები

5.2.2 BOT-IMS3.J01-1167

გემების რეზერვუარებში გოგირდწყალბადის კონცენტრაციის მონიტორინგის შედეგები

5.3 პროცესის მონაწილეების პასუხისმგებლობები

5.3.1 გენერალური დირექტორი პასუხისმგებელია გემების ცარიელ რეზერვუარებში გოგირდწყალბადის 5 ppm-ზე მაღალი კონცენტრაციის აღმოჩენისას ნავთობის ჩასატვირთად გემის არდაშვების შესახებ გადაწყვეტილების შეთანხმებაზე.

5.3.2 საოპერაციო დირექტორის პასუხისმგებლობაში შედის:

- 1) ნავთობის ჩატვირთვამდე გემების რეზერვუარებში გოგირდწყალბადის მონიტორინგის პროცედურის საერთო კონტროლი;
- 2) გოგირდწყალბადის კონცენტრაციის გაზომვის შედეგების განხილვა;
- 3) გოგირდწყალბადის კონცენტრაციის გადაჭარბების აღმოჩენისას გარემოსდაცვითი მმართველის მონაწილეობით თათბირის ჩატარების ინიცირება;
- 4) გადაწყვეტილების მიღება ნავთობის ჩატვირთვისთვის გემის დაშვების შესახებ;
- 5) მიღებული გადაწყვეტილების შეთანხმება გენერალურ დირექტორთან;
- 6) გემის კაპიტნისა და საზღვაო პორტის შესაბამისი სამსახურების ინფორმირება ნავთობის ჩასატვირთად გემის არდაშვების შესახებ საბოლოო გადაწყვეტილების მიღების თაობაზე.

5.3.3 გარემოსდაცვითი მმართველის პასუხისმგებლობაში შედის:

- 1) გოგირდწყალბადის კონცენტრაციის გაზომვის შედეგების განხილვა [3.2];
- 2) საოპერაციო-საწარმოო დირექტორთან ერთად აღმოჩენილი შეუსაბამობების განსახილველად თათბირებში მონაწილეობა;
- 3) გადაწყვეტილების მიღება ნავთობის ჩატვირთვისთვის გემის დაშვების შესახებ.

5.3.4 საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის საამქროს უფროსის პასუხისმგებლობაში შედის:

- 1) ნავთობის ჩატვირთვამდე გემების რეზერვუარებში გოგირდწყალბადის მონიტორინგის პროცედურის შესრულების უზრუნველყოფა.
- 2) გემების რეზერვუარებში გოგირდწყალბადის კონცენტრაციის მონიტორინგის შედეგების პირველადი შეფასება;

- 3) გოგირწყალბადის კონცენტრაციის გაზომვების შედეგების დადგენილი ფორმით შევსების უზრუნველყოფა;
- 4) გაზომვის შედეგების გაგზავნა საოპერაციო დირექტორთან, სასაქონლო-სატრანსპორტო განყოფილებასა და გარემოსდაცვითი მმართველისათვის.

5.3.5 საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის საამქროს ჩატვირთვის ოსტატის პასუხისმგებლობაში შედის:

- 1) ჩატვირთვის ოპერაციების დაწყებამდე გემის ყველა რეზერვუარში გოგირწყალბადის კონცენტრაციის განსაზღვრა;
- 2) შესაბამისი ჩანაწერების შეტანა სავახტო ჟურნალში;
- 3) გოგირწყალბადის კონცენტრაციის გაზომვის შედეგების შევსება.

5.4 მონიტორინგის ობიექტები

- 5.4.1 მონიტორინგის ობიექტებს წარმოადგენს 20 000 ტონისა და მეტი წყალწყვის ყველა ნავთობმზიდი ტანკერი.

5.5 საინფორმაციო მოდელი

- 5.5.1 დატვირთვის ოსტატი ჩატვირთვის ოპერაციების დაწყებამდე გემის ყველა ტანკში განსაზღვრავს გოგირწყალბადის კონცენტრაციის, შესაბამისი ჩანაწერები შეაქვს სავახტო ჟურნალში და ავსებს გოგირწყალბადის კონცენტრაციის განსაზღვრის შედეგებს.

5.6 შედეგების შეფასება

- 5.6.1 საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის საამქროს უფროსი (შემდგომ – საამქროს უფროსი) ახდენს გოგირწყალბადის კონცენტრაციის მონიტორინგის შედეგების პირველად შეფასებას.
- 5.6.2 გაზომვების შედეგად გემების რეზერვუარებში გოგირწყალბადის კონცენტრაციის დადგენილი ნორმის (5 ppm) გადაჭარბების აღმოჩენისას, საამქროს უფროსი ავსებს განსაზღვრის შედეგებს და ელექტრონული ფოსტით უგზავნის საოპერაციო დირექტორს, სასაქონლო-სატრანსპორტო განყოფილების უფროსს და გარემოსდაცვით მმართველს.
- 5.6.3 საოპერაციო დირექტორი გენერალური დირექტორთან ათანხმებს ნავთობის ჩასატვირთად გემის დაშვების საკითხს.
- 5.6.4 გენერალური დირექტორთან შეთანხმების შემდეგ გემის კაპიტანსა და შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ შესაბამისი სამსახურებს აცნობენ ნავთობის ჩასატვირთად გემის არდაშვების შესახებ საბოლოო გადაწყვეტილების მიღების თაობაზე.

5.7 ჩანაწერის ფორმა: გოგირდწყალბადის გაზომვის შედეგები

გემების რეზერვუარებში გოგირდწყალბადის კონცენტრაციის მონიტორინგის შედეგები
 BOT-IMS3.J01-1167

გემის ტანკებში გოგირდწყალბადის კონცენტრაციის მონიტორინგის შედეგები
 Результаты мониторинга концентрации сероводорода в танках танкеров

სტრუქტურული ქვედანაყოფი Структурное подразделение
გემის დასახელება Наименование танкера
დასატვირთი პროდუქტი Погружаемый продукт
ნავმისადგომი Причал

გემის ტანკებში გოგირდწყალბადის კონცენტრაციის გაზომვის შედეგები Результаты измерений концентрации сероводорода в танках танкера		
ტანკის № № танка	კონცენტრაცია H2S, ppm Концентрация H2S, ppm	შენიშვნები Замечания

6 ნავთობპროდუქტების გადატვირთვის სიჩქარეების მონიტორინგი

6.1 მონიტორინგის ამოცანები

- 6.1.1 მონიტორინგის მიზანია: ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების ჩამოსხმის, რეზერვუარების ავსების და ტანკერებში ან ვაგონ-ცისტერნებში ჩასხმის დროს ატმოსფეროს ჰაერის ზენორმატიული დაბინძურების თავიდან ასაცილებლა ზღვრულად დასაშვები ამონაფრქვევის (შემდგომ – ზ.დ.ა.) ნორმატივების უზრუნველყოფის მიზნით.
- 6.1.2 „საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის შესახებ“ საქართველოს კანონის 22-ე მუხლის მე-7 პუნქტის თანახმად, ადამიანის საცხოვრებელ ან მუდმივად ყოფნის ადგილებში გარემოს ხარისხობრივი მდგომარეობა არ უნდა იყოს ამ ადგილებში მყოფი პირების ჯანმრთელობისათვის საზიანო და არ უნდა აღემატებოდეს საქართველოს ჯანდაცვის სამინისტროს მიერ დადგენილ ზღვრულად დასაშვებ ნორმებს.
- 6.1.3 საცხოვრებელ ზონაში ატმოსფერული ჰაერის ხარისხობრივ მდგომარეობაზე ზეგავლენა დამოკიდებულია დაბინძურების ცალკეული წყაროებიდან მავნე

ნივთიერებების კუთრი ამონაფრქვევის მაჩვენებლებზე, რომლებსაც ადგენს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებების ზღვრულად დასაშვები ამონაფრქვევის (ზ.დ.ა.) ნორმები

- 6.1.4 ზღვრულად დასაშვები ამონაფრქვევის ნორმები არის დაბინძურების სტაციონარული წყაროდან მავნე ნივთიერებების გამონაფრქვევის დადგენილი რაოდენობა, რომელიც იმ პირობით არის გათვლილი, რომ ამ წყაროდან და სხვა წყაროების ერთობლიობიდან ამოფრქვეული მავნე ნივთიერების კონცენტრაცია ატმოსფერულ ჰაერის ზედაპირულ ფენაში არ უნდა აჭარბებდეს ზღვრულად დასაშვები ამონაფრქვევისთვის დადგენილ ნორმებს მოცემული წყაროს ზეგავლენის ქვეშ მყოფი მთელი ტერიტორიისთვის.
- 6.1.5 საწარმოს ტერიტორიის გარეთ ატმოსფერული ჰაერის მონიტორინგი წარმოებს წინამდებარე წესების თავი 8-ის შესაბამისად.
- 6.1.6 ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების გადატვირთვის ტექნოლოგიურ პროცესში გამოყენებული ცალკეული წყაროებიდან მავნე ნივთიერებების კუთრი ამონაფრქვევის მაჩვენებლები პირდაპირპროპორციულად არის დამოკიდებული ნავთობპროდუქტების ჩამოსხმისა და ჩასხმის ოპერაციების მოცულობით სიჩქარეებზე და ნავთობპროდუქტების ორთქლის ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე.
- 6.1.7 „ატმოსფერული ჰაერის დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის თანახმად საწარმო ვალდებულია დაიცვას ზღვრულად დასაშვები ამონაფრქვევის ნორმები და არეგულიროს მავნე ნივთიერებების ამოფრქვევა ძირითადი და დამხმარე ტექნოლოგიური ოპერაციების წარმოებისას, რათა თავიდან აიცილოს ატმოსფერული ჰაერის ზენორმატიული დაბინძურება.
- 6.1.8 ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების ჩამოსხმისა და ჩასხმის ოპერაციების მოცულობითი სიჩქარეების მონიტორინგი წარმოებს ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის იმ ნორმატივების გათვალისწინებით, რომლებიც ზღუდავს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებების ხვედრითი გაფრქვევის პარამეტრებს.
- 6.1.9 მონიტორინგის ამოცანებია:
- 1) ნედლი ნავთობის, ნავთობპროდუქტებისა და გათხევადებული ნახშირწყალბადოვანი აირების (შემდგომ – ნავთობპროდუქტების) ჩამოსხმისა და ჩასხმის ოპერაციების სიჩქარეების ლიმიტირების უზრუნველყოფა ცალკეული საწარმოო ობიექტებისთვის დადგენილი ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების შესაბამისად.
  - 2) საწარმოს ტერიტორიის გარეთ ატმოსფერული ჰაერის მონიტორინგის შედეგებიდან და მეტეოროლოგიური პირობებიდან გამომდინარე ნავთობპროდუქტების ჩამოსხმისა და ჩასხმის ოპერაციების სიჩქარეების რეგულირების უზრუნველყოფა.

6.2 ნორმატიული მითითებები და ჩანაწერების ფორმები

6.2.1 საქართველოს კანონი №2116

საქართველოს კანონი „ატმოსფერული ჰაერის დაცვის შესახებ“

6.2.2 კანონი №5069

საქართველოს კანონი „საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის შესახებ“

ჩანაწერები

6.2.3 BOT-IMS3.J01-111

მაკორექტირებელი / პრევენციული მოქმედებების გატარების წინადადება

6.2.4 BOT-IMS3.J01-1159

ანგარიში ნავთობპროდუქტების ჩამოსხმისა და ჩასხმის ფაქტობრივი სიჩქარეების შესახებ

6.3 პასუხისმგებლობები და უფლებამოსილებები

6.3.1 **გენერალური დირექტორი** პასუხისმგებელია აუცილებელი მაკორექტირებელი მოქმედებების ჩატარების შესახებ გადაწყვეტილების მიღებაზე.

6.3.2 **საოპერაციო დირექტორის** პასუხისმგებლობაში შედის:

- 1) ნავთობპროდუქტების ჩამოსხმისა და ჩასხმის ლიმიტირებული სიჩქარეების უზრუნველყოფის საერთო ხელმძღვანელობა;
- 2) ნავთობპროდუქტების ჩამოსხმისა და ჩასხმის ლიმიტირებული სიჩქარეების დაუცველობის ფაქტზე შეუსაბამობის მიზეზის გამოძიების ინიცირება.;
- 3) მაკორექტირებელი მოქმედებების დაგეგმვა.

6.3.3 **გარემოსდაცვითი მმართველის** პასუხისმგებლობაში შედის:

- 1) ნავთობპროდუქტების ჩამოსხმისა და ჩასხმის ლიმიტირებული სიჩქარეების კონტროლი;
- 2) ნავთობპროდუქტების ჩამოსხმისა და ჩასხმის ლიმიტირებული სიჩქარეების მონიტორინგის შედეგების პირველადი შეფასება;
- 3) ნავთობპროდუქტების ჩამოსხმისა და ჩასხმის სიჩქარეების მონიტორინგის პროცესის დარღვევის შესაძლო მიზეზების განსახილველად საზოგადოების გენერალური დირექტორის პირველი მოადგილესთან შეხვედრის ორგანიზება;

- 4) ნავთობპროდუქტების ჩამოსხმისა და ჩასხმის სიჩქარეების შემცირების ინიცირება საზოგადოების ტერიტორიის გარეთ [თავი 8] ატმოსფერული ჰაერის ზენორმატიული დაბინძურებისას ან არახელსაყრელი მეტეოროლოგიური პირობების შესახებ გაფრთხილების მიღებისას

6.3.4 **სასაქონლო-სატრანსპორტო განყოფილების** პასუხისმგებლობაში შედის:

- 1) ნავთობპროდუქტების ჩამოსხმისა და ჩასხმის ლიმიტირებული სიჩქარეების კონტროლი;
- 2) ნავთობპროდუქტების ჩამოსხმისა და ჩასხმის ფაქტობრივი სიჩქარეების შესახებ ინფორმაციის მომზადებისა და გარემოსდაცვითი მმართველისთვის ელექტრონული ფოსტით გაგზავნის უზრუნველყოფა.

6.3.5 **საწარმო-სადისპეტჩერო სამსახური** პასუხისმგებელია ნავთობპროდუქტების ჩამოსხმისა და ჩასხმის ფაქტობრივი სიჩქარეების შესახებ ინფორმაციის მომზადებაზე და გარემოსდაცვითი მმართველისთვის ელექტრონული ფოსტით გაგზავნაზე.

6.3.6 **საოპერაციო ქვედანაყოფების ხელმძღვანელები** პასუხისმგებელი არიან პასუხისმგებელი მათ დაქვემდებარებულ სტრუქტურულ ქვედანაყოფებში ნავთობპროდუქტების ჩამოსხმისა და ჩასხმის ლიმიტირებული ან დროებით დადგენილი სიჩქარეების დაცვის უზრუნველყოფაზე.

6.3.7 **საოპერაციო ქვედანაყოფების უფროსი ოპერატორების** პასუხისმგებლობაში შედის:

- 1) ნავთობპროდუქტების ჩამოსხმისა და ჩასხმის ლიმიტირებული ან დროებით დადგენილი სიჩქარეების დაცვა;
- 2) სავახტო ჟურნალებში ჩანაწერების წარმოება ნავთობპროდუქტების ჩამოსხმისა და ჩასხმის ფაქტობრივი მოცულობითი სიჩქარეების შესახებ.

6.4 **მონიტორინგის ობიექტები**

6.4.1 ნავთობპროდუქტების ჩამოსხმისა და ჩასხმის ოპერაციების მოცულობითი სიჩქარეების მონიტორინგის ობიექტების წარმოადგენს ჩამოსხმისა და ჩასხმის სარკინიგზო ესტაკადები, სარეზერვუარო პარკები, ნავთობჩასასხმელი ნავმისადგომები.

6.4.2 მონიტორინგის ობიექტები და ნავთობპროდუქტების ჩამოსხმისა და ჩასხმის ოპერაციების მაქსიმალურად დასაშვები მოცულობითი სიჩქარეები წინამდებარე წესების პუნქტის 18.10 ცხრილში არის მითითებული.

6.5 **საინფორმაციო მოდელი**

- 6.5.1 ჩანაწერები ნავთობპროდუქტების ჩამოსხმისა და ჩასხმის ფაქტობრივი მოცულობითი სიჩქარეების შესახებ შეაქვთ შესაბამისი საოპერაციო ქვედანაყოფის სავახტო ჟურნალში.
- 6.5.2 საწარმო-სადისპეტჩერო სამსახური ამზადებს ანგარიშს ნავთობპროდუქტების ჩამოსხმისა და ჩასხმის ფაქტობრივი სიჩქარეების შესახებ [18.11] და ელექტრონული ფოსტით გადასცემს მას სასაქონლო-სატრანსპორტო განყოფილებას და გარემოსდაცვით მმართველს.

6.6 შედეგების შეფასება

- 6.6.1 გარემოსდაცვითი მმართველი აწარმოებს ნავთობპროდუქტების ჩამოსხმისა და ჩასხმის მოცულობითი სიჩქარეების მონიტორინგის შედეგების პირველად შეფასებას და შეუსაბამობის აღმოჩენისას სამსახურეობრივ ბარათს ადგენს საოპერაციო დირექტორის სახელზე.
- 6.6.2 ჩამოსხმისა და ჩასხმის ლიმიტირებული სიჩქარეების დაუცველობის ფაქტზე საოპერაციო დირექტორი დადგენილი წესით ახდენს შეუსაბამობის მიზეზის გამოძიების ინიცირებას და შეუსაბამობის მიზეზის დაზუსტების შემდეგ გეგმავს მაკორექტირებელ მოქმედებებს.
- 6.6.3 ნავთობპროდუქტების ჩამოსხმისა და ჩასხმის ლიმიტირებული სიჩქარეების შემცირების მაკორექტირებელი მოქმედებები სრულდება, ასევე, ნავთობპროდუქტების სუნის აღმოჩენისას, ან საზოგადოების ტერიტორიის გარეთ [8] ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერების ზღვრული დასაშვები კონცენტრაციის ნორმების გადაჭარბებისას, ან მოსალოდნელი არახელსაყრელი მეტეოროლოგიური პირობების შესახებ სახელმწიფო ორგანოებისგან ოფიციალური გაფრთხილების მიღებისას.

6.7 დანართი: ნავთობპროდუქტების ჩასხმისა და ჩამოსხმის დასაშვები სიჩქარეები

ავთონპროდუქტი	საოპერაციო ქვედანაყოფი	გადატვირთვის სიჩქარე*, მ ³ /სთ
ტექნოლოგიური ციკლი: სარკინიგზო ჩამოსხმის და ჩასხმის ესტაკადა → რეზერვუარი		
ნედლი ნავთობი (გოგირდიანი)	ნედლი ნავთობის შენახვისა და დატვირთვის სადგურის „კაპრეშუმი“. რეზერვუარები №№ 204, 205, 208, 211, 214, 217, 218	1 000
ნედლი ნავთობი (გოგირდიანი)	მუქი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის საამქრო. №4 სარკინიგზო ჩამოსხმის და ჩასხმის ესტაკადა	1 000
ნედლი ნავთობი (გოგირდიანი)	მუქი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის საამქრო. №5 სარკინიგზო ჩამოსხმის და ჩასხმის ესტაკადა	1 000
ნედლი ნავთობი	ნედლი ნავთობის შენახვისა და დატვირთვის სადგურის	1 000

დოკუმენტი №: BOT-IMS2.A01-203 | ძალაშია: 20-01-2009 | რევიზია: 6 | რევიზიის თარიღი: 29.07.2020 (ზრდანება № 66/ა)

	„კაპრემუმი“. რეზერვუარები №№ 204, 205, 208, 211, 214, 217, 218	
ნედლი ნავთობი	მუქი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის საამქრო. რეზერვუარები №№ 74, 75, 76, 77, 78, 79	875
ნედლი ნავთობი	ნედლი ნავთობის შენახვისა და დატვირთვის სადგურის „ხოლოდნაია სლობოდა“. რეზერვუარები №№ 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 156	875
ნედლი ნავთობი	მუქი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის საამქრო. №4 სარკინიგზო ჩამოსხმის და ჩასხმის ესტაკადიდან ნედლი ნავთობის შენახვისა და დატვირთვის სადგურში „ხოლოდნაია სლობოდა“.	875
ნედლი ნავთობი	მუქი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის საამქრო. №4 სარკინიგზო ჩამოსხმის და ჩასხმის ესტაკადიდან ნედლი ნავთობის შენახვისა და დატვირთვის სადგურში „კაპრემუმი“.	1 000
ნედლი ნავთობი	მუქი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის საამქრო. №5 სარკინიგზო ჩამოსხმის და ჩასხმის ესტაკადიდან ნედლი ნავთობის შენახვისა და დატვირთვის სადგურში „ხოლოდნაია სლობოდა“.	875
ნედლი ნავთობი	მუქი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის საამქრო. №5 სარკინიგზო ჩამოსხმის და ჩასხმის ესტაკადიდან ნედლი ნავთობის შენახვისა და დატვირთვის სადგურში „კაპრემუმი“.	1 000
მაზუთი	მუქი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის საამქრო. რეზერვუარები №№ 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171	440
მაზუთი	მუქი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის საამქრო. რეზერვუარები №№ 165, 71, 90, 91	440
მაზუთი	მუქი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის საამქრო. რეზერვუარები №№ 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 237, 238	440
მაზუთი	მუქი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის საამქრო. რეზერვუარები №№ 250, 251	440
მაზუთი	მუქი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის საამქრო. №2 სარკინიგზო ჩამოსხმის და ჩასხმის ესტაკადა	440
საავტომობილო ბენზინი	ნავთისა და საავტომობილო ბენზინის მიღებისა და გადატვირთვის სადგური. რეზერვუარები №№ 161, 162, 163, 164	400
საავტომობილო ბენზინი	ნავთისა და საავტომობილო ბენზინის მიღებისა და გადატვირთვის სადგური. №3 სარკინიგზო ჩამოსხმის და ჩასხმის ესტაკადა	400
ნავთი	ნავთისა და საავტომობილო ბენზინის მიღებისა და გადატვირთვის სადგური. რეზერვუარები №№ 1, 3, 55, 56, 58, 60, 124, 125, 129, 130, 131, 132	300
ნავთი	დიზელის საწვავისა და ნავთის მიღებისა და გადატვირთვის სადგური. რეზერვუარები №№ 1, 3, 55, 56, 58, 60, 124, 125, 129, 130, 131, 132	300
ნავთი	დიზელის საწვავისა და ნავთის მიღებისა და გადატვირთვის სადგური. №1 სარკინიგზო ჩამოსხმის და ჩასხმის ესტაკადა	300
ნავთი	ნავთისა და საავტომობილო ბენზინის მიღებისა და გადატვირთვის სადგური. №3 სარკინიგზო ჩამოსხმის და ჩასხმის ესტაკადა	300

დოკუმენტი №: BOT-IMS2.A01-203 | ძალაშია: 20-01-2009 | რევიზია: 6 | რევიზიის თარიღი: 29.07.2020 (ბრძანება № 66/ა)

დიზელის საწვავი	დიზელის საწვავისა და ნავთის მიღებისა და გადატვირთვის სადგური. რეზერვუარები №№ 27, 31, 32, 34, 40	675
დიზელის საწვავი	დიზელის საწვავისა და ნავთის მიღებისა და გადატვირთვის სადგური. №1 სარკინიგზო ჩამოსხმის და ჩასხმის ესტაკადა	675
გათხევადებული ნახშირწყალბადოვანი აირები	გათხევადებული ნახშირწყალბადოვანი აირების მიღებისა და გადატვირთვის სადგური.	90
გათხევადებული ნახშირწყალბადოვანი აირები	გათხევადებული ნახშირწყალბადოვანი აირების მიღებისა და გადატვირთვის სადგური. №7 სარკინიგზო ჩამოსხმის და ჩასხმის ესტაკადა	90

ტექნოლოგიური ციკლი: სარკინიგზო ჩამოსხმის და ჩასხმის ესტაკადა → ბუფერული რეზერვუარი → ნედლი ნავთობის შენახვისა და დატვირთვის სადგური „კაპრეშუმი“.

ნედლი ნავთობი	ბუფერული რეზერვუარები. №№; 112, 113, 114.	1000
---------------	---	------

ტექნოლოგიური ციკლი: რეზერვუარი → ტანკერში ჩატვირთვა

ნედლი ნავთობი (გოგირდიანი)	საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და დატვირთვის საამქრო. უნაპირო ნავმისადგომი	2350
ნედლი ნავთობი (გოგირდიანი)	საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და დატვირთვის საამქრო. № 1 ნავმისადგომი	2000
ნედლი ნავთობი	საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და დატვირთვის საამქრო. უნაპირო ნავმისადგომი	3500
ნედლი ნავთობი	საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და დატვირთვის საამქრო. № 1 ნავმისადგომი	2000
მაზუთი	საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და დატვირთვის საამქრო. უნაპირო ნავმისადგომი	2000
მაზუთი	საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და დატვირთვის საამქრო. № 1 ნავმისადგომი	2000
საავტომობილო ბენზინი	საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და დატვირთვის საამქრო. № 1 ნავმისადგომი	1000
საავტომობილო ბენზინი	საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და დატვირთვის საამქრო. № 2 ნავმისადგომი	400
საავტომობილო ბენზინი	საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და დატვირთვის საამქრო. № 3 ნავმისადგომი	400
დიზელის საწვავი	საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და დატვირთვის საამქრო. № 1 ნავმისადგომი	1500
დიზელის საწვავი	საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და დატვირთვის საამქრო. № 2 ნავმისადგომი	500
დიზელის საწვავი	საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და დატვირთვის საამქრო. № 3 ნავმისადგომი	500
ნავთი	საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და დატვირთვის საამქრო. № 1 ნავმისადგომი	1000
ნავთი	საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და დატვირთვის საამქრო. № 2 ნავმისადგომი	500

ნავთი	საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და დატვირთვის საამქრო. № 3 ნავმისადგომი	500
გათხევადებული ნახშირწყალბადოვანი აირები	საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და დატვირთვის საამქრო. № 2 ნავმისადგომი	90
საავტომობილო ბენზინი	საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და დატვირთვის საამქრო. № 2 ნავმისადგომი	350
საავტომობილო ბენზინი	საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და დატვირთვის საამქრო. № 3 ნავმისადგომი	350
საავტომობილო ბენზინი	იმპორტირებადი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და განაწილების საამქრო. რეზერვუარები	350
საავტომობილო ბენზინი	იმპორტირებადი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და განაწილების საამქრო. №8 სარკინიგზო ჩამოსხმის და ჩასხმის ესტაკადა	350
საავტომობილო ბენზინი	იმპორტირებადი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და განაწილების საამქრო. საავტომობილო ესტაკადა	30
დიზელის საწვავი	საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და დატვირთვის საამქრო. № 2 ნავმისადგომი	450
დიზელის საწვავი	საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და დატვირთვის საამქრო. № 3 ნავმისადგომი	450
დიზელის საწვავი	იმპორტირებადი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და განაწილების საამქრო. რეზერვუარები	450
დიზელის საწვავი	იმპორტირებადი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და განაწილების საამქრო. №8 სარკინიგზო ჩამოსხმის და ჩასხმის ესტაკადა	450
დიზელის საწვავი	იმპორტირებადი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და განაწილების საამქრო. საავტომობილო ესტაკადა	30
დიზელის საწვავი	საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და დატვირთვის საამქრო. № 2 ნავმისადგომი	675
დიზელის საწვავი	საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და დატვირთვის საამქრო. № 3 ნავმისადგომი	67
დიზელის საწვავი	დიზელის საწვავისა და ნავთის მიღებისა და გადატვირთვის სადგური. რეზერვუარები №№ 27, 31, 32, 34, 40	675
დიზელის საწვავი	დიზელის საწვავისა და ნავთის მიღებისა და გადატვირთვის სადგური. №1 სარკინიგზო ჩამოსხმის და ჩასხმის ესტაკადა	300
დიზელის საწვავი	დიზელის საწვავისა და ნავთის მიღებისა და გადატვირთვის სადგური. საავტომობილო ესტაკადა	10

6.8 ჩანაწერის ფორმა: ანგარიში სიჩქარეების შესახებ

ანგარიში ნავთობპროდუქტების ჩამოსხმისა და ჩასხმის ფაქტობრივი სიჩქარეების შესახებ

ფორმის № BOT-IMS3.J01-1159

ანგარიში ნავთობპროდუქტების ფაქტობრივი ჩამოსხმის და ჩასხმის სიჩქარეების შესახებ Отчет о фактических скоростях слива-налива нефтепродуктов					
№	თარიღი	სტრუქტურული ქვედანაყოფი	ნავთობპროდუქტის დასახელება	ტექნოლოგიური ოპერაცია	ჩამოსხმის და ჩასხმის ფაქტობრივი სიჩქარე, მ ³ /სთ
	Дата	Структурное подразделение	Наименование нефтепродуктов	Технологическая операция	Фактическая скорость слива-налива, м ³ /час

7 ოზონდამშლელი ნივთიერებების მონიტორინგი

7.1 მონიტორინგის ამოცანები

7.1.1 მონიტორინგის მიზანი: საზოგადოებაში გამოყენებული ყოფილი სამაცივრო დანადგარებიდან ატმოსფერულ ჰაერში ოზონის დამშლელი ნივთიერებების გავრცელების თავიდან აცილება.

7.1.2 ოზონის დამშლელი ნივთიერებების მონიტორინგის ამოცანები:

- 1) ატმოსფერულ ჰაერში ოზონის დამშლელი ნივთიერებების ამოფრქვევის შეზღუდვა.
- 2) საზოგადოებაში მაცივარაგენტის სახით მონრეალის ოქმით³ აკრძალული ოზონის დამშლელი ნივთიერებების გამოყენების თავიდან აცილება.

7.2 ნორმატიული მითითებები და ჩანაწერების ფორმები

7.2.1 საქართველოს კანონი № 2116-IIIს

ატმოსფერული ჰაერის დაცვის შესახებ (1999 წლის 22 ივნისს მიიღო საქართველოს პარლამენტმა, ძალაში შევიდა 2000 წლის 01 იანვარს)

7.2.2 დადგენილება № 266

³ მონრეალის ოქმი ოზონის შრის დამშლელი ნივთიერებების შესახებ (ინგლ. The Montreal Protocol on Substances That Deplete the Ozone Layer) „ოზონის შრის დაცვის შესახებ“ 1985 წლის ვენის კონვენციის დანართი საერთაშორისო ოქმი, რომელიც შემუშავებულია ოზონის შრის დამშლელი ზოგიერთი ქიმიური ნივთიერების წარმოებიდან მოხსნის დახმარებით ოზონის შრის დაცვის მიზნით. მონრეალის ოქმს საქართველო მიუერთდა საქართველოს მთავრობის დადგენილებებით.

„ოზონის დამშლელი ნივთიერებების იმპორტის, ექსპორტის, რეექსპორტისა და ტრანზიტის ნებართვის გაცემის ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცებისა და იმპორტის წლიური კვოტის განაწილების შესახებ“ (2016 წლის 17 ივნისს მიიღო საქართველოს მთავრობამ, ძალაში შევიდა 2016 წლის 01 ივლისს)

7.2.3 დადგენილება № 304

„მაცივარაგენტზე მომუშავე დანადგარების მომსახურების სარეგისტრაციო ჟურნალის ფორმის თაობაზე ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცებისა და აღრიცხვის წარმოების შესახებ“ (2017 წლის 27 ივნისს მიიღო საქართველოს მთავრობამ, ძალაში შევიდა 2018 წლის 01 იანვარს)

7.2.4 დადგენილება № 302

„მაცივარაგენტით გამართული დანადგარების მომსახურე ტექნიკოსების სერტიფიცირების წესების დამტკიცების შესახებ“ (2017 წლის 22 ივნისს მიიღო საქართველოს მთავრობამ, ძალაში შევიდა 2017 წლის 26 იანვარს)

ჩანაწერები

7.2.5 BOT-IMS3.J02-161

მაცივარაგენტით გამართული დანადგარების მომსახურების ჟურნალი

7.2.6 BOT-IMS3.J01-151

სამსახურეობრივი ბარათი (სამაცივრო დანადგარის შემოწმების / რემონტის შესახებ)

7.2.7 BOT-IMS3.J01-129

სამუშაოთა და მომსახურებათა მიღება-ჩაბარების აქტი

7.3 პროცესის მონაწილეები და მათი პასუხისმგებლობები

7.3.1 სტრუქტურული ქვედანაყოფის ხელმძღვანელის პასუხისმგებლობაში შედის:

- 1) სამაცივრო სისტემის შესყიდვის ინიცირება საზოგადოების შესყიდვების წესების შესაბამისად;
- 2) სამაცივრო სისტემის მუშაობის კონტროლის უზრუნველყოფა და მისი შესაბამისი მომსახურება;
- 3) მენეჯმენტის ინტეგრირებული სისტემის მართვისა და სტანდარტიზაციის განყოფილების ინფორმირება 3 კგ და მეტი ოდენობის მაცივარაგენტით გამართული სამაცივრო დანადგარების შესყიდვისა და გამოყენების შემთხვევაში ჟურნალის მისაღებად;
- 4) 3 კგ და მეტი ოდენობის მაცივარაგენტით გამართული სამაცივრო დანადგარების მომსახურების ჟურნალის წარმოება;

- 5) სამაცივრო სისტემის ტექნიკური მომსახურების ორგანიზება წინამდებარე მეთოდური მითითებებით დადგენილი წესითა და ვადებში.
- 7.3.2 შესყიდვებისა და ხელშეკრულებების განყოფილების პასუხისმგებლობაში შედის:
- 1) სამაცივრო სისტემის მიმწოდებლის არჩევა საზოგადოების შესყიდვების წესების შესაბამისად;
  - 2) სერტიფიცირებული ტექნიკის არჩევა სამაცივრო სისტემის შემოწმებისთვის /რემონტისთვის და მაცივარაგენტით გასამართად / მის დასამატებლად / ამოსაღებად;
  - 3) მენარდე ორგანიზაციის მიერ მაცივარაგენტის სერტიფიკატის დროულად წარმოდგენის კონტროლი;
  - 4) გარემოს დაცვის მმართველის დროული ჩართვა სამაცივრო სისტემის მიმწოდებლის არჩევაში, მაცივარაგენტის სერტიფიკატის შესწავლაში;
  - 5) სამაცივრო სისტემის მომსახურების დასრულების შემდეგ სამუშაოთა მიღება-ჩაბარების აქტის გაფორმება.
- 7.3.3 მენეჯმენტის ინტეგრირებული სისტემის მართვისა და სტანდარტიზაციის განყოფილების პასუხისმგებლობაში შედის:
- 1) შესაბამისი სტრუქტურული ერთეულებისთვის წინამდებარე მეთოდური მითითებების გაცნობა და მისი ასლების გადაცემა;
  - 2) სამაცივრო სისტემის მფლობელის უზრუნველყოფა 3 კგ და მეტი ოდენობის მაცივარაგენტით გამართული დანადგარების მომსახურების ჟურნალით;
  - 3) 3 კგ და მეტი ოდენობის მაცივარაგენტით გამართული სამაცივრო სისტემების რეესტრის წარმოება.
- 7.3.4 გარემოსდაცვითი მმართველის პასუხისმგებლობაში შედის:
- 1) სამაცივრო სისტემის მიმწოდებლის არჩევაში მონაწილეობა;
  - 2) სახელმწიფო ორგანოების ინფორმირება 3 კგ და მეტი ოდენობის მაცივარაგენტით გამართული დანადგარების მომსახურების ჟურნალის გახსნის შესახებ;
  - 3) წინამდებარე მეთოდური მითითებების მე-2 თავის შესაბამისად, მაცივარაგენტის ხარისხის სერტიფიკატისა და საქართველოს კანონმდებლობის მოთხოვნათა საფუძველზე მაცივარაგენტით გასამართად / მის დასამატებლად დაშვების / არ დაშვების საკითხის შესწავლა და გადაწყვეტილების მიღება ამის თაობაზე;

- 4) ტექნიკოსების სერტიფიკატების, მაცივარაგენტების ხარისხის სერტიფიკატების, სამუშაოთა მიღება-ჩაბარების აქტების ასლების შენახვა;
- 5) სახელმწიფო ორგანოებში მაცივარაგენტის მოხმარების შესახებ ინფორმაციის წარდგენა წინამდებარე მეთოდური მითითებებით დადგენილი წესითა და ვადებში.

7.4 სამაცივრო სისტემების ექსპლუატაციის წესი

7.4.1 ახალი სამაცივრო სისტემა:

- 1) სამაცივრო სისტემის შესყიდვის ინიცირებას ახდენს სტრუქტურული ქვედანაყოფის ხელმძღვანელი საზოგადოებაში დადგენილი შესყიდვის წესების შესაბამისად.
- 2) შესყიდვებისა და ხელშეკრულებების განყოფილება სამაცივრო სისტემაში გამოყენებული მაცივარაგენტის გაკონტროლების მიზნით მიმწოდებლის არჩევაში რთავს გარემოს დაცვის მმართველს.
- 3) შესყიდული სამაცივრო სისტემის დაყენების შემდეგ შესყიდვის ინიციატორი – სამაცივრო სისტემის მფლობელი უზრუნველყოფს სისტემის მუშაობის კონტროლს, მის ტექნიკურ მდგომარეობაზე მეთვალყურეობას და სათანადო ტექნიკურ მომსახურებას მწარმოებლის სახელმძღვანელოს შესაბამისად.
- 4) 3 კგ და მეტი ოდენობის მაცივარაგენტით გამართული სამაცივრო სისტემის მფლობელი აწარმოებს 3 კგ და მეტი ოდენობის მაცივარაგენტით გამართული დანადგარების მომსახურების ჟურნალს (შემდგომ – ჟურნალი). ჟურნალის ფორმა წარმოდგენილია წინამდებარე თავის დანართში.
- 5) ჟურნალის რეგისტრაციას და მის გადაცემას სამაცივრო სისტემის მფლობელისთვის აწარმოებს მენეჯმენტის ინტეგრირებული სისტემის მართვისა და სტანდარტიზაციის განყოფილება.

7.4.2 სამაცივრო სისტემის მომსახურება:

- 1) თითოეული სამაცივრო სისტემა ექვემდებარება პერიოდულ ტექნიკურ მომსახურებას ექსპლუატაციის სახელმძღვანელოს შესაბამისად. რეკომენდებული პერიოდულობაა წელიწადში ერთხელ, თუ ექსპლუატაციის სახელმძღვანელოში სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული).
- 2) 3 კგ და მეტი ოდენობის მაცივარაგენტით გამართული სამაცივრო სისტემები წელიწადში ერთხელ მაინც ექვემდებარება ჰერმეტიულობაზე გამოცდას.

- 3) ყოველწლიური შემოწმებისა და დათვალიერების ინიციატორია სამაცივრო სისტემის მფლობელი, სამსახურეობრივი ბარათის საფუძველზე.
- 4) სამაცივრო სისტემის დასათვალიერებლად შესყიდვებისა და ხელშეკრულებების განყოფილება ორგანიზებას უწევს სერტიფიცირებული ტექნიკოსის მიწვევას და, აუცილებლობის შემთხვევაში, რემონტის ჩატარებას, მაცივარაგენტით გამართვას ან მის ამოღებას.
- 5) მაცივარაგენტით გამართვის ან მისი დამატების აუცილებლობისას მენარდე ორგანიზაცია წინასწარ წარმოადგენს მაცივარაგენტის ხარისხის სერტიფიკატს ან / და უსაფრთხოების პასპორტს.
- 6) გარემოსდაცვითი მმართველი ამოწმებს გამოსაყენებელი მაცივარაგენტის დასახელებას ოზონის დამშლელი აკრძალული ნივთიერებების ჩამონათვალის მიხედვით. მხოლოდ გარემოს დაცვის მმართველის მოწონების შემდეგ შეიძლება სამაცივრო სისტემის მაცივარაგენტით გამართვა ან მისი დამატება.
- 7) 3 კგ და მეტი ოდენობის მაცივარაგენტით გამართული სამაცივრო სისტემის მფლობელი ჟურნალში იწერს მაცივარაგენტით გამართვას, მის დამატებას ან ამოღებას. ჟურნალში იწერება, ასევე, სამაცივრო სისტემის მოცემული სახეობისთვის გაწეული ყველა სახის მომსახურება.
- 8) სამაცივრო სისტემის მომსახურების გაწევის შემდეგ მენარდესთან / მენარდე ორგანიზაციასთან ფორმდება სამუშაოთა მიღება-ჩაბარების აქტი [3.3].

7.5 ოზონის დამშლელი ნივთიერებების მოხმარების მონიტორინგი

7.5.1 საზოგადოებაში ოზონის დამშლელი ნივთიერებების მოხმარების მონიტორინგის ობიექტებს წარმოადგენს:

- 1) საყოფაცხოვრებო მაცივრები და კონდიციონერები, რომლებშიც გამოიყენება ფრეონი ან ოზონის დამშლელი ნივთიერებების სხვა სახეობები.
- 2) საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის საამქროს აირსაწმენდი ნაგებობების სამაცივრო სისტემები.
- 3) სამაცივრო სისტემებში გამოყენებული მაცივარაგენტების სახეობები.

7.5.2 გარემოს დაცვის მმართველი აწარმოებს მაცივარაგენტის მოხმარების მონიტორინგს, რაც ითვალისწინებს:

- 1) ახალი სამაცივრო დანადგარის შესყიდვისას მასში გამოყენებული მაცივარაგენტის შემოწმებას – მიმწოდებლის არჩევისას შესყიდვებისა და ხელშეკრულებების განყოფილებიდან მიღებული ინფორმაციის საფუძველზე. შემოწმებისას გარემოს დაცვის მმართველი შეისწავლის მაცივარაგენტის სერტიფიკატს და გამოყენებულ მაცივარაგენტს ადარებს ოზონის დამშლელი აკრძალული ნივთიერებების ჩამონათვალს, რომელიც შედგენილია შესაბამისი საკანონმდებლო აქტის საფუძველზე. მოწმდება მაცივარაგენტის დასახელება (მაგალითად, M-22, M-600, M134a და მისთანები) და დანადგარში მაცივარაგენტის რაოდენობა კილოგრამობით, მეათედ ნიშნამდე სიზუსტით. ასევე შეისწავლება დანადგარის ტიპი (სამრეწველო მაცივარი, კონდიციონერი, კონდიცირების სისტემა, სითბური ტუმბო და მისთანები), დანადგარის მწარმოებელი.
  - 2) მაცივარაგენტის შემოწმებას ყოველწლიური გამართვის, მისი დამატების ან ამოღებისას – სტრუქტურული ქვედანაყოფის ხელმძღვანელისგან ან/და შესყიდვებისა და ხელშეკრულებების განყოფილებიდან მიღებული ინფორმაციის საფუძველზე.
  - 3) იმ ტექნიკოსის სერტიფიკატის შემოწმებას, რომელიც ემსახურება 3 კვ და მეტი ოდენობის მაცივარაგენტით გამართული სამაცივრო დანადგარს ან ჰაერის კონდიცირების მოწყობილობას.
  - 4) 3 კვ და მეტი ოდენობის მაცივარაგენტით გამართული სამაცივრო დანადგარის ან ჰაერის კონდიცირების მოწყობილობის ადგილმდებარეობის შემოწმებას.
  - 5) სამაცივრო დანადგარის ან ჰაერის კონდიცირების მოწყობილობის ექსპლუატაციის ხანგრძლივობის შემოწმებას.
  - 6) საზოგადოების სტრუქტურულ ქვედანაყოფებში, რომლებშიც წარმოებს 3 კვ და მეტი ოდენობის მაცივარაგენტით გამართული დანადგარების ექსპლუატაცია, შენახული ჟურნალების წარმოების შემოწმებას.
- 7.5.3 შეუსაბამობის აღმოჩენის შემთხვევაში გარემოს დაცვის მმართველი შესაბამის ზომებს იღებს, რათა აკრძალოს მოცემული მაცივარაგენტის გამოყენება.
- 7.5.4 სამაცივრო დანადგარის ან ჰაერის კონდიცირების მოწყობილობის მომსახურე ტექნიკოსის სერტიფიკატი, მაცივარაგენტების ხარისხის სერტიფიკატები, სამუშაოთა მიღება-ჩაბარების აქტების ასლები ინახება გარემოს დაცვის მმართველთან.
- 7.5.5 გარემოსდაცვითი მმართველი, საზოგადოების სამაცივრო სისტემების მფლობელებისგან მიღებული ინფორმაციის საფუძველზე გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ყოველწლიურად, პირველ მარტამდე

შესათანხმებლად წარუდგენს ინფორმაციას წინა წელს მოხმარებული მაცივარაგენტის რაოდენობის შესახებ.

7.6 დანართი: მაცივარაგენტით გამართული დანადგარების მომსახურების ჟურნალი

ჟურნალი № BOT-IMS3.J02-161

1. მაცივარაგენტით გამართული დანადგარების სარეგისტრაციო ჟურნალი (შემდგომ – ჟურნალი) ეძლევა ქვედანაყოფებს, რომლებშიც დაყენებულია 3 კგ და მეტი ოდენობის მაცივარაგენტით გაწყობილი სტაციონარული მოწყობილობები და ხდება მათი ექსპლუატაცია.
2. ჟურნალი უნდა იყოს დანომრილი, აკინძული და შედგებოდეს არანაკლებ 30 გვერდისგან. ჟურნალში არის:
  - 1) პირველი გვერდი (სატიტულო ფურცელი);
  - 2) სარეგისტრაციო მონაცემები;
  - 3) ჟურნალის ბოლო გვერდი.
3. ჟურნალის წარმოების დაწყების თარიღად მიიჩნევა ქვედანაყოფში მაცივარაგენტზე მომუშავე დანადგარის დამონტაჟების თარიღი. მენეჯმენტის ინტეგრირებული სისტემის მართვისა და სტანდარტიზაციის განყოფილება ჟურნალს ანიჭებს სარეგისტრაციო ხუთნიშნა ნომერს. სტრუქტურული ქვედანაყოფის ხელმძღვანელს ჟურნალში შეაქვს წარმოების დაწყების თარიღი და აწერს ხელს.
4. გარემოს დაცვის მმართველი ატყობინებს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს პირველი ჟურნალის გახსნის შესახებ.
5. ჟურნალის წარმოებაზე პასუხისმგებელია სტრუქტურული ქვედანაყოფის ხელმძღვანელი.
6. ახალ ჟურნალს სარეგისტრაციო ნომერი ენიჭება წინა ჟურნალის ნომრის საფუძველზე თანამიმდევრული ნუმერაციით.
7. გარემოს დაცვის მმართველი ატყობინებს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს ახალი ჟურნალის გახსნის შესახებ.
8. ჟურნალის პირველ გვერდზე (სატიტულო ფურცელზე) იწერება ზოგადი ინფორმაცია:
  - გრაფა 1 – იურიდიული პირის - სტაციონარული დანადგარის მფლობელის დასახელება;
  - გრაფა 2 – იურიდიული პირის - სტაციონარული დანადგარის მფლობელის საიდენტიფიკაციო ნომერი;
  - გრაფა 3 – ტექნიკოსის (სტაციონარული დანადგარის მომსახურე პირის) სერტიფიკატის ნომერი;
  - გრაფა 4 – ჟურნალის სარეგისტრაციო ხუთნიშნა ნომერი;
  - გრაფა 5 – ჟურნალის რეგისტრაციის თარიღი.

1.	ჟურნალის მფლობელის დასახელება	
2.	საიდენტიფიკაციო ნომერი	
3.	ტექნიკოსის სერტიფიკატის ნომერი	
4.	ჟურნალის სარეგისტრაციო ხუთნიშნა ნომერი	
5.	ჟურნალის რეგისტრაციის თარიღი	

9. ჟურნალის მომდევნო გვერდები შეიცავს ინფორმაციას გაწეული მომსახურების შესახებ:

- 1) „ზოგადი ინფორმაციის“ განყოფილება. ამ განყოფილებაში მითითებულია:
- იურიდიული პირის - სტაციონარული დანადგარის მფლობელის დასახელება და საიდენტიფიკაციო კოდი;
  - სტრუქტურულ ქვედანაყოფში ან/და ტერიტორიაზე დანადგარის ფაქტობრივი ადგილმდებარეობა;
  - დანადგარის ტიპი (სამრეწველო მაცივარი, კონდიციონერი, კონდიციონერის სისტემა, სითბური ტუმბო და მისთანები);
  - დანადგარის მწარმოებელი;
  - მონტაჟის წელი;
  - მაცივარაგენტის დასახელება (მაგალითად, M-22, M-600, M134a და მისთანები);
  - დანადგარში მაცივარაგენტის რაოდენობა კილოგრამობით, მეათედ ნიშნამდე სიზუსტით (მთელ ჟურნალში).

1.	ზოგადი ინფორმაცია		შენიშვნები/ჩასწორებები
	დასახელება	საიდენტიფიკაციო კოდი	
მოწყობილობის მფლობელი			
მოწყობილობის მისამართი (ადგილმდებარეობა)			
მოწყობილობის ტიპი			
მოწყობილობის მწარმოებელი		დამონტაჟების წელი	
მაცივარაგენტის დასახელება		მაცივარაგენტის რაოდენობა მოწყობილობაში (კგ)	

- 2) „მომსახურების“ განყოფილება. აღნიშნულ განყოფილებაში მითითებულია ინფორმაცია მაცივარაგენტით გამართვისა და მისი ამოღების შესახებ:
- სვეტი 1 – მაცივარაგენტით გამართვის / მისი ამოღების თარიღი;
  - სვეტი 2 – იმ ტექნიკური მუშაკის სახელი, გვარი და სერტიფიკატის ნომერი, რომელმაც განახორციელა მაცივარაგენტით გამართვა / მისი ამოღება;
  - სვეტი 3 – შეტანილი / ამოღებული მაცივარაგენტის დასახელება და რაოდენობა;
  - სვეტი 4 – მაცივარაგენტით გამართვის / მისი ამოღების მიზეზი.

2. მომსახურება				
თარიღი	ტექნიკოსი (სახელი, გვარი, სერტიფიკატის N)	დამატებული/ამოღებული მაცივარაგენტის დასახელება და რაოდენობა (კგ)	დამატების/ამოღების მიზეზი	შენიშვნები / ჩასწორებები
1	2	3	4	
მაცივარაგენტის დამატება				
მაცივარაგენტის ამოღება				

- 3) „დამატებითი მომსახურების“ განყოფილება. აღნიშნულ განყოფილებაში მითითებულია ინფორმაცია მაცივარაგენტით გამართვასთან / მის ამოღებასთან დაკავშირებული დამატებითი სამუშაოების შესახებ:
- სვეტი 1 – მომსახურების თარიღი;
  - სვეტი 2 – იმ ტექნიკური მუშაკის სახელი, გვარი და სერტიფიკატის ნომერი, რომელმაც განახორციელა მომსახურება;
  - სვეტი 3 – მომსახურების ფარგლებში ჩატარებული სამუშაოს აღწერა, (დეტალების შეცვლა, სისტემის ჰერმეტიკობის აღდგენა, ზეთის გამოცვლა, გამორეცხვა, გაშრობა და მისთანები).

3.	დამატებითი მომსახურება
-----------	-------------------------------

თარიღი	ტექნიკოსი (სახელი, გვარი, სერტიფიკატის N)	გაწეული მომსახურების აღწერა
1	2	3

10. „შენიშვნების / ცვლილებების“ გრაფაში იწერება ცხრილის ნაწილებთან დაკავშირებული შენიშვნები და კორექტირებები (ამგვართა არსებობის შემთხვევაში);
11. ჟურნალის დასასრული (ბოლო გვერდი) ფორმდება შემდეგნაირად:

ჟურნალის დახურვის მიზეზი	
ჟურნალის შევსებული გვერდების რაოდენობა	
ჟურნალის დახურვის თარიღი	
ჟურნალის მფლობელის ხელმოწერა	

- 8 მეტეოროლოგიური მახასიათებლების მონიტორინგი**
- 8.1 საზოგადოებაში ორგანიზებულია მეტეოროლოგიური მახასიათებლების მონიტორინგის პროცესი.
- 8.2 მონიტორინგის შედეგები გამოიყენება წყალგამწმენდ ნაგებობებამდე მიმავალი წვიმის წყლის რაოდენობის გამოსათვლელად.
- 8.3 ინფორმაცია მარგინალური მეტეოპირობების შესახებ (ქარის სიჩქარე, ზღვის დეღვა), რომლებიც ზღუდავს ტანკერების სადგომის პირობებს საზღვაო ტრანსპორტით

ნავთობპროდუქტების მიღების და დატვირთვის საამქროში და ტანკერების დამუშავების ტექნოლოგიური ოპერაციების განხორციელებას, გადმოიცემა გარემოს მონიტორინგის სახელმწიფო ცენტრის მიერ ხელშეკრულების საფუძველზე ან ბათუმის ნავსადგურის სადისკვერო სამსახურის მიერ.

- 8.4 მიღებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით, ოპერაციული დირექტორი მიმართავს პრევენციულ ან მაკორექტირებელ ღონისძიებებს.
- 8.5 ნალექებზე დაკვირვება და მათი რაოდენობის გამოთვლა ხორციელდება ყოველდღიური დაკვირვების საფუძველზე. ინფორმაცია ნალექების შესახებ გამოიყენება წყალგამწმენდ ნაგებობებამდე მიმავალი წვიმის წყლების რაოდენობის გამოსათვლელად.
- 8.6 ნალექების რაოდენობის შესახებ ინფორმაციის მომზადებაზე პასუხისმგებელია ეკოლოგიური მონიტორინგის საგამოცდო ლაბორატორიის უფროსი.

9 ხმაურის და სხვა სახის ფიზიკური ზემოქმედებების მაჩვენებლების მონიტორინგი

- 9.1 ხმაურის და სხვა სახის ფიზიკური ზემოქმედებების მაჩვენებლების მონიტორინგი საზოგადოებისა და საცხოვრებელი ზონის საზღვარზე არ წარმოადგენს საწარმოო პროცესების შემზღუდავ ეკოლოგიურ პარამეტრებს.
- 9.2 ხმაურის მონიტორინგის პროცესი აღწერილია წინამდებარე რეგლამენტის თავში 1.

თავი 2: წყლის გარემოს ეკოლოგიური მონიტორინგი

10 მდინარეების და ზღვის დაბინძურების მონიტორინგი

10.1 მონიტორინგის ამოცანები

- 10.1.1 მონიტორინგის მიზანი: «საზოგადოების» გავლების ზონაში მდინარეების ბარცხანა, კუბასწყალი, ყოროლისწყალი და შავი ზღვის დაბინძურების მონიტორინგის პროცესის დაწესება.
- 10.1.2 «საზოგადოების» გავლების ზონაში მდინარეების ყოროლისწყალი, კუბასწყალი, ბარცხანა და ზღვის ხარისხობრივი მაჩვენებლების განსაზღვრისა და აღნიშნულ წყლის ობიექტებში დამაბინძურებელი ნივთიერებების ზღვრულად დასაშვები კონცენტრაციების (შემდგომში - „ზდკ“) შესაბამისი სახელმწიფო ჰიგიენური ნორმატივების დაცვის უზრუნველყოფის მიზნით სისტემატურად ხორციელდება ზედაპირული წყლის ობიექტების დაბინძურების ლაბორატორიული (გაზომვითი) მონიტორინგი (შემდგომში - „მონიტორინგი“).

- 10.1.3 საზოგადოების გავლენის ზონაში ზედაპირული წყლის ობიექტების მონიტორინგის პროცესში, დასახულია შემდეგი კონკრეტული ამოცანები:
- 1) საზოგადოების გავლენის ზონაში მდინარეების დაბინძურების ხარისხობრივი მაჩვენებლების განსაზღვრა;
  - 2) საზოგადოების გავლენის ზონაში ზღვის დაბინძურების ხარისხობრივი მაჩვენებლების განსაზღვრა;
  - 3) მდინარეებისა და ზღვის დაბინძურების ხარისხობრივი მაჩვენებლების შეფასება.
  - 4) ზედაპირული წყლის ობიექტების დაბინძურების ხარისხობრივი მაჩვენებლების ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს მიერ დადგენილ სანიტარიულ-ჰიგიენურ ნორმებთან შეუსაბამობის შემთხვევაში, შესაბამისი მიზეზების გამოვლენა და მკორექტირებელი ქმედებების განსაზღვრა.
  - 5) მდინარეებისა და ზღვის ავარიული დაბინძურების თავიდან აცილება.
- 10.1.4 წინამდებარე თავში განკუთვნილია ზედაპირული წყლის იმ ობიექტების დაბინძურების ლაბორატორიული (გაზომვითი) მონიტორინგის ღონისძიებების ფუნქციონალური უზრუნველყოფისთვის, რომლებიც უშუალოდ ესაზღვრება საწარმოს საწარმოო უბნებს.
- 10.1.5 «საზოგადოების» გავლენის ზონაში მდინარეების ბარცხანა, კუბასწყალი, ყოროლისწყალი და შავი ზღვის დაბინძურების მონიტორინგის აუცილებლობა განპირობებულია საზოგადოების ისტორიულად დაბინძურებული ტერიტორიებიდან დაბინძურების გავრცელებისა და მიგრაციის შესაძლებლობის მიზეზით.
- 10.1.6 „საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის შესახებ“ საქართველოს კანონის 22-ე მუხლის პუნქტი 7-ის თანახმად ადამიანის საცხოვრებელ ან მუდმივად ყოფნის ადგილებში გარემოს ხარისხობრივი მდგომარეობა არ უნდა იყოს ამ ადგილებში მყოფი პირების ჯანმრთელობისათვის საზიანო და არ უნდა აღემატებოდეს საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს მიერ დადგენილ ზღვრულად დასაშვებ ნორმებს.
- 10.1.7 საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის 2001 წლის 16 აგვისტოს №297/ნ ბრძანებით „გარემოს ხარისხობრივი მდგომარეობის ნორმების დამტკიცების შესახებ“ დამტკიცდა „ზედაპირული წყლის დაბინძურებისაგან დაცვის სანიტარული წესები და ნორმები (სანწდან 2.1.4. 000 – 00), დამტკიცდა სასმელ-სამეურნეო და კულტურულ-საყოფაცხოვრებო წყალმომარების წყლის ობიექტების წყალში დამაბინძურებელი ნივთიერებების ზღვრულად დასაშვები კონცენტრაციები (ზდკ).
- 10.1.8 ზემოხსენებული ნიადაგისა და გრუნტის წყლების დაბინძურების ისტორიული ფაქტორისა და საკანონმდებლო მოთხოვნების

გათვალისწინებით, განსაზღვრულია საზოგადოების გავლენის ზონაში ზედაპირული წყლის დაბინძურების ობიექტების მონიტორინგის მიზნები, ამოცანები და ობიექტები.

- 10.1.9 საზოგადოება ორგანიზებას უწევს ზედაპირული წყლის ობიექტების ლაბორატორიულ (გაზომვით) და ვიზუალურ მონიტორინგს.
- 10.1.10 ზედაპირული წყლის ობიექტების ვიზუალური მონიტორინგი მიმართულია წყლის ობიექტის ზედაპირზე ვიზუალურად ხილვადი ნავთობის ლაქების გამოვლენისა და დაბინძურების შესაძლო წყაროს დადგენისკენ.

10.2 ნორმატიული მითითებები და ჩანაწერების ფორმები

- 10.2.1 **საქართველოს კანონი №2116**
„ატმოსფერული ჰაერის დაცვის შესახებ“
- 10.2.2 **საქართველოს კანონი №5069**
„საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის შესახებ“
- 10.2.3 **საქართველოს მთავრობის დადგენილება №414**
„ზედაპირული წყლის ობიექტებში ჩამდინარე წყლებთან ერთად ჩაშვებულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების (ზდჩ) ნორმების გაანგარიშების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“
- 10.2.4 **საქართველოს მთავრობის დადგენილება №425**
„ზედაპირული წყლის ობიექტების დაბინძურებისაგან დაცვის ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“
- 10.2.5 **საქართველოს მთავრობის დადგენილება №26**
„ტექნიკური რეგლამენტის - „წყლის სინჯის აღების სანიტარიული წესების“ დამტკიცების შესახებ“
- 10.2.6 **საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს ბრძანება №297/ნ:**
  - გარემოს სანიტარიულ-ჰიგიენური ნორმები:
  - „დასახლებული ადგილების ატმოსფერული ჰაერის სანიტარიული დაცვის წესები და ჰიგიენური ნორმები (ზდკ) სანქდან 2.1.6. 000-00“.
  - სანიტარიული წესები და ნორმები - საწარმოო გარემოს ფიზიკური ფაქტორები. ბუნებრივი გარემოს ფიზიკური ფაქტორები. ხმაური სამუშაო ადგილებზე, საცხოვრებელ, საზოგადოებრივი შენობების სათავსებში და საცხოვრებელი განაშენიანების ტერიტორიაზე. სნ 2. 2. 4/2. 1. 8. 000 – 00.

შიდა დოკუმენტები:

- 10.2.7 BOT-EMTL-1-0032

ზედაპირული წყლის ობიექტების სინჯების აღებისა და დაბინძურების
ლაბორატორიული კონტროლის ყოველთვიური გრაფიკი

10.2.8 BOT-EMTL-3-0032

წყლის სინჯების აღების წესები

10.2.9 BOT-EMTL-3-0002

წყალში ნავთობპროდუქტების შემცველობის კონცენტრაციის გაზომვის
მეთოდიკა

10.2.10 BOT-EMTL-3-0003

წყალში მექანიკური მინარევების (შეწონილი ნივთიერებების) შემცველობის
კონცენტრაციის გაზომვის მეთოდიკა

10.2.11 BOT-EMTL-3-0004

წყლის ტემპერატურის განსაზღვრის მეთოდიკა

10.2.12 BOT-EMTL-3-0005

წყლის შეფერილობის (ფერის) განსაზღვრის მეთოდიკა

10.2.13 BOT-EMTL-3-0006

წყლის სუნის განსაზღვრის მეთოდიკა

ჩანაწერები

10.2.14 BOT-IMS3.J01-111

წინადადება მაკორექტირებელი / გამაფრთხილებელი ქმედებების
განხორციელების შესახებ

10.2.15 BOT-IMS3.J01-1205

წყლის ზედაპირული ობიექტების მონიტორინგის შედეგები

10.2.16 BOT-EMTL-4-0002

წყლის შემოსული სინჯების ჟურნალი

10.2.17 BOT-EMTL-4-0004

მდინარის წყლის გამოცდის ჟურნალი

10.2.18 BOT-EMTL-4-0005

ზღვის წყლის გამოცდის ჟურნალი

10.3 პროცესის მონაწილეები და მათი პასუხისმგებლობები

10.3.1 გენერალური დირექტორი პასუხისმგებელია აუცილებელი
მაკორექტირებელი ქმედებების განხორციელების შესახებ გადაწყვეტილების
მიღებაზე.

10.3.2 გარემოსდაცვითი მმართველი პასუხისმგებელია:

- 1) ზედაპირული წყლის ობიექტების სინჯების აღებისა და დაბინძურების ლაბორატორიული კონტროლის ყოველთვიური გრაფიკის შეთანხმებაზე და მისი შესრულების კონტროლზე;
- 2) საზოგადოების გენერალური დირექტორთან შეხვედრის ორგანიზებაზე ზდკ-ის ნორმის გადაჭარბების შესაძლო მიზეზების განხილვისა და აუცილებელი მაკორექტირებელი ქმედებების განხორციელების შესახებ გადაწყვეტილების შემუშავების მიზნით.
- 3) „მის“ საკითხებში უფლებამოსილ პირებთან სამუშაო შეხვედრის ორგანიზებასა და საზოგადოების ტერიტორიების გარეთ ატმოსფერული ჰაერის მავნე ნივთიერებათა ზდკ-ის ნორმის გადაჭარბების შესაძლო მიზეზების განხილვაზე;
- 4) სამუშაო შეხვედრის შედეგების შესახებ სამსახურეობრივი ბარათის მომზადებაზე;
- 5) წინადადების მომზადებაზე გარემოზე ზემოქმედების შესამცირებლად მაკორექტირებელი ქმედებების განხორციელების საჭიროების შესახებ;
- 6) ავარიულ სიტუაციებში გარემოს მონიტორინგის ორგანიზებაზე.

10.3.3 ინჟინერ-ეკოლოგი პასუხისმგებელია:

- 1) მონაწილეობის მიღებაზე მონიტორინგის ობიექტების, სისტემატურობისა და მოცულობის განსაზღვრის პროცესში;
- 2) ეკოლოგიური მონიტორინგის ღონისძიებების კონტროლზე;
- 3) „მის“ საკითხებში უფლებამოსილ პირებთან ეკოლოგიური მონიტორინგის შედეგების შეფასების სამუშაო შეხვედრაში მონაწილეობის მიღებაზე;
- 4) შეუსაბამობის გამოვლენის შემთხვევაში, მაკორექტირებელი და გამაფრთხილებელი ღონისძიებების პროექტების მომზადების პროცესში მონაწილეობის მიღებაზე.

10.3.4 ლაბორატორიის უფროსი პასუხისმგებელია:

- 1) ზედაპირული წყლის ობიექტების მონიტორინგის ყოველთვიური გრაფიკის შემუშავებაზე და მისი შესრულების უზრუნველყოფაზე;
- 2) ზედაპირული წყლის ობიექტებში დამაბინძურებელ ნივთიერებათა კონცენტრაციის გაზომვის მიზნით სინჯების აღებისა და ლაბორატორიული ანალიზის ღონისძიებების კონტროლზე და მათ მეთოდებსა და მეთოდოლოგიებთან შესაბამისობაზე,
- 3) ზედაპირული წყლის ობიექტების მონიტორინგის შედეგების ჟურნალში სწორად გაფორმებაზე;

- 4) ზედაპირული წყლის ობიექტების მონიტორინგის შედეგების პირველად შეფასებაზე და გარემოსდაცვითი მმართველის ინფორმირებაზე მონიტორინგის შედეგების შესახებ.

10.3.5 ლაბორატორიის ლაბორანტი პასუხისმგებელია:

- 1) ზედაპირული წყლის ობიექტების სინჯების აღებასა და დამაბინძურებელი ნივთიერებების კონცენტრაციების გაზომვის განხორციელებაზე წინამდებარე მეთოდური მითითებებით დადგენილი მეთოდებისა და მეთოდიკის შესაბამისად.
- 2) ზედაპირული წყლის ობიექტების მონიტორინგის შედეგების ჟურნალში გაფორმებაზე;

10.3.6 „მის“ საკითხებში უფლებამოსილი პირები პასუხისმგებელი არიან:

- 1) გარემოსდაცვითი მმართველთან სამუშაო შეხვედრაში მონაწილეობაზე ზდკ-ის ნორმის გადაჭარბების შესაძლო მიზეზების განხილვისა და გარემოზე ზემოქმედების შესამცირებლად გამაფრთხილებელი და მაკორექტირებელი ქმედებებისა და მათი შესრულების ვადის დასადგენად წინადადებების შემუშავების მიზნით;
- 2) გამაფრთხილებელი და მაკორექტირებელი ქმედებების განხორციელებაზე გარემოზე ზემოქმედების შესამცირებლად;

10.3.7 ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ჯგუფი და საწარმოო სტრუქტურული ქვედანაყოფების პერსონალი პასუხისმგებელი არიან მდინარეების ბარცხანა, კუბასწყალი, ყოროლისწყალი და ზღვის აკვატორიის ვიზუალურ მონიტორინგზე საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და დატვირთვის საამქროს ზონაში.

10.4 მონიტორინგის ობიექტები

10.4.1 საზოგადოების გავლენის ზონაში ზედაპირული წყლის ობიექტების მონიტორინგის ობიექტები განისაზღვრება შემდეგი ფაქტორების საფუძველზე:

- 1) მდინარეები ბარცხანა, კუბასწყალი და ყოროლისწყალი მიედინება საწარმოს გავლენის ზონაში და ჩაედინება შავ ზღვაში.
- 2) აღნიშნული მდინარეების ხარისხობრივი მაჩვენებლების ცვლილებამ და საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და დატვირთვის საამქროში საწარმოო პროცესებმა შეიძლება გავლენა მოახდინოს შავი ზღვის წყლის ხარისხზე.

- 3) შესაბამისად, დაკვირვების ობიექტებს წარმოადგენს ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის აკვატორიის სანაპირო ზოლი და მდინარეები ბარცხანა, კუბასწყალი და ყოროლისწყალი.
- 4) მდინარეების ბარცხანა, კუბასწყალი და ყოროლისწყალი ხარისხობრივი მაჩვენებლების მონიტორინგი უნდა განხორციელდეს მდინარის სიგრძეზე რამდენიმე საკონტროლო წერტილში, დაწყებული საზოგადოების გავლენის ზონის გარეთ (ფონური დაბინძურების დასადგენად), მდინარეთა შესართავებამდე.

- 10.4.2 ზღვის ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაკვირვება რამდენიმე წერტილში უნდა განხორციელდეს: ფონური დაბინძურების განსაზღვრისა და ნავსადგურის აკვატორიაში გაწმენდილი ჩამდინარე წყლების ჩაშვების გავლენის შესაფასებლად.
- 10.4.3 მდინარისა და ზღვის წყლის სინჯების აღების ადგილები და პერიოდულობა და საკონტროლო მავნე ნივთიერებების დასახელება მოცემულია წინამდებარე თავის დანართში და რუკაზე.
- 10.4.4 საზოგადოების გავლენის ზონაში ზედაპირული წყლის ობიექტების ხარისხზე დაკვირვების სისტემის დადგენილი მაჩვენებლების საფუძველზე, ლაბორატორიის უფროსი შეიმუშავებს ზედაპირული წყლის ობიექტების სინჯის აღებისა და დაბინძურების ლაბორატორიული კონტროლის ყოველთვიურ გრაფიკს და ელ. ფოსტით უგზავნის გარემოსდაცვით მმართველს.
- 10.4.5 ზედაპირული წყლის ობიექტების მონიტორინგის დროს ლაბორატორიის ლაბორანტები იცავენ დამტკიცებულ გრაფიკს. მაგრამ, განსაკუთრებულ შემთხვევებში ან ავარიულ სიტუაციებში, ზედაპირული წყლის ობიექტების მონიტორინგის ღონისძიებები შეიძლება გრაფიკის გადაჭარბებით განხორციელდეს.

10.5 წლის ნიმუშის აღება და ნიმუშის განოკვლევა

- 10.5.1 საზოგადოების გავლენის ზონაში მდინარეების ბარცხანა, კუბასწყალი, ყოროლისწყალი და შავი ზღვის დაბინძურების მონიტორინგის მიზნით წყლის სინჯის აღება ხორციელდება ლაბორატორიის ლაბორანტების მიერ BOT-EMTL-3-0032-ის მოთხოვნების - წყლის სინჯის აღების წესების შესაბამისად.
- 10.5.2 ზღჩ-ს ნორმების თანახმად, ზედაპირული წყლის ობიექტების დაბინძურების მონიტორინგისას, ლაბორატორიულ კონტროლსა და გაზომვას უნდა დაექვემდებაროს შემდეგი მაჩვენებლები:

№№	მაჩვენებელი	შიდა დოკუმენტის № და დასახელება
1	წყალში ნავთობპროდუქტების შემცველობის კონცენტრაცია	BOT-EMTL-3-0002 წყალში ნავთობპროდუქტების შემცველობის კონცენტრაციის გაზომვის მეთოდიკა
2	წყალში მექანიკური მინარევების (შეწონილი ნივთიერებების) შემცველობის კონცენტრაცია	BOT-EMTL-3-0003 წყალში მექანიკური მინარევების (შეწონილი ნივთიერებების) შემცველობის კონცენტრაციის გაზომვის მეთოდიკა
3	წყლის ტემპერატურა	BOT-EMTL-3-0004 წყლის ტემპერატურის განსაზღვრის მეთოდიკა
4	სუნი	BOT-EMTL-3-0006 წყლის სუნის განსაზღვრის მეთოდიკა
5	წყლის შეფერილობა (ფერი)	BOT-EMTL-3-0005 წყლის შეფერილობის (ფერის) განსაზღვრის მეთოდიკა

10.6 საინფორმაციო მოდელი

10.6.1 ზედაპირული წყლის ობიექტებში დამაბინძურებელ ნივთიერებათა კონცენტრაციის გაზომვის ლაბორატორიული ანალიზების (მდინარეების ბარცხანა, კუბასწყალი, ყოროლისწყალი და შავი ზღვის დაბინძურების მონიტორინგის) შედეგების პირველად შეფასებას ახორციელებს ლაბორატორიის უფროსი, რომელიც ავსებს ანგარიშს „ზედაპირული წყლის ობიექტების მონიტორინგის შედეგები“ თავისი კომენტარებითა და განსაკუთრებული შენიშვნებით წყალში დამაბინძურებელი ნივთიერებების ზღვ-თან შედარებით საკონტოლო პარამეტრების თაობაზე.

10.6.2 ზედაპირული წყლის ობიექტების მონიტორინგის შედეგები ელექტრონული ფოსტით ეგზავნება გარემოსდაცვით მმართველს შესაბამისი ლაბორატორიული ანალიზების დასრულებისთანავე.

10.6.3 გარემოსდაცვითი მმართველი განიხილავს ზედაპირული წყლის ობიექტების დაბინძურების მონიტორინგის წარმოდგენილ შედეგებს, ხოლო ზღვ-ს შესაბამისი ნორმების საკონტოლო პარამეტრების გადაჭარბების შემთხვევაში, ზედაპირული წყლის ობიექტის ზენორმატიული დაბინძურების მიზეზის (მიზეზების) დადგენის მიზნით ორგანიზებას უწევს ღონისძიებების ჩატარებას, რომელთა მიმდინარეობისას:

- 1) ორგანიზებას უწევს მდინარის კალაპოტისა (მდინარის ზენორმატიული დაბინძურების შემთხვევაში) და ზღვის აკვატორიის დათვალიერებას (ზღვის ზენორმატიული დაბინძურების შემთხვევაში).
- 2) ორგანიზებას უწევს სამუშაო შეხვედრის მოწყობას მენეჯმენტის ინტეგრირებული სისტემის საკითხებში უფლებამოსილ პირებთან და განიხილავს ზღვ-ის ნორმის გადაჭარბების შესაძლო მიზეზებს.

- 3) სამუშაო შეხვედრის საფუძველზე, ამზადებს „წინადადებას მაკორექტირებელი/გამაფრთხილებელი ქმედებების განხორციელების შესახებ“ (შემდგომში - წინადადება მქ/გქ-ის შესახებ) და უგზავნის მას საზოგადოების გენერალური დირექტორს.
- 4) მქ/გქ-ის შესახებ წინადადებაში მიეთითება წყლის სინჯების აღების დრო, ადგილი და მეტეოროლოგიური პირობები, ზღვ-ის ნორმის გადაჭარბების დასაბუთებული მიზეზები, მათ შორის, ზეგავლენის გარე ფაქტორები, მქ/გქ-ის სახეები ზედაპირულ წყლის ობიექტის ხარისხზე ზემოქმედების შესამცირებლად და დაგეგმილი სამუშაოების შესრულების ვადა.
- 5) გენერალური დირექტორი წინადადებას მქ/გქ შესახებ შესაბამისი რეზოლუციით უგზავნის პასუხისმგებელ ხელმძღვანელებს და აწყობს სამუშაო შეხვედრას ზღვ-ის ნორმის გადაჭარბების მიზეზების განხილვისა და აუცილებელი მქ/გქ-ის განხორციელების შესახებ გადაწყვეტილების შემუშავების მიზნით.
- 6) გადაწყვეტილება აუცილებელი მქ/გქ-ის განხორციელების შესახებ ეცნობება შესაბამის პერსონალს.

10.7

ზედაპირული წყლის ობიექტების ვიზუალური მონიტორინგი

- 10.7.1 მდინარეების ბარცხანის, კუბასწყლის, ყოროლისწყლის და საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის საამქროს ზონაში ზღვის აკვატორიის ვიზუალური მონიტორინგი ყოველდღიურად ხორციელდება ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ჯგუფის (შემდგომში - „ჯგუფი“) პერსონალის მიერ წყლის ობიექტების ზედაპირის შემოწმებით წყლის ზედაპირზე ნავთობის აფსკის არსებობის საგანაზე.
- 10.7.2 მდინარეების ვიზუალური მონიტორინგისას, ჯგუფი ახორციელებს გასვლას და წყლის ზედაპირის დათვალიერებას ქვემოთ მითითებულ დაკვირვების წერტილებში:
  - 1) მდინარე ბარცხანა - საავტომობილო ხიდი მდინარე ბარცხანზე, გოგებაშვილის ქუჩაზე (მონიტორინგის პოსტი №4 მდინარე ბარცხანზე);
  - 2) მდინარე კუბასწყალი - საავტომობილო ხიდი მდინარე კუბასწყალზე, თამარ მეფის ქუჩაზე (მონიტორინგის პოსტი №4 მდინარე კუბასწყალზე);
  - 3) მდინარე ყოროლისწყალი - საავტომობილო ხიდი მდინარე ყოროლისწყალზე, თამარ მეფის ქუჩაზე (მონიტორინგის პოსტი №3 მდინარე ყოროლისწყალზე);

- 10.7.3 შავი ზღვის აკვატორიის ვიზუალური მონიტორინგისას, ჯგუფი ახორციელებს გასვლას და წყლის ზედაპირის დათვალიერებას დამცავი ჯებირის გარე და შიდა მხარეებიდან.
- 10.7.4 წყლის ობიექტის ზედაპირზე ნავთობის აფსკის აღმოჩენის შემთხვევაში ჯგუფი:
- 1) აფასებს დაბინძურების მასშტაბს;
  - 2) ინფორმაციას ნავთობის აფსკის აღმოჩენის, დაბინძურების ადგილისა და მასშტაბის შესახებ დაუყოვნებლივ გადასცემს საზოგადოების საწარმო-სადისპეტჩერო სამსახურს № BOT-IMS3.D04-004 შიდა შეტყობინების სქემის შესაბამისად.
  - 3) დაუყოვნებლივ იწყებს ღონისძიებების გატარებას ნავთობის აფსკის არსებობის მიზეზების დასადგენად და წყლის ობიექტის დაბინძურების წყაროს დასადგენად.
  - 4) შემდგომი მოქმედებები ხორციელდება შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურისა“ და შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმის შესაბამისად.
- 10.7.5 ზედაპირული წყლის ობიექტების ვიზუალურ მონიტორინგს აგრეთვე ახორციელებს საზოგადოების საწარმოო სტრუქტურული ქვედანაყოფების პერსონალი, ჩამდინარე წყლების ზედაპირული წყლის ობიექტებში ჩაშვების მთელი პროცესის მანძილზე.
- 10.7.6 თუ ჩამდინარე წყლების ჩაშვების პროცესში წყლის ზედაპირზე ნავთობის აფსკია აღმოჩენილი, საზოგადოების საწარმოო სტრუქტურული ქვედანაყოფების პერსონალი:
- 1) დაუყოვნებლივ წყვეტს ჩამდინარე წყლების წყალსატევში ჩაშვებას.
  - 2) ინფორმაციას ზედაპირული წყლის ობიექტის დაბინძურების შესახებ დაუყოვნებლივ აცნობებს საზოგადოების საწარმო-სადისპეტჩერო სამსახურს № BOT-IMS3.D04-004 შიდა შეტყობინების სქემის შესაბამისად და იწყებს ღონისძიებების გატარებას დაბინძურების აღმოსაფხვრელად.
  - 3) საზოგადოების საწარმო-სადისპეტჩერო სამსახური, თავის მხრივ, იწყებს დაბინძურების აღმოსაფხვრაზე რეაგირების ღონისძიებების გატარებას შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურისა“ და შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმის შესაბამისად.

10.8 დანართი: მონიტორინგის ობიექტები სია და რუკა

10.8.1 ზედაპირული წყლის ობიექტების მონიტორინგის ობიექტები საზოგადოების გაგენის ზონაში

ცხრილი: ზედაპირული წყლის ობიექტების მონიტორინგის ობიექტები საზოგადოების გაგენის ზონაში			
წყლის ობიექტი	წყლის სინჯის აღების პერიოდულობა	წყლის სინჯის აღების ადგილი	საკონტროლო მავნე ნივთიერებები
მდ. ბარცხაბა	ყოველი თვის მეორე დეკადა - ერთხელ	პოსტი №1, ხიდი დიმიტროვის ქუჩაზე	ნავთობპროდუქტები შეწონილი ნივთიერებები
		პოსტი №2, ხიდი გოგოლის ქუჩაზე	ნავთობპროდუქტები შეწონილი ნივთიერებები
		პოსტი №3, სარკინიგზო ხიდი	ნავთობპროდუქტები შეწონილი ნივთიერებები
		პოსტი №4, ხიდი გოგებაშვილის ქუჩაზე	ნავთობპროდუქტები შეწონილი ნივთიერებები
		პოსტი №1, წყლის წყალშემკრები ნაგებობები	ნავთობპროდუქტები შეწონილი ნივთიერებები
მდ. კუბასწყალი	ყოველი თვის მეორე დეკადა - ერთხელ	პოსტი № 2, ხიდი. 100 მ ჩამდინარე წყლების ჩაშვების ადგილიდან	ნავთობპროდუქტები შეწონილი ნივთიერებები
		პოსტი №3, მე-2 ხიდი. 200 მ ჩამდინარე წყლების ჩაშვების ადგილიდან	ნავთობპროდუქტები შეწონილი ნივთიერებები
		პოსტი №4, საავტომობილო ხიდი. 50 მ მდინარის შესართავიდან	ნავთობპროდუქტები შეწონილი ნივთიერებები
		პოსტი №1, ხიდი სოფელ ჩაისუბანში	ნავთობპროდუქტები შეწონილი ნივთიერებები
მდ. ყოროლისწყალი	ყოველი თვის მეორე დეკადა - ერთხელ	პოსტი № 2, მილის ხიდი	ნავთობპროდუქტები შეწონილი ნივთიერებები
		პოსტი №3, ხიდი თამარ მეფის ქუჩაზე	ნავთობპროდუქტები შეწონილი ნივთიერებები
		პოსტი №1, ბურუნ-ტაბიეს კონცხთან, 50 მ მოლოდან (ტალღსაჭრელიდან)	ნავთობპროდუქტები შეწონილი ნივთიერებები
შავი ზღვა	ყოველი თვის მეორე დეკადა - ერთხელ	პოსტი №2, უნაპირო ნავმისადგომთან ახლომდებარე ტივტივასთან	ნავთობპროდუქტები შეწონილი ნივთიერებები
		პოსტი №3, წყალდრმა ჩაშვების თავზე	ნავთობპროდუქტები შეწონილი ნივთიერებები
		პოსტი №4, მდ. ბარცხანის შესართავის წყალსაზომზე, 200 მ ნაპირიდან	ნავთობპროდუქტები შეწონილი ნივთიერებები
		პოსტი №5, ნავსადგურის შიდა აკვატორიის ცენტრში	ნავთობპროდუქტები შეწონილი ნივთიერებები
		პოსტი №1, ხიდი სოფელ ჩაისუბანში	ნავთობპროდუქტები შეწონილი ნივთიერებები

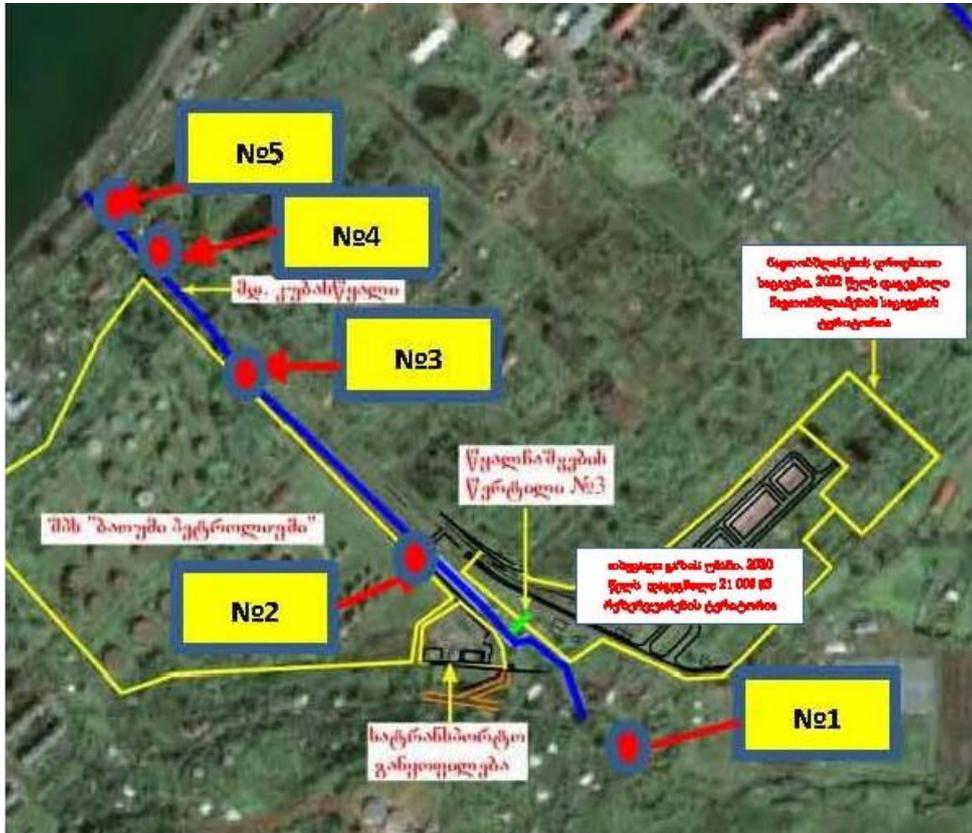
10.8.2 ზედაპირული წყლის ობიექტების მონიტორინგის წერტილების გეგმები

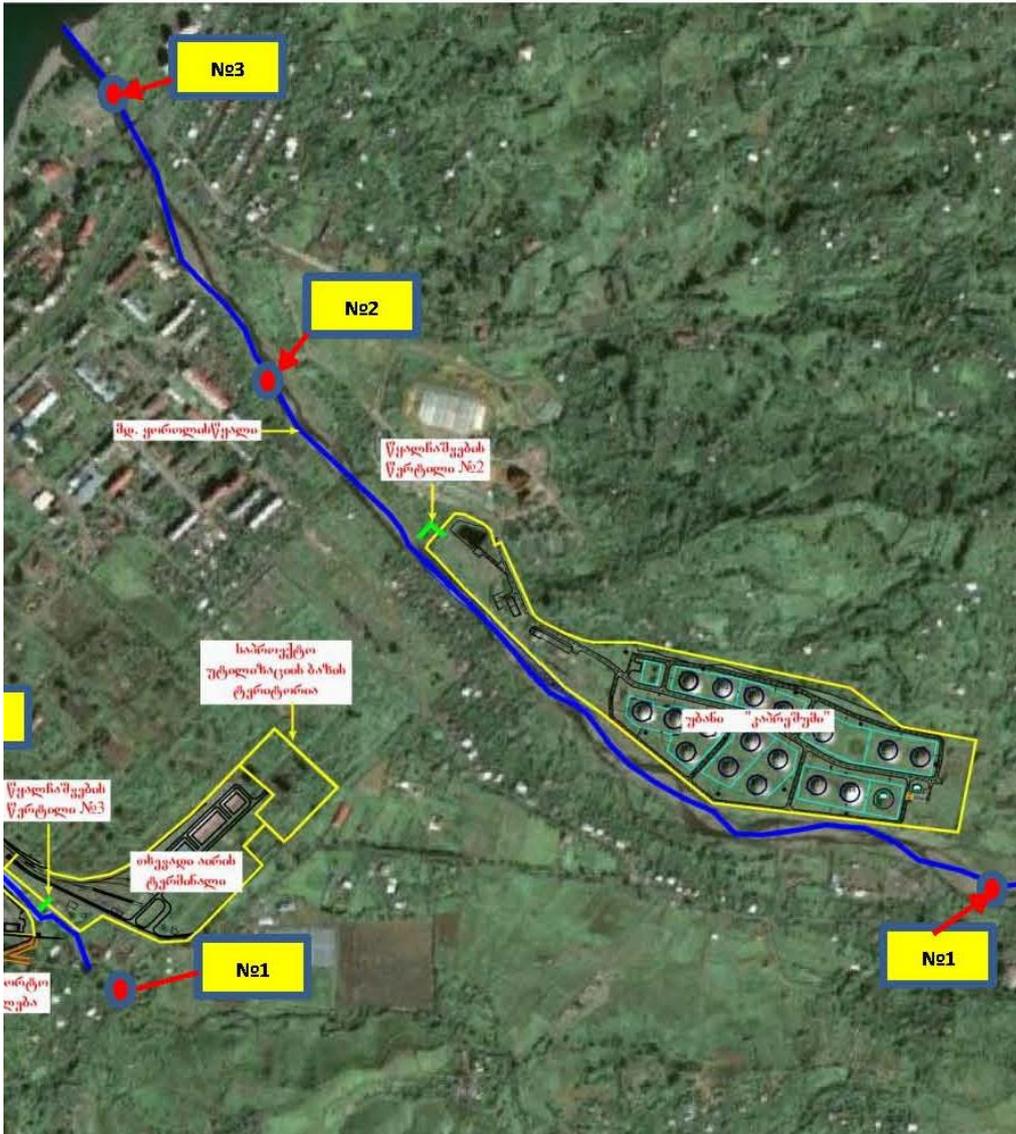
სურათი 1 . ზღვის წყლის მონიტორინგის წერტილები (5 წერტილი)

სურათი 2 . მდინარე ბარჯხანას წყლის მონიტორინგის წერტილები (5 წერტილი)

სურათი 3 .მდინარე კუბასწყლის მონიტორინგის წერტილები (5 წერტილი)

სურათი 4 .მდინარე ყოროლიწყლის მონიტორინგის წერტილები (3 წერტილი)

10.9 დანართი: ჩანაწერების ფორმები

წყლის შემოსული სინჯების ჟურნალი № BOT-EMTL-4-0002

შემოსული სინჯის № № входящей пробы	თარიღი Дата	დრო Время	წყლის სინჯის სახე Вид пробы воды	სინჯის აღების ოქმის № № протокола отбора проб	სინჯი აიღო (სახელი, გვარი) Имя, фамилия лица, отобравшего пробу	სინჯის აღების ადგილი Место отбора пробы	ჩასატარებელი ანალიზები Каким анализам подлежит	შენიშვნა Примечание
1	2	3	4	5	6	7	8	9

მდინარის წყლის გამოცდის ჟურნალი № BOT-EMTL-4-0004

№	თარიღი დრო Дата Время	სინჯის აღების ადგილი Место отбора пробы	შემოსული სინჯის № № входящей пробы	ნავთობპროდუქტების კონცენტრაცია, მგ/ლ Концентрация нефтепродуктов, мг/л	შეწონილი ნაწილაკების კონცენტრაცია, მგ/ლ Концентрация взвешенных в-в, мг/л	გამოცდა ჩაატარა (სახელი, გვარი) Имя, фамилия лица, выполнившего испытание	გამოცდის ოქმის № № протокола испытаний	შენიშვნა Примечание
1	2	3	4	5	6	7	8	9

ზღვის წყლის გამოცდის ჟურნალი № BOT-EMTL-4-0005

№	თარიღი დრო Дата Время	სინჯის აღების ადგილი Место отбора пробы	შემოსული სინჯის № № входящей пробы	ნავთობპროდუქტების კონცენტრაცია, მგ/ლ Концентрация нефтепродуктов, мг/л	შეწონილი ნაწილაკების კონცენტრაცია, მგ/ლ Концентрация взвешенных в-в, мг/л	გამოცდა ჩაატარა (სახელი, გვარი) Имя, фамилия лица, выполнившего испытание	გამოცდის ოქმის № № протокола испытаний	შენიშვნა Примечание
1	2	3	4	5	6	7	8	9

წყლის ზედაპირული ობიექტების მონიტორინგის შედეგები № BOT-IMS3.J01-1205

წყლის ობიექტი Водный объект	სინჯის აღების ადგილი, პოსტის № Место отбора пробы, № поста	სინჯის აღების თარიღი და დრო Дата и время отбора пробы	აჰინდი Погода	დამაზიანებელი ნივთიერებების კონცენტრაცია, გაზომვის შედეგებით, მგ/ლ Концентрации загрязняющих веществ по результатам мониторинга, мг/л		კომენტარები და განსაკუთრებული აღნიშვნები Комментарии и особые отметки
				ნავთობპროდუქტები / Нефтепродукты ზღვ=0,3 მგ/ლ / ПДК=0,3 мг/л	შეწონილი ნაწილაკები / Взвешенные вещества	

11 გრუნტის წყლების დაბინძურების მონიტორინგი

11.1 მონიტორინგის ამოცანები

- 11.1.1 მონიტორინგის მიზანი: გრუნტის წყლების დაბინძურების მონიტორინგის პროცესის დაწესება.
- 11.1.2 გრუნტის წყლების დაბინძურების მონიტორინგის აუცილებლობა განპირობებულია დაბინძურების გაცრცელებისა და მიგრაციის შესაძლებლობის არსებობის გამო საზოგადოების ისტორიულად დაბინძურებული ტერიტორიებიდან მდინარეებში ბარცხანა, კუბასწყალი, ყოროლისწყალი, ხოლო შავ ზღვაში - საზოგადოების შიდა ტერიტორიებიდან.
- 11.1.3 გარდა ამისა, გრუნტის წყლების მონიტორინგი ხორციელდება მიწისქვეშა ნაგებობებისა და ნავთობშლამების საცავების განთავსების ზონებში მიწისქვეშა ნაგებობებისა და ნავთობშლამების საცავების ჰერმეტიკულობის შემოწმების მიზნით.
- 11.1.4 გრუნტის წყლების მონიტორინგის ამოცანებია:
- 1) ბარცხანის, კუბასწყლის, ყოროლისწყლის მდინარეების გასწვრივ გრუნტის წყლების დაბინძურების ხარისხობრივი მაჩვენებლების განსაზღვრა;
  - 2) მიწისქვეშა ნაგებობებისა და ნავთობშლამების საცავების განთავსების ზონებში გრუნტის წყლების დაბინძურების ხარისხობრივი მაჩვენებლების განსაზღვრა;
  - 3) გრუნტის წყლების დაბინძურების ხარისხობრივი მაჩვენებლების შეფასება.
  - 4) დაბინძურების ხარისხობრივი მაჩვენებლების ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს მიერ დადგენილ გრუნტის წყლების ხარისხობრივი მაჩვენებლების სანიტარიულ-ჰიგიენურ ნორმებთან შეუსაბამობის შემთხვევაში, შესაბამისი მიზეზების გამოვლენა და მაკორექტირებელი ქმედებების განსაზღვრა.
  - 5) წყალსატევების ავარიული დაბინძურების თავიდან აცილება.
- 11.1.5 1.5 წინამდებარე მეთოდური მითითებები განკუთვნილია საზოგადოების საწარმოო სტრუქტურულ ქვედანაყოფებში გრუნტის წყლების დაბინძურების ლაბორატორიული (გაზომვითი) მონიტორინგის ღონისძიებების ფუნქციონალური უზრუნველყოფისთვის.

11.2 ნორმატიული მითითებები და ჩანაწერების ფორმები

- 11.2.1 საქართველოს კანონი №2116

- „წყლის შესახებ“
- 11.2.2 საქართველოს კანონი №5069
„საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის შესახებ“
- 11.2.3 საქართველოს მთავრობის დადგენილება №425
„ზედაპირული წყლების დაბინძურებისაგან დაცვის ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“
- 11.2.4 საქართველოს მთავრობის დადგენილება №26
„ტექნიკური რეგლამენტის - „წყლის სინჯის აღების სანიტარიული წესების“ დამტკიცების შესახებ“
- 11.2.5 საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს ბრძანება №297/ნ:
- გარემოს სანიტარიულ-ჰიგიენური ნორმები:
- ზედაპირული წყლების დაბინძურებისაგან დაცვის სანიტარიული წესები და ნორმები (ზდკ) სანწდან 2.1.4. 000 – 00“
შიდა დოკუმენტები
- 11.2.6 BOT-EMTL-1-0032
ზედაპირული წყლის ობიექტების სინჯის აღებისა და დაბინძურების ლაბორატორიული კონტროლის ყოველთვიური გრაფიკი
- 11.2.7 BOT-EMTL-3-0032
წყლის სინჯის აღების წესები
- 11.2.8 BOT-EMTL-3-0002
წყალში ნავთობპროდუქტების შემცველობის კონცენტრაციის გაზომვის მეთოდოლოგია

ჩანაწერები

- 11.2.9 BOT-IMS3.J01-111
წინადადება მაკორექტირებელი/გამაფრთხილებელი ქმედებების განხორციელების შესახებ
- 11.2.10 BOT-IMS3.J01-1153
გრუნტის წყლების მონიტორინგის შედეგები
- 11.2.11 BOT-EMTL-4-0002
წყლის შემოსული სინჯების ჟურნალი
- 11.2.12 BOT-EMTL-4-0004
მდინარის წყლის გამოცდის ჟურნალი
- 11.2.13 BOT-EMTL-4-0006
გრუნტის წყლების გამოცდის ჟურნალი

11.3 პროცესის მონაწილეები და მათი პასუხისმგებლობები

11.3.1 **გენერალური დირექტორი** პასუხისმგებელია აუცილებელი მაკორექტირებელი ქმედებების განხორციელების შესახებ გადაწყვეტილების მიღებაზე.

11.3.2 **გარემოსდაცვითი მმართველი** პასუხისმგებელია:

- 1) გრუნტის წყლების სინჯების აღებისა და დაბინძურების ლაბორატორიული კონტროლის ყოველთვიური გრაფიკის შეთანხმებაზე და მისი შესრულების კონტროლზე;
- 2) საზოგადოების გენერალური დირექტორთან შეხვედრის ორგანიზებაზე ზდკ-ის ნორმის გადაჭარბების შესაძლო მიზეზების განხილვისა და აუცილებელი მაკორექტირებელი ქმედებების განხორციელების შესახებ გადაწყვეტილების შემუშავების მიზნით.
- 3) „მის“ საკითხებში უფლებამოსილ პირებთან სამუშაო შეხვედრის ორგანიზებასა და საზოგადოების ტერიტორიების გარეთ ატმოსფერული ჰაერის მავნე ნივთიერებათა ზდკ-ის ნორმის გადაჭარბების შესაძლო მიზეზების განხილვაზე;
- 4) სამუშაო შეხვედრის შედეგების შესახებ სამსახურეობრივი ბარათის მომზადებაზე;
- 5) წინადადების მომზადებაზე გარემოზე ზემოქმედების შესამცირებლად მაკორექტირებელი ქმედებების განხორციელების საჭიროების შესახებ;
- 6) ავარიულ სიტუაციებში გარემოს მონიტორინგის ორგანიზებაზე.

11.3.3 **ინჟინერ-ეკოლოგი** პასუხისმგებელია:

- 1) მონაწილეობის მიღებაზე მონიტორინგის ობიექტების, სისტემატურობისა და მოცულობის განსაზღვრის პროცესში;
- 2) ეკოლოგიური მონიტორინგის ღონისძიებების კონტროლზე;
- 3) „მის“ საკითხებში უფლებამოსილ პირებთან ეკოლოგიური მონიტორინგის შედეგების შეფასების სამუშაო შეხვედრაში მონაწილეობის მიღებაზე;
- 4) შეუსაბამობის გამოვლენის შემთხვევაში, მაკორექტირებელი და გამაფრთხილებელი ღონისძიებების პროექტების მომზადების პროცესში მონაწილეობის მიღებაზე.

11.3.4 **ლაბორატორიის უფროსი** პასუხისმგებელია:

- 1) გრუნტის წყლების მონიტორინგის ყოველთვიური გრაფიკის შემუშავებაზე და მისი შესრულების უზრუნველყოფაზე;

- 2) გრუნტის წყლებში დამაბინძურებელ ნივთიერებათა კონცენტრაციის გაზომვის მიზნით სინჯების აღებისა და ლაბორატორიული ანალიზის ღონისძიებების კონტროლზე და მათ მეთოდებსა და მეთოდოლოგიებთან შესაბამისობაზე,
- 3) გრუნტის წყლების მონიტორინგის შედეგების ჟურნალში სწორად გაფორმებაზე;
- 4) გრუნტის წყლების მონიტორინგის შედეგების პირველად შეფასებაზე და გარემოსდაცვითი მმართველის ინფორმირებაზე მონიტორინგის შედეგების შესახებ.

11.3.5 ლაბორატორიის ლაბორანტი პასუხისმგებელია:

- 1) გრუნტის წყლების სინჯების აღებასა და დამაბინძურებელი ნივთიერებების კონცენტრაციების გაზომვის განხორციელებაზე წინამდებარე მეთოდური მითითებებით დადგენილი მეთოდებისა და მეთოდოლოგიის შესაბამისად.
- 2) გრუნტის წყლების მონიტორინგის შედეგების ჟურნალში გაფორმებაზე;

11.3.6 „მის“ საკითხებში უფლებამოსილი პირები პასუხისმგებელი არიან:

- 1) გარემოსდაცვითი მმართველთან სამუშაო შეხვედრაში მონაწილეობაზე ზდკ-ის ნორმის გადაჭარბების შესაძლო მიზეზების განხილვისა და გარემოზე ზემოქმედების შესამცირებლად გამაფრთხილებელი და მაკორექტირებელი ქმედებებისა და მათი შესრულების ვადის დასადგენად წინადადებების შემუშავების მიზნით;
- 2) გამაფრთხილებელი და მაკორექტირებელი ქმედებების განხორციელებაზე გარემოზე ზემოქმედების შესამცირებლად;

11.4 მონიტორინგის ობიექტები

11.4.1 დაკვირვების (გრუნტის წყლების დაბინძურების მონიტორინგის) ობიექტებს წარმოადგენს ბარცხანის, კუბასწყლის, ყოროლისწყლის მდინარეების გასწვრივ გრუნტის წყლები და მიწისქვეშა ნაგებობებისა და ნავთობშლამების საცავების განთავსების ზონებში გრუნტის წყლები.

11.4.2 გრუნტის წყლების დაბინძურების ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაკვირვება უნდა განხორციელდეს ნავთობპროდუქტებით დაბინძურების კონცენტრაციის გაზომვის მეშვეობით იმ მილოვანი ჭებიდან და სადრენაჟე სისტემებიდან აღებულ სინჯებში, რომლებიც მოწყობილია მდინარეების გასწვრივ და მიწისქვეშა ნაგებობების განთავსების ზონებში.

- 11.4.3 გრუნტის წყლების მონიტორინგი ხორციელდება ბარცხანას, კუბასწყლისა და ყოროლისწყლის მდინარეების გასწვრივ მილოვან ჭებსა და სადრენაჟე სისტემებზე.
- 11.4.4 მილოვანი ჭებისა და სადრენაჟე სისტემების ადგილმდებარეობა, გრუნტის წყლების სინჯების აღების ადგილი და პერიოდულობა და საკონტროლო პარამეტრის დასახელება მოცემულია წინამდებარე თავის დანართის ცხრილში „გრუნტის წყლების მონიტორინგის ობიექტები“.
- 11.4.5 გრუნტის წყლების ხარისხზე დაკვირვების სისტემის მაჩვენებლების საფუძველზე, ლაბორატორიის უფროსი შეიმუშავებს „ზედაპირული წყლის ობიექტების სინჯების აღებისა და დაბინძურების ლაბორატორიული კონტროლის ყოველთვიურ გრაფიკს“ და და ელ. ფოსტით უგზავნის გარემოსდაცვითი მმართველთან.
- 11.4.6 გრუნტის წყლების მონიტორინგის დროს ლაბორატორიის ლაბორანტები იცავენ დამტკიცებულ გრაფიკს. მაგრამ, ანომალიურ შემთხვევებში ან ავარიულ სიტუაციებში, გრუნტის წყლების სინჯების აღება და ლაბორატორიული ანალიზი შეიძლება გრაფიკის გადაჭარბებით განხორციელდეს.

11.5 წლის ნიმუშის აღება და ნიმუშის განოკვლევა

- 11.5.1 გრუნტის წყლების სინჯის აღება ხორციელდება „ემსლ“-ის ლაბორანტების მიერ BOT-EMTL-3-0032-ის მოთხოვნების - წყლის სინჯის აღების წესების შესაბამისად.
- 11.5.2 წყალში ნავთობპროდუქტების შემცველობის კონცენტრაციის გაზომვას ახორციელებენ ლაბორატორიის ლაბორანტები BOT-EMTL-3-0002 „წყალში ნავთობპროდუქტების შემცველობის კონცენტრაციის გაზომვის მეთოდოდიკის“ მოთხოვნების შესაბამისად.

11.6 საინფორმაციო მოდელი

- 11.6.1 გრუნტის წყლებში ნავთობპროდუქტების კონცენტრაციის გაზომვის ლაბორატორიული ანალიზების შედეგების პირველად შეფასებას ახორციელებს ლაბორატორიის უფროსი, რომელიც ავსებს ანგარიშს „გრუნტის წყლების მონიტორინგის შედეგები“ თავისი კომენტარებითა და განსაკუთრებული შენიშვნებით წყალში დამაბინძურებელი ნივთიერებების ზღვ-თან შედარებით საკონტოლო პარამეტრების თაობაზე.
- 11.6.2 გრუნტის წყლების მონიტორინგის შედეგები ელექტრონული ფოსტით ეგზავნება გარემოსდაცვით მმართველს შესაბამისი ლაბორატორიული ანალიზების დასრულებისთანავე.

11.6.3 გარემოსდაცვით მმართველი განიხილავს გრუნტის წყლების მონიტორინგის წარმოდგენილ შედეგებს, ხოლო დაბინძურების მომატების შემთხვევაში, მიზეზის (მიზეზების) დადგენის მიზნით ორგანიზებას უწევს ღონისძიებების ჩატარებას, რომელთა მიმდინარეობისას:

- 1) ორგანიზებას უწევს საწარმოს შიდა ტერიტორიაზე გრუნტის წყლის სინჯის აღების წერტილთან არსებულ სარეზერვუარო პარკის, დათვალიერებას.
- 2) ორგანიზებას უწევს სამუშაო შეხვედრის მოწყობას მენეჯმენტის ინტეგრირებული სისტემის საკითხებში უფლებამოსილ პირებთან და განიხილავს გრუნტის წყლების დაბინძურების მომატების შესაძლო მიზეზებს.
- 3) სამუშაო შეხვედრის საფუძველზე, ამზადებს „წინადადებას მაკორექტირებელი/გამაფრთხილებელი ქმედებების განხორციელების შესახებ“ (შემდგომში - წინადადება მქ/გქ-ის შესახებ) და უზრუნველყოფს მას საზოგადოების გენერალური დირექტორს.
- 4) მქ/გქ-ის შესახებ წინადადებაში მიეთითება წყლის სინჯების აღების დრო, ადგილი და მეტეოროლოგიური პირობები, ზღვ-ის ნორმის გადაჭარბების დასაბუთებული მიზეზები, მათ შორის, ზეგავლენის გარე ფაქტორები, მქ/გქ-ის სახეები გრუნტის წყლებზე ზემოქმედების შესამცირებლად და დაგეგმილი სამუშაოების შესრულების ვადა.
- 5) გენერალური დირექტორი წინადადებას მქ/გქ შესახებ შესაბამისი რეზოლუციით უზრუნველყოფს პასუხისმგებელ ხელმძღვანელებს და აწყოფს სამუშაო შეხვედრას ზღვ-ის ნორმის გადაჭარბების მიზეზების განხილვისა და აუცილებელი მქ/გქ-ის განხორციელების შესახებ გადაწყვეტილების შემუშავების მიზნით.
- 6) გადაწყვეტილება აუცილებელი მქ/გქ-ის განხორციელების შესახებ ეცნობება შესაბამის პერსონალს.

11.7 დანართი: გრუნტის წყლების მონიტორინგის ობიექტები (წერტილები)

ცხრილი: გრუნტის წყლების მონიტორინგის ობიექტები			
ტერიტორიული უბანი. დაკვირვების ობიექტი.	გრუნტის წყლის სინჯის აღების ადგილი	გრუნტის წყლის სინჯის აღების თარიღი და დრო	საკონტროლო მანუა ნივთიერებები
ყოველი ნავთის უბანი. სადრენაჟო სისტემა მდ. ბარცხანის გასწვრივ	პოსტი №1 სადრენაჟო სისტემის მიმღები ჭა	ყოველი თვის მეორე დეკადა	ნავთობპროდუქტების კონცენტრაცია
ყოველი ნავთის უბანი. მილოვანი ჭა მდ. ბარცხანის ნაპირზე ბათუმის ნავთობტერმინალის გარე მხარეს	პოსტი №2 მილოვანი ჭა	ყოველი თვის მეორე დეკადა	ნავთობპროდუქტების კონცენტრაცია
ძირითადი ტერიტორია. სადრენაჟო ჭა მდ. ბარცხანის ნაპირზე	პოსტი №3 სადრენაჟო სისტემის მიმღები ჭა	ყოველი თვის მეორე დეკადა	ნავთობპროდუქტების კონცენტრაცია

შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალი»
 შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალში»
 ეკოლოგიური მონიტორინგის რეგლამენტი

ООО «Батумский нефтяной терминал»
 Регламент экологического мониторинга в ООО
 «Батумский нефтяной терминал»

დოკუმენტი №: BOT-IMS2.A01-203 | ძალაშია: 20-01-2009 | რევიზია: 6 | რევიზიის თარიღი: 29.07.2020 (ბრძანება № 66/ა)

ცენტრალურ ნავთობდამკვერთან ძირითადი ტერიტორია. მილოვანი ჭა ბათუმის ნავთობტერმინალის სატვირთო შესასვლელთან	პოსტი №4 მილოვანი ჭა	ყოველი თვის მეორე დეკადა	ნავთობპროდუქტების კონცენტრაცია
უბანი „კაპრეშუმი“. სადრენაჟო სისტემა მდ. ყოროლისწყლის გასწვრივ	პოსტი №5 სადრენაჟო სისტემის მიმდებარე ჭა	ყოველი თვის მეორე დეკადა	ნავთობპროდუქტების კონცენტრაცია (დაბინძურების ფონური კონცენტრაცია).
უბანი „კაპრეშუმი“. მილოვანი ჭა მდ. ყოროლისწყლის ნაპირზე, #217 რეზერვუართან	პოსტი №6 მილოვანი ჭა	ყოველი თვის მეორე დეკადა	ნავთობპროდუქტების კონცენტრაცია
გათხევადებული აირების უბანი. ნავთობშლამების დროებითი საცავის ტერიტორია, მილოვანი ჭა	პოსტი №7 მილოვანი ჭა	ყოველი თვის მეორე დეკადა	ნავთობპროდუქტების კონცენტრაცია
სათვალთვალო ჭა ნავთობშლამების ინსინერაციის ობიექტის ტერიტორიასთან	პოსტი №8 მილოვანი ჭა	ყოველი თვის მეორე დეკადა	ნავთობპროდუქტების კონცენტრაცია
სათვალთვალო ჭა ნავთობშლამების დროებით საცავთან თხევადი გაზის უბანზე.	პოსტი №9 მილოვანი ჭა	ყოველი თვის მეორე დეკადა	ნავთობპროდუქტების კონცენტრაცია

11.8 დანართი : ჩანაწერების ფორმები

წყლის შემოსული სინჯების ჟურნალი № BOT-EMTL-4-0002

შემოსული სინჯის №	თარიღი	დრო	წყლის სინჯის სახე	სინჯის აღების ოქმის №	სინჯი აიღო (სახელი, გვარი)	სინჯის აღების ადგილი	ჩასატარებელი ანალიზები	შენიშვნა
№ входящей пробы	Дата	Время	Вид пробы воды	№ протокола отбора проб	Имя, фамилия лица, отобравшего пробу	Место отбора пробы	Каким анализам подлежит	Примечание
1	2	3	4	5	6	7	8	9

გრუნტის წყლების სინჯების გამოცდის ჟურნალი № BOT-EMTL-4-0006

№	თარიღი დრო	სინჯის აღების ადგილი	შემოსული სინჯის №	ნავთობპროდუქტების ს კონცენტრაცია, მგ/ლ	გამოცდა ჩაატარა (სახელი, გვარი)	გამოცდის ოქმის №	შენიშვნა
	Дата Время	Место отбора пробы	№ входящей пробы	Концентрация нефтепродуктов, мг/л	Имя, фамилия лица, выполнившего испытание	№ протокола испытаний	Примечание
1	2	3	4	5	6	7	8

გრუნტის წყლების სინჯების გამოცდის ჟურნალი № BOT-EMTL-4-0006

ტერიტორიული უბანი. დაკვირვების ობიექტი Территориальный участок. Объект наблюдения.	გრუნტის წყლის სინჯის აღების ადგილი Место отбора пробы грунтовой воды	სინჯის აღების თარიღი და დრო Дата и время отбора пробы	ამინდი Погода	დამაბინძურებელი ბივტიერების კონცენტრაცია, Концентрации нефтепродуктов по результатам мониторинга, мг/л ზღვ=0,3 მგ/ლ / ПДК=0,3 мг/л	კომენტარები და განსაკუთრებული აღნიშვნები Комментарии и особые отметки

12 წყალგამწმენდი ნაგებობების მუშაობის მონიტორინგი

12.1 მონიტორინგის ამოცანები

12.1.1 მონიტორინგის მიზანი: წყლის გამწმენდი ნაგებობის ტექნოლოგიური რეჟიმისა და ჩამდინარე წყლების ავარიული ჩაშვების კონტროლის ორგანიზება.

12.1.2 მონიტორინგის ამოცანები:

- 1) ზედაპირული წყალსატევების დაცვის ღონისძიებების უზრუნველყოფა.
- 2) ჩამდინარე წყლების გაწმენდის ტექნოლოგიური მოთხოვნების შესრულების უზრუნველყოფა.
- 3) ზედაპირული წყალსატევების ზენორმატიული ან ავარიული დაბინძურების თავიდან აცილება.
- 4) წყლის გამწმენდი ნაგებობის ჩამდინარე წყლების გაწმენდის ეფექტიანობის შეფასება.
- 5) შეუსაბამობების მიზეზების გამოვლენა და მაკორექტირებელი მოქმედებების განსაზღვრა.
- 6) ზედაპირული წყლის ობიექტის ავარიული დაბინძურების თავიდან აცილება.

12.1.3 წყლის გამწმენდი ნაგებობისა და ჩამდინარე წყლების ავარიული ჩაშვების ტექნოლოგიური რეჟიმის მონიტორინგი ხორციელდება შესაბამისი წყლის გამწმენდი ნაგებობების ექსპლუატაციისა და მომსახურების ინსტრუქციის მოთხოვნათა გათვალისწინებით და საწარმოო ნარჩენების მონიტორინგის შედეგების საფუძველზე.

12.2 ნორმატიული მითითებები და ჩანაწერების ფორმები

12.2.1 საქართველოს კანონი №936

კანონი „წყლის შესახებ“

12.2.2 საქართველოს კანონი №5069

საქართველოს კანონი „საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის შესახებ“

შიდა დოკუმენტები:

12.2.3 BOT-IMS3.A02-003

ნავმისადგომების უბნის გამწმენდი ნაგებობების ექსპლუატაციისა და მომსახურების ინსტრუქცია

12.2.4 BOT-IMS3.A02-004

დიზელის საწვავისა და ნავთის მიღებისა და გადატვირთვის სადგურის ნავთობდამჭერის ექსპლუატაციისა და მომსახურების ინსტრუქცია

12.2.5 BOT-IMS3.A02-005

ნავთისა და საავტომობილო ბენზინის გადატვირთვის სადგურის ნავთობდამჭერის ექსპლუატაციისა და მომსახურების ინსტრუქცია

12.2.6 BOT-IMS3.A02-006

გათხევადებული ნახშირწყალბადიანი აირის გადატვირთვის სადგურის ნავთობდამჭერის ექსპლუატაციისა და მომსახურების ინსტრუქცია

12.2.7 BOT-IMS3.A02-007

ნედლი ნავთობის შენახვისა და გადატვირთვის სადგურ „კაპრემუმის“ ნავთობდამჭერის ექსპლუატაციისა და მომსახურების ინსტრუქცია

12.2.8 BOT-IMS3.A02-008

ნედლი ნავთობის შენახვისა და გადატვირთვის სადგურ „ხოლოდნაია სლობოდას“ სამრეწველო და სანიაღვრო ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობების ექსპლუატაციისა და მომსახურების ინსტრუქცია

12.2.9 BOT-IMS3.A02-009

მუქი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის საამქროს ცენტრალური ნავთობდამჭერის ექსპლუატაციისა და მომსახურების ინსტრუქცია

12.2.10 BOT-IMS3.A02-010

იმპორტირებული ნავთობპროდუქტების მიღებისა და განაწილების საამქროს ნავთობდამჭერის ექსპლუატაციისა და მომსახურების ინსტრუქცია

ჩანაწერები

- 12.2.11 BOT-IMS3.J01-111
მაკორექტირებელი / პრევენციული მოქმედებების გატარების წინადადება
- 12.2.12 BOT-IMS3.J01-1205
ზედაპირული წყლის ობიექტების მონიტორინგის შედეგები
- 12.2.13 BOT-IMS3.J01-1155
ჩამდინარე წყლების სამრეწველო ჩანაშვების მონიტორინგის შედეგები
წყლის გამწმენდი ლოკალური ნაგებობისთვის
- 12.2.14 BOT-IMS3.J01-1158
ყოველთვიური ანგარიში ბალასტისა და ნავთობპროდუქტებით
დაბინძურებული წყლების გამწმენდი ნაგებობების მუშაობის შესახებ
- 12.2.15 BOT-IMS3.J02-052
ნედლი ნავთობის შენახვისა და გადატვირთვის სადგურ „კაპრემუმის“
ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობების ექსპლუატაციის სავახტო
ჟურნალი
- 12.2.16 BOT-IMS3.J02-053
ნედლი ნავთობის შენახვისა და გადატვირთვის სადგურ „ხოლოდნაია
სლობოდას“ ნავთობდამჭერის ექსპლუატაციის სავახტო ჟურნალი
- 12.2.17 BOT-IMS3.J02-054
მუქი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის საამქროს
ცენტრალური ნავთობდამჭერის ექსპლუატაციის სავახტო ჟურნალი
- 12.2.18 BOT-IMS3.J02-055
ნავთისა და საავტომობილო ბენზინის გადატვირთვის სადგურის
ნავთობდამჭერის ექსპლუატაციის სავახტო ჟურნალი
- 12.2.19 BOT-IMS3.J02-056
იმპორტირებული ნავთობპროდუქტების მიღებისა და განაწილების საამქროს
ნავთობდამჭერის ექსპლუატაციის სავახტო ჟურნალი
- 12.2.20 BOT-IMS3.J02-057
დიზელის საწვავისა და ნავთის მიღებისა და გადატვირთვის სადგურის
ნავთობდამჭერის ექსპლუატაციის სავახტო ჟურნალი
- 12.2.21 BOT-EMTL-3-0050
წყლის გამწმენდი ძირითადი ნაგებობებში გაწმენდილ ჩამდინარე წყლებში
დამაბინძურებელი ნივთიერებების კონცენტრაციის განსაზღვრის შედეგები.

12.3 პროცესის მონაწილეები და მათი პასუხისმგებლობები

12.3.1 **გენერალური დირექტორი** პასუხისმგებელია აუცილებელი მაკორექტირებელი მოქმედებების ჩატარების შესახებ გადაწყვეტილების მიღებაზე.

12.3.2 **საოპერაციო დირექტორი და მთავარი ინჟინერი** პასუხისმგებელია აუცილებელი მაკორექტირებელი მოქმედებების ჩატარების შესახებ წინადადების განხილვასა და დადასტურებაზე.

12.3.3 **გარემოსდაცვითი მმართველი** პასუხისმგებელია:

- 1) ჩამდინარე წყლების გაწმენდისა და საავარიო საკვალთების მართვის ტექნოლოგიური პროცესების ინსპექტირების გეგმის შეთანხმება;
- 2) ჩამდინარე წყლების გაწმენდისა და საავარიო საკვალთების მართვის ტექნოლოგიური პროცესების კონტროლის საერთო ხელმძღვანელობა;
- 3) ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობების ექსპლუატაციის შედეგების შეფასება ზედაპირულ წყალსატევებში სამრეწველო ჩანაშვების დამაბინძურებელი ნივთიერებების ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების მონიტორინგის შედეგების საფუძველზე;
- 4) წყლის გამწმენდი ნაგებობების ექსპლუატაციის წესების დარღვევის შესაძლო მიზეზების განსახილველად და აუცილებელი მაკორექტირებელი მოქმედებების ჩატარების შესახებ გადაწყვეტილების მისაღებად საზოგადოების გენერალური დირექტორის პირველი მოადგილესთან შეხვედრის ორგანიზება;
- 5) მენეჯმენტის ინტეგრირებული სისტემაზე უფლებამოსილების მქონე პირებთან სამუშაო შეხვედრის ორგანიზაცია და კონკრეტულ უბნებზე წყლის გამწმენდი ნაგებობების ექსპლუატაციის წესების დარღვევის შესაძლო მიზეზების განხილვა;
- 6) სამსახურეობრივი ბარათის მომზადება სამუშაო შეხვედრის შედეგების მიხედვით;
- 7) წინადადებების მომზადება გარემოზე ზემოქმედების შესამცირებლად მაკორექტირებელი მოქმედებების ჩატარების აუცილებლობის თაობაზე;
- 8) ანორმალურ პირობებში ან ავარიულ ვითარებაში წყლის გამწმენდი ნაგებობების მონიტორინგის ორგანიზება.

12.3.4 **ინჟინერ-ეკოლოგის** პასუხისმგებელია:

- 1) წყლის გამწმენდი ნაგებობებისა და საავარიო საკვალთების მართვის ინსპექტირება და კონტროლი გაწმენდილი ჩამდინარე წყლების წყალსატევებში ჩაშვების პირობებში;
  - 2) მონიტორინგის ობიექტების, მონიტორინგის სისტემატურობისა და მოცულობის განსაზღვრის პროცესში მონაწილეობა;
  - 3) წყლის გამწმენდი ნაგებობებზე მომუშავე პერსონალის უშუალო ხელმძღვანელების მიერ ეკოლოგიური მონიტორინგის ღონისძიებათა გატარების კონტროლი;
  - 4) ზედაპირულ წყალსატევებში სამრეწველო ჩანაშვების დამაბინძურებელი ნივთიერებების ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების მონიტორინგის შედეგების საფუძველზე ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობების ექსპლუატაციის შედეგების შეფასების პროცესში მონაწილეობა;
  - 5) ეკოლოგიური მონიტორინგის შედეგების შესაფასებლად მენეჯმენტის ინტეგრირებული სისტემაზე უფლებამოსილების მქონე პირებთან სამუშაო შეხვედრაში მონაწილეობა;
  - 6) შეუსაბამობების აღმოჩენისას მაკორექტირებელი და პრევენციული ღონისძიებების პროექტების მომზადების პროცესში მონაწილეობა.
- 12.3.5 საოპერაციო ქვედანაყოფების (რომელთა ტერიტორიაზეც განლაგებულია ნავთობდამჭერები) ხელმძღვანელების პასუხისმგებლობაში შედის:
- 1) ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობების ექსპლუატაციისა და საავარიო საკვალთების მართვის წესების დაცვის უზრუნველყოფა;
  - 2) ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობების ექსპლუატაციის სავახტო ჟურნალში ჩანაწერების შეტანის სისწორის უზრუნველყოფა;
  - 3) ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობების ექსპლუატაციის ტექნოლოგიური რეჟიმის კონტროლის უზრუნველყოფა და შესაბამისი ჩანაწერების წარმოება წყლის გამწმენდი ნაგებობების მონიტორინგის იმ პარამეტრების მიხედვით, რომლებიც წინამდებარე თვის დანართის ცხრილში არის მითითებული;
  - 4) წყლის გამწმენდი ნაგებობების ექსპლუატაციის ტექნოლოგიური რეჟიმის მონიტორინგის შედეგების პირველადი შეფასების განხორციელება და შეუსაბამობების აღმოჩენისას შესაბამისი ინფორმაციის წარდგენა სასაქონლო განყოფილების უფროსისთვის.
- 12.3.6 საოპერაციო ქვედანაყოფების (რომელთა ტერიტორიაზეც განლაგებულია ნავთობდამჭერები) უფროსი ოპერატორების პასუხისმგებლობაში შედის:
- 1) ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობების ექსპლუატაციისა და საავარიო საკვალთების მართვის წესების დაცვის კონტროლი;

- 2) აღმოჩენილი შეუსაბამობების აუცილებელი გამოსწორების ღონისძიებების კონტროლი და უშუალო ხელმძღვანელისთვის შესაბამისი ინფორმაციის მიწოდება;
- 3) ჩანაწერების წარმოება ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობებისა და საავარიო საკვალთების ექსპლუატაციის შესახებ.

12.4 მონიტორინგის ობიექტები (გამწმენდი ნაგებობების)

12.4.1 წყლის გამწმენდი ნაგებობების ტექნოლოგიური რეჟიმისა და ავარიულად ჩამდინარე წყლების ავარიული ჩაშვების ექსპლუატაციის მონიტორინგის ობიექტებს წარმოადგენს წყლის გამწმენდი ყველა ლოკალური და ძირითადი ნაგებობა:

- 1) საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის საამქროს (ნავმისადგომების უბნის) გამწმენდი ნაგებობები;
- 2) დიზელის საწვავისა და ნავთის მიღებისა და გადატვირთვის სადგურის ნავთობდამჭერი;
- 3) ყოფილი ნავთისა და საავტომობილო ბენზინის გადატვირთვის სადგურის ტერიტორიაზე გრუნტის წყლების სადრენაჟო სისტემის ნავთობდამჭერი;
- 4) გათხევადებული ნახშირწყალბადიანი აირის მიღებისა და გადატვირთვის სადგურის ნავთობდამჭერი
- 5) **გათხევადებული ნახშირწყალბადიანი აირის მიღებისა და გადატვირთვის სადგურის პირობითად სუფთა ჩამდინარე წყლები**
- 6) მუქი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის საამქროს ცენტრალური ნავთობდამჭერი;
- 7) პირობითად სუფთა სანიაღვრე წყლების გადატუმბვა მუქი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის საამქროს №2 ესტაკადიდან
- 8) პირობითად სუფთა სანიაღვრე წყლების გადატუმბვა მუქი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის საამქროს №250 და №251 სარეზერვუარო პარკებიდან
- 9) ნედლი ნავთობის შენახვისა და გადატვირთვის სადგურ „კაპრემუმის“ ნავთობდამჭერი;
- 10) ნედლი ნავთობის შენახვისა და გადატვირთვის სადგურ „ხოლოდნაია სლობოდას“ ნავთობდამჭერი;

11) იმპორტირებული ნავთობპროდუქტების მიღებისა და განაწილების საამქროს ნავთობდამჭერი.

12) სახიფათო ნარჩენების გადამუშავების (ნავთობშლამების ინსინერაციის) ობიექტის ნავთობდამჭერი

12.4.2 ჩამდინარე წყლის გამწმენდი ნაგებობების მონიტორინგის პარამეტრები მითითებულია წინამდებარე თვის დანართში.

12.5 მონიტორინგის ობიექტები (ავარიული ჩაშვების)

12.5.1 ჩამდინარე წყლები ავარიული ჩაშვების მონიტორინგის ობიექტებს წარმოადგენს:

- 1) მუქი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის საამქროს ცენტრალური ნავთობდამჭერის საავარიო საკვალთები;
- 2) დიზელის საწვავისა და ნავთის მიღებისა და გადატვირთვის სადგურის ნავთობდამჭერის საავარიო საკვალთი;
- 3) ნედლი ნავთობის შენახვისა და გადატვირთვის სადგურ „კაპრემუმის“ ნავთობდამჭერის საავარიო საკვალთი;
- 4) ნედლი ნავთობის შენახვისა და გადატვირთვის სადგურ „ხოლოდნაია სლობოდას“ ნავთობდამჭერის საავარიო საკვალთი.

12.5.2 ყველა საავარიო საკვალთი ილუქება საზოგადოების უსაფრთხოების სამსახურისა და დაცვის საუწყებო სამსახურის (დაცვის პოლიციის) სპეციალური ლუქებით. უსაფრთხოების სამსახურის მუშაკები (ყოველდღიურად) აწარმოებენ საავარიო საკვალთებზე ლუქების დაცულობის მონიტორინგს. ლუქის დაზიანების შემთხვევაში მუშაკი მოქმედებს შიდა შეტყობინებების სქემის მიხედვით.

12.5.3 საავარიო საკვალთების ექსპლუატაციის მონიტორინგის შესახებ ჩანაწერებს შესაბამისი საოპერაციო ქვედანაყოფის უფროსი ოპერატორი აწარმოებს ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობების სავახტო ჟურნალში.

12.6 საინფორმაციო მოდელი

12.6.1 ჩანაწერები წყლის გამწმენდი ნაგებობების ტექნოლოგიური რეჟიმის მონიტორინგის შედეგების შესახებ შეაქვთ შესაბამისი საოპერაციო ქვედანაყოფის სავახტო ჟურნალში.

12.6.2 ტექნიკური რეგლამენტით დადგენილ მოთხოვნებთან საკონტროლო პარამეტრების შეუსაბამობის აღმოჩენისას საოპერაციო ქვედანაყოფის ხელმძღვანელი ადგენს წინადადებას მაკორექტირებელი / პრევენციული მოქმედებების გატარების შესახებ და რეაგირებისთვის წარუდგენს უშუალო ხელმძღვანელს.

12.7 შედეგების შეფასება

- 12.7.1 წყლის გამწმენდი ნაგებობების ტექნოლოგიური რეჟიმის მონიტორინგის შედეგების პირველად შეფასებას აწარმოებს საოპერაციო ქვედანაყოფის ხელმძღვანელი. წყლის გამწმენდი ნაგებობების ტექნოლოგიური რეჟიმის მონიტორინგის შედეგების შეფასებას, ასევე, ახდენს ინჟინერ ეკოლოგი წყლის გამწმენდი ნაგებობების ინსპექტირების დროს.
- 12.7.2 შენიშვნებსა და კომენტარებს აფორმებს საოპერაციო ქვედანაყოფის ხელმძღვანელი მაკორექტირებელი / პრევენციული მოქმედებების გატარების შესახებ წინადადების (შემდგომ – წინადადების) სახით და რეაგირებისთვის წარუდგენს უშუალო ხელმძღვანელს.
- 12.7.3 წინადადება განიხილება სამუშაო შეხვედრაზე გარემოსდაცვითი მმართველის, საოპერაციო დირექტორის, და მთავარი ინჟინრის თანდასწრებით. სამუშაო შეხვედრა ფორმდება შესაბამისი ოქმით, რომელშიც აღინიშნება აუცილებელი მაკორექტირებელი / პრევენციული მოქმედებების ჩამონათვალი.
- 12.7.4 სამუშაო შეხვედრის ოქმის საფუძველზე ხდება სამსახურეობრივი ბარათის მომზადება საზოგადოების გენერალური დირექტორის სახელზე, რომელშიც შეთავაზებულია შესაბამისი მაკორექტირებელი / პრევენციული მოქმედებების გატარება.
- 12.7.5 შეუსაბამობების შესასწორებლად მაკორექტირებელი ღონისძიებებთან დაკავშირებული სარემონტო-ტექნიკური სამუშაოები წყლის გამწმენდი ნაგებობებში ტარდება რიგგარეშედ, საზოგადოების გენერალური დირექტორის ან მთავარი ინჟინრის რეზოლუციის საფუძველზე.

12.8 დანართი: წყლის გამწმენდი ნაგებობების მონიტორინგის პარამეტრები

ცხრილი: წყლის გამწმენდი ნაგებობების მონიტორინგის პარამეტრები

საკონტროლო პარამეტრი	კონტროლის მეთოდი	კონტროლის შედეგზე რეაგირება	კონტროლის სიხშირე და კონტროლზე პასუხისმგებელი პირი
ჩამდინარე წყლების გაწმენდის ტექნოლოგიური რეგლამენტის დაცვის სისწორე	წყლის გამწმენდი ნაგებობების საექსპლუატაციო რეჟიმის შედარება ექსპლუატაციის შესაბამისი ინსტრუქციის მოთხოვნებთან	აღმოჩენილი შეუსაბამობის აუცილებელი გამოსწორების ღონისძიებების ორგანიზება (ჩანაწერი სავახტო ჟურნალში)	- თითოეულ ცვლაში ერთხელ - უბნის უფროსი ოპერატორი
		აღმოჩენილი შეუსაბამობის აუცილებელი გამოსწორების ღონისძიებების ორგანიზება (აუცილებელი მიწერილობა ან დასკვნა ზღვრულად დასაშვები	- თვეში ერთხელ - უბნის უფროსი წყლიწადში ორჯერ – ინჟინერ-ეკოლოგი

საკონტროლო პარამეტრი	კონტროლის მეთოდი	კონტროლის შედეგზე რეაგირება	კონტროლის სიხშირე და კონტროლზე პასუხისმგებელი პირი
		კონცენტრაციის შესახებ)	
დაჭერილი ნავთობპროდუქტების რაოდენობა	დაჭერილი ნავთობპროდუქტების რაოდენობის ცვლილების გაზომვის შედეგების შემოწმება	<p>აღმოჩენილი შეუსაბამობის აუცილებელი გამოსწორების ღონისძიებების ორგანიზება (ჩანაწერი სავახტო ჟურნალში)</p> <p>აღმოჩენილი შეუსაბამობის აუცილებელი გამოსწორების ღონისძიებების ორგანიზება (აუცილებელი მიწერილობა ან დასკვნა ზღვრულად დასაშვები კონცენტრაციის შესახებ)</p>	<p>- თვეში ერთხელ - უბნის უფროსი</p> <p>- კვარტალში ერთხელ - მის -ის წარმომადგენელი</p> <p>წელიწადში ორჯერ – ინჟინერ - ეკოლოგი</p>
გაწმენდილი ჩამდინარე წყლების ხარისხობრივი მაჩვენებლები წყლის გამწმენდ ძირითად ნაგებობებში	გაწმენდილი ჩამდინარე წყლების ხარისხობრივი მაჩვენებლების შედარება ზღვრულად დასაშვები კონცენტრაციების ნორმებთან	აღმოჩენილი შეუსაბამობის აუცილებელი გამოსწორების ღონისძიებების ორგანიზება (ჩანაწერი სავახტო ჟურნალში)	<p>- თითოეულ ცვლაში ერთხელ - უბნის უფროსი - ოპერატორი</p>

13 საწარმოო ჩაშვებების მონიტორინგი

13.1 მონიტორინგის ამოცანები

13.1.1 მონიტორინგის მიზანი: ზედაპირულ წყალსატევებში საწარმოო ჩაშვების დამაბინძურებელი ნივთიერებების ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების ლაბორატორიული კონტროლის უზრუნველყოფისა და ზედაპირული წყლის ობიექტების ზენორმატიული დაბინძურებისაგან დაცვა.

- 1) საწარმოო ჩაშვების მონიტორინგის ამოცანებია:
- 2) ზედაპირულ წყლის ობიექტებში საწარმოო ჩაშვების ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების განსაზღვრა.
- 3) წყლის ობიექტში ჩაშვებული ცალკეული დამაბინძურებელი ნივთიერების რაოდენობის იდენტიფიკაცია.
- 4) ზედაპირული წყლის ობიექტებში ჩაშვებული ჩამდინარე წყლების მახასიათებლების შეფასება.
- 5) წყალგამწმენდ ნაგებობებში ჩამდინარე წყლების გაწმენდის ეფექტურობის შეფასება.

- 6) დაბინძურების ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების ზღვრულ ნორმებთან შეუსაბამობის შემთხვევაში, შესაბამისი მიზეზების გამოვლენა და მაკორექტირებელი მოქმედებების განსაზღვრა.
- 7) სტატისტიკური აღრიცხვისათვის და ანგარიშგებისათვის შესაბამისი მონაცემების მომზადება.
- 8) ზედაპირული წყლის ობიექტის ზენორმატიული და ავარიული დაბინძურების პრევენცია.

13.1.2 ზედაპირულ წყალსატევებში საწარმოო ჩაშვების დამაბინძურებელი ნივთიერებების მაჩვენებლების მონიტორინგის პროცესი ხორციელდება საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს, 7.05.1998 წ. №65 ბრძანებით დამტკიცებული, ბდს-ს ინსტრუქციების მოთხოვნების გათვალისწინებით „წყლის გამოყენების აღრიცხვისა და ანგარიშგების შესახებ“.

13.2 ნორმატიული მითითებები და ჩანაწერების ფორმები

- 13.2.1 საქართველოს კანონი №2116
„წყლის შესახებ“.
- 13.2.2 საქართველო კანონი №5069
«საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის შესახებ»
- 13.2.3 საქართველოს მთავრობის დადგენილება № 414
„ზედაპირულ წყლის ობიექტებში ჩამდინარე წყალთან ერთად მავნე ნივთიერებების ჩაშვების მდზ-ის (მაქსიმალური დაბინძურების ზღვარი) ანგარიშის ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების შესახებ“
- 13.2.4 საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის ბრძანება №65
«წყლის მოხმარების პირველადი აღრიცხვისა და მათი მართვის ფორმების დამტკიცების შესახებ»
- 13.2.5 საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს სტატისტიკის დეპარტამენტის ბრძანება №63-ც
«წყლის გამოყენების სახელმწიფო აღრიცხვის დებულება»
- 13.2.6 საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის №65 ბრძანება.
«წყლის მოხმარების აღრიცხვის წესები»

შიდა დოკუმენტები

- 13.2.7 BOT-EMTL-1-0033
გაწმენდილი ჩამდინარე წყლების დაბინძურების სინჯების აღებისა და ლაბორატორიული კონტროლის ყოველთვიური გრაფიკი.

- 13.2.8 BOT-EMTL-3-0032
წყლის სინჯების აღების წესები
- 13.2.9 BOT-EMTL-3-0002
წყალში ნავთობპროდუქტების შემცველობის კონცენტრაციის გაზომვის მეთოდიკა
- 13.2.10 BOT-EMTL-3-0003
წყალში მექანიკური მინარევების (შეწონილი ნივთიერებების) შემცველობის კონცენტრაციის გაზომვის მეთოდიკა
- 13.2.11 BOT-EMTL-3-0004
წყლის ტემპერატურის განსაზღვრის მეთოდიკა.
- 13.2.12 BOT-EMTL-3-0005
წყლის შეფერილობის (ფერის) განსაზღვრის მეთოდიკა
- 13.2.13 BOT-EMTL-3-0006
წყლის სუნის განსაზღვრის მეთოდიკა

ჩანაწერები

- 13.2.14 წყლის გამოყენების სახელმწიფო აღრიცხვის ფორმა
- 13.2.15 პად-4
პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტი – წყალმომარების აღრიცხვის ფორმა წყალშოში დანადგარების ჩვენებების მიხედვით
- 13.2.16 პად-5
პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტი – წყალმომარების აღრიცხვის ფორმა (წყალჩაშვების) წყლის მოხმარების გამოსაანგარიშებლად არაინსტრუმენტალური ხერხით.
- 13.2.17 პად-6
პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტი – წყალსატევებში ჩაშვებული ჩამდინარე წყლების ხარისხობრივი მაჩვენებლების ანგარიშის ფორმა
- 13.2.18 BOT-IMS3.J01-111
წინმსწრები (პრევენციული) და მაკორექტირებელი ღონისძიებების შესახებ წინადადების მომზადების და განხორციელების წესი
- 13.2.19 BOT-IMS3.J01-1205
წყლის ზედაპირული ობიექტების მონიტორინგის შედეგები
- 13.2.20 BOT-EMTL-4-0002
წყლის სინჯების აღრიცხვის ჟურნალი
- 13.2.21 BOT-EMTL-4-0007
ჩამდინარე წყლების სინჯების შემოწმების შედეგების ჟურნალი

13.2.22 BOT-EMTL-3-0050

ძირითად წყალგამწმენდ ნაგებობებზე (წყალსატევში ჩაშვების წინ) გაწმენდილ ჩამდინარე წყლებში დამაბინძურებელი ნივთიერებების კონცენტრაციის გაზომვის შედეგები.

13.2.23 BOT-EMTL-3-0114

ჩამდინარე წყლების სინჯების შემოწმების ოქმი

13.2.24 BOT-IMS3.J01-1155

ლოკალურ (შუალედურ) წყალგამწმენდ ნაგებობებზე ჩამდინარე წყლების საწარმოო ჩაშვების შედეგების მონიტორინგი

13.2.25 BOT-IMS3.J01-1158

ყოველთვიური ანგარიში ნავმისადგომების უბნის გამწმენდ ნაგებობებზე გაწმენდილი ჩამდინარე წყლების ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების შესახებ

13.2.26 BOT-IMS3.J01-1194

ჩამდინარე წყლების რაოდენობის განსაზღვრის შესახებ ანგარიშის ფორმა

13.2.27 BOT-IMS3.J02-155

წყალსატევებში ჩამდინარე წყლების ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მახასიათებლების პირველადი აღრიცხვის ჟურნალები (ჰად-6)

13.2.28 BOT-IMS3.J01-1156

ძირითადი წყალგამწმენდი ნაგებობებში (წყალსატევში ჩაშვების წინ) გაწმენდილ ჩამდინარე წყლებში დამაბინძურებელი ნივთიერებების კონცენტრაციის გაზომვის შესახებ ანგარიშის ფორმა.

13.3 პროცესის მონაწილეები და მათი პასუხისმგებლობები

13.3.1 გენერალური დირექტორი პასუხისმგებელია აუცილებელი მაკორექტირებელი მოქმედებების განხორციელების შესახებ გადაწყვეტილების მიღებაზე.

13.3.2 გარემოსდაცვითი მმართველი პასუხისმგებელია:

- 1) სინჯების აღების და ლოკალურად (შუალედურად) გაწმენდილი და/ან და წყალსატევებში ჩაშვების წინ საბოლოოდ გაწმენდილი ჩამდინარე წყლების ლაბორატორიულ კონტროლის ყოველთვიური გრაფიკის შეთანხმება და ამ გრაფიკების შესრულების კონტროლი;
- 2) საზოგადოების გენერალური დირექტორთან შეხვედრის ორგანიზება ზდრ-ს ნორმის გადაჭარბების შესაძლო მიზეზების განსახილველად და აუცილებელი მაკორექტირებელი ღონისძიებების ჩატარების შესახებ გადაწყვეტილების მისაღებად.
- 3) საწარმოო უბანზე მენეჯმენტის ინტეგრირებული სისტემის უფლებამოსილ პირთან სამუშაო შეხვედრის ორგანიზება და

კონკრეტული გამწმენდი ნაგებობიდან ზედაპირულ წყალსატევში დამაბინძურებელი ნივთიერებების ზღრ-ს ნორმის გადაჭარბების შესაძლო მიზეზების და აუცილებელი მაკორექტირებელი ღონისძიებების ჩატარების შესახებ წინადადებების განხილვა.

- 4) სამუშაო შეხვედრის შედეგების მიხედვით ჩანაწერის მომზადება;
- 5) გარემოზე ზემოქმედების შესარბილებლად მაკორექტირებელი მოქმედებების ჩატარების აუცილებლობის შესახებ წინადადების მომზადება;
- 6) ანორმალურ პირობებში ან ავარიულ სიტუაციებში გარემოს მონიტორინგის ორგანიზაცია;
- 7) წყლის გამოყენების სახელმწიფო აღრიცხვის სტატისტიკური ფორმის №04-1-01 მომზადება.

13.3.3 ინჟინერ-ეკოლოგი პასუხისმგებელია:

- 1) წყალგამწმენდი ნაგებობების ექსპლუატაციის და გაწმენდილი ჩამდინარე წყლების წყალსატევებში ჩაშვების პირობების ინსპექტირება;
- 2) მონიტორინგის ობიექტების, მონიტორინგის სისტემატურობისა და მოცულობის განსაზღვრის პროცესებში მონაწილეობა;
- 3) ეკოლოგიური მონიტორინგის ღონისძიებების კონტროლი;
- 4) ეკოლოგიური მონიტორინგის შედეგების შესაფასებლად მის-ს პასუხისმგებელ პირთან სამუშაო შეხვედრაში მონაწილეობაზე;
- 5) წყალგამწმენდი ნაგებობების ექსპლუატაციის და გაწმენდილი ჩამდინარე წყლების წყალსატევებში ჩაშვების პირობების შეუსაბამობის აღმოჩენის შემთხვევაში პრევენციულ და მაკორექტირებელ ღონისძიებებში მონაწილეობა.

13.3.4 ლაბორატორიის უფროსი პასუხისმგებელია:

- 1) ზედაპირული წყლის ობიექტების მონიტორინგის ყოველთვიური გრაფიკის შემუშავებასა და მისი შესრულების უზრუნველყოფაზე;
- 2) ჩამდინარე წყლებში დამაბინძურებელი ნივთიერებების კონცენტრაციის გასაზომად სინჯების აღების და ლაბორატორიული ანალიზების ღონისძიებების ორგანიზაციასა და კონტროლზე და დადგენილ მეთოდებთან და მეთოდიკებთან მათ შესაბამისობაზე;
- 3) ლოკალურ (შუალედური) და ძირითად წყალგამწმენდი ნაგებობებში მიწოდებული და გაწმენდილი, ჩამდინარე წყლების ხარისხობრივი მაჩვენებლების მონიტორინგის დროს დამაბინძურებელი ნივთიერებების კონცენტრაციის გაზომვების შედეგების შესაბამის ჟურნალში სწორად გაფორმებაზე;

- 4) ლოკალურ წყალგამწმენდ ნაგებობებზე შუალედურად გაწმენდილ და ძირითად წყალგამწმენდ ნაგებობებში საბოლოოდ გაწმენდილ ჩამდინარე წყლებში მავნე ნივთიერებების კონცენტრაციის გაზომვის ლაბორატორიული ანალიზების შედეგების პირველად შეფასებასა და მონიტორინგის შედეგების შესახებ გარემოსდაცვითი მმართველის ინფორმირებაზე.

13.3.5 უფროსი ლაბორანტი და ლაბორანტი პასუხისმგებელი არიან:

- 1) ზედაპირული წყლის ობიექტებიდან წყლის სინჯების აღებასა და დამაბინძურებელი ნივთიერებების კონცენტრაციის გაზომვების შესრულებაზე წინამდებარე წესებით დადგენილი მეთოდებითა და მეთოდიკებით.
- 2) წყალგამწმენდ ნაგებობებში ჩამდინარე წყლების მონიტორინგის შედეგების შესაბამის ჟურნალში გაფორმებაზე.

13.3.6 საოპერაციო ქვედანაყოფების (რომელთა ტერიტორიაზეც განლაგებულია ნავთობდამჭერები) ხელმძღვანელები პასუხს აგებენ:

- 1) გარემოსდაცვითი მმართველთან სამუშაო შეხვედრაში მონაწილეობაზე ზდჩ-ს ნორმების გადაჭარბების შესაძლო მიზეზების განსაზღვრვასა და გარემოზე ზემოქმედების შესარბილებლად პრევენციულ და მაკორექტირებელ მოქმედებებთან დაკავშირებით წინადადებების შემუშავებასა და მათი შესრულებაზე დადგენილ ვადებში;

13.3.7 საოპერაციო ქვედანაყოფების (რომელთა ტერიტორიაზეც განლაგებულია ნავთობდამჭერები) უფროსი ოპერატორი / გამწმენდი ნაგებობის ოპერატორი პასუხისმგებელია:

- 1) წყალგამწმენდ ნაგებობებში შემავალი ჩამდინარე წყლის სადღეღამისო მოცულობის გაზომვების შედეგების წყალგამწმენდი ნაგებობების ექსპლუატაციის საკონტროლო ჟურნალში რეგისტრაციაზე;
- 2) აწარმოოს წყალგამწმენდი ნაგებობების ექსპლუატაციის საკონტროლო ჟურნალში შესაბამისი ჩანაწერები;
- 3) ზედაპირულ წყალსატევებში ჩამდინარე წყლების ჩაშვების მონიტორინგის შედეგების აღრიცხვაზე, თითოეული ძირითადი წყალგამწმენდი ნაგებობისათვის ცალ-ცალკე.

13.4 მონიტორინგის ობიექტები

- 13.4.1 წყალჩაშვების მონიტორინგის ობიექტებს წარმოადგენენ ჩამდინარე წყლები საზოგადოების ყველა წყალგამწმენდ ნაგებობაში ლოკალური (შუალედური) და საბოლოო გაწმენდის შემდეგ.
- 13.4.2 ზედაპირულ წყალსატევებში ჩაშვებული ჩამდინარე წყლების გამენდის ხარისხის და საერთო ემისიის კონტროლი წარმოებს ზღვ-ს ნორმების მოთხოვნების გათვალისწინებით.
- 13.4.3 ზედაპირულ წყალსატევებში ჩამდინარე წყლების ჩაშვება ხორციელდება 6 სხვადასხვა წერტილიდან.
- 1) ჩაშვების წერტილი №1 – ჩამდინარე წყლების სიღრმისეული ჩაშვება ზღვაში, ნავმისადგომების უბნის ძირითად გამწმენდ გამწმენდ ნაგებობებში ნორმატიული გაწმენდის შემდეგ.
  - 2) ჩაშვების წერტილი №2 – ჩამდინარე წყლების ჩაშვება მდინარე ყოროლისწყალში კაპრეშუმის მონაკვეთის გამწმენდ კონსტრუქცია-ნაგებობებში წარმოებული ნორმატიული გაწმენდის შემდეგ.
  - 3) ჩაშვების წერტილი №3 – ჩამდინარე წყლების ჩაშვება მდინარე კუბასწყალში, გათხევადებული ნახშირწყალბადიანი აირების მიღების და გადატვირთვის სადგურის ნავთობდაჭერში ნორმატიული გაწმენდის შემდეგ.
  - 4) ჩაშვების წერტილი №4 – რკინიგზის №2 ესტაკადის სახურავიდან ორგანიზებულად შეგროვილი წვიმის პირობითად სუფთა წყლების ჩაშვება მდინარე ბარცხანაში.
  - 5) ჩაშვების წერტილი №5 – №№250, 252 რეზერვუარების პარკის ტერიტორიიდან და კომპანია „ვიბროდიაგნოსტიკ“-ის 3x12000 მ3 რეზერვუარების პარკის ტერიტორიიდან ორგანიზებულად შეგროვილი წვიმის პირობითად სუფთა წყლების ჩაშვება მდინარე ბარცხანაში.
  - 6) ჩაშვების წერტილი №6 – ჩამდინარე წყლების ჩაშვება მდინარე ბარცხანაში, „ხოლოდნაია სლობოდას“ უბანზე არესებული გამწმენდ ნაგებობებში ნორმატიული გაწმენდის შემდეგ.
- 13.4.4 ზედაპირულ წყალსატევებში ჩაშვებულ ჩამდინარე წყლებში დამაბინძურებელი ნივთიერებების მონიტორინგის ობიექტები და კონტროლირებული პარამეტრები წარმოდენილია წინამდებარე თავის დანართის ცხრილში.
- 13.4.5 ზღვ-ს ნორმების და გაწმენდილი ჩამდინარე წყლების ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაკვირვების ეკოლოგიური მონიტორინგის სისტემის მაჩვენებლების საფუძველზე, ლაბორატორიის უფროსი შეიმუშავებს გაწმენდილი ჩამდინარე წყლების სინჯების აღებისა და ლაბორატორიული კონტროლის ყოველთვიურ გრაფიკს (განრიგს) და ელექტრონული ფოსტით უგზავნის გრემოსდაცვით მმართველს.

- 13.4.6 ლაბორატორია, ზედაპირულ წყალსატევებში ჩაშვებულ ჩამდინარე წყლებში დამაბინძურებელი ნივთიერებების ლაბორატორიულ კონტროლს ახორციელებს დამტკიცებულ გრაფიკის შესაბამისად. თუმცა ანორმალურ პირობებში ან ავარიულ სიტუაციებში, გრემოსდაცვით მმართველის მითითებით, ჩამდინარე წყლის სინჯების აღება და მათი ლაბორატორიული ანალიზი შეიძლება ჩატარდეს მონიტორინგის გრაფიკის გარეშე.
- 13.4.7 ნავთობპროდუქტების საზღვაო ტრანსპორტით მიღების და გადატვირთვის საამქროს (ნავმისადგომების უბნის) წყალგამწმენდ ნაგებობებში შემოსული ჩამდინარე წყლის მოცულობის გაზომვის შედეგების სამორიგეო ჟურნალში შეტანა ხდება უფროსი ოპერატორის მიერ.
- 13.4.8 სხვა წყალგამწმენდ ნაგებობებში შემავალი ჩამდინარე წყლის მოცულობის დადგენა ხდება ლაბორატორიის უფროსის მიერ ანგარიშის მეთოდით (სანიაღვრე, საწარმოო და სამეურნეო ჩამდინარე წყლების რაოდენობების დაანგარიშებით და შემდეგ, შეჯამებით).

13.5 ჩამდინარე წყლის სინჯების აღება და გამოცდა

- 13.5.1 ჩამდინარე წყლის სინჯების აღება ხორციელდება ლაბორანტების მიერ წყლის სინჯების აღების წესების BOT-EMTL-3-0032–მოთხოვნების დაცვით.
- 13.5.2 ზღმ-ს ნორმების თანახმად, ჩამდინარე წყლებში დამაბინძურებელი ნივთიერებების მონიტორინგის დროს, ლაბორატორიულ კონტროლსა და გაზომვას უნდა დაექვემდებარონ შემდეგი მაჩვენებლები:

1)	წყალში ნავთობპროდუქტების (TPH) კონცენტრაცია	BOT-EMTL-3-0002 წყალში ნავთობპროდუქტების შემცველობის კონცენტრაციის გაზომვის მეთოდიკა
2)	წყალში მექანიკური მინარევების (შეწონილი ნივთიერებების) კონცენტრაცია	BOT-EMTL-3-0003 წყალში მექანიკური მინარევების (შეწონილი ნივთიერებების) შემცველობის კონცენტრაციის გაზომვის მეთოდიკა
3)	ჟანგბადის ბიოლოგიური მოთხოვნილება (ჟბმ ა)	გაზომვა ხორციელდება კონტრაქტორი ლაბორატორიის (აჭარის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სსიპ „სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრი) მიერ შესაბამისი ხელშეკრულების საფუძველზე.
4)	წყლის ტემპერატურა	BOT-EMTL-3-0004 წყლის ტემპერატურის განსაზღვრის მეთოდიკა.
5)	სუნი	BOT-EMTL-3-0006 წყლის სუნის განსაზღვრის მეთოდიკა
6)	წყლის შეფერილობა (ფერი)	BOT-EMTL-3-0005 წყლის შეფერილობის (ფერის) განსაზღვრის მეთოდიკა

13.5.3 საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის საამქროს (ნავმისადგომების უბნის) გამწმენდი ნაგებობებიდან ზღვაში №1 ჩაშვების წერტილში ჩაშვებული ჩამდინარე წყლების მოცულობის განსაზღვრა:

- 1) ზღვაში ჩაშვებული ჩამდინარე წყლების რაოდენობა (m^3) განისაზღვრება ბუფერულ რეზერვუარებში ჩამდინარე წყლების ჩაშვებამდე და ჩაშვების შემდეგ წყლის დონეებს შორის სხვაობის (m) რეზერვუარების ფსკერის ფართობზე (m^2) გადამრავლებით .
- 2) ბუფერულ რეზერვუარებში ჩამდინარე წყლების ჩაშვებამდე და ჩაშვების შემდეგ წყლის დონეების შესახებ და ზღვაში ჩაშვებული გაწმენდილი ჩამდინარე წყლების რაოდენობის ჩანაწერები შეიტანება გამწმენდი ნაგებობების ექსპლუატაციის სამორიგეო ჟურნალში გამწმენდი ნაგებობების უფროსი ოპერატორის მიერ.

13.5.4 №2, №3, №4, №5, №6 ჩაშვების წერტილებიდან ჩაშვებული ჩამდინარე წყლების მოცულობის განსაზღვრა:

ნედლი ნავთობის შენახვისა და გადატვირთვის, სადგური „კაპრემუმის“, ნედლი ნავთობის შენახვისა და გადატვირთვის, სადგურიდან „ხოლოდნაია სლობოდას“ და გათხევადებული ნახშირწყალბადოვანი აირების სადგურის ნავთობდამჭერებიდან, №2 ესტაკადის სახურავიდან და №№250, 251 რეზერვუარის პარკიდან მდინარეებში ჩაშვებული ჩამდინარე წყლების რაოდენობები განისაზღვრება წვიმის სანიაღვრე წყლების რაოდენობისა და საანგარიშო პერიოდში გახარჯული ტექნიკური და სასმელი წყლის რაოდენობის შეჯამებით, შემდეგი ფორმულით:

$$W_{\text{ჩამდ.წყ.}} = W_{\text{სან.წყ.}} + W_{\text{ტექნ.წყ.}} + W_{\text{სასმ.წყ.}}, M^3.$$

სადაც, $W_{\text{სან.წყ.}}$ – არის სანიაღვრე წყლების რაოდენობა საანგარიშო პერიოდის მანძილზე.

$W_{\text{ტექნ.წყ.}}$ – არის საანგარიშო პერიოდში გახარჯული ტექნიკური წყლის რაოდენობა.

$W_{\text{სასმ.წყ.}}$ - არის საანგარიშო პერიოდში გახარჯული სასმელი წყლის რაოდენობა.

$$W_{\text{სან.წყ.}} = L \times F \times 0,7 \times 10^{-6}, M^3,$$

სადაც, L – არის ნალექების რაოდენობა საანგარიშო პერიოდში, მმ

F – არის სანიაღვრე წყლების წყალსაკრების ფართობი, m^2 .

- 13.6.1 ძირითადი და ლოკალური წყალგამწმენდი ნაგებობებიდან ზედაპირულ წყალსატევებში ჩაშვებული ჩამდინარე წყლების ხარისხობრივი მაჩვენებლების მონიტორინგის დროს დამაბინძურებელი ნივთიერებების კონცენტრაციის გაზომვის შედეგებს ლაბორატორიის პერსონალი აფორმებს ჩამდინარე წყლების სინჯების გამოცდების ჟურნალებში.
- 13.6.2 ძირითად წყალგამწმენდ ნაგებობებზე გაწმენდილ ჩამდინარე წყლებში დამაბინძურებელი ნივთიერებების კონცენტრაციის გაზომვის შედეგები ყოველდღე გადაეგზავნება გარემოსდაცვით მმართველს.
- 13.6.3 ზედაპირულ წყალსატევებში ჩაშვებული ჩამდინარე წყლების მონიტორინგის შედეგების საფუძველზე, ლაბორატორიის უფროსი გარემოსდაცვით მმართველს უგზავნის ყოველთვიურ ანგარიშს ლოკალური წყალგამწმენდი ნაგებობების და ნავმისადგომების უბნის გამწმენდი ნაგებობების (ძველი სახელწოდება - ბალასტური და ლიალური წყლების გამწმენდი ნაგებობა) მუშაობის შესახებ, ასევე ჩამდინარე წყლების რაოდენობის განსაზღვრის ანგარიშის ფორმას.
- 13.6.4 ზედაპირულ წყალსატევებში ჩაშვებული ჩამდინარე წყლების მონიტორინგის შედეგების შედეგების აღრიცხვა თითოეული ძირითადი წყალგამწმენდი ნაგებობისათვის, ცალ-ცალკე, წარმოებს წყალსატევებში ჩაშვებული ჩამდინარე წყლების ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების პირველადი აღრიცხვის ჟურნალში (ჰად-6) საწარმოო უბნის (ან გამწმენდი ნაგებობის) უფროსი ოპერატორის მიერ.

13.7 შედეგების შეფასება

- 13.7.1 ლოკალური და ძირითადი წყალგამწმენდი ნაგებობებიდან ზედაპირულ წყალსატევებში ჩაშვებულ ჩამდინარე წყლებში დამაბინძურებელი ნივთიერებების კონცენტრაციის გაზომვის (ლაბორატორიული ანალიზების) შედეგების პირველად შეფასებას ახდენს ლაბორატორიის უფროსი, რომელსაც შეაქვს თავისი კომენტარები და განსაკუთრებული აღნიშვნები შესაბამის საინფორმაციო ბიულეტენში.
- 13.7.2 პირველადი შეფასების ჩანაწერები, შევსებული ფორმების სახით ელექტრონული ფოსტით ეგზავნება გარემოსდაცვით მმართველს, დაუყოვნებლივ, შესაბამისი ლაბორატორიული ანალიზების დასრულების შემდეგ.
- 13.7.3 ინფორმაციას კონტრაქტორი ლაბორატორიის მიერ ჟმ-ს გაზომვის შედეგებზე იღებს ემსლ-ის უფროსი და უგზავნის შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთხოების და გარემოს დაცვის განყოფილების უფროსს.
- 13.7.4 გარემოსდაცვით მმართველი განიხილავს ზედაპირულ წყალსატევებში ჩაშვებული ჩამდინარე წყლების მონიტორინგის შედეგებს და ზდჩ-ს ნორმების შესაბამისი კონტროლირებადი პარამეტრების გადაჭარბების

შემთხვევაში, იკვლევს ჩამდინარე წყლების ზენორმატიული დაბინძურების მიზეზს (მიზეზებს).

13.7.5 გარემოსდაცვით მმართველი ჩამდინარე წყლების ზენორმატიული დაბინძურების მიზეზის დადგენის პროცესში:

- 1) ორგანიზებას უკეთებს იმ საწარმოო უბნებზე არსებული ნავთობდამჭერების და გამწმენდი ნაგებობების ინსპექტირებას, სადაც გამოვლინდა ჩამდინარე წყლების ზენორმატიული დაბინძურება.
- 2) ორგანიზებას უკეთებს მის-ის უფლებამოსილ პირებთან სამუშაო შეხვედრას და განიხილავს ზღრ-ს ნორმის გადაჭარბების შესაძლო მიზეზებს.
- 3) სამუშაო შეხვედრის საფუძველზე, ამზადებს წინადადებას პრევენციული და/ან მაკორექტირებელი ღონისძიებების შესახებ და მოხსენებითი ბარათის სახით წარუდგენს საზოგადოების გენერალური დირექტორს.
- 4) პრევენციული და/ან მაკორექტირებელი ღონისძიებების შესახებ წინადადებაში უნდა მიეთითოს ნავთობდაჭერი ან გამწმენდი ნაგებობა, წყლის სინჯის აღების დრო, ადგილი, მეტეოროლოგიური პირობები, ზღრ-ს ნორმის გადაჭარბების დასაბუთებული მიზეზები, ზემოქმედების გარე ფაქტორების ჩათვლით და დაგეგმილი პრევენციული და/ან მაკორექტირებელი ღონისძიებების ჩატარების ვადები.
- 5) გენერალური დირექტორი პრევენციული და/ან მაკორექტირებელი ღონისძიებების შესახებ წინადადებას უგზავნის საწარმოს პასუხისმგებელ ხელმძღვანელ პირებს, შესაბამისი რეზოლუციით, და ორგანიზებას უკეთებს სამუშაო შეხვედრას ზღრ-ს ნორმების გადაჭარბების მიზეზების განსახილველად და აუცილებელი პრევენციული და/ან მაკორექტირებელი ღონისძიებების განხორციელების შესახებ გადაწყვეტილების მისაღებად.
- 6) აუცილებელი პრევენციული და/ან მაკორექტირებელი ღონისძიებების განხორციელების გადაწყვეტილებას უნდა გაეცნოს ჩამდინარე წყლების გაწმენდის პროცესის ორგანიზაციულ-ტექნიკური სამუშაოების შემსრულებელი შესაბამისი პერსონალი (საწარმოო უბნის უფროსიდან ოპერატორამდე).
- 7) ძირითადი წყალგამწმენდი ნაგებობების მუშაობის შესახებ ყოველთვიური ანგარიშების შედეგებისა და წყლის გამოყენების პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტაციის მიხედვით, გარემოსდაცვით მმართველი, მომდევნო წლის იანვარში ორგანიზაციას უკეთებს წყლის გამოყენების სახელმწიფო აღრიცხვის ყოველწლიური სტატისტიკური ფორმის მომზადებას №04-1-01 აჭარის გარემოს დაცვის და ბუნებრივი რესურსების სამმართველოში წარსადგენად.

13.8 დანართი: მონიტორინგის ობიექტები

13.8.1 ზედაპირულ წყალსატევებში ჩაშვებულ ჩამდინარე წყლებში დამაბინძურებელი ნივთიერებების მონიტორინგის ობიექტები

ცხრილი: ზედაპირულ წყალსატევებში დამაბინძურებელი ნივთიერებების საწარმოო ჩაშვების მონიტორინგის ობიექტები								
წყალგამწმენდი კონსტრუქცია-ნაგებობის დასახელება	ჩამდინარე წყლის სინჯის აღების ადგილი	საკონტროლო პარამეტრები და მათი გაზომვის პერიოდულობა						შენიშვნა
		წყლის მოცულობა	ნავთობპროდუქტების კონცენტრაცია, მგ/ლ	შეწონილი ნივთიერების კონცენტრაცია, მგ/ლ	ტემპერატურა, °C - შეფერილობა - სიმღვრივე	pH	ჟმმ სრული	
1. მუქი ნავთობროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის საამქროს ცენტრალური ნავთობდამჭერი ძირითად ტერიტორიაზე ლოკალური (შუალედური) გაწმენდა	სინჯის ამღები დაწნეხვის ხაზზე	დღე-ღამეში -1-ჯერ	თვეში -1-ჯერ	თვეში -1-ჯერ	თვეში -1-ჯერ	თვეში -1-ჯერ	თვეში -1-ჯერ	ჩამდინარე წყლის ხარჯი იზომება ყოველი ცვლის ბოლოს, ტუმბოების ხარჯის გამრავლებით მ3/სთ) ტუმბოების მუშაობის დროზე (სთ).
2. ნედლი ნავთობის შენახვის და გადატვირთვის სადგური „ხოლოდნაია სლობოდას“ ნავთობდამჭერი (ჩამდინარე წყლების ლოკალური (შუალედური) გაწმენდა)	სინჯის ამღები დაწნეხვის ხაზზე	დღე-ღამეში -1-ჯერ	თვეში -1-ჯერ	თვეში -1-ჯერ	თვეში -1-ჯერ	თვეში -1-ჯერ	თვეში -1-ჯერ	ჩამდინარე წყლის ხარჯი იზომება ყოველი ცვლის ბოლოს, ტუმბოების ხარჯის გამრავლებით მ3/სთ) ტუმბოების მუშაობის დროზე (სთ).
2. ნედლი ნავთობის შესანახი და გადასატვირთი სადგურის «ხოლოდნაია სლობოდას» ნავთობდამჭერი (ჩამდინარე წყლების ნორმატიულად გასუფთავებისათვის)	სინჯის ამღები ჩამდინარე წყლების მდინარე ბარცხანაში ჩაშვების ხაზზე	დღე-ღამეში -1-ჯერ		დღე-ღამეში -1-ჯერ	დღე-ღამეში -1-ჯერ	დღე-ღამეში -1-ჯერ	თვეში -1-ჯერ	ჩამდინარე წყლების ხარჯს ანგარიშობენ ნალექების რაოდენობის გამრავლებით (მმ) სანიაღვრე წყლების წყალშეკრების ფართობზე (მ2)

ცხრილი: ზედაპირულ წყალსატევებში დამაბინძურებელი ნივთიერებების საწარმოო ჩაშვების მონიტორინგის ობიექტები								
წყალგამწმენდი კონსტრუქცია-ნაგებობის დასახელება	ჩამდინარე წყლის სინჯის აღების ადგილი	საკონტროლო პარამეტრები და მათი გაზომვის პერიოდულობა						შენიშვნა
		წყლის მოცულობა	ნავთობპროდუქტების კონცენტრაცია, მგ/ლ	შეწონილი ნივთიერებების კონცენტრაცია, მგ/ლ	ტემპერატურა, °C - შეფერილობა - სიმღვრივე	pH	ჟმმ სრული	
3. იმპორტირებული ნავთობპროდუქტების მიმღები და გამანაწილებელი საამქროს (ნავთობბაზის) ნავთობდამჭერი	სინჯის აძღები დაწნევის ხაზზე	თვეში - 1 -ჯერ	თვეში - 1 -ჯერ	ჩამდინარე წყლების ხარჯს ანგარიშობენ ნალექების რაოდენობის გამრავლებით (მმ) სანიაღვრე წყლების წყალსაკრების ფართობზე (მ2)				
4. ყოფილი ნავთისა და ავტობენზინის მიმღები და გამშვები სადგურის ტერიტორიაზე გრუნტის წყლების მიმღები ბუფერული ნავთობ დამჭერი და შპს „კარგო პარსელის“ სალექარი	სინჯის აძღები დაწნევის ხაზზე	თვეში - 1 -ჯერ	თვეში - 1 -ჯერ	ჩამდინარე წყლების ხარჯს ანგარიშობენ ნალექების რაოდენობის გამრავლებით (მმ) სანიაღვრე წყლების წყალსაკრების ფართობზე (მ2) + სადრენაჟო წყლების საშუალო თვიური რაოდენობა				
5. ნავთისადგონების უბნის (ყოფილი ბალასტური და ლიალური წყლების) გამწმენდი - ნაგებობები (ჩამდინარე წყლების მიღება)	სინჯის აძღები მიმწოდებელ მილგაყვანილობაზე	-	დღე-ღამეში -1-ჯერ	დღე-ღამეში -1-ჯერ	დღე-ღამეში -1-ჯერ	დღე-ღამეში -1-ჯერ	-	გაზომვების (ანგარიშის) შედეგები შეაქვთ აღრიცხვის ჟურნალში, გაწმენდის პროცესის შესაფასებლად. წყლის სინჯის აღება - 9.30 -12.00
5. ნავთისადგონების უბნის (ყოფილი ბალასტური და ლიალური წყლების) გამწმენდი - ნაგებობები (ჩამდინარე წყლების გაწმენდის პროცესი)	სინჯის აძღები ბუფერულ რეზერვუარებზე	გამწმენდი ნაგებობების ექსპლუატაციის რეგლამენტის მიხედვით	გამწმენდი კონსტრუქცია-ნაგებობების ექსპლუატაციის რეგლამენტის მიხედვით	გამწმენდი ნაგებობების ექსპლუატაციის რეგლამენტის მიხედვით	ცვლილებების თანმიმდევრობა იხ. ნავთისადგონების უბნის (ყოფილი ბალასტური და ლიალური წყლების) გამწმენდი ნაგებობების ექსპლუატაციის ინსტრუქცია . E3-10-30-001			

ცხრილი: ზედაპირულ წყალსატევებში დამაბინძურებელი ნივთიერებების საწარმოო ჩაშვების მონიტორინგის ობიექტები								
წყალგამწმენდი კონსტრუქცია-ნაგებობის დასახელება	ჩამდინარე წყლის სინჯის აღების ადგილი	საკონტროლო პარამეტრები და მათი გაზომვის პერიოდულობა						შენიშვნა
		წყლის მოცულობა	ნავთობპროდუქტების კონცენტრაცია, მგ/ლ	შეწონილი ნივთიერების კონცენტრაცია, მგ/ლ	ტემპერატურა, °C - შეფერილობა - სიმღვრივე	pH	ჟმმ სრული	
5. ნავმისადგომების უბნის (ყოფილი ბალასტური და ლიალური წყლების) გამწმენდი ნაგებობები (გაწმენდილი ჩამდინარე წყლების ზღვაში ჩაშვება)	სინჯის ამღებები FACET ფილტრის შემდეგ ან რეზერვუარზე (ჩამდინარე წყლების ჩაშვებისას ფილტრების გარეშე)	გაწმენდილი ჩამდინარე წყლების ყოველი ჩაშვების დასაწყისში და დასასრულს	გაწმენდილი ჩამდინარე წყლების ყოველი ჩაშვების დასაწყისში, შუაში და დასასრულს	გაწმენდილი ჩამდინარე წყლების ყოველი ჩაშვების დასაწყისში, შუაში და დასასრულს	გაწმენდილი ჩამდინარე წყლების ყოველი ჩაშვების დასაწყისში, შუაში და დასასრულს	გაწმენდილი ჩამდინარე წყლების ყოველი ჩაშვების დასაწყისში, შუაში და დასასრულს	გაწმენდილი ჩამდინარე წყლების ყოველი ჩაშვების დასაწყისში, შუაში და დასასრულს	ცვლილებების თანმიმდევრობა იხ.ნავმისადგომების უბნის (ყოფილი ბალასტური და ლიალური წყლების) გამწმენდი ნაგებობების ექსპლუატაციის ინსტრუქცია . სანიაღვრე და საბალასტე წყლების გაწმენდა E3-10-30-001
6. ნავთობდამჭერი დიზელის საწვავისა და ნავთის მიღებისა და გადაგზავნის სადგური (დიზელის უბანი)	თვეში -1 -ჯერ	თვეში -1 -ჯერ	თვეში -1 -ჯერ	თვეში -1 -ჯერ	თვეში -1 -ჯერ	თვეში -1 -ჯერ	თვეში -1 -ჯერ	ჩამდინარე წყლების ხარჯს ანგარიშობენ ნალექების რაოდენობის გამრავლებით (მმ) სანიაღვრე წყლების წყალშეკრების ფართობზე (მ2)
7. ნავთობდამჭერი ნედლი ნავთობის შესანახი და გადასატვირთი სადგურები «კაპრეშუმი» (კაპრეშუმის უბანი)	მდ. კოროლისწყალში გაწმენდილი ჩამდინარე წყლების გამშვები არხი	-	დღე-ღამეში -1 -ჯერ	დღე-ღამეში -1 -ჯერ	დღე-ღამეში -1 -ჯერ	დღე-ღამეში -1 -ჯერ	თვეში -1 -ჯერ	ჩამდინარე წყლების ხარჯს ანგარიშობენ ნალექების რაოდენობის გამრავლებით (მმ) სანიაღვრე წყლების წყალსაკრების ფართობზე (მ2) + წყლის ტექნოლოგიური ხარჯები

ცხრილი: ზედაპირულ წყალსატევებში დამაბინძურებელი ნივთიერებების საწარმოო ჩაშვების მონიტორინგის ობიექტები								
წყალგამწმენდი კონსტრუქციის-ნაგებობის დასახელება	ჩამდინარე წყლის სინჯის აღების ადგილი	საკონტროლო პარამეტრები და მათი გაზომვის პერიოდულობა						შენიშვნა
		წყლის მოცულობა	ნავთობპროდუქტების კონცენტრაცია, მგ/ლ	შეწონილი ნივთიერების კონცენტრაცია, მგ/ლ	ტემპერატურა, °C - შეფერილობა - სიმღვრივე	pH	ჟმმ სრული	
ნავთობდამჭერი თნგ მიღებისა და გადატვირთვის სადგური (თხევადი გაზის უბანი)	მდ. კუბასწყალში გაწმენდილი ჩამდინარე წყლების გამშვები არხი	-	დღე-ღამეში -1 -ჯერ	დღე-ღამეში -1 -ჯერ	დღე-ღამეში -1 -ჯერ	დღე-ღამეში -1 -ჯერ	თვეში -1 -ჯერ	ჩამდინარე წყლების ხარჯს ანგარიშობენ ნალექების რაოდენობის გამრავლებით (მმ) სანიაღვრე წყლების წყალსაკრების ფართობზე (მ2) + წყლის ტექნოლოგიური ხარჯები
9.პირობითად სუფთა სანიაღვრე წყლების ჩაშვება მუქი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადაგზავნის საამქროს №2 ესტაკადის სახურავიდან	გამშვები მილი სატუმბო სადგურში №2 ესტაკადასთან	-	თვეში -1 -ჯერ	თვეში -1 -ჯერ	თვეში -1 -ჯერ	თვეში -1 -ჯერ	თვეში -1 -ჯერ	ჩამდინარე წყლების ხარჯს ანგარიშობენ ნალექების რაოდენობის გამრავლებით (მმ) სანიაღვრე წყლების წყალსაკრების ფართობზე (მ2) + წყლის ტექნოლოგიური ხარჯები
9.პირობითად სუფთა სანიაღვრე წყლების ჩამოშვება რეზერვუარის პარკებიდან №№250 и 251	გამშვები მილი სატუმბო სადგურში №2 ესტაკადასთან	-	თვეში -1 -ჯერ	თვეში -1 -ჯერ	თვეში -1 -ჯერ	თვეში -1 -ჯერ	თვეში -1 -ჯერ	ჩამდინარე წყლების ხარჯს ანგარიშობენ ნალექების რაოდენობის გამრავლებით (მმ) სანიაღვრე წყლების წყალსაკრების ფართობზე (მ2) + წყლის ტექნოლოგიური ხარჯები
10. პირობითად სუფთა სანიაღვრე წყლები თხევადი გაზის უბანზე	გამშვები მილი	-	თვეში -1 -ჯერ	თვეში -1 -ჯერ	თვეში -1 -ჯერ	თვეში -1 -ჯერ	თვეში -1 -ჯერ	ნალექების რაოდენობის გამრავლებით (მმ) სანიაღვრე წყლების წყალსაკრების ფართობზე (მ2)

ცხრილი: ზედაპირულ წყალსატევებში დამაზინებურებელი ნივთიერებების საწარმოო ჩაშვების მონიტორინგის ობიექტები								
წყალგამწმენდი კონსტრუქციის-ნაგებობის დასახელება	ჩამდინარე წყლის სინჯის აღების ადგილი	საკონტროლო პარამეტრები და მათი გაზომვის პერიოდულობა						შენიშვნა
		წყლის მოცულობა	ნავთობპროდუქტების კონცენტრაცია, მგ/ლ	შეწონილი ნივთიერების კონცენტრაცია, მგ/ლ	ტემპერატურა, °C - შეფერილობა - სიმღვრივე	pH	ჟმმ სრული	
11. ლოკალური ნავთობდამჭერი ნავთობშლამების ინსინერაციის ობიექტზე	გამშვები მილი		თვეში -1 -ჯერ	თვეში -1 -ჯერ	თვეში -1 -ჯერ	თვეში -1 -ჯერ	თვეში -1 -ჯერ	ჩამდინარე წყლების ხარჯს ანგარიშობენ ნალექების რაოდენობის გამრავლებით (მმ) სანიაღვრე წყლების წყალსაკრების ფართობზე (მ2) + წყლის ტექნოლოგიური ხარჯები

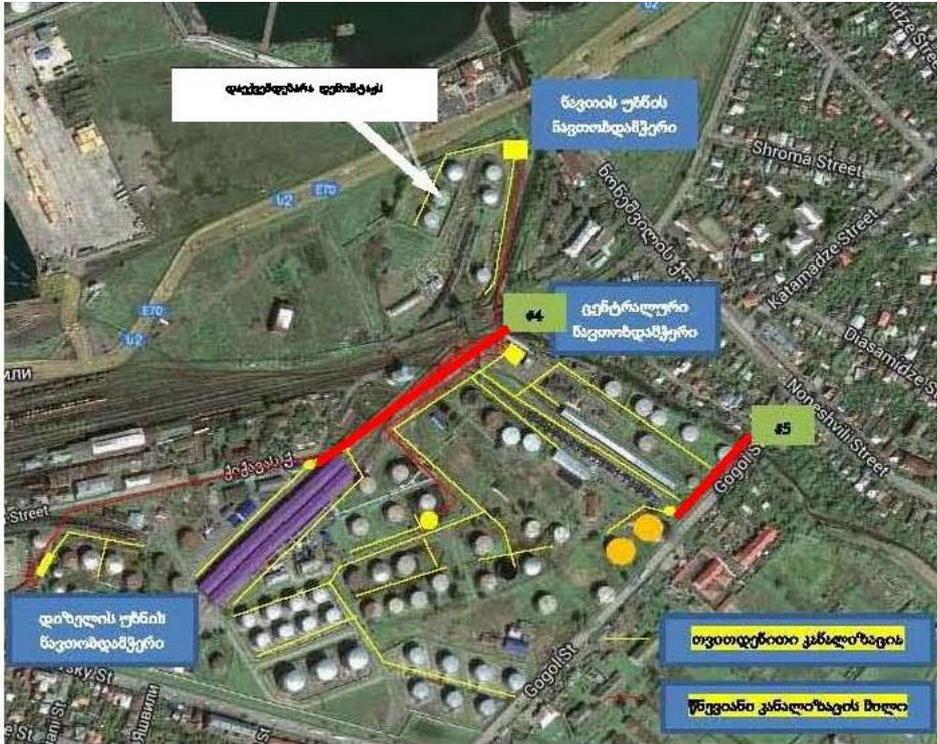
13.8.2 წყალჩაშვების გეგმები

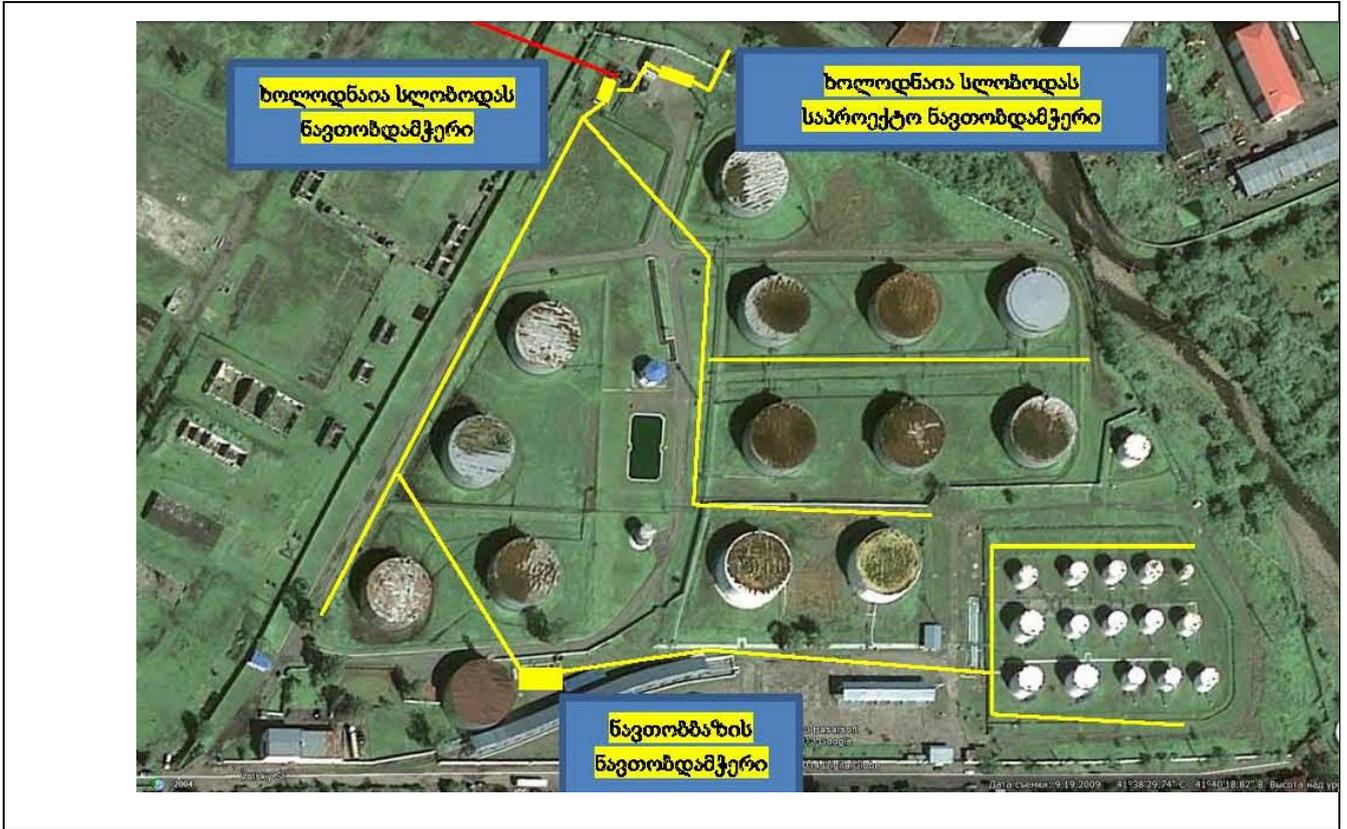
სურათი 13.1. ზღვაში სიღრმისეული წყალჩაშვების (წერტილი N1) გეგმა

სურათი 13.3. გათხევადებული ნახშირწყალბადების უბნიდან მდინარე კუბასწყალში წყალჩაშვების (წერტილი N3) გეგმა

სურათი 13.4. ძირითადი ტერიტორიის საწარმოო უბნიდან მდინარე ბარცხანაში წყალჩაშვების (წერტილი N4 და N5) გეგმა

სურათი 13.5. ხოლოდნაია სლოზოდას და ნავთობბაზის უბნიდან მდინარე ბარცხანაში წყალჩაშვების (წერტილი N6) გეგმა

სურათი 13.6. საწარმოს განლაგების რაიონის სიტუაციური გეგმა ჩამდინარე წყლების მიმდებარე წყლის ობიექტების, ჩაშვების წერტილების და მათი GIS კოორდინატების დატანით

13.9 დანართი: ჩანაწერთა ფორმები

წყლის შემოსული სინჯების ჟურნალი № BOT-EMTL-4-0002

შემოსული სინჯის №	თარიღი	დრო	წყლის სინჯის სახე	სინჯის აღების ოქმის №	სინჯი აიღო (სახელი, გვარი)	სინჯის აღების ადგილი	ჩასატარებელი ანალიზები	შენიშვნა
1	2	3	4	5	6	7	8	9

ჩამდინარე წყლების სინჯების შემოწმების ჟურნალი № BOT-EMTL-4-0007

№	თარიღი დრო	სინჯის აღების ადგილი	შემოსული სინჯის №	ნავთობპროდუქტების კონცენტრაცია, მგ/ლ	შეწონილი ნაწილაკების კონცენტრაცია, მგ/ლ	ტემპერატურა, °C	ფერი	სუნ	pH	გამოცდა ჩაატარა (სახელი, გვარი)	გამოცდის ოქმის №	შენიშვნა
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

„წყალსატევებში ჩაშვებული საკანალიზაციო წყლების ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების პირველადი აღრიცხვის ჟურნალი“ (პად-6) № BOT-IMS3.J02-155

სინჯის აღების თარიღი და ადგილი	ინგრედიენტის დასახელება	ინგრედიენტის კონცენტრაცია მგ/ლ	ჩამდინარე წყლების მოცულობა ათასი მ ³ /დღე-ღამე ათასი მ ³ /თვე	ჩასაშვები ინგრედიენტის რაოდენობა, კგ/დღე-ღამე, კგ/თვე	აღრიცხვის მწარმოებელი პირის ხელმოწერა
1	2	3	4	5	6

თავი 3: ნიადაგის ეკოლოგიური მონიტორინგი

14 ნიადაგის ისტორიული დაბინძურების მონიტორინგი

14.1 მონიტორინგის ამოცანები

14.1.1 მონიტორინგის მიზანი: «საზოგადოების» ზეგავლენის ზონაში არსებული ზედაპირული წყალსატევების ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე ნიადაგისა და გრუნტის ისტორიული დაბინძურების უარყოფითი ზემოქმედების თავიდან აცილების ღონისძიებათა ეფექტიანი კონტროლის უზრუნველყოფა.

14.1.2 «საზოგადოების» ტერიტორიაზე ნიადაგი და გრუნტი ისტორიულად არის დაბინძურებული ნავთობპროდუქტებით. დაბინძურება ნიადაგიდან აღწევს გრუნტში და აბინძურებს გრუნტის წყლებს. დაბინძურებული გრუნტის წყლები გადაადგილდება და, თავის მხრივ, აბინძურებს საზოგადოების

ტერიტორიის გასწვრივ მიმდინარე მდინარეებს ბარცხანას და კოროლისწყალს.

14.1.3 აღნიშნული ზედაპირული წყალსატევების ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე ნიადაგისა და გრუნტის ისტორიული დაბინძურების უარყოფითი ზემოქმედების თავიდან ასაცილებლად საზოგადოებაში ორგანიზებულია გრუნტის წყლების დრენაჟის სისტემა, რომელიც ახდენს ახლომდებარე მდინარეებში დაბინძურების მიგრაციის ლოკალიზებას.

14.1.4 დრენაჟის სისტემა უზრუნველყოფს დაბინძურებული გრუნტის წყლების ორგანიზებულად შეგროვებასა და გადაქაჩვას ლოკალურ ნავთობდამჭერებში. დრენაჟის სისტემების ექსპლუატაციას აწარმოებენ საზოგადოების მუშაკები.

14.1.5 სარეზერვუარო პარკების ისტორიულად დაბინძურებული ტერიტორიების რეაბილიტაციისას გათვალისწინებული იქნება ძლიერად დაბინძურებული გრუნტების ექსკავაცია სარეზერვუარო პარკების ტერიტორიებიდან და მათი ჩანაცვლება სუფთა გრუნტით.

14.1.6 სარეზერვუარო პარკებიდან გატანილი დაბინძურებული გრუნტი ნარჩენების ჩამონათვალისა და სახეობებისა და მახასიათებლების მიხედვით მათი კლასიფიკაციის შესაბამისად, რომელიც საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 20 აგვისტოს № 426 დადგენილებით არის დამტკიცებული, წარმოადგენს საშიშ ნარჩენებს და სპეციალურ მოედანზე ბიოლოგიური რემედიაციის გზით მათ შემდგომ გაწმენდამდე განთავსებული უნდა იქნეს დროებით მოედანზე.

14.1.7 ძლიერად დაბინძურებული გრუნტის ექსკავაციისა და დროებით მოედანზე მათი განთავსების პროცესს შეასრულებენ საზოგადოების მუშაკები ან მენარდე ორგანიზაციები.

14.1.8 ძლიერად დაბინძურებული გრუნტის ახალი გრუნტით ჩანაცვლების პროცესს შეასრულებენ საზოგადოების მუშაკები ან მენარდე ორგანიზაციები.

14.1.9 გრუნტის გაწმენდის პროცესი შესრულებული იქნება მენარდე ორგანიზაციების პასუხისმგებლობით, საზოგადოების მუშაკების მიერ და საზოგადოების სახსრებით მას შემდეგ, რაც ექსპლუატაციაში შევა ნავთობის შლამისა და ნავთობით დაბინძურებული გრუნტის უტილიზაციის ბაზა, რაც, 2023 წელს არის დაგეგმილი.

შენიშვნა: გრუნტის გაწმენდის ტექნოლოგიურ პროცესს შეიმუშავებს მენარდე კომპანია და ამ პროცესმა უნდა უზრუნველყოს გრუნტის გაწმენდა ნავთობპროდუქტებისგან 1000 მგ/კგ კონცენტრაციამდე (ნორმატიული სანიტარულ-ჰიგიენური მოთხოვნა ნიადაგის დაბინძურებისადმი, ნიადაგში ნავთობპროდუქტების შემცველობის მიხედვით).

14.1.10 მონიტორინგის ამოცანები:

- 1) გრუნტის წყლების სადრენაჟე სისტემების ექსპლუატაციის ტექნოლოგიური რეგლამენტების მოთხოვნათა შესრულების უზრუნველყოფა;
- 2) ნავთობით დაბინძურებული გრუნტის ექსკავაციის, ტრანსპორტირებისა და განთავსებისას ნარჩენების მართვასთან დაკავშირებული კანონმდებლობის მოთხოვნათა შესრულების უზრუნველყოფა;
- 3) საკანონმდებლო და ნორმატიული მოთხოვნების დაცვის უზრუნველყოფა ძლიერად დაბინძურებული გრუნტის შესაცვლელად განკუთვნილი ახალი გრუნტის მოპოვებისას;
- 4) ზედაპირული წყალსატევების დაცვის ღონისძიებების უზრუნველყოფა;
- 5) ზედაპირული წყალსატევების ზენორმატიული დაბინძურების თავიდან აცილება;
- 6) ნიადაგის ისტორიული დაბინძურების პროცესებში შეუსაბამოების მიზეზების გამოვლენა და მაკორექტირებელი მოქმედებების შესრულების უზრუნველყოფა.

შენიშვნა: ნავთობით დაბინძურებული გრუნტის გაწმენდის პროცესი დარეგულირდება იქნება 2023 წელს, მას შემდეგ, რაც ექსპლუატაციაში შევა ნავთობის შლამისა და ნავთობით დაბინძურებული გრუნტის უტილიზაციის ბაზა.

14.2 ნორმატიული მითითებები და ჩანაწერების ფორმები

14.2.1 საქართველოს ჯანდაცვის სამინისტროს ბრძანება №297/ნ. გარემოს სანიტარულ-ჰიგიენური ნორმები: ზედაპირული წყალსატევების დაბინძურებისგან დაცვის სანიტარული ნორმები და წესები (ზღვრულად დასაშვები კონცენტრაცია – ზდკ) СанПиН 2.1.4. 000 – 00. მეთოდური მითითებები – ქიმიური ნივთიერებებით ნიადაგის დაბინძურების საშიშროების დონის შეფასება

ჩანაწერები

14.2.2 BOT-IMS3.J01-111

მაკორექტირებელი / პრევენციული მოქმედებების გატარების წინადადება

14.2.3 BOT-IMS3.J02-156

დაბინძურებული გრუნტის დროებით მოედანზე განთავსებისა და მისი გაწმენდის სამუშაოთა აღრიცხვის ჟურნალი

14.2.4 BOT-IMS3.J02-157

დაბინძურებული გრუნტის ექსკავაციისა და შემცვლელი გრუნტის შემოტანის სამუშაოთა აღრიცხვის ჟურნალი

14.3 პროცესის მონაწილეები და მათი პასუხისმგებლობები

გრუნტის წყლების სადრენაჟე სისტემების ექსპლუატაციის პროცესის მონაწილეები:

- 1) მუქი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის საამქრო;
- 2) ნავთისა და ავტობენზინის მიღებისა და გადატვირთვის სადგური;
- 3) ნედლი ნავთობის მიღებისა და დატვირთვის სადგური "კაპრემუმი";
- 4) ეკოლოგიური მონიტორინგის საგამოცდო ლაბორატორია;
- 5) შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთხოებისა და გარემოს დაცვის განყოფილება.

დაბინძურებული გრუნტის ექსკავაციის, ტრანსპორტირებისა და დროებითი განთავსების პროცესების მონაწილეები:

- 1) «საზოგადოების» ქვედანაყოფების ხელმძღვანელები, რომელთა ტერიტორიაზეც იწარმოება დაბინძურებული გრუნტის ექსკავაციისა და ჩანაცვლების სამუშაოები;
- 2) გათხევადებული ნახშირწყალბადიანი აირის მიღებისა და გადატვირთვის სადგური;
- 3) ექსკავაციისა და გრუნტის შეცვლის განმახორციელებელი მენარდე ორგანიზაციები;
- 4) ეკოლოგიური მონიტორინგის საგამოცდო ლაბორატორია;
- 5) შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთხოებისა და გარემოს დაცვის განყოფილება.

14.3.1 **გენერალური დირექტორი** პასუხისმგებელია აუცილებელი მაკორექტირებელი მოქმედებების ჩატარების შესახებ გადაწყვეტილების მიღებაზე.

14.3.2 **გარემოსდაცვითი მმართველი** პასუხისმგებელია:

- 1) მაკორექტირებელი მოქმედებების ჩატარების შესახებ გადაწყვეტილების შეთანხმება;
- 2) გენერალური დირექტორისთვის სამუშაო შეხვედრის ოქმისა და მაკორექტირებელი მოქმედებების ჩატარების შესახებ გადაწყვეტილების წარდგენა.

14.3.3 **ინჟინერ-ეკოლოგის** პასუხისმგებელია:

- 1) შეუსაბამობის მიზეზების განსახილველად საოპერაციო ქვედანაყოფების (საამქროებისა და სადგურების) ხელმძღვანელებთან სამუშაო შეხვედრებში მონაწილეობა;
- 2) მაკორექტირებელი მოქმედებების შესახებ წინადადების შევსება [3.1].

14.3.4 **სათანადო უბნის უფროსი** პასუხისმგებელია:

- 1) კონკრეტულ საწარმოო უბანზე დაბინძურებული გრუნტის ექსკავაციისა და შემცვლელი გრუნტის შემოტანის სამუშაოთა ჟურნალში აღრიცხვა;
- 2) ნიადაგის ისტორიული დაბინძურების მართვის მონიტორინგის შედეგების პირველადი შეფასება;
- 3) მაკორექტირებელი მოქმედებების შესახებ წინადადების შევსება [3.1].

14.3.5 გათხევადებული გაზის უბნის უფროსი პასუხისმგებელია დაბინძურებული გრუნტის დროებით მოედანზე განთავსების სამუშაოთა ჟურნალში აღრიცხვაზე.

14.4 მონიტორინგის ობიექტები

14.4.1 გრუნტის წყლების სადრენაჟე სისტემების ობიექტებს წარმოადგენს გრუნტის წყლების ყველა სადრენაჟე სისტემა:

- 1) ყოფილი ნავთისა და საავტომობილო ბენზინის მიღებისა და გადატვირთვის სადგურის (ამჟამად შპს „კარგო პარსელის“ ტერიტორია) სადრენაჟე სისტემა (გავლენის ზონა – მდინარე ბარცხანა);
- 2) მუქი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის საამქროს სადრენაჟე სისტემა (გავლენის ზონა – მდინარე ბარცხანა);
- 3) ნედლი ნავთობის შენახვისა და გადატვირთვის სადგურ „კაპრეშუმის“ სადრენაჟე სისტემა (გავლენის ზონა – მდინარე კოროლისწყალი).

14.4.2 გრუნტის წყლების დრენაჟის, შეგროვებისა და ამოტუმბვის სისტემებისა და ნაგებობების მონიტორინგის პარამეტრების კონტროლი:

საკონტროლო პარამეტრი	კონტროლის მეთოდი	კონტროლის შედეგზე რეაგირება	კონტროლის სიხშირე და კონტროლზე პასუხისმგებელი პირი
სადრენაჟე სისტემის ექსპლუატაციის ტექნოლოგიური რეგლამენტის დაცვის სისწორე	სადრენაჟე სისტემის საექსპლუატაციო რეჟიმის შედარება ექსპლუატაციის შესაბამისი ტექნოლოგიური რეგლამენტის (ინსტრუქციის) მოთხოვნებთან	აღმოჩენილი შეუსაბამობის აუცილებელი გამოსწორების ღონისძიებების ორგანიზება (ჩანაწერი სავახტო ჟურნალში)	- თითოეულ ცვლაში ერთხელ - ოპერაციული სტრუქტურული ქვედანაყოფის უფროსი ოპერატორი
		აღმოჩენილი შეუსაბამობის აუცილებელი გამოსწორების ღონისძიებების ორგანიზება (აუცილებელი მიწერილობა ან დასკვნა ზღვრულად დასაშვები კონცენტრაციის	- თვეში ერთხელ - ოპერაციული სტრუქტურული ქვედანაყოფის უფროსი
			წელიწადში ორჯერ – ინჟინერ-ეკოლოგი

					შესახებ)
--	--	--	--	--	----------

14.4.3 დაბინძურებული გრუნტის ექსკავაციასთან, ტრანსპორტირებასა და განთავსებასთან დაკავშირებული პროცესების მონიტორინგის ობიექტები:

მონიტორინგის ობიექტი	საკონტროლო პარამეტრი	კონტროლის მეთოდი	კონტროლის შედეგზე რეაგირება	მაკონტროლებელი თანამდებობის პირი	კონტროლის სიხშირე
1. დაბინძურებული გრუნტის ტრანსპორტირებისა და დროებით მოედანზე განთავსების პროცესი	დაბინძურებული გრუნტის და დროებით მოედანზე განთავსების ღონისძიებათა სისრულე და თანმიმდევრობა	დაბინძურებული გრუნტის და დროებით მოედანზე განთავსების ღონისძიებათა სისრულისა და თანმიმდევრობის შედარება დამტკიცებულ გეგმასთან და საქართველოს კანონმდებლობასთან	აღმოჩენილი შეუსაბამობის აუცილებელი გამოსწორების ღონისძიებების ორგანიზება (ჩანაწერი სავახტო ჟურნალში)	გათხევადებული ნახშირწყალბადიან ი აირის მიღებისა და გადატვირთვის სადგურის უფროსი ან ინჟინერ-ეკოლოგი	სამუშაოთა პროცესში.
	განთავსებული გრუნტის მოცულობა	გრუნტის რაოდენობის განსაზღვრა	მონაცემები გამოიყენება გრუნტის გაწმენდის დასაგეგმად (ჩანაწერი სამუშაოთა წარმოების ჟურნალში)	გათხევადებული ნახშირწყალბადიან ი აირის მიღებისა და გადატვირთვის სადგურის უფროსი	სამუშაოთა პროცესში
	გრუნტის წყლებში ნავთობპროდუქტების კონცენტრაცია	ფონური მნიშვნელობისთვის გამოყენებული ჭაბურღილის გრუნტის წყლებში ნავთობპროდუქტების კონცენტრაციის განსაზღვრა (იხ. გრუნტის წყლების მონიტორინგი)	მნიშვნელობისთვის გამოყენებული ჭაბურღილის გრუნტის წყლებში ნავთობპროდუქტების კონცენტრაციის განსაზღვრა (იხ. გრუნტის წყლების მონიტორინგი)	მონაცემები გამოიყენება მაკორექტირებელ მოქმედებათა დასაგეგმად	ეკოლოგიური მონიტორინგის საგამოცდო ლაბორატორია

14.5 საინფორმაციო მოდელი

14.5.1 ჩანაწერები გრუნტის წყლების სადრენაჟე სისტემების ტექნოლოგიური რეჟიმის მონიტორინგის შედეგების შესახებ შეაქვთ სავახტო ჟურნალში.

14.5.2 დაბინძურებული გრუნტის ექსკავაციასთან, ტრანსპორტირებასა და განთავსებასთან დაკავშირებული პროცესების მონიტორინგის შედეგების შესახებ ჩანაწერების შეტანა ხდება:

- 1) კონკრეტულ საწარმოო უბანზე დაბინძურებული გრუნტის ექსკავაციისა და შემცველი გრუნტის შემოტანის სამუშაოთა აღრიცხვის ჟურნალში. ჟურნალის წარმოებაზე პასუხისმგებელია შესაბამისი საწარმოო უბნის უფროსი.

2) დაბინძურებული გრუნტის დროებით მოედანზე განთავსების სამუშაოთა აღრიცხვის ჟურნალში. ჟურნალის წარმოებაზე პასუხისმგებელია გათხევადებული აირის უბნის უფროსი.

14.5.3 პუნქტი 23.7.2 ცხრილში მითითებული პასუხისმგებელი პირები გარემოსდაცვით მმართველს წარუდგენენ ინფორმაციას დაბინძურებული გრუნტის რაოდენობისა და პარამეტრების შესახებ.

14.5.4 ტექნიკური რეგლამენტით ან მოქმედების გეგმით დადგენილ მოთხოვნებთან საკონტროლო პარამეტრების შეუსაბამობის აღმოჩენისას მაკონტროლებელი თანამდებობის პირი ადგენს წინადადებას მაკორექტირებელი მოქმედებების გატარების შესახებ.

14.6 შედეგების შეფასება

14.6.1 მონიტორინგის შედეგების შეფასებაში შედის:

1) სადრენაჟე სისტემების ნაგებობების საექსპლუატაციო რეჟიმის მონიტორინგის შედეგების შეფასება;

2) ნავთობით დაბინძურებული გრუნტის ექსკავაციის, ტრანსპორტირებისა და განთავსების და ძლიერ დაბინძურებული გრუნტის სუფთა გრუნტით ჩანაცვლების პროცესების შეფასება.

14.6.2 გრუნტის ისტორიული დაბინძურების მართვის მონიტორინგის შედეგების პირველად შეფასებას ახდენენ ოპერაციული სტრუქტურული ქვედანაყოფის უფროსი და გარემოსდაცვითი მმართველი.

14.6.3 შეუსაბამობის ან პოტენციური შეუსაბამობის აღმოჩენის შემთხვევაში შრომის დაცვის, გარემოსდაცვითი მმართველი ავსებს წინადადებას მაკორექტირებელი / პრევენციული მოქმედებების გატარების შესახებ.

14.6.4 მაკორექტირებელი მოქმედებების ჩატარების შესახებ წინადადება განიხილება სამუშაო შეხვედრაზე, რომელსაც ესწრებიან საოპერაციო ქვედანაყოფების ხელმძღვანელები. სამუშაო შეხვედრაზე განიხილება შეუსაბამობების მიზეზები და ხდება აუცილებელი მაკორექტირებელი ღონისძიებების შეთანხმება, რაც აისახება სამუშაო შეხვედრის ოქმში.

14.6.5 გარემოსდაცვითი მმართველი გენერალურ დირექტორს გადასცემს სამსახურეობრივ ბარათს და სამუშაო შეხვედრის ოქმს მაკორექტირებელი მოქმედებების შესრულების შესახებ გადაწყვეტილების მისაღებად.

14.6.6 სადრენაჟე სისტემის ნაგებობებში შეუსაბამობების გამოსასწორებლად ჩასატარებელ მაკორექტირებელ მოქმედებებთან დაკავშირებული სარემონტო-ტექნიკური სამუშაოები ტარდება გენერალური დირექტორის რეზოლუციის მიხედვით.

14.7 დანართი: ჩანაწერთა ფორმები

დაბინძურებული გრუნტის დროებით მოედანზე განთავსებისა და მისი გაწმენდის სამუშაოთა აღრიცხვის ჟურნალი

თარიღი და დრო	საწარმოო ქვედანაყოფი (უბანი), საიდანაც გატანილია გრუნტი	გატანილი გრუნტის რაოდენობა, მ ³	დაბინძურების კონცენტრაცია (დაბალი, საშუალო, მაღალი, ექსტრემალურად მაღალი)	გრუნტის განთავსების ადგილი	მანქანის №, მძღოლის გვარი, სახელი	შენიშვნები დაბინძურებული გრუნტის დროებით მოედანზე განთავსების ღონისძიებების სისრულასა და თანმიმდევრობის შესახებ	თარიღი და პასუხისმგებელი პირის ხელმოწერა
Дата и время	Производственное подразделение (участок), откуда вывезен грунт	Кол-во вывезенного грунта, м ³	Концентрация загрязнения, (низкая, средняя, высокая, экстремально высокая)	Место размещения грунта	№ машины, Имя, фамилия водителя	Замечания о полноте и последовательности мероприятий по размещению загрязнённых грунтов на временной площадке	Дата и подпись ответственного лица
1	2	3	4	5	6	7	8

დაბინძურებული გრუნტის ექსკავაციისა და შემცვლელი გრუნტის შემოტანის სამუშაოთა აღრიცხვის ჟურნალი

საწარმოო ქვედანაყოფი (უბანი), სარეზერვუარო პარკის №	დაბინძურებული გრუნტის პარამეტრები		ამოღებული და გატანილი გრუნტის (ან შემოტანილი გრუნტის) რაოდენობა	მანქანის №, მძღოლის გვარი, სახელი	საითქმეო მიმართულება დაბინძურებული გრუნტის და შენიშვნები დაბინძურებული გრუნტის ექსკავაციის ღონისძიებების სისრულასა და თანმიმდევრობის შესახებ	თარიღი და პასუხისმგებელი პირის ხელმოწერა
	ექსკავაციის სიღრმე, მ	დაბინძურების კონცენტრაცია (დაბალი, საშუალო, მაღალი, ექსტრემალურად მაღალი)				
Производственное подразделение (участок), № Резервуарного парка	Глубина экскавации, м	Концентрация загрязнения, (низкая, средняя, высокая, экстремально высокая)	Кол-во экскавированного и вывезенного грунта (или ввозимого грунта)	№ машины, Имя, фамилия водителя	Куда направляется загрязнённый грунт и замечания о полноте и последовательности мероприятий по экскавации загрязнённых грунтов	Дата и подпись ответственного лица
1	2	3	4	5	6	7

თავი 4: რესურსების მოხმარების ეკოლოგიური მონიტორინგი

15 სასმელი და ტექნიკური წყლის მოხმარების მონიტორინგი

15.1 მონიტორინგის ამოცანები

15.1.1 მონიტორინგის მიზანი: «საზოგადოებაში» ბუნებრივი რესურსების - სასმელი და ტექნიკური წყლის რაციონალური გამოყენება საქართველოს კანონის „წყლის შესახებ“ და წყლის გამოყენების აღრიცხვისა და ანგარიშგების საკანონმდებლო ნორმატიული აქტების მოთხოვნების გათვალისწინებით.

- 15.1.2 საზოგადოებაში არის სასმელი და ტექნიკური წყლით მომარაგების დამოუკიდებელი სისტემები.
- 1) სასმელი წყლის მიწოდება ხდება ქალაქის წყალმომარაგების ქსელიდან. სასმელი წყლის მოხმარების აღრიცხვა წარმოებს წყალმომარაგების თითოეულ შემყვანზე დაყენებული წყალსაზომებით.
  - 2) ტექნიკური წყლის მიწოდება ხდება მდინარე კუბასწყალსა და სოფელ კაპრეშუმის უსახელო მდინარეზე („კაპრეშუმის“ საწარმოო მონაკვეთის სარეზერვუარო პარკთან) მოწყობილი საკუთარი წყალგამშვები კონსტრუქცია-ნაგებობებიდან. ტექნიკური წყლის მოხმარების აღრიცხვა წარმოებს საანგარიშო მეთოდით ცალკეულ ტექნოლოგიურ ოპერაციებზე წყალმოხმარების ნორმების გამოყენებით.
- 15.1.3 სასმელი და ტექნიკური წყლის მოხმარების მონიტორინგის ამოცანები:
- 1) წყალმოხმარების რაოდენობრივი მაჩვენებლების განსაზღვრა;
  - 2) სასმელი და ბუნებრივი წყლის რაციონალური გამოყენების უზრუნველყოფა;
  - 3) სასმელი და ტექნიკური წყალმომარაგების სისტემებში გაჟონვების პრევენცია;
  - 4) სასმელი და ბუნებრივი წყლის მოხმარების საგადახდო მაჩვენებლების უზრუნველყოფა;
  - 5) წყლის დაბინძურების შემთხვევაში, შესაბამისი მიზეზების გამოვლენა და მაკორექტირებელი მოქმედებების განსაზღვრა;
  - 6) სტატისტიკური ანგარიშგებისათვის შესაბამისი მონაცემების მომზადება;
  - 7) წყლის დანაკარგების პრევენცია სასმელი და ტექნიკური წყალმომარაგების სისტემებში.

15.2 ნორმატიული მითითებები და ჩანაწერების ფორმები

- 15.2.1 საქართველოს კანონი №2116 «წყლის შესახებ»
- 15.2.2 საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის ბრძანება «წყლის პირველადი მოხმარების აღრიცხვის ფორმებისა და მათი წარმოების შესახებ».
- 15.2.3 საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს სტატისტიკის დეპარტამენტის ბრძანება №63-ს «წყლის გამოყენების სახელმწიფო აღრიცხვის დებულება»
- 15.2.4 საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის ბრძანება «წყლის მოხმარების აღრიცხვის წესები»

შიდა დოკუმენტები

15.2.5 BOT-IMS3.A06-020

სამეურნეო-სასმელი და ტექნიკური წყლის მოხმარების ნორმები.

ჩანაწერები

15.2.6 BOT-IMS3.J02-150

სასმელი წყლის მოხმარების პირველადი აღრიცხვის ჟურნალები პად-4

15.2.7 BOT-IMS3.J02-151

ტექნიკური წყლის მოხმარების პირველადი აღრიცხვის ჟურნალი (პად-5)

15.2.8 BOT-IMS3.J02-152

ძირითადი დანიშნულების საწარმოო მონაკვეთებზე ტექნიკური წყლის მოხმარების პირველადი აღრიცხვის ჟურნალი (პად-5)

15.2.9 BOT-IMS3.J01-1180

ქვედანაყოფის ტექნიკური წყლის ყოველთვიური მოხმარების ანგარიში

15.2.10 BOT-IMS3.J01-1181

ქვედანაყოფის სასმელი წყლის ყოველთვიური მოხმარების ანგარიში

15.2.11 BOT-IMS3.J01-1170

„საზოგადოების“ სასმელი წყლის ყოველთვიური მოხმარების ანგარიში

15.2.12 BOT-IMS3.J01-1171

„საზოგადოების“ ტექნიკური წყლის მოხმარების ანგარიში

15.2.13 BOT-IMS3.J01-1178

სასმელი წყლის ხარისხის მონიტორინგის შედეგების ანგარიში

15.2.14 BOT-IMS3.J01-1179

ტექნიკური წყლის ხარისხის მონიტორინგის შედეგების ანგარიში

15.3 პროცესის მონაწილეები და მათი პასუხისმგებლობები

— პროცესის მონაწილეები: ყველა საწარმოო უბნები, ცალკეული სტრუქტურული ქვედანაყოფები და დამხმარე დანიშნულების ობიექტები, რომლებიც მოიხმარენ სასმელ და ტექნიკურ წყალს.

— ობიექტების ჩამონათვალი, რომლებიც მოიხმარენ სასმელ და ტექნიკურ წყალს, მითითებულია წინამდებარე თავის ცხრილებში «სასმელი წყლის მოხმარების მონიტორინგის ობიექტები» და «ტექნიკური წყლის მოხმარების მონიტორინგის ობიექტები».

15.3.1 **გენერალური დირექტორი** პასუხისმგებელია გადაწყვეტილების მიღებაზე აუცილებელი მაკორექტირებელი მოქმედებების განსახორციელებლად.

15.3.2 **გარემოსდაცვითი მმართველი** პასუხისმგებელია:

- 1) სასმელი წყლის ხარისხის შეფასებისა და მონიტორინგის შედეგების ანგარიშების განხილვაზე;
- 2) შეუსაბამოების აღმოჩენის შემთხვევაში მაკორექტირებელი ღონისძიებების ჩატარების წინადადება-შეთავაზებების მომზადებაზე;
- 3) ცალკეულ საწარმოო მონაკვეთებსა თუ ზოგადად „საზოგადოებაში“ სასმელი და ტექნიკური წყლის გამოყენების მართვის (ნორმირება, აღრიცხვა, კონტროლი) პროცესის ზოგად ხელმძღვანელობაზე;
- 4) სასმელი და ტექნიკური წყლის ხარისხის მონიტორინგის შედეგების პირველად შეფასებაზე;
- 5) სასმელი და ტექნიკური წყლის ხარისხის მონიტორინგის შედეგების გაფორმებაზე;
- 6) სასმელი და ბუნებრივი ტექნიკური წყლის მოხმარების ხარისხის მონიტორინგის შედეგების და წყალგაყვანილობის სისტემის მდგომარეობის შეფასებაზე;
- 7) სასმელი და ტექნიკური წყლის არარაციონალური გამოყენებისა და სხვა შესაძლო შეუსაბამოების მიზეზების განსახილველად პასუხისმგებელი ქვედანაყოფების ხელმძღვანელებთან სამუშაო შეხვედრის ორგანიზაციაზე;
- 8) წყლის გამოყენების სახელმწიფო აღრიცხვის სტატისტიკური ფორმის №04-1-01 მომზადებაზე.

15.3.3 **ინჟინერ-ეკოლოგი** პასუხისმგებელია:

- 1) სასმელი წყლის ყოველდღიური მოხმარების შესახებ ინფორმაციის მიღებასა და დამუშავებაზე;
- 2) ტექნიკური წყლის ყოველთვიური მოხმარების შესახებ ინფორმაციის მიღებასა და დამუშავებაზე;
- 3) სასმელი და ტექნიკური წყლის მოხმარების აღრიცხვის მართებულობის სისტემატიურ კონტროლზე;

- 4) წყლის მოხმარების მონიტორინგის შედეგების საფუძველზე ყოველ სამამულო ქვედანაყოფში წყალსაზომების ჩვენებების მიხედვით სასმელი წყლის მოხმარების ყოველთვიური ანგარიშის მომზადებაზე;
- 5) ყოველ ქვედანაყოფში წყლის მოხმარების მონიტორინგის შედეგების საფუძველზე წყალმოხმარების კუთრი ნორმების გათვალისწინებით ტექნიკური წყლის მოხმარების ყოველთვიური ანგარიშის მომზადებაზე;
- 6) „საზოგადოებაში“ წყლის მოხმარების ყოველთვიური ანგარიშების საბუღალტრო აღრიცხვის განყოფილებაში გადაცემაზე;
- 7) სასმელი და ტექნიკური წყლის ხარისხის მონიტორინგის უზრუნველყოფაზე;
- 8) შეუსაბამობის მიზეზის განსახილველად და მაკორექტირებელი და პრევენციული ღონისძიებების დასაგეგმად პასუხისმგებელი ქვედანაყოფების ხელმძღვანელებთან სამუშაო შეხვედრაში მონაწილეობაზე;
- 9) შეუსაბამობების აღმოჩენისას, შესაბამისი მაკორექტირებელი და პრევენციული ღონისძიებების დაგეგმვასა და შესრულების კონტროლზე.

15.3.4 პასუხისმგებელი ქვედანაყოფის ხელმძღვანელი პასუხისმგებელია:

- 1) სასმელი და ბუნებრივი ტექნიკური წყლის მოხმარების რაოდენობის მონიტორინგის შედეგების პირველად შეფასებაზე;
- 2) წყალგამანაწილებელი არმატურისა და წყალგაყვანილობის შიდა სისტემების მდგომარეობის მონიტორინგის შედეგების პირველად შეფასებაზე;
- 3) დაქვემდებარებულ პასუხისმგებელ ქვედანაყოფში წყალმოხმარების დადგენილი ლიმიტების დაცვაზე;
- 4) სასმელი და ბუნებრივი ტექნიკური წყლის ყოველდღიური და ყოველთვიური მოხმარების შესაბამისი ჩანაწერების წარმოებასა და აღრიცხვის მართებულობაზე.
- 5) შეუსაბამობების ან წყალმოხმარების ლიმიტის გადაჭარბების აღმოჩენისას, შესაბამისი მაკორექტირებელი და პრევენციული ღონისძიებების დაგეგმვასა და შესრულების უზრუნველყოფაზე.
- 6) დაქვემდებარებულ პასუხისმგებელ ქვედანაყოფში სასმელი და ტექნიკური წყლის მოხმარების მონიტორინგის ჩანაწერების წარმოებაზე და პასუხისმგებელ ქვედანაყოფში წყალმოხმარების პროცესის მართვაზე პასუხისმგებელი მუშაკების გამოყოფაზე;

- 7) შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთხოების და გარემოს დაცვის განყოფილებაში სასმელი და ტექნიკური წყლის მოხმარების ყოველთვიური ანგარიშის ელექტრონული ფოსტით წარდგენაზე.

15.3.5 პასუხისმგებელი ქვედანაყოფის დასაქმებული პასუხისმგებელია:

- 1) უშუალოდ წყალგამშვები კონსტრუქცია-ნაგებობიდან მიღებული სასმელი წყლის, ტექნიკური წყლის, ბუნებრივი წყლის მოხმარების პირველადი აღრიცხვის ჟურნალებში რეგისტრაციაზე;
- 2) უშუალო ხელმძღვანელისათვის და შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთხოების და გარემოს დაცვის განყოფილებაში ტექნიკური და სასმელი წყლის მოხმარების ყოველთვიური ანგარიშების ელექტრონული ფოსტით წარდგენაზე;
- 3) საანგარიშო თვეში ბუნებრივი ტექნიკური წყლის ხარჯვის შესახებ ინფორმაციის დადგენილი ფორმით მომზადებაზე, მის უშუალო ხელმძღვანელთან ხელმოსაწერად;
- 4) საანგარიშო პერიოდში სასმელი წყლის ხარჯვის შესახებ ინფორმაციის დადგენილი ფორმით მომზადებაზე, მის უშუალო ხელმძღვანელთან ხელმოსაწერად;
- 5) წყალგამანაწილებელი არმატურისა და შიდა წყალგაყვანილობის სისტემების მდგომარეობის მონიტორინგის შედეგების რეგისტრაციაზე.

15.4 სასმელი წყლის მონიტორინგის ობიექტები

- 15.4.1 «საზოგადოების» ცალკეული საწარმოო უბნებისთვის სასმელი წყლის მიწოდება ხორციელდება წყალმომარაგების მუნიციპალური სისტემიდან 12 წყალსადენის შემყვანით.
- 15.4.2 სასმელი წყლის ყოველ შემყვანსა და წყალსაზომს მინიჭებული აქვს შესაბამისი ნომერი. წყალსადენის განმრინებელ სისტემებს მინიჭებული აქვთ ანალოგიური ნომრები.
- 15.4.3 წყალსაზომების მაჩვენებლებისა და აუცილებელი ჩანაწერების წარმოებაზე ზედამხედველობის პასუხისმგებელ ქვედანაყოფებს წარმოადგენენ ის საწარმოო მონაკვეთები, რომელთა ტერიტორიებზეც არის განლაგებული მოცემული წყალსაზომები.
- 15.4.4 სასმელი წყლის მოხმარების მონიტორინგის ობიექტები, საკონტროლო პარამეტრები და კონტროლის პერიოდულობა მითითებულია წინამდებარე თავის დანართის ცხრილში.

15.5 ტექნიკური წყლის მოხმარების მონიტორინგის ობიექტები

- 15.5.1 საზოგადოების ცალკეული საწარმოო ობიექტების ტექნიკური წყლით მომარაგება ხორციელდება მდინარე კუბისწყალსა და სოფელ კაპრეშუმის უსახელო ნაკადულზე მდებარე წყალგამშვები კონსტრუქცია-ნაგებობებიდან.
- 15.5.2 მდინარე კუბისწყალზე მოწყობილია მოცემული ტიპის წყალგამშვები:
- 1) მდინარის მთელ სიგანეზე, ფსკერზე, მოწყობილია რკინა-ბეტონის არხი, რომლითაც წყალი ჩაედინება რკინა-ბეტონის მისაღებ ჭაში;
  - 2) მისაღები ჭიდან წყალი ტუმბოს პირველი ამოქაჩვით მიეწოდება განმრინებელ ქსელს ან ხანძარსაწინააღმდეგო წყლისრეზერვუარს.
  - 3) ხანძარსაწინააღმდეგო მიზნებისათვის არსებული რეზერვუარიდან, ასევე საწარმოს საჭიროებებისთვის წყალი განმრინებელ ქსელს მიეწოდება ტუმბოს მეორე ამოქაჩვით.
- 15.5.3 უსახელო ნაკადულზე მოწყობილია წყალსაქაჩი ჭა:
- 1) მდინარის მთელი კალაპოტის სიგანეზე მოწყობილია რკინაბეტონის წყალსაქაჩი ჭა მიმღები მილის ქუდით (თავახურით);
  - 2) მიმღები მილით წყალი შედის რკინა-ბეტონის მიმღებ ჭაში;
  - 3) მიმღები ჭიდან, წყალი პირველი ამოტუმბვით, მიეწოდება განმრინებელ ქსელს ან ხანძარსაწინააღმდეგო წყლის რეზერვუარს.
  - 4) რეზერვუარიდან ხანძარსაწინააღმდეგო მიზნებისათვის, ასევე საწარმოო აუცილებლობისათვის, წყალი განმრინებელ ქსელს მიეწოდება მეორე ამოტუმბვით.
- 15.5.4 ბუნებრივი ტექნიკური წყლის მიმღები ობიექტებია წყალსაქაჩი კონსტრუქცია-ნაგებობები და ცალკეული საწარმოო მონაკვეთები, რომლებიც ბუნებრივ წყალს იყენებენ ტექნოლოგიურ პროცესებში.
- 15.5.5 ბუნებრივი წყალი გამოიყენება თბო- და ორთქლმომარაგების, წყლის ხანძარსაწინააღმდეგო მარაგის შექმნის, ხანძრის ჩაქრობის, რეზერვუარებისა და სხვა ტევადობების რეცხვისა და წმენდის, ტუმბოების გაგრილების, მილგაყვანილობებისა და რეზერვუარების ჰიდრავლიკური გამოცდის, ტერიტორიის მორწყვის მიზნით და სხვა ტექნოლოგიური პროცესებისათვის.
- 15.5.6 ტექნიკური მიზნებისათვის ბუნებრივი წყლის მოხმარების მონიტორინგის ობიექტები, კონტროლირებული პარამეტრები და კონტროლის პერიოდულობა მითითებულია წინამდებარე თავის დანართებში.

15.6 სასმელი, ტექნიკური და ბუნებრივი წყლის მოხმარების აღრიცხვა

- 15.6.1 სასმელი წყლის ყოველდღიური მოხმარების მონიტორინგის შედეგები:

- 1) სასმელი წყლის მოხმარების აღრიცხვა წყალგაყვანილობის ყოველ შიდა სისტემაში წარმოებს პასუხისმგებელი საწარმოო უბნების მიერ, შესაბამისი წყალსაზომის ჩვენებების მიხედვით.
- 2) თითოეულ წყალგაყვანილობის შიდა სისტემაში სასმელი წყლის ყოველდღიური მოხმარების მონიტორინგის შედეგების აღრიცხვა სასმელი წყლის მოხმარების პირველადი აღრიცხვის ჟურნალში წარმოებს პასუხისმგებელი ქვედანაყოფის მუშაკის მიერ [3.1], რის შემდეგაც მონაცემები შეაქვთ სასმელი წყლის მოხმარების ქვედანაყოფის ელექტრონულ ანგარიშში [3.5], და ელექტრონული ფოსტით ეგზავნება ეკოლოგიის ინჟინერს 15:00-მდე.
- 3) სასმელი წყლის ყოველდღიური მოხმარების ლიმიტის გადაჭარბების შემთხვევაში [2.9], პასუხისმგებელი ქვედანაყოფის ხელმძღვანელი ორგანიზებას უწევს წყლის მოხმარების ლიმიტის გადაჭარბების მიზეზის გამოვლენას როგორც დაქვემდებარებულ პასუხისმგებელ ქვედანაყოფში, ისე სხვა პასუხისმგებელ ქვედანაყოფებში, რომლებიც წყალს აღნიშნული შიდა წყალმომარაგების სისტემიდან მოიხმარენ.

15.6.2 ტექნიკური წყლის ყოველდღიური მოხმარების მონიტორინგის შედეგები:

15.6.3 ბუნებრივი წყლის ტექნიკური მიზნებისათვის სადღეღამისო მოხმარების მონიტორინგის შედეგების საფუძველზე, პასუხისმგებელი ქვედანაყოფის მუშაკი ინჟინერ-ეკოლოგს წარუდგენს ტექნიკური წყლის ყოველთვიური მოხმარების ხელმოწერილ ანგარიშს [3.4].

15.6.4 ბუნებრივი წყლის ანგარიში:

- 1) ინჟინერ-ეკოლოგი ადგენს „საზოგადოების“ ბუნებრივი წყლის ტექნიკური მიზნებისათვის მოხმარების ანგარიშს პასუხისმგებელი ქვედანაყოფებისგან მიღებული მონაცემების საფუძველზე. ანგარიში განსახილველად და შესათანხმებლად გადაეცემა გარემოსდაცვით მმართველს.
- 2) ანგარიშის დამოწმება ხდება „საზოგადოების“ ბეჭდის დასმით, და გადაეცემა ბუღალტრული აღრიცხვის განყოფილებას, ზედაპირული წყალსატევებიდან მოხმარებული წყლისათვის გადასახადის გადახდის განსახორციელებლად.

15.7 საინფორმაციო მოდელი

15.7.1 წყალგაყვანილობის შიდა სისტემებისა და წყალგამყოფი არმატურის მდგომარეობის მონიტორინგის შედეგების საინფორმაციო მოდელი:

- 1) წყალგაყვანილობის შიდა სისტემებისა და წყალგამყოფი არმატურის მდგომარეობის მონიტორინგის შედეგები შეჰყავთ სასმელი და ტექნიკური წყლის მოხმარების პირველადი აღრიცხვის ჟურნალებში პასუხისმგებელი ქვედანაყოფების მუშაკებს. სამეურნეო-სასმელი წყლის

გაყვანილობის სისტემების ჩანაწერების გაკეთება ხდება წყალმომხარების ლიმიტის გადაჭარბებისას, ხოლო ტექნიკური წყალგაყვანილობის სისტემებში - დაზიანების ან გაჟონვის აღმოჩენისას. ჟურნალების მეორე ნაწილში გათვალისწინებულია გვერდები, სადაც მითითებულია: თარიღი, აღმოჩენილი დაზიანებები ან გაჟონვა, მიღებული ზომები, პასუხისმგებელი პირის ხელმოწერა.

15.7.2 სასმელი წყლის ხარისხის მონიტორინგი:

- 1) სასმელი წყლის ხარისხის მონიტორინგი ხორციელდება აუცილებლობის შემთხვევაში, სასმელი წყალგაყვანილობის კონკრეტულ მონაკვეთზე.
- 2) სასმელი წყლის ხარისხის მონიტორინგის შედეგების ანგარიშს აფორმებს გარემოსდაცვით მმართველი კონტრაქტორი აკრედიტირებული ორგანიზაციის მიერ ჩატარებული ლაბორატორიული კვლევების შედეგების საფუძველზე, და მას წარუდგენს „საზოგადოების“ გენერალური დირექტორს.

15.7.3 ტექნიკური წყლის ხარისხის მონიტორინგის შედეგების საინფორმაციო მოდელი:

- 1) ტექნიკური წყლის ხარისხის მონიტორინგი ხორციელდება აუცილებლობისას, წყალგაყვანილობის კონკრეტულ მონაკვეთზე.
- 2) ტექნიკური წყლის ხარისხის მონიტორინგის შედეგების ანგარიშს აფორმებს გარემოსდაცვითი მმართველი, ეკოლოგიური მონიტორინგის საგამოცდო ლაბორატორიის ან კონტრაქტორი აკრედიტირებული ორგანიზაციის მიერ ჩატარებული ლაბორატორიული კვლევების შედეგების საფუძველზე, და მას წარუდგენს „საზოგადოების“ გენერალური დირექტორს.

15.8 შედეგების შეფასება

15.8.1 სასმელი წყლის მოხმარების რაოდენობის მონიტორინგის შედეგების პირველად შეფასებას ყოველდღიურად აწარმოებს პასუხისმგებელი ქვედანაყოფის ხელმძღვანელი, რომელიც შეუსაბამობის აღმოჩენისას გეგმავს და უზრუნველყოფს მაკორექტირებელი და პრევენციული მოქმედებების შესრულებას.

15.8.2 ბუნებრივი ტექნიკური წყლის მოხმარების აღრიცხვის მართებულობის პირველად შეფასებას ყოველდღიურად აწარმოებს ძირითადი და დახმარე დანიშნულების პასუხისმგებელი ქვედანაყოფის ხელმძღვანელი, რომელიც შეუსაბამობის აღმოჩენისას გეგმავს და უზრუნველყოფს მაკორექტირებელი და პრევენციული მოქმედებების შესრულებას.

15.8.3 წყალგამყოფი არმატურისა და სასმელი და ტექნიკური შიდა წყალგაყვანილობის სისტემის მდგომარეობის მონიტორინგის შედეგების

- პირველად შეფასებას აწარმოებს პასუხისმგებელი ქვედანაყოფის ხელმძღვანელი, რომელიც მიღების და წყალგამყოფი არმატურის დაზიანების ან გაჟონვის აღმოჩენის შემთხვევაში, დადგენილი წესით ახდენს აუცილებელი სარემონტო სამუშაოების ორგანიზებასა და ჩატარების უზრუნველყოფას და აწარმოებს შესაბამის ჩანაწერებს.
- 15.8.4 ინჟინერ-ეკოლოგი სისტემატიურად, მაგრამ არანაკლებ ვიდრე თვეში ერთხელ, აკონტროლებს პასუხისმგებელ ქვედანაყოფებში სასმელი და ტექნიკური წყლის მოხმარების აღრიცხვის მართებულობას და, შეუსაბამობების აღმოჩენის შემთხვევაში, ახდენს მაკორექტირებელი და პრევენციული ღონისძიებების დაგეგმვისა და შესრულების ინიცირებას შესაბამისი დებულების (დადგენილების) გაფორმებით.
- 15.8.5 გარემოსდაცვითი მმართველი ყოველთვიურად აწარმოებს სასმელი და ბუნებრივი ტექნიკური წყლის მოხმარების რაოდენობის მონიტორინგის შედეგების შეფასებას და წყალგაყვანილობის სისტემების მდგომარეობის შედეგების შეფასებას.
- 15.8.6 შეუსაბამობის აღმოჩენის ან მაკორექტირებელი და პრევენციული მოქმედებების დროულად განუხორციელებლობის შემთხვევაში, გარემოსდაცვითი მმართველი ორგანიზებას უკეთებს სამუშაო შეხვედრას პასუხისმგებელი ქვედანაყოფის ხელმძღვანელთან შეუსაბამობის მიზეზების განსახილველად და მაკორექტირებელი მოქმედებების დასაგეგმად. სამუშაო შეხვედრაზე ფორმდება ოქმი.
- 15.8.7 შეუსაბამობების აღმოჩენისას, ოქმში შეაქვთ მაკორექტირებელი მოქმედებების წინადადება-შეთავაზებები და დამხმარე ჩანაწერთან ერთად განსახილველად გადაეცემა გენერალური დირექტორის პირველ მოადგილეს.
- 15.8.8 სასმელი და ტექნიკური წყლის გამოყენების პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტაციის საფუძველზე, გარემოსდაცვითი მმართველი ორგანიზაციას უწევს წყლის გამოყენების სახელმწიფო აღრიცხვის ყოველწლიური სტატისტიკური ფორმის მომზადების ღონისძიებას №04-1-01 გარემოს დაცვის სახელმწიფო ორგანოში წარსადგენად, შესაბამისი ნორმატიული აქტის თანახმად.
- 15.8.9 სასმელი და ტექნიკური წყლის ხარისხის მონიტორინგის შედეგების პირველად შეფასებას აწარმოებს გარემოსდაცვითი მმართველი.
- 15.8.10 სასმელი წყლის ხარისხობრივი მაჩვენებლების სახელმწიფო სანიტარულ-ჰიგიენურ ნორმებთან შეუსაბამობის შემთხვევაში, დაუყოვნებლივ ხდება მაკორექტირებელი და/ან პრევენციული მოქმედებების განხორციელება.
- 15.8.11 ტექნიკური წყლის ნავთობპროდუქტებით დაბინძურების აღმოჩენის შემთხვევაში, ასევე ხდება მაკორექტირებელი და/ან პრევენციული მოქმედებების განხორციელება.

15.9 დანართი: სასმელი და ტექნიკური წყლის მონიტორინგის ობიექტები

ცხრილი: სასმელი წყლის მოხმარების მონიტორინგის ობიექტები

ცხრილი №	შემყვანის №	წყალსაზომის №	წყალსაზომის განთავსების ადგილი
1	№ 1	№ 1 (ძირითადი აღრიცხვის)	№2 საქვამბესთან - დიზელის საწვავისა და ნავთის მიღებისა და გადატვირთვის სადგური
		№1A (შიდა კონტროლის)	დიზელის საწვავისა და ნავთის მიღებისა და გადატვირთვის სადგური - ოფისი
		№1B (შიდა კონტროლის)	სპეც. ტანსაცმლის მექანიზებული სამრეცხაოს შენობა
		№1B (შიდა კონტროლის)	კომპანია SGS -ის ოფისი
2	№ 2	№ 2 (ძირითადი აღრიცხვის)	სატვირთი შესასვლელი № 12
		№2A (შიდა კონტროლის)	მუქი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის სადგირის №4 ესტაკადასთან
		№2B (შიდა კონტროლის)	სარემონტო-მექანიკური განყოფილების და სარემონტო-სამშენებლო განყოფილების ანგარი
		№2 B (შიდა კონტროლის)	ხანძარსაწინააღმდეგო უბნის ოფისი
		№2Г (შიდა კონტროლის)	საქვამბის შენობასთან
		№2Д (შიდა კონტროლის)	ლაბორატორიის შენობასთან
		№2E (შიდა კონტროლის)	სასადილოს შენობასთან
3	№3	№ 4 (ძირითადი აღრიცხვის)	სოფელ ჩაისუბნის გზაზე, მდინარე კუბასწყალის ხიდათან
		№4A (შიდა კონტროლის)	გათხევადებული ნახშირწყალბადოვანი აირების მიღებისა და გადატვირთვის სადგურის საოპერატოროსთან
		№4B (შიდა კონტროლის)	გათხევადებული ნახშირწყალბადოვანი აირების მიღებისა და გადატვირთვის სადგურის მთავარ ოფისთან
4	№4	№ 5 (ძირითადი აღრიცხვის)	სოფელ ჩაისუბნისკენ მიმავალ გზაზე,
5	№5	№ 6 (ძირითადი აღრიცხვის)	წელი ნავთობის შენახვისა და დატვირთვის სადგური „კაპრემუმი“. უბნის ოფისთან
6	№6	№ 7(ძირითადი აღრიცხვის)	საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და დატვირთვის საამქრო. ნავმისადგომი №3
7	№7	№ 8(ძირითადი აღრიცხვის)	საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და დატვირთვის საამქრო. ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ჯგუფის და ეკოლოგიური მონიტორინგის საგამოცდო ლაბორატორიის ოფისი
8	№ 8	№ 9 (ძირითადი აღრიცხვის)	იმპორტირებადი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და განაწილების საამქროს ოფისი (წელი ნავთობის შენახვისა და დატვირთვის სადგური „ხოლოდნაია სლოდოდასთვის“)
9	№9	№ 10(ძირითადი აღრიცხვის)	იმპორტირებადი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და განაწილების საამქრო. ოფისი
11	№ 10	№ 11 (ძირითადი აღრიცხვის)	იმპორტირებადი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და განაწილების საამქრო. საოპერატორო
11	№ 11	№ 12 (ძირითადი აღრიცხვის)	იმპორტირებადი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და განაწილების საამქრო. დაცვის საფუშაგო
12	№ 12	№ 13 (ძირითადი აღრიცხვის)	იმპორტირებადი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და განაწილების საამქრო. სახანძრო სატუმბო

სასმელი წყლის მონიტორინგის ობიექტები. საკონტროლო პარამეტრები, კონტროლის პერიოდულობა და მეთოდი					ცხრილი № 1
№	შემყვანი და წყალსაზომის №, წყალმომხარებელი ობიექტები	წყალმომხარების რაოდენობა	წყალმომხარების არმატურის მდომარეობა	გარე საუბნო სისტემის მდგომარეობა	პარამეტრების კონტროლზე პასუხისმგებელი პირი
1	შემყვანი № 1. წყალსაზომი № 1.	ყოველდღიურად, 12:00-ზე. ხარჯის გაზომვა და შედარება ლიმიტთან (ლიმიტი - 24,2მ ³ დღ.დ)	---	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№ 1 - დიზელის საწვავისა და ნავთის მიღებისა და გადატვირთვის სადგურის ოპერატორი №3 - დიზელის საწვავისა და ნავთის მიღებისა და გადატვირთვის სადგურის ტერიტორიაზე - სადგურის უფროსი.
1.1	ცენტრალური ოფისი. წყალსაზომი არ არის	თვეში 1-ჯერ. გაანგარიშებით (ლიმიტი - 1,1 მ ³ დღ.დ)	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№ 2- ოფისის დამლაგებლები №3 - ინჟინერ-ეკოლოგი, სანიტარული ინსპექტორი
1.2	მეორე ოფისი წყალსაზომი არ არის	თვეში 1-ჯერ. წყალსაზომის გარეშე- (ლიმიტი - 0,63 მ ³ დღ.დ)	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№ 2- ოფისის დამლაგებლები №3 - ინჟინერ-ეკოლოგი, სანიტარული ინსპექტორი
1.3	უსაფრთხოების განყოფილების (ოპერატიული რეაგირების ჯგუფი) ოფისი. ტირი, სპორტ დარბაზი. წყალსაზომი არ არის	თვეში 1-ჯერ. გაანგარიშებით (ლიმიტი - 2,2 მ ³ დღ.დ)	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№ 2- ოფისის დამლაგებლები №3 - ინჟინერ-ეკოლოგი, სანიტარული ინსპექტორი
1.4	ვიდეო მონიტორინგის ჯგუფის ოფისი. წყალსაზომი არ არის	თვეში 1-ჯერ. გაანგარიშებით (ლიმიტი - 0,1 მ ³ დღ.დ)	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№ 2- ოფისის დამლაგებლები №3 - ინჟინერ-ეკოლოგი, სანიტარული ინსპექტორი
1.5	შრომის დაცვისა და სამრეწველო უსაფრთხოების განყოფილების ოფისი წყალსაზომი არ არის	თვეში 1-ჯერ. გაანგარიშებით (ლიმიტი - 0,2 მ ³ დღ.დ)	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№ 2- ოფისის დამლაგებლები №3 - დეპარტამენტის თანამშრომლები
1.6	დიზელის საწვავისა და ნავთის მიღებისა და გადატვირთვის სადგურის ოფისი. წყალსაზომი №1A	ყოველდღიურად, 12:00-ზე. ხარჯის გაზომვა და შედარება ლიმიტთან (ლიმიტი - 4,5 მ ³ დღ.დ)	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№ 1, №2 - უფროსი ოპერატორი №3 - სადგურის უფროსი, ინჟინერ-ეკოლოგი
1.7	სპეციალური ტანსაცმლის სამრეწვაო წყალსაზომი №1B	ყოველდღიურად, 12:00-ზე. ხარჯის გაზომვა და შედარება ლიმიტთან (ლიმიტი - 3,3 მ ³ დღ.დ)	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№ 1 - უბნის ოპერატორი №3 - ინჟინერ-ეკოლოგი, სანიტარული ინსპექტორი

დოკუმენტი №: BOT-IMS2.A01-203 | ძალაშია: 20-01-2009 | რევიზია: 6 | რევიზიის თარიღი: 29.07.2020 (ზრდასა № 66/ა)

სასმელი წყლის მონიტორინგის ობიექტები. საკონტროლო პარამეტრები, კონტროლის პერიოდულობა და მეთოდი						ცხრილი № 1
№	შემყვანის და წყალსაზომის №, წყალმომხარებელი ობიექტები	წყალმომხარების რაოდენობა	წყალმომხარე არმატურის მდგომარეობა	გარე საუბნო სისტემის მდგომარეობა	პარამეტრების კონტროლზე პასუხისმგებელი პირი	
1.8	SGS-ის ლაბორატორია. წყალსაზომი №1Г	ყოველდღიურად, 12:00-ზე. ხარჯის გაზომვა და შედარება ლიმიტთან (ლიმიტი - 1,2 მ ³ დღ.ღ)	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№1, №2- ლაბორატორიის უფროსი. №3 - ლაბორატორიის უფროსი, ინჟინერ-ეკოლოგი, სანიტარული ინსპექტორი	
1.9	საწყობის შენობა წყალსაზომი არ არის	თვეში 1-ჯერ. წყალსაზომის გარეშე- (ლიმიტი - 2,8 მ ³ დღ.ღ)	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№2 - საწყობის გამგე	
1.10	ესტაკადის მწმენდავების ოფისი. წყალსაზომი არ არის	თვეში 1-ჯერ. გაანგარიშებით (ლიმიტი - 2,51 მ ³ დღ.ღ)	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№2 - ესტაკადის მწმენდავების ბრიგადირი. №3 - ესტაკადის მწმენდავების ბრიგადირი, ინჟინერ-ეკოლოგი, სანიტარული ინსპექტორი	
1.11	პირველი სამედიცინო დახმარების გაწევის პუნქტი წყალსაზომი არ არის	თვეში 1-ჯერ. გაანგარიშებით (ლიმიტი - 0,7 მ ³ დღ.ღ)	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№2 - პუნქტის უფროსი №3 - ინჟინერ-ეკოლოგი, სანიტარული ინსპექტორი	

სასმელი წყლის მონიტორინგის ობიექტები. საკონტროლო პარამეტრები, კონტროლის პერიოდულობა და მეთოდი						ცხრილი № 2
№	შემყვანის და წყალსაზომის №, წყალმომხარებელი ობიექტები	წყალმომხარების რაოდენობა	წყალმომხარე არმატურის მდგომარეობა	გარე საუბნო სისტემის მდგომარეობა	პარამეტრების კონტროლზე პასუხისმგებელი პირი	
2	შემყვანი № 2. წყალსაზომი № 2.	ყოველდღიურად, 12:00-ზე. ხარჯის გაზომვა და შედარება ლიმიტთან - (ლიმიტი - 41,22 მ ³ დღ.ღ)	---	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№ 1 - დაცვის პოსტის გუშაგი, ინსპექტორ ეკოლოგი №3 - თბოწყალმომარაგების საამქროს უფროსი	
2.1	დაცვის პოსტი წყალსაზომი არ არის	თვეში 1-ჯერ. გაანგარიშებით (ლიმიტი - 0,06 მ ³ დღ.ღ)	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№2 - დაცვის გუშაგი №3 - ინჟინერ-ეკოლოგი	
2.2	მუქი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის პროდუქტების საამქრო წყალსაზომი №2A	ყოველდღიურად, 12:00-ზე. ხარჯის გაზომვა და შედარება ლიმიტთან (ლიმიტი - 11,23 მ ³ დღ.ღ)	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№ 1, №2 - უფროსი ოპერატორი №3 - საამქროს უფროსი, ეკოლოგ ინსპექტორი.	
2.2.1	მთავარი ოფისი წყალსაზომი არ არის	თვეში 1-ჯერ. გაანგარიშებით (ლიმიტი - 8,84 მ ³ დღ.ღ)	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№ 1, №2 - უფროსი ოპერატორი №3 - საამქროს უფროსი, ეკოლოგ ინსპექტორი.	
2.2.2	№5 ესტაკადის ოფისი წყალსაზომი არ არის	თვეში 1-ჯერ. გაანგარიშებით (ლიმიტი - 0,39 მ ³ დღ.ღ)	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№ 1, №2 - უფროსი ოპერატორი №3 - საამქროს უფროსი, ეკოლოგ ინსპექტორი.	
2.3	სარემონტო-მექანიკური განყოფილება და სარემონტო-სამშენებლო	ყოველდღიურად, 12:00-ზე. ხარჯის გაზომვა და	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№ 1, №2 - განყოფილების უფროსი №3 - განყოფილების	

შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალი»
 შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალში»
 ეკოლოგიური მონიტორინგის რეგლამენტი

ООО «Батумский нефтяной терминал»
 Регламент экологического мониторинга в ООО
 «Батумский нефтяной терминал»

დოკუმენტი №: BOT-IMS2.A01-203 | ძალაშია: 20-01-2009 | რევიზია: 6 | რევიზიის თარიღი: 29.07.2020 (ზრძანება № 66/ა)

სასმელი წყლის მონიტორინგის ობიექტები. საკონტროლო პარამეტრები, კონტროლის პერიოდულობა და მეთოდი					ცხრილი № 2
№	შემყვანის და წყალსაზომის №, წყალმომხარებელი ობიექტები	წყალმომხარების რაოდენობა	წყალმომხარე არმატურის მდგომარეობა	გარე საუბნო სისტემის მდგომარეობა	პარამეტრების კონტროლზე პასუხისმგებელი პირი
	განყოფილება წყალსაზომი № 2Б	შედარება ლიმიტთან (ლიმიტი - 7,2 მ ³ დღ.ღ)			უფროსი, ეკოლოგ ინსპექტორი.
2.4	სახანძრო უბანი წყალსაზომი № 2В	ყოველდღიურად, 12:00-ზე. ხარჯის გაზომვა და შედარება ლიმიტთან (ლიმიტი - 2,2 მ ³ დღ.ღ)	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№ 1, №2 - უბნის უფროსი №3 - უბნის უფროსი, ეკოლოგ ინსპექტორი.
2.5	დაცვის სამსახურის ოფისები წყალსაზომი არ არის	თვეში 1-ჯერ. გაანგარიშებით (ლიმიტი - 1,0 მ ³ დღ.ღ)	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№ 2- ოფისის დამლაგებელი №3 - ინსპექტორი ეკოლოგი
2.6	საქვაბე წყალსაზომი №2Г	ყოველდღიურად, 12:00-ზე. ხარჯის გაზომვა და შედარება ლიმიტთან (ლიმიტი - 2,54 მ ³ დღ.ღ)	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№ 1, №2 - უფროსი ოპერატორი №3 - საქვაბის უფროსი, ეკოლოგ ინსპექტორი.
2.7	ლაბორატორია და ბოთლების სამრეცხაო წყალსაზომი №2Д.	ყოველდღიურად, 12:00-ზე. ხარჯის გაზომვა და შედარება ლიმიტთან (ლიმიტი - 7,2 მ ³ დღ.ღ)	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№ 1 - ლაბორატორიის უფროსი №3 - ლაბორატორიის უფროსი, ეკოლოგ ინსპექტორი.
2.8	ბოთლების სამრეცხაო წყალსაზომი არ არის	თვეში 1-ჯერ. გაანგარიშებით (ლიმიტი - 0,65 მ ³ დღ.ღ)	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№ 1 - ლაბორატორიის უფროსი №3 - ლაბორატორიის უფროსი, ეკოლოგ ინსპექტორი.
2.9	სასადილო წყალსაზომი №2Е	ყოველდღიურად, 12:00-ზე. ხარჯის გაზომვა და შედარება ლიმიტთან (ლიმიტი - 10,7 მ ³ დღ.ღ)	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№ 1, №2 - უფროსი ოპერატორი №3 - ესტაკადის უფროსი, ეკოლოგ ინსპექტორი.
2.10	№ 2 ესტაკადის ოფისი წყალსაზომი №1В	ყოველდღიურად, 12:00-ზე. ხარჯის გაზომვა და შედარება ლიმიტთან (ლიმიტი - 7,7 მ ³ დღ.ღ)	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№ 1, №2 - უფროსი ოპერატორი №3 - ესტაკადის უფროსი, ინჟინერ-ეკოლოგი, სანიტარული ინსპექტორი

სასმელი წყლის მონიტორინგის ობიექტები. საკონტროლო პარამეტრები, კონტროლის პერიოდულობა და მეთოდი					ცხრილი № 3
№	შემყვანის და წყალსაზომის №, წყალმომხარებელი ობიექტები	წყალმომხარების რაოდენობა	წყალმომხარე არმატურის მდგომარეობა	გარე საუბნო სისტემის მდგომარეობა	პარამეტრების კონტროლზე პასუხისმგებელი პირი
4	შემყვანი № 3 წყალსაზომი № 3.	ყოველდღიურად, 12:00-ზე. ხარჯის გაზომვა და	---	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№ 1 - უფროსი ოპერატორი №3 - გათხევადებული ნახშირწყალბადოვანი

დოკუმენტი №: BOT-IMS2.A01-203 | ძალაშია: 20-01-2009 | რევიზია: 6 | რევიზიის თარიღი: 29.07.2020 (ბრძანება № 66/ა)

სასმელი წყლის მონიტორინგის ობიექტები. საკონტროლო პარამეტრები, კონტროლის პერიოდულობა და მეთოდი					ცხრილი № 3
№	შემყვანის და წყალსაზომის №, წყალმომარებელი ობიექტები	წყალმომარების რაოდენობა	წყალმომარების არმატურის მდგომარეობა	გარე საუბნო სისტემის მდგომარეობა	პარამეტრების კონტროლზე პასუხისმგებელი პირი
		შედარება ლიმიტთან - (ლიმიტი - 5,52 მ ³ დღ.ღ)			აირების მიღებისა და გადატვირთვის სადგურის უფროსი
4.1	გათხევადებული ნახშირწყალბადოვანი აირების მიღებისა და გადატვირთვის სადგურის საოპერატორო წყალსაზომი №4A	ყოველდღიურად, 12:00-ზე. ხარჯის გაზომვა და შედარება ლიმიტთან - (ლიმიტი - 1,15 მ ³ დღ.ღ)	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№2 - უფროსი ოპერატორი №3 - სადგურის უფროსი, ინჟინერ-ეკოლოგი, სანიტარული ინსპექტორი
4.2	გათხევადებული ნახშირწყალბადოვანი აირების მიღებისა და გადატვირთვის სადგურის მთავარი ოფისი წყალსაზომი №4B	ყოველდღიურად, 12:00-ზე. ხარჯის გაზომვა და შედარება ლიმიტთან - (ლიმიტი - 4,2 მ ³ დღ.ღ)	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№2 - უფროსი ოპერატორი №3 - სადგურის უფროსი, ინჟინერ-ეკოლოგი, სანიტარული ინსპექტორი
4.3	გათხევადებული ნახშირწყალბადოვანი აირების მიღებისა და გადატვირთვის სადგურის დაცვის პოსტი (სატვირთო გასასვლელი) წყალსაზომი არ არის	თვეში 1-ჯერ. გაანგარიშებით (ლიმიტი - 0,1 მ ³ დღ.ღ)	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№2 - უფროსი ოპერატორი №3 - სადგურის უფროსი, ინჟინერ-ეკოლოგი, სანიტარული ინსპექტორი

სასმელი წყლის მონიტორინგის ობიექტები. დეტალური ინფორმაცია. საკონტროლო პარამეტრები, კონტროლის პერიოდულობა და მეთოდი					ცხრილი № 4
№	შემყვანის და წყალსაზომის №, წყალმომარებელი ობიექტები	წყალმომარების რაოდენობა	წყალმომარების არმატურის მდგომარეობა	გარე საუბნო სისტემის მდგომარეობა	პარამეტრების კონტროლზე პასუხისმგებელი პირი
5	შემყვანი № 4 წყალსაზომი № 4.	ყოველდღიურად, 12:00-ზე. ხარჯის გაზომვა და შედარება ლიმიტთან - (ლიმიტი - 1,9 მ ³ დღ.ღ)	---	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№ 1 - უფროსი ოპერატორი №3 - გათხევადებული ნახშირწყალბადოვანი აირების მიღებისა და გადატვირთვის სადგურის უფროსი
5.1	გათხევადებული ნახშირწყალბადოვანი აირების მიღებისა და გადატვირთვის სადგურის საოპერატორო წყალსაზომი №4A	თვეში 1-ჯერ. გაანგარიშებით (ლიმიტი - 1,85 მ ³ დღ.ღ)	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№ 1 - უფროსი ოპერატორი №3 - გათხევადებული ნახშირწყალბადოვანი აირების მიღებისა და გადატვირთვის სადგურის უფროსი
5.2	გათხევადებული ნახშირწყალბადოვანი აირების მიღებისა და გადატვირთვის სადგურის დაცვის პოსტი (სატვირთო გასასვლელი) წყალსაზომი არ არის	თვეში 1-ჯერ. გაანგარიშებით (ლიმიტი - 0,05მ ³ დღ.ღ)	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№ 1 - უფროსი ოპერატორი №3 - გათხევადებული ნახშირწყალბადოვანი აირების მიღებისა და გადატვირთვის სადგურის უფროსი
5.3.	ნავთობშლამების ინსინერაციის ობიექტი/შემყვანი № 13	ყოველდღიურად, 12:00-ზე. ხარჯის გაზომვა და შედარება ლიმიტთან - (ლიმიტი - 0,06 მ ³	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	ცვლის ოპერატორი ინჟინერ-ეკოლოგი,

დოკუმენტი №: BOT-IMS2.A01-203 | ძალაშია: 20-01-2009 | რევიზია: 6 | რევიზიის თარიღი: 29.07.2020 (ბრძანება № 66/ა)

სასმელი წყლის მონიტორინგის ობიექტები. დეტალური ინფორმაცია. საკონტროლო პარამეტრები, კონტროლის პერიოდულობა და მეთოდი					ცხრილი № 4
№	შემყვანის და წყალსაზომის №, წყალმომხარებელი ობიექტები	წყალმომხარების რაოდენობა	წყალმომხარე არმატურის მდგომარეობა	გარე საუბნო სისტემის მდგომარეობა	პარამეტრების კონტროლზე პასუხისმგებელი პირი
		დ.დ.)			
6	შემყვანი № 5. წყალსაზომი № 5.				
6.2					ცხრილი № 5
	ნედლი ნავთობის შენახვისა და დატვირთვის სადგური „კაპრეშუმის“ საოპერატორო, სასადილო	ყოველდღიურად, 12:00-ზე. ხარჯის გაზომვა და შედარება ლიმიტთან - (ლიმიტი - 6,1 მ ³ დ.დ.)	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№ 1 - უფროსი ოპერატორი №3 - სადგურის უფროსი ინჟინერ-ეკოლოგი, სანიტარული ინსპექტორი

სასმელი წყლის მონიტორინგის ობიექტები. დეტალური ინფორმაცია. საკონტროლო პარამეტრები, კონტროლის პერიოდულობა და მეთოდი					ცხრილი № 6
№	შემყვანის და წყალსაზომის №, წყალმომხარებელი ობიექტები	წყალმომხარების რაოდენობა	წყალმომხარე არმატურის მდგომარეობა	გარე საუბნო სისტემის მდგომარეობა	პარამეტრების კონტროლზე პასუხისმგებელი პირი
7	შემყვანი № 6 წყალსაზომი № 6.	ყოველდღიურად, 12:00-ზე. ხარჯის გაზომვა და შედარება ლიმიტთან - (ლიმიტი - 5,4 მ ³ დ.დ.)	---	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№ 1 - დატვირთვის ოსტატი №3 - საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და დატვირთვის საამქროს უფროსი
7.1	საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და დატვირთვის საამქროს საოპერატორო წყალსაზომი არ არის	თვეში 1-ჯერ. გაანგარიშებით (ლიმიტი - 5,35 მ ³ დ.დ.)	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№2 - საამქროს ოპერატორი. №3 - საამქროს უფროსი, ინჟინერ-ეკოლოგი, სანიტარული ინსპექტორი
7.2	დაცვის პოსტი წყალსაზომი არ არის	თვეში 1-ჯერ. გაანგარიშებით (ლიმიტი - 0,05მ ³ დ.დ.)	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№2 - დაცვის გუშაგი №3 - უზნის უფროსი, ინჟინერ-ეკოლოგი, სანიტარული ინსპექტორი

სასმელი წყლის მონიტორინგის ობიექტები. დეტალური ინფორმაცია. საკონტროლო პარამეტრები, კონტროლის პერიოდულობა და მეთოდი					ცხრილი № 7
№	შემყვანის და წყალსაზომის №, წყალმომხარებელი ობიექტები	წყალმომხარების რაოდენობა	წყალმომხარე არმატურის მდგომარეობა	გარე საუბნო სისტემის მდგომარეობა	პარამეტრების კონტროლზე პასუხისმგებელი პირი
8	შემყვანი № 7 წყალსაზომი № 7.	ყოველდღიურად, 12:00-ზე. ხარჯის გაზომვა და შედარება ლიმიტთან - (ლიმიტი - 6,27 მ ³ დ.დ.)	---	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№ 1 - ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ჯგუფის ოპერატორი №3 - ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ჯგუფის უფროსი, ინჟინერ-ეკოლოგი, სანიტარული ინსპექტორი
8.1	ეკოლოგიური ლაბორატორიის ოფისი წყალსაზომი არ არის	თვეში 1-ჯერ. გაანგარიშებით (ლიმიტი - 1,27 მ ³ დ.დ.)	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№2 - ლაბორატორიის უფროსი
8.2	ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ჯგუფის ოფისი წყალსაზომი არ არის	თვეში 1-ჯერ. გაანგარიშებით (ლიმიტი - 2,12 მ ³ დ.დ.)	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ჯგუფის უფროსი

დოკუმენტი №: BOT-IMS2.A01-203 | ძალაშია: 20-01-2009 | რევიზია: 6 | რევიზიის თარიღი: 29.07.2020 (ბრძანება № 66/ა)

სასმელი წყლის მონიტორინგის ობიექტები. დეტალური ინფორმაცია. საკონტროლო პარამეტრები, კონტროლის პერიოდულობა და მეთოდი					ცხრილი № 7
№	შემყვანის და წყალსაზომის №, წყალმომხარებელი ობიექტები	წყალმომხარების რაოდენობა	წყალმომხარე არმატურის მდომარეობა	გარე საუბნო სისტემის მდგომარეობა	პარამეტრების კონტროლზე პასუხისმგებელი პირი
8.3	გამწმენდი ნაგებობების საოპერატორო წყალსაზომი არ არის	თვეში 1-ჯერ. გაანგარიშებით (ლიმიტი - 2,4 მ ³ დღ.ღ)	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№2 - გამწმენდი ნაგებობების ოსტატი

სასმელი წყლის მონიტორინგის ობიექტები. დეტალური ინფორმაცია. საკონტროლო პარამეტრები, კონტროლის პერიოდულობა და მეთოდი					ცხრილი № 8
№	შემყვანის და წყალსაზომის №, წყალმომხარებელი ობიექტები	წყალმომხარების რაოდენობა	წყალმომხარე არმატურის მდომარეობა	გარე საუბნო სისტემის მდგომარეობა	პარამეტრების კონტროლზე პასუხისმგებელი პირი
9	შემყვანი № 8 წყალსაზომი № 8. ნედლი ნავთობის შენახვისა და დატვირთვის სადგური „ხოლოდნაია სლობოდას“ საოპერატოროები	ყოველდღიურად, 12:00-ზე. ხარჯის გაზომვა და შედარება ლიმიტთან - (ლიმიტი - 4,24 მ ³ დღ.ღ)	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№ 1 - სადგურის ოპერატორი №3 - სადგურის უფროსი, ინჟინერ-ეკოლოგი, სანიტარული ინსპექტორი
					ცხრილი № 9
10	შემყვანი № 9 წყალსაზომი № 9 იმპორტირებადი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და განაწილების საამქროს ოფისი	ყოველდღიურად, 12:00-ზე. ხარჯის გაზომვა და შედარება ლიმიტთან - (ლიმიტი - 3,7 მ ³ დღ.ღ)	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№ 1 - საამქროს ოპერატორი №2 - საამქროსდამლაგებელი №3 - საამქროსუფროსი, ინჟინერ-ეკოლოგი, სანიტარული ინსპექტორი
					ცხრილი № 10
11	შემყვანი № 10 წყალსაზომი № 10 იმპორტირებადი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და განაწილების საამქროს ოფისი	ყოველდღიურად, 12:00-ზე. ხარჯის გაზომვა და შედარება ლიმიტთან - (ლიმიტი - 10,9 მ ³ დღ.ღ)	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№ 1 - საამქროს ოპერატორი №2 - საამქროსდამლაგებელი №3 - საამქროსუფროსი, ინჟინერ-ეკოლოგი, სანიტარული ინსპექტორი

სასმელი წყლის მონიტორინგის ობიექტები. დეტალური ინფორმაცია. საკონტროლო პარამეტრები, კონტროლის პერიოდულობა და მეთოდი					ცხრილი № 11
№	შემყვანის და წყალსაზომის №, წყალმომხარებელი ობიექტები	წყალმომხარების რაოდენობა	წყალმომხარე არმატურის მდომარეობა	გარე საუბნო სისტემის მდგომარეობა	პარამეტრების კონტროლზე პასუხისმგებელი პირი
12	შემყვანი № 11 წყალსაზომი № 11 იმპორტირებადი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და განაწილების საამქროს დაცვის პოსტი	ყოველდღიურად, 12:00-ზე. ხარჯის გაზომვა და შედარება ლიმიტთან - (ლიმიტი - 0,3 მ ³ დღ.ღ)	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№ 1 - საამქროს ოპერატორი №2 - საამქროს დამლაგებელი №3 - საამქროს უფროსი, ინჟინერ-ეკოლოგი, სანიტარული ინსპექტორი
					ცხრილი № 12
13	შემყვანი № 12 წყალსაზომი № 12 სახანძრო სატუმბო	ყოველდღიურად, 12:00-ზე. ხარჯის გაზომვა და შედარება ლიმიტთან - (ლიმიტი - 0,06 მ ³)	ცვლაში ერთხელ ვიზუალურად	თვეში 1-ჯერ. ვიზუალურად	№ 1 - №2 - გამწმენდი ნაგებობების ცვლის ოპერატორი №3 - გამწმენდი ნაგებობების ოსტატი, ინჟინერ-ეკოლოგი,

შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალი»
 შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალში»
 ეკოლოგიური მონიტორინგის რეგლამენტი

ООО «Батумский нефтяной терминал»
 Регламент экологического мониторинга в ООО
 «Батумский нефтяной терминал»

დოკუმენტი №: BOT-IMS2.A01-203 | ძალაშია: 20-01-2009 | რევიზია: 6 | რევიზიის თარიღი: 29.07.2020 (ბრძანება № 66/ა)

სასმელი წყლის მონიტორინგის ობიექტები. დეტალური ინფორმაცია. საკონტროლო პარამეტრები, კონტროლის პერიოდულობა და მეთოდი					ცხრილი № 11
№	შემყვანის და წყალსაზომის №, წყალმომარაგებელი ობიექტები	წყალმომარაგების რაოდენობა	წყალმომარაგების არმატურის მდგომარეობა	გარე საუბნო სისტემის მდგომარეობა	პარამეტრების კონტროლზე პასუხისმგებელი პირი
		დღ.დ)			სანიტარული ინსპექტორი

ცხრილი. ტექნიკური წყლის მოხმარების მონიტორინგის ობიექტები

საწარმოო უბანი, წყალმომარაგების სისტემა	ტექნიკური წყლით მომარაგების საკონტროლო პარამეტრები, კონტროლის პერიოდულობა და მეთოდი			კონტროლის განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირი
	წყალმომარაგების რაოდენობა	წყალმომარაგების არმატურის მდგომარეობა	გამანაწილებელი ქსელის მდგომარეობა	
ა. წყალმიღები უსახელო ... სოფელ კაპრეშუში	ყოველდღიურად, გაანგარიშებით	ყოველდღიურად, ვიზუალურად	თვეში ერთხელ, ვიზუალურად	ნედლი ნავთობის მიღებისა და გადატვირთვის სადგურ „კაპრეშუში“ უფროსი, სადგურის სახანძრო ნაწილის ინსპექტორი
ბ. წყალმიღები მდინარე კუბასწყალზე	ყოველდღიურად, გაანგარიშებით	ყოველდღიურად, ვიზუალურად	თვეში ერთხელ, ვიზუალურად	გათხევადებული ნახშირწყალბადოვანი აირების მიღებისა და გადატვირთვის სადგურის უფროსი
1. დიზელის საწვავისა და ნავთის მიღებისა და გადატვირთვის სადგური	ყოველდღიურად, გაანგარიშებით	ყოველდღიურად, ვიზუალურად	თვეში ერთხელ, ვიზუალურად	დიზელის საწვავისა და ნავთის მიღებისა და გადატვირთვის სადგურის უფროსი
2. ნავთისა და საავტომობილო ბენზინის მიღებისა და გადატვირთვის სადგური	ყოველდღიურად, გაანგარიშებით	ყოველდღიურად, ვიზუალურად	თვეში ერთხელ, ვიზუალურად	ნავთისა და საავტომობილო ბენზინის მიღებისა და გადატვირთვის სადგურის უფროსი
3. ნედლი ნავთობის მიღებისა და გადატვირთვის სადგური „კაპრეშუში“	ყოველდღიურად, გაანგარიშებით	ყოველდღიურად, ვიზუალურად	თვეში ერთხელ, ვიზუალურად	ნედლი ნავთობის მიღებისა და გადატვირთვის სადგურ „კაპრეშუში“ უფროსი
4. ნედლი ნავთობის მიღებისა და გადატვირთვის სადგური „ხოლოდნაია სლობოდა“	ყოველდღიურად, გაანგარიშებით	ყოველდღიურად, ვიზუალურად	თვეში ერთხელ, ვიზუალურად	ნედლი ნავთობის მიღებისა და გადატვირთვის სადგურ „ხოლოდნაია სლობოდას“ უფროსი
5. მუქი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის სადგური	ყოველდღიურად, გაანგარიშებით	ყოველდღიურად, ვიზუალურად	თვეში ერთხელ, ვიზუალურად	მუქი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის სადგურის უფროსი
6. მუქი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის სადგური. ესტაკადა №	ყოველდღიურად, გაანგარიშებით	ყოველდღიურად, ვიზუალურად	თვეში ერთხელ, ვიზუალურად	მუქი ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის სადგურის უფროსის მოადგილე

საწარმოო უბანი, წყალმომარაგების სისტემა	ტექნიკური წყლით მომარაგების საკონტროლო პარამეტრები, კონტროლის პერიოდულობა და მეთოდი			კონტროლის განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირი
	წყალმომარაგების რაოდენობა	წყალმომარაგების არმატურის მდგომარეობა	გამანაწილებელი ქსელის მდგომარეობა	
7. ტექნოლოგიური ტრანსპორტისა და სპეციალური ტექნიკის უბანი	ყოველდღიურად, გაანგარიშებით	ყოველდღიურად, ვიზუალურად	თვეში ერთხელ, ვიზუალურად	ტექნოლოგიური ტრანსპორტისა და სპეციალური ტექნიკის უბნის უფროსი
8. საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის სადგური	ყოველდღიურად, გაანგარიშებით	ყოველდღიურად, ვიზუალურად	თვეში ერთხელ, ვიზუალურად	საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გადატვირთვის სადგურის უფროსი
9. ავტოსამრეცხაო	ყოველდღიურად, გაანგარიშებით	ყოველდღიურად, ვიზუალურად	თვეში ერთხელ, ვიზუალურად	ავტოსამრეცხაოს ოპერატორი
10. ხანძარსაწინააღმდეგო სამსახური (ძირითადი უბანი)	ყოველდღიურად, გაანგარიშებით	ყოველდღიურად, ვიზუალურად	თვეში ერთხელ, ვიზუალურად	ხანძარსაწინააღმდეგო სამსახურის უფროსი
11. სახანძრო ნაწილი ნედლი ნავთობის მიღებისა და გადატვირთვის სადგური „კაპრეშუმი“	ყოველდღიურად, გაანგარიშებით	ყოველდღიურად, ვიზუალურად	არა (იხ. პუნქტი 3, უბანი „კაპრეშუმი“)	სახანძრო ნაწილის ინსპექტორი
12. გათხევადებული ნახშირწყალბადოვანი აირების მიღებისა და გადატვირთვის სადგური	ყოველდღიურად, გაანგარიშებით	ყოველდღიურად, ვიზუალურად	თვეში ერთხელ, ვიზუალურად	გათხევადებული ნახშირწყალბადოვანი აირების მიღებისა და გადატვირთვის სადგურის უფროსი
13. ნავთობისა და გაზის საგამოცდო ლაბორატორია	ყოველდღიურად, გაანგარიშებით	ყოველდღიურად, ვიზუალურად	თვეში ერთხელ, ვიზუალურად	ნავთობისა და გაზის საგამოცდო ლაბორატორიის უფროსი
14. საქვაბე № 1	ყოველდღიურად, გაანგარიშებით	ყოველდღიურად, ვიზუალურად	თვეში ერთხელ, ვიზუალურად	თბოწყალმომარაგების სამსახურის უფროსი
15. ნავთობშლამების ინსინერაციის ობიექტი	ყოველდღიურად წყალშოშობით	ყოველდღიურად, ვიზუალურად	თვეში ერთხელ, ვიზუალურად	ობიექტის უფროსი ოპერატორი

16 სითბური ენერჯის და ელექტროენერჯის მოხმარების მონიტორინგი

- 16.1 2015 წელს საწარმოში დაინერგა ენერგომენეჯმენტის სისტემა ISO 5001:2013 სტანდარტის მიხედვით, რომელიც ითვალისწინებს ელექტროენერჯის და სითბური ენერჯის გამოყენების მონიტორინგის ღონისძიებებს, განხორციელებულს ენერგომენეჯმენტის სისტემის მიერ.
- 16.2 ეკონომიის ღონისძიებების შესრულების ანალიზი და კონტროლი ხორციელდება მთავარი ენერგეტიკოსის და ენერგომენეჯმენტის გუნდის მიერ.
- 16.3 ყოველთვიურად, მონიტორინგის შედეგების თანახმად, მთავარი ენერგეტიკოსი საჭიროების შემთხვევაში აკორექტირებს სითბური ენერჯის და ელექტროენერჯის ეკონომიური მოხმარების ღონისძიებებს.
- 16.4 საზოგადოებაში არსებობს ელექტროენერჯის აღრიცხვის ორი სისტემა - ტექნიკური და კომერციული. აღრიცხვის ტექნიკური სისტემა უზრუნველყოფს ელექტროენერჯის არსებითი მოხმარებლების მიერ გამოყენების ოპერატიულ მონიტორინგს.
- 16.5 აღრიცხვის კომერციული სისტემა გამოიყენება სიმძლავრის და საზოგადოების მიერ მოხმარებული ელექტროენერჯის ხარჯის დაფარვის კონტროლისთვის.

- 16.6 ყოველი თვის ბოლოს დგება ელექტროენერჯის მიღების და გადაცემის აქტები, რომელთა საფუძველზეც გამოითვლება ელექტროენერჯის ხარჯები.
- 16.7 მათავარ ენერჯეტიკოსს დაქვემდებარებული სპეციალისტები ადგენენ კვარტალურ, ნახევარი წლის და წლიურ ანგარიშებს ნორმების შესრულების და ერთეულ პროდუქციაზე ელექტროენერჯის ხარჯის შესახებ.

17 მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების მონიტორინგი

17.1 მონიტორინგის ამოცანები

17.1.1 მდგრადი ორგანული ნივთიერებების გამოყენების მონიტორინგი წარმოებს მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების გამოყენების შესახებ სტოკჰოლმის კონვენციის (2001) მოთხოვნათა გათვალისწინებით, რომელიც რატიფიცირებულია საქართველოს პარლამენტის მიერ 2006 წელს.

17.1.2 მდგრადი ორგანული ნივთიერებების გამოყენების მონიტორინგის ამოცანები:

- 1) გამოყენებული სატრანსფორმატორო ზეთების მდგრადი ორგანული ნივთიერებებით დაბინძურების თავიდან აცილება;
- 2) მდგრადი ორგანული ნივთიერებების შემცველი სატრანსფორმატორო ზეთების შესყიდვის თავიდან აცილება;
- 3) საზოგადოების პერსონალის ჯანმრთელობის დაცვა.

17.2 ნორმატიული მითითებები და ჩანაწერების ფორმები

17.2.1 სტოკჰოლმის კონვენცია მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების გამოყენების შესახებ (2001)

ჩანაწერები

17.2.2 სატრანსფორმატორო ზეთების ხარისხის სერტიფიკატი

17.3 პროცესის მონაწილეები და მათი პასუხისმგებლობები

17.3.1 ელექტროდანადგარების მომსახურების და რემონტის უზნის უფროსი პასუხისმგებელია:

- 1) სატრანსფორმატორო ზეთის შესყიდვაზე შეკვეთის მომზადებაზე;

2) შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთხოების და ეკოლოგიის განყოფილებაში დამადასტურებელი სერტიფიკატების გადაცემაზე ზეთებში პოლიქლორირებული ბიფენილისა და სხვა მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების არარსებობის შესახებ.

17.3.2 მთავარი ენერგეტიკოსი პასუხისმგებელია სატრანსფორმატორო ზეთის შესყიდვის კონტროლზე წინამდებარე «წესების» მოთხოვნების შესაბამისად.

17.3.3 შესყიდვების და კონტრაქტების განყოფილების უფროსი პასუხისმგებელია:

1) ისეთი მომწოდებლების ნახვა, რომლებიც ახორციელებენ წინამდებარე «წესების» მოთხოვნების შესაბამისად სატრანსფორმატორო ზეთების მოწოდებას;

2) გადაცემაზე ზეთებში პოლიქლორირებული ბიფენილისა და სხვა მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების არარსებობის შესახებ სერტიფიკატების მიღებაზე და ელექტროდანადგარების მომსახურების და რემონტის უზნის უფროსისათვის გადაცემაზე;

17.3.4 გარემოსდაცვითი მმართველი პასუხისმგებელია ზეთებში პოლიქლორირებული ბიფენილისა და სხვა მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების არარსებობის შესახებ სერტიფიკატის შენახვაზე.

17.4 მონიტორინგის ობიექტები

17.4.1 მონიტორინგის ობიექტებს წარმოადგენს სატრანსფორმატორო ზეთები, რომლებსაც იყენებს ან შეისყიდის საზოგადოება.

17.4.2 საზოგადოებამ, მენარდე ორგანიზაცია „კიმიანის“ მომსახურებით 2007 წელს დაადასტურა, რომ ძალურ ტრანსფორმატორებში გამოყენებული სატრანსფორმატორო ზეთები არ შეიცავს მდგრად ორგანულ დამბინძურებელს პოლიქლორირებულ ბიფენილს (PCB).

17.4.3 მამასადამე, შემდგომი მოქმედებები შესასყიდ სატრანსფორმატორო ზეთებში პოლიქლორირებული ბიფენილის (PCB) შემცველობის მონიტორინგისკენ იყო და იქნება მიმართული.

17.5 საინფორმაციო მოდელი

17.5.1 სატრანსფორმატორო ზეთის შესყიდვის აუცილებლობისას მთავარი ენერგეტიკოსის სამსახური შესაბამის განაცხადს წარმოადგენს დადგენილი წესით.

17.5.2 შესყიდვებისა და ხელშეკრულებების დეპარტამენტი სატრანსფორმატორო ზეთების ახალ პარტიას შეისყიდის მხოლოდ მას შემდეგ, რაც მიიღებს შესაბამის სერტიფიკატს ზეთებში პოლიქლორირებული ბიფენილისა და სხვა მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების არარსებობის შესახებ.

17.5.3 ინფორმაციას სატრანსფორმატორო ზეთის შესყიდვის შესახებ და შესაბამის სერტიფიკატს მასში პოლიქლორირებული ბიფენილის არარსებობის შესახებ უგზავნის გარემოსდაცვით მმართველს.

18 საყოფაცხოვრებო და საწარმოო ნარჩენების მართვის მონიტორინგი

18.1 საყოფაცხოვრებო და საწარმოო ნარჩენების მართვის მონიტორინგი ხორციელდება დოკუმენტის № BOT-IMS2.A01-214 «ნარჩენების მართვის გეგმა», რომელიც შემუშავებულია საქართველოს კანონის „ნარჩენების მართვის კოდექსი“-ს საფუძველზე.

18.2 მონიტორინგს და კონტროლს დაექვემდებარება:

- ნარჩენების დროებითი დაგროვებისათვის საჭირო ტარას გამართულობა;
- ნარჩენების ტარაზე მარკირების არსებობა;
- ნარჩენების დროებითი შეგროვების ადგილების მდგომარეობა;
- საწარმოს ტერიტორიიდან ნარჩენების გატანის პერიოდულობის დაცვა;
- სახიფათო ნარჩენების გადამუშავების ობიექტზე მიწოდებული და ინსინერატორში უტილიზირებული ნარჩენების აღრიცხვა;
- ეკოლოგიური უსაფრთხოებისა და უსაფრთხოების ტექნიკის მოთხოვნების შესრულება ნარჩენების დატვირთვა-გადმოტვირთვის, ტრანსპორტირების და გადამუშავების ან განთავსების პროცესში.
- ნარჩენების პირველადი აღრიცხვის ჟურნალში ჩანაწერები.

18.3 ნარჩენების მართვის კონტროლის შედეგების ანალიზის და შეფასების საფუძველზე გარემოსდაცვითი მმართველი, შეუსაბამობის აღმოჩენის შემთხვევაში, უზრუნველყოფს მაკორექტირებელი/გამაფრთხილებელი მოქმედებების შესრულებას.

თავი 4: კონტრაქტორების და მომწოდებლების ეკოლოგიური მონიტორინგი

19 კონტრაქტორების და მომწოდებლების ეკოლოგიური მონიტორინგი

19.1 მონიტორინგის ამოცანები

19.1.1 მონიტორინგის მიზანი: სხვადასხვა მასალების მოწოდების და სანარდო სამუშაოთა შესრულებისას მომსახურების მიღებისას გარემოს დაცვის, შრომის დაცვის, ჯანდაცვისა და სამრეწველო უსაფრთხოების აუცილებელი ღონისძიებების უზრუნველყოფა.

19.1.2 მენარდებისა და მომწოდებლების საქმიანობისას გარემოს დაცვის, შრომის დაცვის, ჯანდაცვისა და სამრეწველო უსაფრთხოების მონიტორინგის დავალებებს წარმოადგენს:

- სამრეწველო რისკებისა და ეკოლოგიური ასპექტების განსაზღვრა და შეფასება მენარდეებისა და მომწოდებლების საქმიანობის დაწყებამდე და მათი საქმიანობის პროცესში.
- მენარდეებისა და მომწოდებლების მიერ სამრეწველო რისკების შემცირებისკენ და გარემოზე ზემოქმედების შესუსტებისკენ მიმართული გარემოსდაცვითი ღონისძიებების დაგეგმვისა და შესრულების უზრუნველყოფა.
- მენარდეებისა და მომწოდებლების მიერ სამრეწველო რისკების შემცირებისკენ და გარემოზე ზემოქმედების შესუსტებისკენ მიმართული გარემოსდაცვითი ღონისძიებების შედეგების შეფასება.
- მენარდეებისა და მომწოდებლების საქმიანობის ან მოწოდებული მასალების ხარისხის საკანონმდებლო, საპროექტო ან ტექნოლოგიური მოთხოვნებთან შესაბამისობის შეფასება.
- შრომის უსაფრთხოებასა და დაცვაზე, სამრეწველო და სახანძრო უსაფრთხოებაზე, გარემოს დაცვაზე მენარდეებისა და მომწოდებლების პასუხისმგებლობის უზრუნველყოფა და კონტროლი.

19.1.3 წინამდებარე მეთოდური მითითებები სავალდებულოა პროგრამების ადმინისტრატორებისთვის საწარმოს ყველა სტრუქტურული ქვედანაყოფის ხელმძღვანელისთვის, საწარმოს მენარდეებისა და მომწოდებლებისთვის.

19.2 ნორმატიული მითითებები და ჩანაწერების ფორმები

19.2.1 Q2-10-10-018

შესყიდვის პროცესის მართვა

19.2.2 E2-10-10-001

ეკოლოგიური ასპექტების იდენტიფიცირება და შეფასება

19.2.3 H2-10-10-005

მომეტებული საფრთხის სამუშაოთა შესრულების ორგანიზება და უზრუნველყოფა და ნებართვის გაფორმება მათ მომზადებასა და ჩატარებაზე

19.2.4 E2-20-10-004

ეკოლოგიური ასპექტების რეესტრი ქვედანაყოფების მიხედვით

19.2.5 E2-20-10-005

არსებითი ეკოლოგიური ასპექტების რეესტრი

19.2.6 H2-10-20-002

საფრთხეებისა და რისკების რეესტრები ქვედანაყოფების მიხედვით

ჩანაწერები

- 19.2.7 E3-50-10-023
სანარდო სამუშაოთა შესრულებისას გარემოს დაცვის, შრომის დაცვის, ჯანდაცვისა და სამრეწველო უსაფრთხოების სფეროების ღონისძიებათა მონიტორინგი
- 19.2.8 H3-70-10-001
მიწერილობის ფორმა
- 19.2.9 H3-70-10-018
საფრთხეთა კონტროლის ფურცელი

19.3 პროცესის მონაწილეები და მათი პასუხისმგებლობები

- 19.3.1 გენერალური დირექტორის პასუხისმგებლობაში შედის გადაწყვეტილების მიღება აუცილებელი მაკორექტირებელი მოქმედებების ჩატარების შესახებ.
- 19.3.2 გარემოსდაცვითი მმართველის უფროსის პასუხისმგებლობაში შედის:
- 1) მენარდეებისა და მომწოდებლების მიერ გარემოს დაცვის, შრომის დაცვის, ჯანდაცვისა და სამრეწველო უსაფრთხოების დაცვის უზრუნველყოფისკენ მიმართული საქმიანობის მონიტორინგის ობიექტების შეთანხმება.
  - 2) საწარმოს ტერიტორიებზე მენარდეებისა და მომწოდებლების საქმიანობისას სამრეწველო რისკების შემცირებისკენ და გარემოზე ზემოქმედების შესუსტებისკენ მიმართული გარემოსდაცვითი ღონისძიებების გეგმის შეთანხმება
  - 3) მენარდეებთან და მომწოდებლებთან სამუშაო შეხვედრის ოქმის წარდგენა დირექტორისთვის და მაკორექტირებელი მოქმედებების შესახებ გადაწყვეტილების მიღებაში მონაწილეობა.
  - 4) სამუშაოთა დაწყებამდე ეკოლოგიური ასპექტების შეფასება.
  - 5) სახელშეკრულებო სამუშაოთა შესრულებისას ეკოლოგიური მონიტორინგის კონკრეტული ამოცანებისა და ობიექტების, ასევე გარემოზე ზემოქმედების შემარბილებელი გარემოსდაცვითი ღონისძიებების გეგმის განსაზღვრა.
  - 6) მოსაწოდებელი მასალებისა და მოწყობილობების შესახებ ინფორმაციის ნორმატიულ მოთხოვნებთან შედარების უზრუნველყოფა.
  - 7) სანარდო სამუშაოთა წარმოებისას მავნე ნივთიერებების გარემოში ემისიის ეკოლოგიური მონიტორინგის შედეგების პირველადი შეფასება.

- 8) შეუსაბამობების აღმოჩენისას მაკორექტირებელი და პრევენციული ღონისძიებების შესრულების დაგეგმვა და უზრუნველყოფა.
  - 9) სანარდო სამუშაოთა დაწყებამდე მენარდესთან სამუშაო შეხვედრის ორგანიზება გარემოს დაცვის, შრომის დაცვის, ჯანდაცვისა და სამრეწველო უსაფრთხოების მოთხოვნათა უზრუნველყოფისთვის აუცილებელი დამატებითი ღონისძიებების განსახილველად.
  - 10) სანარდო სამუშაოთა წარმოების პროცესში, გარემოს დაცვის, შრომის დაცვის, ჯანდაცვისა და სამრეწველო უსაფრთხოების მოთხოვნებთან შეუსაბამობის აღმოჩენის შემთხვევაში მენარდესთან სამუშაო შეხვედრის ორგანიზება და აუცილებელი დამატებითი მაკორექტირებელი და პრევენციული ღონისძიებების დაგეგმვა.
  - 11) სამუშაო შეხვედრის ოქმის გაფორმება და შესაბამისი ხელმოწერებით დადასტურება.
- 19.3.3 შრომის დაცვისა და უსაფრთხოების ტექნიკის წამყვანი ინჟინრის პასუხისმგებლობაში შედის:
- 1) სამუშაოთა დაწყებამდე საფრთხეებისა და რისკების შეფასება.
  - 2) ხელშეკრულების ფარგლებში სამუშაოთა შესრულებისას შრომის დაცვისა და უსაფრთხოების ტექნიკის მონიტორინგის კონკრეტული ამოცანებისა და ობიექტების, ასევე, სამრეწველო რისკების შემცირების ღონისძიებათა გეგმის განსაზღვრა.
  - 3) მისაწოდებელი მასალებისა და მოწყობილობების შესახებ ინფორმაციის ნორმატიულ მოთხოვნებთან შედარების უზრუნველყოფა.
  - 4) სანარდო სამუშაოთა წარმოებისას შრომის დაცვისა და უსაფრთხოების ტექნიკის მონიტორინგის შედეგების პირველადი შეფასება.
  - 5) შეუსაბამობების აღმოჩენისას მაკორექტირებელი და პრევენციული ღონისძიებების შესრულების დაგეგმვა და უზრუნველყოფა.
  - 6) შეუსაბამობის მიზეზების განსახილველად სტრუქტურული ქვედანაყოფის ხელმძღვანელთან და მენარდესთან სამუშაო შეხვედრაში მონაწილეობა.
- 19.3.4 სახანძრო უსაფრთხოების ინჟინრის პასუხისმგებლობაში შედის:
- 1) სამუშაოთა დაწყებამდე საფრთხეებისა და რისკების შეფასებაში მონაწილეობა.
  - 2) სახელშეკრულებო სამუშაოთა შესრულებისას სახანძრო უსაფრთხოების მონიტორინგის კონკრეტული ამოცანებისა და ობიექტების, ასევე, რისკების შემცირების ღონისძიებათა გეგმის განსაზღვრა.

- 3) მისაწოდებელი მასალებისა და მოწყობილობების შესახებ ინფორმაციის ნორმატიულ მოთხოვნებთან შედარების უზრუნველყოფა.
- 4) სანარდო სამუშაოთა წარმოებისას სახანძრო უსაფრთხოების მონიტორინგის შედეგების პირველადი შეფასება.
- 5) შეუსაბამოების აღმოჩენისას მაკორექტირებელი და პრევენციული ღონისძიებების შესრულების დაგეგმვა და უზრუნველყოფა.
- 6) შეუსაბამობის მიზეზების განსახილველად სტრუქტურული ქვედანაყოფის ხელმძღვანელთან და მენარდესთან სამუშაო შეხვედრაში მონაწილეობა.

19.3.5 პროგრამების ადმინისტრატორის პასუხისმგებლობაში შედის:

- 1) მენარდის / მიმწოდებლის არჩევა წინამდებარე დოკუმენტის მოთხოვნათა გათვალისწინებით;
- 2) ხელშეკრულების პროექტის შედგენისას წინამდებარე დოკუმენტის მოთხოვნათა მხედველობაში მიღება;
- 3) მენარდის / მიმწოდებლის მიერ წინამდებარე დოკუმენტის მოთხოვნათა შესრულების კონტროლი;
- 4) მენარდის / მიმწოდებლის შეფასება წინამდებარე დოკუმენტის მოთხოვნათა შესრულების გათვალისწინებით.

19.3.6 სტრუქტურული ქვედანაყოფის ხელმძღვანელის პასუხისმგებლობაში შედის:

- 1) სახელშეკრულებო სამუშაოთა შესრულებისას გარემოს დაცვის, შრომის დაცვის, ჯანდაცვისა და სამრეწველო უსაფრთხოების სფეროებში მონიტორინგის კონკრეტული ამოცანებისა და ობიექტების, ასევე, ბათუმის ნავთობტერმინალის ტერიტორიაზე მენარდეებისა და მიმწოდებლების საქმიანობისას სამრეწველო რისკების შემცირებისა და გარემოზე ზემოქმედების შემარბილებელი გარემოსდაცვითი ღონისძიებების გეგმის განსაზღვრა.
- 2) ნებართვების გაცემა საშიში სამუშაოების შესრულებაზე.
- 3) გარემოს დაცვის, შრომის დაცვის, ჯანდაცვისა და სამრეწველო უსაფრთხოების მოთხოვნათა შესრულების უზრუნველყოფის მიზნით მენარდეების საქმიანობის მონიტორინგის განხორციელება მათდამი დაქვემდებარებულ უბნებზე
- 4) შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთხოების და გარემოს დაცვის განყოფილების უფროსისათვის და მენარდისთვის მონიტორინგის შედეგების წარდგენა.
- 5) შეუსაბამოების აღმოჩენისას მაკორექტირებელი და პრევენციული ღონისძიებების შესრულების დაგეგმვა და უზრუნველყოფა.

6) სანარდო სამუშაოთა წარმოებისას გარემოზე ზემოქმედების შემარბილებელი გარემოსდაცვითი ღონისძიებების მონიტორინგის წარმოება დადგენილი წესის მიხედვით.

19.3.7 მომარაგების განყოფილების უფროსი პასუხისმგებელია პროდუქციის მიწოდებამდე მისაწოდებელი მასალებისა და დანადგარების შემადგენლობის შესახებ ინფორმაციის წარდგენაზე.

19.3.8 მენარდის პასუხისმგებლობები და ვალდებულებები

მენარდის პასუხისმგებლობაში შედის:

- 1) სახელშეკრულებო სამუშაოთა შესრულებისას გარემოს დაცვის, შრომის დაცვის, ჯანდაცვისა და სამრეწველო უსაფრთხოების სფეროებში მონიტორინგის კონკრეტული ამოცანებისა და ობიექტების, ასევე, ბათუმის ნავთობტერმინალის ტერიტორიაზე მენარდებისა და მიმწოდებლების საქმიანობისას სამრეწველო რისკების შემცირებისა და გარემოზე ზემოქმედების შემარბილებელი გარემოსდაცვითი ღონისძიებების გეგმის განსაზღვრაში მონაწილეობა.
- 2) ეკოლოგიური მონიტორინგის შედეგების აღრიცხვისთვის აუცილებელი ჟურნალების მომზადება იმ ფორმების მიხედვით, რომლებიც გარემოს მონიტორინგის სისტემისთვის არის დამტკიცებული.
- 3) შესაბამის ჟურნალებში დადგენილი ჩანაწერების შეტანა.
- 4) შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთხოების და გარემოს დაცვის განყოფილების უფროსისათვის ეკოლოგიური მონიტორინგის შესახებ შედეგების დადგენილი სისტემატურობით გადაცემის უზრუნველყოფა

მენარდე ვალდებულია:

- 1) სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოთა წარმოებისას, შიდა განკარგულების თანახმად გამოყოს გარემოსდაცვითი, ხანძარსაწინააღმდეგო და სამრეწველო უსაფრთხოების უზრუნველყოფაზე პასუხისმგებელი მუდმივი წარმომადგენელი
- 2) შესათანხმებლად წარმოადგინოს სამუშაოთა წარმოების გეგმა (ს.წ.გ.)
- 3) წარმოადგინოს ტექნოლოგიური მოწყობილობებისა და აღჭურვილობების, საავტომობილო ტრანსპორტის, მექანიზმების ჩამონათვალი.
- 4) დადგენილი ფორმის მიხედვით წარმოადგინოს პირველადი ინსტრუქტაჟის ჟურნალი.
- 5) ჰქონდეს შრომის დაცვისა და უსაფრთხოების ტექნიკის ინსტრუქციები სამუშაოთა ყველა იმ სახეობაზე, რომელსაც ის კონკრეტული ხელშეკრულებით ასრულებს, ასევე ჰქონდეს

- მტკიცებულება იმისა, რომ პერსონალი გაეცნო აღნიშნულ ინსტრუქციებს (აღინიშნება პირველადი ინსტრუქტაჟის აღრიცხვის საკუთარ ჟურნალში).
- 6) ჰქონდეს შრომის დაცვისა და უსაფრთხოების ტექნიკის ინსტრუქციები ყველა იმ მექანიზმისა და აღჭურვილობისთვის, რომელსაც ის კონკრეტული ხელშეკრულებით იყენებს, ასევე ჰქონდეს მტკიცებულება იმისა, რომ პერსონალი გაეცნო აღნიშნულ ინსტრუქციებს (აღინიშნება) პირველადი ინსტრუქტაჟის აღრიცხვის საკუთარ ჟურნალში).
  - 7) წარმოადგინოს საკუთარი პერსონალის დამტკიცებული სია პროფესიებისა და თანამდებობების მითითებით. ასევე წარმოადგინოს მათი საკვალიფიკაციო მოწმობები, რომლებიც აკმაყოფილებს მშენებლობის ორგანიზების პროექტში ან/და სამუშაოთა წარმოების გეგმაში გათვალისწინებულ მოთხოვნებს.
  - 8) კონკრეტულ სამუშაოთა შესრულებისას კონკრეტული მუშაკებისთვის წარმოადგინოს სპეცტანსაცმლისა და ინდივიდუალური დაცვის საშუალებათა ჩამონათვალი.
  - 9) ჰქონდეს პირველი დახმარების აფთიაქი.
  - 10) წარმოადგინოს სამუშაოთა შესრულების მთელი პერიოდის განმავლობაში კონკრეტული ხელშეკრულებით სანარდო სამუშაოებში დაკავებული ყველა მუშაკის დაზღვევის მტკიცებულება (სადაზღვევო პოლისების ასლები).
  - 11) უზრუნველყოს მუდმივი პასუხისმგებელი წარმომადგენლის მიერ შრომის დაცვისა და უსაფრთხოების ტექნიკის განყოფილებაში შესავალი ინსტრუქტაჟის გავლა იმ საკითხებზე, რომლებიც ეხება ბათუმის ნავთობტერმინალის ობიექტებზე ზედამხედველობას დაქვემდებარებულ სამუშაოთა წარმოებას, ბათუმის ნავთობტერმინალში შრომის დაცვისა და სახანძრო უსაფრთხოების ზოგად წესებს და სანარდო სამუშაოთა ეკოლოგიური ასპექტების მართვას.
  - 12) უზრუნველყოს მუდმივი პასუხისმგებელი წარმომადგენლის მიერ საკუთარი პერსონალისთვის პირველადი ინსტრუქტაჟის ჩატარება იმ საკითხებზე, რომლებიც ეხება საწარმოს ობიექტებზე ზედამხედველობას დაქვემდებარებულ სამუშაოთა წარმოებას და საწარმოში შრომის დაცვისა და სახანძრო უსაფრთხოების ზოგად წესებს (აღინიშნება პირველადი ინსტრუქტაჟის აღრიცხვის საკუთარ ჟურნალში).
  - 13) სამუშაოდ არ დაუშვას პერსონალი, რომელსაც არა აქვს გავლილი შრომის დაცვისა და სახანძრო უსაფრთხოების პირველადი ინსტრუქტაჟი სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოთა სახეებისა და მექანიზმების გამოყენების საკითხებზე.

14) სამუშაოთა წარმოებისას უზრუნველყოს სახანძრო, ეკოლოგიური და სამრეწველო უსაფრთხოების საწარმოს შიდა კონტროლი.

19.4 სამუშაოთა წარმოების გეგმა:

სამშენებლო სამუშაოთა საორგანიზაციო-ტექნოლოგიური მომზადების სისტემაში სამუშაოთა წარმოების გეგმა ის ძირითადი დოკუმენტია, რომელიც ადგენს საინჟინრო მოწყობილობებისა და სამშენებლო მოედნის გამართვის წესს, უზრუნველყოფს სამშენებლო პროცესის მოდელირებას, შესაძლო რისკების პროგნოზს და განსაზღვრავს მშენებლობის ოპტიმალურ ვადებს.

სამუშაოთა წარმოების პროექტი შეიძლება შემუშავდეს მთლიანი შენობის ან ნაგებობის მშენებლობაზე, მისი ცალკეული ნაწილების მშენებლობაზე, ცალკეული, ტექნიკურად რთული სამშენებლო, სამონტაჟო და სპეციალური სამშენებლო სამუშაოების შესრულებაზე, ასევე მოსამზადებელი პერიოდის სამუშაოებზე.

სამუშაოთა წარმოების პროექტს ამტკიცებს მენარდე ორგანიზაციის ხელმძღვანელი, რის შემდეგაც ის საწარმოს გადაეცემა შესათანხმებლად.

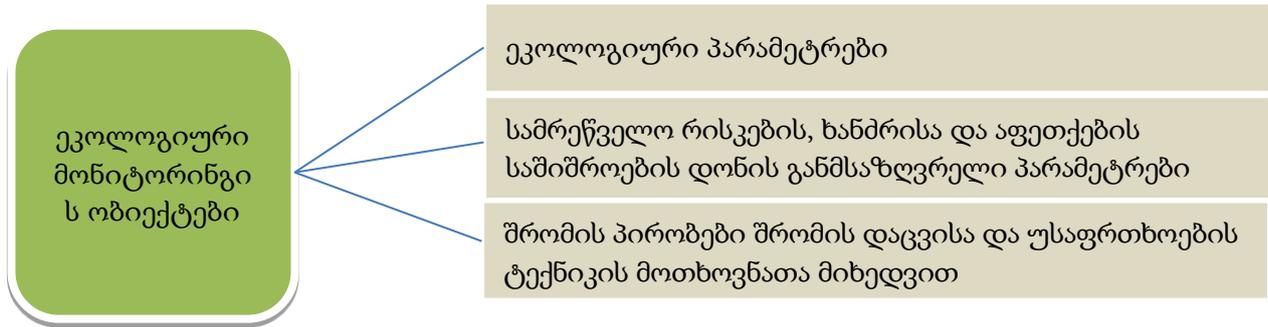
სამუშაოთა წარმოების პროექტის შემადგენლობაში შედის:

- სამუშაოთა წარმოების კალენდარული გეგმა;
- ობიექტზე სამშენებლო კონსტრუქციების, ნაკეთობების, მასალებისა და მოწყობილობების ობიექტზე მიტანის გრაფიკები;
- მომუშავე კადრების ობიექტზე მოძრაობის გრაფიკები;
- ტექნოლოგიური რუკები;
- გადაწყვეტილებები გეოდეზიური სამუშაოების ჩატარების შესახებ;
- გადაწყვეტილებები უსაფრთხოების ტექნიკის შესახებ;
- ტექნოლოგიური ინვენტარისა და სამონტაჟო აღჭურვილობის ჩამონათვალები, ასევე ტვირთების დაჯამბარების სქემები;
- სხვა აუცილებელი დოკუმენტები სანარდო სამუშაოთა სპეციფიკის გათვალისწინებით.

სამუშაოთა წარმოების გეგმის შემადგენლობასა და შინაარსზე გავლენას ახდენს პროექტირებისა და მშენებლობის ორგანიზების ის თავისებურებები, რომლებიც დაკავშირებულია გაშენების პირობებთან, სამშენებლო სამუშაოთა სახეობებსა და სპეციფიკასთან.

19.5 მონიტორინგის ობიექტები:

მენარდეებისა და მიმწოდებლების საქმიანობისას მონიტორინგის ობიექტებს წარმოადგენს:

19.6 სანარდო სამუშაოთა მონიტორინგის პროცესის ორგანიზება

- 19.6.1 სანარდო სამუშაოების დაწყებამდე შრომის დაცვისა და უსაფრთხოების ტექნიკის წამყვანი ინჟინერი, ინჟინერ-ეკოლოგი, სახანძრო უსაფრთხოების ინჟინერი, სტრუქტურული ქვედანაყოფის ხელმძღვანელი და მენარდე ორგანიზაციის წარმომადგენელი სამუშაოთა წარმოების ადგილზე ერთობლივად განსაზღვრავენ და აფასებენ საშიშროებებისა და რისკების, ეკოლოგიური ასპექტების სახეობებსა და დონეს და იმუშავენ კონკრეტულ ამოცანებს გარემოს დაცვის, შრომის დაცვის, ჯანდაცვისა და სამრეწველო უსაფრთხოების სფეროში, რომლებიც ხელშეკრულებით შესასრულებელ სამუშაოებთან არის დაკავშირებული.
- 19.6.2 ზემოთ აღნიშნული ღონისძიებების საფუძველზე შრომის დაცვისა და უსაფრთხოების ტექნიკის წამყვანი ინჟინერი აფორმებს № H3-70-10-018 ფორმას – „საფრთხეების კონტროლის ფურცელს“. ამასთან ერთად განისაზღვრება შესაძლო საფრთხეების სახეები და დონეები და ზუსტდება ეკოლოგიური ასპექტები, რომლებიც შესაძლოა წარმოიქმნას კონკრეტულ სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოთა წარმოებისას.
- 19.6.3 საფრთხეების (სამრეწველო რისკებისა და ეკოლოგიური ასპექტების) კონტროლის ფურცელი სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოთა უსაფრთხოების დაგეგმვისა და ზედამხედველობას დაქვემდებარებულ საშიშ სამუშაოთა სახეების, ვადებისა და ხანგრძლივობის განსაზღვრის ძირითად დოკუმენტს წარმოადგენს.
- 19.6.4 გაფორმებული და ყველა დაინტერესებული მხარის (ეკოლოგიის, საწარმოო უსაფრთხოებისა და ჯანდაცვის სამსახურის პერსონალის, მენარდის, სტრუქტურული ქვედანაყოფის ხელმძღვანელის) მიერ ხელმოწერილი „საფრთხეების კონტროლის ფურცლის“ საფუძველზე განისაზღვრება ყველა მხარის პასუხისმგებლობა სანარდო სამუშაოთა წარმოებისას.
- 19.6.5 № H3-70-10-018 ფორმის მიხედვით საფრთხეების კონტროლის ფურცლის გაფორმების შემდეგ შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთხოების და გარემოს დაცვის განყოფილების უფროსი აწყობს თათბირს მისი სამსახურის

პერსონალის, მენარდის, საწარმოო უბნის უფროსისა და პროგრამების ადმინისტრატორის მონაწილეობით.

- 19.6.6 თათბირზე ფორმდება შესაბამისი ოქმი. ოქმს თან ურთავენ გარემოს დაცვის, შრომის დაცვის, ჯანდაცვისა და სამრეწველო უსაფრთხოების სფეროში გასატარებელ, სახელშეკრულებო სამუშაოთა შესრულებისას აუცილებელ ღონისძიებათა გეგმას, რომელიც მენარდესთან ან მიმწოდებელთან დადებული ხელშეკრულების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს.
- 19.6.7 სანარდო სამუშაოთა წარმოებისას გარემოს დაცვის, შრომის დაცვის, ჯანდაცვისა და უსაფრთხოების ტექნიკის ღონისძიებათა გეგმას ათანხმებენ შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთხოების და გარემოს დაცვის განყოფილების უფროსი, პროგრამების ადმინისტრატორი, მენარდე ორგანიზაცია და ამტკიცებს დირექტორი
- 19.6.8 სანარდო სამუშაოთა შესრულების პროცესში შეუსაბამობის აღმოჩენის შემთხვევაში, შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთხოების და გარემოს დაცვის განყოფილების უფროსის მონაწილეობით ეწყობა სამუშაო შეხვედრა მენარდესთან, რომელზედაც განიხილება და იგეგმება აუცილებელი დამატებითი მაკორექტირებელი და პრევენციული ღონისძიებები.
- 19.6.9 სამუშაო შეხვედრაზე ფორმდება შესაბამისი ოქმი. ოქმს თან ერთვის გარემოს დაცვის, შრომის დაცვის, ჯანდაცვისა და სამრეწველო უსაფრთხოების დაცვის სფეროებში დამატებითი მაკორექტირებელი და პრევენციული ღონისძიებების გეგმა, რომლის შესრულებაც სავალდებულოა მენარდის ან მიმწოდებლისთვის.
- 19.6.10 სანარდო სამუშაოთა წარმოებისას გარემოს დაცვის, შრომის დაცვის, ჯანდაცვისა და სამრეწველო უსაფრთხოების დაცვის სფეროებში დამატებითი მაკორექტირებელი და პრევენციული ღონისძიებების გეგმას ათანხმებენ შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთხოების და გარემოს დაცვის განყოფილების უფროსი, პროგრამების ადმინისტრატორი, მენარდე ორგანიზაცია და ამტკიცებს მთავარი ინჟინერი ან გენერალური დირექტორი.

19.7 საინფორმაციო მოდელი

- 19.7.1 სანარდო სამუშაოთა პროცესში გარემოსდაცვითი ღონისძიებების ჩატარებისა და შრომის დაცვის, ჯანდაცვისა და სამრეწველო უსაფრთხოების დაცვის სფეროში ჩასატარებელი სამუშაოების მონიტორინგს აწარმოებს სტრუქტურული ქვედანაყოფის ხელმძღვანელი. სანარდო სამუშაოების პროცესში გარემოსდაცვით ღონისძიებებს აკონტროლებს ინჟინერ-ეკოლოგი, შრომის დაცვისა და სამრეწველო უსაფრთხოების დაცვის ღონისძიებებს – შრომის დაცვისა და უსაფრთხოების ტექნიკის პერსონალი, სახანძრო უსაფრთხოების ღონისძიებებს – სახანძრო უსაფრთხოების სფეროში ინჟინერი და აუთსორსინგული კომპანიის „სახანძრო უსაფრთხოება. მომსახურება“ ინსპექტორები.

- 19.7.2 შეუსაბამობის აღმოჩენის ან სანარდო სამუშაოებისთვის დადგენილი მოთხოვნების დარღვევისას სტრუქტურული ქვედანაყოფის ხელმძღვანელს, შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთხოების და გარემოს დაცვის განყოფილების მუშაკებს და აუთოსორსინგული კომპანიის „სახანძრო უსაფრთხოება. მომსახურება“ ინსპექტორებს მონიტორინგის შედეგები შეაქვთ № E3-50-10-023 ფორმაში – „სანარდო სამუშაოებისას გარემოს დაცვის, შრომის დაცვის, ჯანდაცვისა და სამრეწველო უსაფრთხოების დაცვის სფეროებში ღონისძიებათა მონიტორინგი“ **(დანართი)**. მონიტორინგის შედეგებს წარუდგენენ შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთხოების და გარემოს დაცვის განყოფილების უფროსს და მენარდეს.
- 19.7.3 ინფორმაცია (სერტიფიკატი) მიმწოდებლის მიერ მიწოდებული მასალებისა და მოწყობილობების შემადგენლობების მახასიათებლების შესახებ **(დანართი)** პროდუქციის მიწოდებამდე გადაეცემა მომარაგების განყოფილებას. მომარაგების განყოფილება უზრუნველყოფს შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთხოების და გარემოს დაცვის განყოფილების უფროსისთვის მოცემული ინფორმაციის გადაცემას პროდუქციის სერტიფიკატის ნორმატიულ მოთხოვნებთან შესაბამისად.

19.8 მონიტორინგის შედეგების შედარება და მაკორექტირებელი მოქმედებების დაგეგმვა

- 19.8.1 სანარდო სამუშაოთა წარმოებისას გარემოს დაცვის, შრომის დაცვის, ჯანდაცვისა და სამრეწველო უსაფრთხოების დაცვის სფეროებში მონიტორინგის პირველად შეფასებას ახდენს შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთხოების და გარემოს დაცვის განყოფილების უფროსი სტრუქტურული ქვედანაყოფების ხელმძღვანელებთან და პროგრამების ადმინისტრატორთან ერთად, რომლებიც შეუსაბამობის აღმოჩენისას ერთობლივად გეგმავენ და უზრუნველყოფენ მაკორექტირებელი და პრევენციული მოქმედებების შესრულებას.
- 19.8.2 აუცილებელი მაკორექტირებელი და პრევენციული მოქმედებები შემსრულებლისა და ეკოლოგიის, საწარმოო უსაფრთხოებისა და ჯანდაცვის სამსახურის მენეჯერის ხელმოწერებით შეაქვთ სავალდებულო მიწერილობაში № H3-70-10-001 ფორმის შესაბამისად
- 19.8.3 მაკორექტირებელი და პრევენციული მოქმედებების დროულად შესრულებლობის შემთხვევაში შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთხოების და გარემოს დაცვის განყოფილების უფროსი შეუსაბამობის მიზეზების განსახილველად და მაკორექტირებელი / პრევენციული ღონისძიებების დასაგეგმავად (რესურსები, ვადები და მისთანები) აწყობს სამუშაო შეხვედრას მენარდე ორგანიზაციის წარმომადგენლის, სტრუქტურული ქვედანაყოფის ხელმძღვანელის და პროგრამების ადმინისტრატორის მონაწილეობით. სამუშაო შეხვედრაზე ფორმდება ოქმი, რომელიც გენერალურ გენდირექტორს გადაეცემა გადაწყვეტილების მისაღებად.

19.9 დანართი: მონიტორინგის ობიექტები

დაკვირვების ობიექტი	საკონტროლო პარამეტრები	კონტროლის პერიოდულობა და მეთოდი	პასუხისმგებლობა
მონიტორინგის ამოცანა: ატმოსფერული ჰაერის დაცვა			
საშემდუღებლო სამუშაოები	გამოყენებული შესადუღებელი მასალების რაოდენობა. საშემდუღებლო სამუშაოების შესრულების ადგილი	სანარდო სამუშაოების დროს	მენარდე
საავტომობილო ტრანსპორტი	ნახშირჟანგის (CO) კონცენტრაცია გამონაბოლქვ აირებში	წელიწადში ერთხელ, ტექნიკური დათვალიერებით	მენარდე
მონიტორინგის ამოცანა: წყალსატევების დაცვა			
ზღვა (სანარდო სამუშაოების გავლენისას)	ნავთობპროდუქტების, შეტივნარებული ნივთიერებების კონცენტრაცია	ყოველთვიურად ერთჯერადი გაზომვით.	ბათუმის ნავთობტერმინალი
მდინარეები ბარცხანა, კუბასწყალი, კოროლისწყალი (სანარდო სამუშაოების გავლენისას)	ნავთობპროდუქტების, შეტივნარებული ნივთიერებების კონცენტრაცია	ყოველთვიურად ერთჯერადი გაზომვით.	ბათუმის ნავთობტერმინალი
გრუნტის წყლები (სანარდო სამუშაოების გავლენისას)	ნავთობპროდუქტების, კონცენტრაცია	ყოველთვიურად ერთჯერადი გაზომვით.	ბათუმის ნავთობტერმინალი
მონიტორინგის ამოცანა: ნიადაგისა და გრუნტის წყლების დაცვა			
სამშენებლო ნაგვის წარმოქმნა	რაოდენობა	ყოველდღიურად ერთჯერადი გაზომვით	სტრუქტურული ქვედანაყოფის ხელმძღვანელი ან მენარდე
ნავთობით დაბინძურებული ან სხვა სახიფათო ნარჩენების წარმოქმნა	რაოდენობა	ყოველდღიურად ერთჯერადი გაზომვით	სტრუქტურული ქვედანაყოფის ხელმძღვანელი ან მენარდე
მყარი საყოფაცხოვრებო ნარჩენების წარმოქმნა	რაოდენობა	ყოველდღიურად ერთჯერადი გაზომვით	სტრუქტურული ქვედანაყოფის ხელმძღვანელი ან მენარდე
მონიტორინგის ამოცანა: ხმაურისგან დაცვა			
ხმაური	ხმაურის დონე (აუცილებლობის შემთხვევაში)	სანარდო სამშენებლო სამუშაოთა დაწყებისას	მენარდე
მონიტორინგის ამოცანა: გარემოსდაცვითი მოთხოვნების შესრულების უზრუნველყოფა			
სასმელი წყლის მოხმარება	რაოდენობა	ყოველდღიურად ერთჯერადი გაზომვით.	ბათუმის ნავთობტერმინალი
ტექნიკური წყლის მოხმარება	რაოდენობა	ყოველდღიურად ერთჯერადი გაზომვით	ბათუმის ნავთობტერმინალი
მონიტორინგის ამოცანა: ნიადაგისა და გრუნტის წყლების დაცვა			

სანარდო სამუშაოთა შესრულებისას გარემოსდაცვითი ღონისძიებების გეგმა	გეგმის ღონისძიებები	კვირაში ერთხელ	მენარდის წარმომადგენელი, სტრუქტურული ქვედანაყოფის ხელმძღვანელი
მონიტორინგის ამოცანა: პროდუქციის ხარისხის შესაბამისობა ნორმატიულ მოთხოვნებთან			
მიწოდებული პროდუქციის ხარისხი	პროდუქციის შემადგენლობის მახასიათებლები	პროდუქციის მიწოდებამდე, პროდუქციის სერტიფიკატის შედარებით ნორმატიულ მოთხოვნებთან.	შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთხოების და გარემოს დაცვის განყოფილების უფროსი

19.10 დანართი: ეკოლოგიურ შემოწმებას დაქვემდებარებული შესასყიდი მასალების სია

№	მასალების დასახელება
1	შხამქიმიკატები და პესტიციდები
2	სატრანსფორმატორო ზეთები
3	გადასახური მასალები, თბოიზოლაცია
4	სამაცივრო დანადგარები და მაცივარაგენტები
5	კონდიციონერები

თავი 5: ეკოლოგიური მონიტორინგი ავარიულ სიტუაციებში

20 გარემოს მონიტორინგი ავარიულ სიტუაციებში (საგანგებო რეჟიმში)

20.1 ინფორმაცია ავარიული სიტუაციების შესახებ

20.1.1 საწარმოს ექსპლუატაციის დროს შესაძლოა შემდეგი სახის ავარიული სიტუაციების წარმოქმნა:

- 1) ხანძარი, აფეთქება;
- 2) ნავთობის ავარიული დაღვრა;
- 3) სატრანსპორტო ავარია;

4) მავნე ნივთიერებათა ავარიული გაფრქვევა ატმოსფეროში.

20.1.2 საწარმოო ობიექტების ექსპლუატაციის ან რემონტის პროცესში ხანძარი, თვითაღება ან აფეთქება შესაძლოა გამოწვეული იყოს:

- 1) პერსონალის შეცდომებით, მათი მხრიდან ექსპლუატაციის ტექნოლოგიური რეგლამენტების, სარემონტო და რეზერვუარების ნავთობის ნარჩენებისაგან გაწმენდის სამუშაოთა წესების და სახანძრო უსაფრთხოების მოთხოვნათა დარღვევით;
- 2) ჭექა-ქუხილით;
- 3) დახურულ სივრცეში (სათავსოში) მაღალი დაგაზიანებით;
- 4) დაღვრილი ნავთობის აალებით;
- 5) ელექტრომომარაგების სიტემების გაუმართაობის გამო ნაპერწკლის წარმოქმნით;
- 6) სტატიკური ელექტრობით;
- 7) დივერსიული აქტით.

20.1.3 ნავთობის დაღვრა შესაძლოა გამოწვეული იყოს:

- 1) პერსონალის შეცდომებით, მათი მხრიდან ექსპლუატაციის ტექნოლოგიური რეგლამენტების, სარემონტო და რეზერვუარების ნავთობის ნარჩენებისაგან გაწმენდის სამუშაოთა წესების და გარემოსდაცვით მოთხოვნათა დარღვევით;
- 2) ტექნოლოგიური დანადგარ-მოწყობილობის გაუმართაობით;
- 3) რეზერვუარებში ნავთობის ჩატვირთვის პროცესის კონტროლის და სითხის დონის პერმანენტულად მზომი ავტომატიზირებული სისტემების გაუმართაობით;
- 4) რეზერვუარების, სატუმბო დანადგარების, ტექნოლოგიური მილსადენების კოროზიის შედეგად მათი ჰერმეტიულობის დარღვევით;
- 5) სარკინიგზო და საავტომობილო ტრანსპორტის ავარიით;
- 6) საწარმოო კანალიზაციის გაუმართაობით.

20.1.4 სატრანსპორტო ავარიები შეიძლება გამოწვეული იყოს:

- 1) სატრანსპორტო საშუალების მძღოლის ან მემანქანის მიერ მოძრაობის სიჩქარის დადგენილზე გადამეტებით;
- 2) სატრანსპორტო საშუალების მძღოლის ან მემანქანის მიერ მოძრაობის წესების დარღვევით;
- 3) სატრანსპორტო საშუალების გაუმართაობით;
- 4) გზის საფარის ან სარკინიგზო ლიანდაგის დაზიანებით;
- 5) ფეხით მოსიარულეთა მხრივ მოძრაობის წესების დარღვევით.

20.1.5 მავნე ნივთიერებათა ავარიული გაფრქვევა ატმოსფეროში, შესაძლოა გამიწვიოს:

- 1) ხანძარმა;
- 2) ნავთობის ავარიულმა დაღვრამ;

20.1.6 ტექნოგენური ავარიების უარყოფითი ზემოქმედება გავრცელდება გარემოს შემდეგ ობიექტებზე:

- 1) ზედაპირული და მიწისქვეშა წყლები;

- 2) ატმოსფერული ჰაერი;
- 3) ნიადაგი;
- 4) ბიომრავალფეროვნება (ფლორა, ფაუნა);
- 5) რეკრეაციული და ტურისტული რესურსები;

20.1.7 საწარმოში მოქმედებს ტექნოლოგიური პროცესების უსაფრთხოების მართვის უკვე დანერგილი სისტემა, რომელიც მოიცავს:

1) ტექნოგენური ავარიების პრევენციის სისტემას:

- a) პერსონალის სწავლების, ტრენინგების პროცედურები;
- b) შემყვანი, პირველადი, მიმდინარე ინსტრუქტაჟების პროცედურები;
- c) პერსონალთან გასაუბრების მეთოდით მათი ცოდნის დადასტურების გაღრმავებული აუდიტის პროცედურა;
- d) რისკების და საშიშროების შეფასების პროცედურები;
- e) სამიშ სამუშაოებზე დაშვების სანებართვო სისტემა;
- f) პესონალის თანამდებობრივი ინსტრუქციები;
- g) ცალკეული ტექნოლოგიური ოპერაციების უსაფრთხოების და შრომის დაცვის ინსტრუქციები;
- h) სახანძრო უსაფრთხოების წესები;
- i) ჰაერის დაგაზიანების გაზომვის და შეტყობინების ავტომატიზირებული სისტემა;
- j) რეზერვუარებში ნავთობის დონის პერმანენტულად გაზომვის ავტომატიზირებული სისტემა;
- k) გარემოს (ზედაპირული და მიწისქვეშა წყლები, ატმოსფერული ჰაერი) შიდა მონიტორინგის სისტემა;
- l) საწარმოს ტერიტორიის დაცვის და ვიზუალური მონიტორინგის სისტემა;
- m) რეზერვუარების ექსპლუატაციის და რემონტის ინსტრუქციები;
- n) ტექნოლოგიური დანადგარების და მოწყობილობის ექსპლუატაციის და რემონტის ინსტრუქციები;
- o) ტექნოლოგიური მილსადენების ექსპლუატაციის და რემონტის ინსტრუქციები;
- p) ელექტროძალოვანი დანადგარების და ხაზოვანი ნაგებობების ექსპლუატაციის და რემონტის ინსტრუქციები;
- q) სტატიკური ელექტრობისაგან დაცვის სისტემების მართვის პროცედურები;
- r) მეხდაცვის სისტემების მართვის პროცედურები;
- s) დამხმარე საინჟინრო ინფრასტრუქტურის ექსპლუატაციის და რემონტის ინსტრუქციები;
- t) ხაზოვანი ნაგებობების საწარმოს ტერიტორიაზე განთავსების გენგეგმები;
- u) კონტროლის და ზედამხედველობის პროცედურები;

2) ბ) ტექნოგენურ ავარიებისათვის მზადყოფნის სისტემას:

- a) ხანძარსაწინააღმდეგო წყალმომარაგების საინჟინრო ინფრასტრუქტურის მართვის პროცედურები;
- b) ხანძარსაწინააღმდეგო ქაფით მომარაგების ინფრასტრუქტურის მართვის პროცედურები;
- c) რეზერვუარების ხანძარქრობის ავტომატიზირებული სისტემის მართვის პროცედურები;
- d) ხანძარსაწინააღმდეგო რაზმის პერსონალის და ტექნიკის 24 საათიან რეჟიმში მზადყოფნის მართვის პროცედურები;
- e) ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ჯგუფის პერსონალის და ტექნიკის 24 საათიან რეჟიმში მზადყოფნის მართვის პროცედურები;
- f) კავშირგაბმულობის საშუალებების მართვის პროცედურები;
- g) პერსონალის სწავლების, ტრენინგების პროცედურები;
- h) ტექნოგენურ ავარიებზე რეაგირების გეგმების ყოველწლიური განახლების და მართვის პროცედურები;

3) გ) ტექნოგენურ ავარიებზე რეაგირების სისტემას:

- a) ბათუმის ნავთობტერმინალის საგანგებო მართვის (საგანგებო სიტუაციებზე) რეაგირების გეგმა;
- b) ბათუმის ნავთობტერმინალის ხანძარზე რეაგირების ოპერატიული გეგმები თითოეული საწარმოო უბნისათვის,;
- c) ბათუმის ნავთობტერმინალის ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმა. ტომი 1. საზღვაო ოპერაციები. ტომი 2. სახმელეთო ოპერაციები;
- d) ხანძარსაწინააღმდეგო რაზმის პერსონალი და ტექნიკა;
- e) ბათუმის ნავთობტერმინალის ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ჯგუფის პერსონალი და ტექნიკა;
- f) კავშირგაბმულობის საშუალებები;
- g) ავარიის შესახებ შეტყობინების სისტემა;
- h) ბათუმის ნავთობტერმინალის კონტრაქტორი კომპანია „NRC Internationale“-ს ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ჯგუფის პერსონალი და ტექნიკა;
- i) ქალაქის ხანძარსაწინააღმდეგო სამსახურის რაზმის პერსონალი და ტექნიკა.

20.1.8 ავარიების პრევენციის მიზნით, საწარმოს ტექნოლოგიური პერსონალი ვალდებულია:

- 1) არანაკლებ კვარტალში 1-ჯერ უზრუნველყონ, ყველა ტექნოლოგიური მილსადენის გულდასმით, საფუძვლიანად გარე შემოწმება;
- 2) მუდმივად (ყოველი გამოყენების დროს) ამოწმონ ყველა მილსადენზე არსებული ჩამკეტი არმატურის ჩობალის სატენების, სადებების, ერთმანეთთან მიდგმული მილტუჩების ზედაპირების მდგომარეობა;

- 3) არანაკლებ 3 წელიწადში 1-ჯერ უზრუნველყონ ყველა მილადენის მდგრადობის შემოწმება ჰიდრავლიკური გამოცდით;
- 4) უზრუნველყონ ყველა მილადენის მდგრადობის შემოწმება ჰიდრავლიკური გამოცდით მილსადენებზე ჩატარებული სამონტაჟო, სარემონტო, შედუღებასთან დაკავშირებული ყველა სამუშაოს ჩატარების შემდეგ, კონსერვაციის ან 1 წელზე მეტი დროის განმავლობაში გამოუყენებლობის შემდეგ, არმატურის სადებების ან მილსადენის რომლიმე სხვა ელემენტის გამოცვლის შემდეგ;
- 5) ტექნოლოგიური მილსადენის გარე შემოწმების და ჰიდრავლიკური გამოცდის ყველა შედეგი დამოწმდეს შესაბამისი აქტით;
- 6) დაუყოვნებლივ აღკვეთონ ყველა აღმოჩენილი შესაძლო გაჟონვები და დეფექტები;
- 7) ყველა ტექნოლოგიური მილსადენისათვის თითოეულ საწარმოო უბანზე გამოყენებული იქნას საექსპლუატაციო ჟურნალები, სადაც შესაბამისი ჩანაწერებით მიეთითება ჩატარებული შემოწმებების, რევიზიების, და რემონტების შესახებ მონაცემები და თარიღები;
- 8) უზრუნველყონ თითოეული რეზერვუარის საბაზო სიმაღლის შემოწმება (გაზომვა), შესაბამისი აქტის გაფორმებით და ე.წ. „მაღლივი ტრაფარეტის“ დატანით რეზერვუარის კონსტრუქციაზე;
- 9) უზრუნველყონ რეზერვუარების მოწყობილობის პროფილაქტიკური შემოწმებები:
  - სასუნთქი სარქველების - თვეში 2-ჯერ, წლის თბილ პერიოდში და 10 დღეში 1-ჯერ, ჰაერის უარყოფითი ტემპერატურის პერიოდში;
  - დამცავი სარქველების - თვეში 2-ჯერ, წლის თბილ პერიოდში და 10 დღეში 1-ჯერ, ჰაერის უარყოფითი ტემპერატურის პერიოდში;
  - ცეცხლამრიდების - თვეში 1-ჯერ, წლის თბილ პერიოდში და 10 დღეში 1-ჯერ, ჰაერის უარყოფითი ტემპერატურის პერიოდში;
  - რეზერვუარების პარკების აირგამყვან სისტემებზე დამონტაჟებული ცეცხლამრიდების გაწმენდა - თვეში 1-ჯერ; ხოლო, ნავმისადგომების უბნის აირგამყვან და აირგამწმენდ სისტემის ცეცხლამრიდების გაწმენდა - როგორც წესი, ყოველი ჩატვირთვის ოპერაციის შემდეგ);
  - სავენტილაციო მილაკი - თვეში 1-ჯერ;
  - ქაფგენერატორები - თვეში 1-ჯერ;
  - მიმღებ-გამცემი მილები - ყოველი მიღება-გაცემის დროს, მაგრამა, არანაკლებ თვეში 2-ჯერ;
  - საკვალთები (ჩამკეტი) - ყოველი მიღება-გაცემის დროს, მაგრამა, არანაკლებ თვეში 2-ჯერ;
  - საზომი ლუკი, სასინათლო ლუკი - ყოველი გამოყენების დროს, მაგრამა არანაკლებ 1-ჯერ თვეში. (სასინათლო ლუკები გახსნის გარეშე).
- 10) რეზერვუარების მოწყობილობის და არმატურის შემოწმების და გამოსწორებული დაზიანებების შესახებ მონაცემები შეტანილი იქნას რეზერვუარების ექსპლუატაციის ჟურნალში.
- 11) უზრუნველყონ მილსადენების პასპორტების შესაბამისი ჩანაწერების წარმოება;
- 12) ყოველ 3 წელიწადში 1-ჯერ უზრუნველყონ ყველა მიწისზედა მილსადენის რევიზია;

- 13) უზრუნველყონ მიწისქვეშა მილსადენების რევიზია წნევის ქვეშ ტესტირებით, თუ გამოვლინდება ჰერმეტიულობის დარღვევის რაიმე სახის ნიშანი;
- 14) მილსადენებზე, რეზერვუარებზე და სხვა ტექნოლოგიურ დანადგარებზე შედუღების სამუშაოების მიღება განახორციელოს მხოლოდ მას შემდეგ, რაც ჩატარდება საშემდუღებლო ზოლების ინსტრუმენტული (ულტრაბგერა, რენტგენი) შესწავლა და გაიცემა შესაბამისი დადებითი დასკვნა;
- 15) უზრუნველყოს ტექნოლოგიური მილსადენების გამოცდა ჰიდროტესტირებით, მონტაჟის და შედუღებასთან დაკავშირებული ყოველი რემონტის შემდეგ.
- 16) უზრუნველყონ ხანძრის წყლით ქრობის და ქაფის სისტემების, დანადგარების და მოწყობილობის პერიოდული შემოწმება და გამოცდა ყველა სარეზერვუარო პარკში, სარკინიგზო ესტაკადაზე და ნავმისადგომების კომპლექსზე, დამტკიცებული გრაფიკის შესაბამისად.

20.2. გარემოს მონიტორინგი ავარიულ სიტუაციებში

ავარიულ სიტუაციებში გარემოს მონიტორინგი ხორციელდება საგანგებო რეჟიმში, რომლის წესი და თანმიმდევრულობა განისაზღვრება დოკუმენტებში:

1) BOT-IMS3.F01-001

საგანგებო მართვის გეგმა

2) BOT-IMS3.F01-021

ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმა. ტომი I. ოპერაციები ზღვაზე

3) BOT-IMS3.F01-022

ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმა. ტომი II. ოპერაციები ხმელეთზე

ცვლილებათა რეგისტრაციის ფურცელი⁴

რევ.	რევიზიის აღწერა, გვ	ცვლილების მიზეზი	რევ. თარიღი
1	Первое издание		01-02-2009
2	1) Пересмотр процесса и реструктуризация документа; 2) Стр 1. Изменение названия компании с ООО «Батуми Ойл Терминал ЛТД» на ООО «Батумский Нефтяной Терминал» - по всему документу; 3) Изменение должности «начальник СЭБЗ» на «Менеджер СЭБЗ» и «СИЭ» на «НОЭ» по всему документу; 4) Пункт 4 – УДАЛЕНИЕ «СИЭ», «НД»; ПЕРЕСМОТР «СУСМ» и «УСМ»; 5) П. 4.4 – добавление функций инспектора отдела экологии; 6) П. 4.6, 4.7, 4.8, 4.9 – пересмотр ответственностей; 7) П. 5.7 – пересмотр участников мониторинга (внешние организации); 8) П. 7.3 – пересмотр процесса мониторинга метеорологических характеристик; 9) П. 9.2 – ссылка на реестр аспектов;	1) Ежегодный плановый пересмотр процессов СМ; 2) Приказ № 6211/01-01 от 27-11-2009 г., изданный Службой Доходов министерства Финансов Грузии об изменении названия компании. 5) Создание отдела экологии в июне 2009; Приказ № 1/к от 4.01.2010 8) Организационные изменения. 12) Объединение процессов СМК, СМОС и СМОТ и создание СТП КЭБ Q2-10-10-007 «Управление внешними документами и порядок оценки соответствия законодательным и другим требованиям»; 13) Внедрение электронной библиотеки документов с 20 декабря 2009 года;	01-05-2010
3	Первое издание документа в Интегрированной Системе Менеджмента (далее - ИСМ)	Внедрение Интегрированной Системы Менеджмента с 18.10.2011 года	08-06-2012
4	1) Пересмотр пункта 1 2) Пункт 4.1 – Термин «БНТ», «предприятие» заменен на «Общество» в данном пункте и по всему документу. В Пункт 4 добавлены новые термины 3) Пункт 4.1 – Термин «БНТ» заменен на «Общество» в данном пункте и по всему документу 4) Термин «НОЭ» изменен на «Директор департамента экологии и здравоохранения» по всему документу 5) Пункт 5 – пересмотр ответственностей и полномочий 6) Изменения названия должностей по всему документу	Пересмотр документа и системы экологического менеджмента	16-09-2016 ბრძანება № 114/А

⁴ ივსება მენეჯმენტის ინტეგრირებული სისტემისა და სტანდარტიზაციის მართვის განყოფილების მიერ

<p>5</p>	<p>ეკოლოგიური მონიტორინგის პროცესის გადახედვა</p> <p>დოკუმენტის დასახელების შეცვლა: «გარემოს და ტექნოლოგიური პროცესების ეკოლოგიური მახასიათებლების მონიტორინგის პროცესის ორგანიზაცია» შეცვლილია დასახელებით «შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალში» ეკოლოგიური მონიტორინგის რეგლამენტი»</p> <p>ეკოლოგიური მონიტორინგის ყველა ქვე-პროცესში პასუხისმგებლობების და უფლებამოსილებების გადახედვა ეკოლოგიური მონიტორინგის საკითხებში ცალკეული მეთოდური მითითებების გადახედვა, შემდგომში ძალადაკარგულების გამოცხადების მიზნით.</p> <p>BOT-IMS2.A01-203, რევიზია 4</p> <p>BOT-IMS2.A01-203, რევიზია 5 (მოქმედი)</p> <p>თავი 0: ზოგადი დებულებები</p> <p>1. მიზნები და ამოცანები 0.1 მიზნები და ამოცანები</p> <p>2. ნორმატიული მითითებები 0.2 ნორმატიული მითითებები</p> <p>3. ჩანაწერები 0.3 ჩანაწერები</p> <p>4. ტერმინები და განმარტებები 0.4 ტერმინები და განმარტებები</p> <p>5. პასუხისმგებლობები და უფლებამოსილებები</p> <p>6. ზოგადი დებულებები 0.5 ძირითადი დებულებები</p> <p>7. მონიტორინგის ორგანიზების წესი 0.6 მონიტორინგის ორგანიზების წესი</p> <p>8. გარემოს მონიტორინგი</p> <p>თავი 1: ატმოსფეროს ეკოლოგიური მონიტორინგი</p> <p>8.1 საზოგადოების ტერიტორიაზე ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების მონიტორინგი 1. ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების მონიტორინგი ქვეპუნქტებით</p> <p>9. ტექნოლოგიური პროცესების ეკოლოგიური მახასიათებლების მონიტორინგი</p> <p>9.1 ატმოსფერულ ჰაერში საწარმოო გაფრქვევებში დამბინძურებელი ნივთიერებების მაჩვენებლების მონიტორინგი 2 ატმოსფერულ ჰაერში საწარმოო გაფრქვევების მონიტორინგი ქვეპუნქტებით</p> <p>9.3 აირგამწმენდი ნაგებობების ტექნოლოგიური რეჟიმის მონიტორინგი 3 აირგამწმენდი ნაგებობების ტექნოლოგიური რეჟიმის მონიტორინგი</p> <p>9.5 საკვამლე აირების კონცენტრაციის მონიტორინგი საქვაბეში საწვავის წვისას 4 საკვამლე აირების მონიტორინგი ქვეპუნქტებით</p> <p>9.7 ნავთობის ჩატვირთვამდე 5 გემის ტანკებში</p>	<p>24-03-2020</p> <p>ბრძანება № 24/А</p> <p>დოკუმენტის გადახედვა: მეთოდური მითითებები შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალის» ტერიტორიების გარეთ ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების მონიტორინგის შესახებ № BOT-IMS3.A05-002, რევიზია 3 (19.06.2016) დოკუმენტის გაუქმება</p> <p>დოკუმენტის გადახედვა: მეთოდური მითითებები საწარმოო გამონაფრქვევებში ატმოსფერულ ჰაერის დამბინძურებელი ნივთიერებების მონიტორინგის შესახებ № BOT-IMS3.A05-005, რევიზია 3 (19.06.2016) დოკუმენტის გაუქმება</p> <p>დოკუმენტის გადახედვა: მეთოდური მითითებები საქვაბეში საწვავის დაწვისას საკვამური აირების კონცენტრაციის მონიტორინგისათვის № BOT-IMS3.A05-014, რევიზია 3 (19.06.2016) დოკუმენტის გაუქმება დოკუმენტის გადახედვა:</p>	
----------	--	---	--

<p>გემის ტანკებში გოგირდწყალბადის კონცენტრაციის მონიტორინგი</p>	<p>გოგირდწყალბადის მონიტორინგი <i>ქვეპუნქტებით</i></p>	<p>მეთოდური მითითებები ჩატვირთვის დაწყებამდე გემის რეზერვუარებში გოგირდწყალბადის მონიტორინგისათვის № BOT-IMS3.A05-009, რევიზია 3 (19.06.2016)</p>
<p>9.6 ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების ჩამოსხმის, რეზერვუარების ავების და ტანკერებში ან ვაგონ- ცისტერნებში ჩასხმის სიჩქარის მონიტორინგი</p>	<p>6 ნავთობპროდუქტების გადატვირთვის სიჩქარეების მონიტორინგი <i>ქვეპუნქტებით</i></p>	<p>დოკუმენტის გაუქმება დოკუმენტის გადახედვა: მეთოდური მითითებები ნედლი ნავთობის, ნავთობპროდუქტებისა და გათხევადებული ნახშირწყალბადოვანი აირების ჩამოსხმისა და ჩასხმის ოპერაციების სიჩქარეების მონიტორინგისათვის № BOT-IMS3.A05- 008, რევიზია 3 (19.06.2016)</p>
<p>9.9 ოზონდამშლელი ნივთიერებების მონიტორინგი</p>	<p>7 ოზონდამშლელი ნივთიერებების მონიტორინგი <i>ქვეპუნქტებით</i></p>	<p>დოკუმენტის გაუქმება დოკუმენტის გადახედვა: მეთოდური მითითებები ოზონის დამშლელი ნივთიერებების მონიტორინგისათვის № BOT-IMS3.A05- 015, რევიზია 4 (04.06.2019 ბრძანება № 49/ა)</p>
<p>8.5 მეტეოროლოგიური მახასიათებლების მონიტორინგი</p>	<p>8 მეტეოროლოგიური მახასიათებლების მონიტორინგი</p>	<p>დოკუმენტის გაუქმება</p>
<p>8.4 ხმაურის და სხვა სახის ფიზიკური ზემოქმედებების მაჩვენებლების მონიტორინგი საზოგადოებისა და საცხოვრებელი ზონის საზღვარზე.</p>	<p>9 ხმაურის და სხვა სახის ფიზიკური ზემოქმედებების მაჩვენებლების მონიტორინგი</p>	<p>დოკუმენტის გადახედვა: მეთოდური მითითებები მდინარეების ბარცხანა, ყუბასწყალი, ყოროლისწყალი და შავი ზღვის გაჭუჭყიანების მონიტორინგის შესახებ შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალის» გავლენის ზონაში № BOT-IMS3.A05-003, რევიზია 3 (19.06.2016)</p>
<p>8.2 საზოგადოების გავლენის ზონაში მდინარე ბარცხანას, მდინარე კუბასწყალის, მდინარე ყოროლისწყალის და შავი ზღვის დაბინურების მონიტორინგი</p>	<p>თავი 2: წყლის გარემოს ეკოლოგიური მონიტორინგი 10 მდინარეების და ზღვის დაბინურების მონიტორინგი <i>ქვეპუნქტებით</i></p>	<p>დოკუმენტის გაუქმება დოკუმენტის გადახედვა: მეთოდური მითითებები გრუნტის წყლების გაჭუჭყიანების მონიტორინგზე № BOT-IMS3.A05-004, რევიზია 3 (19.06.2016)</p>
<p>8.3 გრუნტის წყლების დაბინძურების მონიტორინგი</p>	<p>11 გრუნტის წყლების დაბინძურების მონიტორინგი <i>ქვეპუნქტებით</i></p>	<p>დოკუმენტის გაუქმება დოკუმენტის გადახედვა: მეთოდური მითითებები წყალგამწმენდო ნაგებობების ტექნოლოგიურ რეჟიმის მონიტორინგისათვის და ავარიული ჩამდინარე წყლების ავარიული გამშვებების ექსპლუატაციისათვის № BOT-IMS3.A05-007, რევიზია 3 (19.06.2016)</p>
<p>9.4 წყალგამწმენდი ნაგებობების ტექნოლოგიური რეჟიმის და ჩამდინარე წყლების ავარიული ჩაშვებების მონიტორინგი</p>	<p>12 წყალგამწმენდი ნაგებობების მუშაობის მონიტორინგი <i>ქვეპუნქტებით</i></p>	<p>დოკუმენტის გაუქმება დოკუმენტის გადახედვა:</p>
<p>9.2 ზედაპირულ წყლებში</p>	<p>13 საწარმოო ჩაშვებების</p>	

<p>საწარმოო ჩაშვებებში დამბინძურებელი ნივთიერებების ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების მონიტორინგი</p>	<p>მონიტორინგი <i>ქვეპუნქტებით</i></p>	<p>მეთოდური მითითებები ზედაპირულ წყალსატევებში საწარმოო ჩაწვების გამაჭუჭყიანებელი ნივთიერებების ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების მონიტორინგისათვის № BOT-IMS3.A05-006, რევიზია 3 (19.06.2016) დოკუმენტის გაუქმება</p>	
<p>9.11 ნიადაგის ისტორიული დაბინძურების მართვის პროცედურის მონიტორინგი</p>	<p>თავი 3: ნიადაგის ეკოლოგიური მონიტორინგი 14 ნიადაგის ისტორიული დაბინძურების მონიტორინგი <i>ქვეპუნქტებით</i></p>	<p>დოკუმენტის გადახედვა: მეთოდური მითითებები ისტორიული გაჭუჭყიანების მართვის პროცედურების მონიტორინგისათვის № BOT-IMS3.A05- 011, რევიზია 3 (19.06.2016) დოკუმენტის გაუქმება</p>	
<p>9.12 სასმელი და ტექნიკური წყლის მოხმარების მონიტორინგი</p>	<p>თავი 4: რესურსების მოხმარების ეკოლოგიური მონიტორინგი 15 სასმელი და ტექნიკური წყლის მოხმარების მონიტორინგი <i>ქვეპუნქტებით</i></p>	<p>დოკუმენტის გადახედვა: მეთოდური მითითებები სასმელი და ტექნიკური წყლის მოხმარების მონიტორინგისათვის № BOT-IMS3.A05- 012, რევიზია 3 (19.06.2016) დოკუმენტის გაუქმება</p>	
<p>9.13 სითბური ენერჯის და ელექტროენერჯის მოხმარების მონიტორინგი 9.10 ტრანსფორმატორის ზეთებში მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების გამოყენების მონიტორინგი</p>	<p>16 სითბური ენერჯის და ელექტროენერჯის მოხმარების მონიტორინგი 17 მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების მონიტორინგი <i>ქვეპუნქტებით</i></p>	<p>დოკუმენტის გადახედვა: მეთოდური მითითებები სატრანსფორმატორო ზეთებში მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების ნივთიერებების მონიტორინგისათვის № BOT-IMS3.A05-016, რევიზია 3 (19.06.2016) დოკუმენტის გაუქმება</p>	
<p>9.8 საყოფაცხოვრებო და საწარმოო ნარჩენების მართვის მონიტორინგი</p>	<p>18 საყოფაცხოვრებო და საწარმოო ნარჩენების მართვის მონიტორინგი <i>ქვეპუნქტებით</i></p>	<p>დოკუმენტის გადახედვა: ნარჩენების მართვის მეთოდური მიტითებები № E3-10-30-001, რევიზია 2 (01.06.2012) დოკუმენტის გაუქმება</p>	
<p>10. კონტრაქტორების და მომწოდებლების ეკოლოგიური მონიტორინგი</p>	<p>თავი 4: კონტრაქტორების და მომწოდებლების ეკოლოგიური მონიტორინგი 19 კონტრაქტორების და მომწოდებლების ეკოლოგიური მონიტორინგი <i>ქვეპუნქტებით</i></p>	<p>დოკუმენტის გადახედვა: მეთოდური მითითებები მენარდების და მომწოდებლების მონიტორინგისათვის ეკოლოგიის, ჯანდაცვის, შრომის დაცვის და სამრეწველო უსაფრთხოების სფეროებში № E3-10-30-013, რევიზია 3 (17.04.2014) დოკუმენტის გაუქმება</p>	
<p>9.14 ავარიულ სიტუაციებში გარემოს მონიტორინგი ხორციელდება საგანგებო რეჟიმში</p>	<p>თავი 5: ეკოლოგიური მონიტორინგი ავარიულ სიტუაციებში 20 ავარიულ სიტუაციებში გარემოს მონიტორინგი საგანგებო რეჟიმში</p>		
<p>6</p>	<p>1) პუნქტის 1.4.4 ახალი ქვეპუნქტების დამატება:</p>	<p>ნავთომლამების და ინსინერაციის</p>	<p>29-07-2020</p>

<ul style="list-style-type: none"> — ნავთობშლამების ინსინერაციის ობიექტის ღობესთან; — 7) შპს „კარგო პარსელის“ საწარმოს ღობესთან შესაბამისი ხელშეკრულებების საფუძველზე. 2) დანართი 1.8.1. ცვლილებების შეტანა პუნქტებში 24), 25), 26), 27). 3) დანართი 1.8.2. სათურში დამატება ფრაზის: [...ონიტორინგის წერტილების გეგმა-რუკა]. 4) პუნქტში 2.3.5 ახალი ქვეპუნქტის დამატება: 5) 14) სახიფათო ნარჩენების გადამუშავების და გაუვნებლობის (ნავთობშლამების ინსინერაციის) ობიექტი 6) პუნქტი 2.6.4 შემდეგ „ატმოსფერული ჰაერის დამაბინძურებელი წყაროების და მათი მახასიათებლების აღრიცხვის ფორმა (ჰად-1)“ ფორმის დამატება. 7) დანართი „2.7 დანართი: ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა „ზდგ“-ის გაანგარიშება“ შეცვლილია დასახელებით: 8) „2.7 დანართი: ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის პარამეტრები 2020 – 2025 წლების „ზდგ“-ის ნორმების მიხედვით:“ 9) დანართის 2.7.1 დამატება: „მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის წყაროების დახასიათება“ გადახედვა. 10) დანართის 2.7.2 „მონიტორინგის ობიექტები – აირგაწმენდის შედეგები აირგაწმენდ დანადგარებზე“ გადახედვა. 11) დანართის 2.7.3. „ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევა, მათი გაწმენდა და უტილიზება, ტ/წელი“ გადახედვა. 12) ახალი დანართის დამატება: დანართი: შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის სტაციონარული გაფრქვევის წყაროების გენგეგმა“ 13) თავი 4. პუნქტი 4.1. ქვე-პუნქტებში 4.1.1 – 4.1.5 გადახედვა და ცვლილებების შეტანა. 14) დანართში 10.8 ახალი ქვე-დანართის დამატება: „10.8.2 ზედაპირული წყლის ობიექტების მონიტორინგის წერტილების გეგმები“ 15) დასახელების შეცვლა: 16) „11.7 დანართი: გრუნტის წყლების მონიტორინგის ობიექტების ცხრილი“ შეცვლილია დასახელებით: 17) „11.7 დანართი: გრუნტის წყლების მონიტორინგის ობიექტები (წერტილები)“. ცხრილის გადახედვა და ცვლილებების შეტანა. 18) პუნქტში 12.4 „მონიტორინგის ობიექტები (გაწმენდი ნაგებობების)“, პუნქტში 12.4.1 ახალი ქვე-პუნქტების 5) და 12) დამატება 19) დანართში 13.8 „დანართი: მონიტორინგის ობიექტები“, ცხრილის 13.8.1 „ზედაპირულ წყალსატევებში ჩაშვებულ ჩამდინარე წყლებში დამაბინძურებელი ნივთიერებების მონიტორინგის ობიექტები“ გადახედვა და ახალი ქვე-პუნქტების 10) და 11) დამატება 20) ახალი ქვე-დანართის დამატება: „13.8.2 წყალჩაშვებების გეგმები“ 21) დანართის 15.9 „სასმელი და ტექნიკური წყლის მონიტორინგის ობიექტები“, ცხრილში #4 პუნქტის 5.3. დამატება 22) ცხრილში „ტექნიკური წყლის მოხმარების მონიტორინგის ობიექტები“ პუნქტის 15. დამატება 23) თავში „18 საყოფაცხოვრებო და საწარმოო ნარჩენების მართვის მონიტორინგი“ პუნქტების 18.1. – 18.3 დამატება. 24) თავი 5-ის „ეკოლოგიური მონიტორინგი ავარიულ სიტუაციებში“ სრული გადახედვა 	<p>ობიექტების დამატება მონიტორინგის სქემაში</p>	<p>ბრძანება № 66/ა</p>
---	---	------------------------

შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალი»
შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალში»
ეკოლოგიური მონიტორინგის რეგლამენტი

ООО «Батумский нефтяной терминал»
Регламент экологического мониторинга в ООО
«Батумский нефтяной терминал»

დოკუმენტი №: BOT-IMS2.A01-203 | ძალაშია: 20-01-2009 | რევიზია: 6 | რევიზიის თარიღი: 29.07.2020 (ბრძანება № 66/ა)

დოკუმენტის დასასრული

საზოგადოების სტანდარტები

შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალში» ეკოლოგიური მონიტორინგის რეგლამენტი

დოკუმენტის №	BOT-IMS2.A01-203
რევიზია	6
გვერდების რაოდენობა	188

მომზადებულია დასაბეჭდად და გამოსაცემად:	მენეჯმენტის და სტანდარტიზაციის ინტეგრირებული სისტემის მართვის განყოფილება
---	---
